

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BARBARA FRISCHMUTH Dostun Alın Yazısı

Barbara Frischmuth

Dostun Alın Yazısı

CEVİREN HULKI DEMİREL

BARBARA FRISCHMUTH • Dostun Alın Yazısı

BARBARA FRISCHMUTH 1941'de Avusturya'da, Steiermark'ta doğdu. Türkoloji ve İslâm üzerine yüksek öğrenim gördü.

Avusturya Kültür Bakanlığı'nın katkılarıyla yayımlanmıştır.

Die Schrift des Freundes

© 1998 Residenz Verlag, Salzburg/Viyana

İletişim Yayınları 765 • Çağdaş Dünya Edebiyatı 165

ISBN 975-470-954-8

© 2001 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2001, İstanbul (1000 adet)

EDİTÖR Tanıl Bora

DİZİ KAPAK TASARIMI Ümit Kıvanç

KAPAK Utku Lomlu

KAPAK FİLMİ Diacan Grafik

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Serap Yeğen

MONTAJ Şahin Eyalmez

BASKI ve CILT Sena Ofset

İletişim Yayınları

Klodfarer Cad. İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34400 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Fax: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

BARBARA FRISCHMUTH

Dostun Alın Yazısı

Die Schrift des Freundes

ÇEVİREN *Hulki Demirel*

i l e t i ş i m

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

*Cevap bilgisayar,
ama soru neydi ki aslında?*

Anonim

*Ben Ay'ımı yerde gördüm
ne isterim gökyüzünde.*

Yunus Emre

“Bir varmış, bir yokmuş...” Bu uyanması zor bir rüya diye düşünüyor Anna Margotti ve birçok zorluğun ortasından yola koyuluyor. Silahsız ve sadece kendisinden medet umarak. Tanınmaz Sokak’ın köşesindeki istasyona giderken görebiliyor kendisini, yedinci hat, Kendini Sakın Mahallesi.

Sis ya da görüşün bulanıklaşması... yön hep önceden belirlenmiştir. Yolcular da kâğıttan ve baştan aşağı yazılı. Bir harf, oltasıyla onu tutmaya çalışıyor, bir balığı denizden çekercesine çıkartıp onu kendi içinden gök ile yer arasına asıyor. Fakat hâlâ sağlam toprağa ihtiyacı var ayaklarının altında.

“Ben aslında Donaustadt’a gitmek istiyordum!” Hiçbir zaman vasıl olamayacağını biliyor. Şeftren, onu ondan okuyan bir bakışla dervişliğini belli ediyor. Eski tip bir vagon olmalı, kumanda kolu ve tutunma kayışlarıyla artık sadece gece yarısına yakın saatlerde sefere çıkan bir garaj arabası.

Şehrin dış mahallelerinde binaların arasındaki mesafe büyüyor, gitgide artan kar aradaki boşlukları dolduruyor, kuş izleri kara çentikler atmış, kesişmelerden oluşan bir hikâye bu. Ve bütün istasyonların isimleri çoktan geride kalmış çağrıştıyor. Eller ve ayaklar için bir sürü koruyucu melek isimleri.

“Son durak!” Kâğıtlar hışırdıyor ve çitirdiyorlar. Sayfalar di-

ğer yüzlerini dönüyorlar. Gezgin derviş azametli bir şekilde esneyip paltosunu bırakıyor.

“Benimle gel çocuğum, senin için nefesimle dünyaya hayat vereyim.”

Beraberce, eriyip yek vücut hale gelecek kadar ısınmış bir halde Eski Tuna boyunca geziniyorlar. Ama her koyun yine de kendi bacağından asılır.

“Anna Margotti, çocuğum, şimdi kalbini çalacağım!”

Fazla uzadı rüya daha şimdiden.

Saklı duyuların cini kendi bindiği dalı kesti ve Anna Margotti gözlerini açıyor.

Anna, uyku mahmuru, işine koyuluyor. İşin gücün yoksa yetkin de yok. Kalbi hâlâ biraz pırpır ediyor. Ayakkabılarını boyarken bunu esasında bir müdire olan müdürü için de yapıyor. Şirketin parıltısı ayakkabılarının derisinde yansıyor. Hem de nasıl yansıyor her şey, her şeyin mihverinde olan alemler bile, sadece veriler, veriler, veriler değil, her şeyin etrafında döndüğü daha sahici gerçeklikler. Belirleyici olan bütünü kavrama yetisi, sistem X, gelecek, herkesin sanki çoktan monitörlerindeymişçesine birbirinin elinden almaya çalıştığı gelecek.

“Anna, benim Hollywood düşüm,” yazıyor ofis boy Frantischek jambonlu-peynirli tostun kâğıdının üzerine: “Bacakların Sunset Bulvarı’ndan daha uzun!”

Anna, film dünyasından sıyrılarak parayı onun terli eline ödüyor. “Frantischek, üç sene sonra eğer hâlâ istiyorsan seninle çıkacağım.” O zamana kadar çoktan arzuladığı vücuda bürünmüş olacak; ya da ölü. Frantischek ise on dört yaşındaki bir kızı sevecek.

Anna mor tırnaklarının bale gösterisiyle makineyi çalıştırıp sıvı kristalin titreterek ışıklar saçmasını sağlıyor.

“Menekşe dondurması nasıl yapılır biliyor musun?” Diğer terminaldeki meslektaşı Teresa, herhalde menekşe dondurmasını çok seven sondan bir evvelki imparatoriçeyi aklına getirmiş.

“Hayır, ama ne dersin, işten sonra dondurma yemeye gidelim mi?”

“Anna bırak seni kucaklayayım. Tabii hava çok soğuk hâlâ ama bu bana ilkbahar diye bir şeyin var olması gerektiğini hatırlatıyor.”

Hayat işle dolu ve kazanç üzerine kuruludur. Dünyayı saran bilgisayar ağının içine sıcacık sarmalanmış Anna, ekonomik durgunluğun soğuk rüzgârlarını sadece medyanın işlediği haliyle tanıyor. Konjonktür gerilemeleri ve çok yönlü yapısal başarısızlıklar mutlaka bilinen şeyler onun için; her gün onları kovalar veri dağıtıcısında, fakat meslekî açıdan kendi daha bir çöküş yaşamamış ve eğer çalıştığı firma bir şekilde sallantıya kapılırsa bütün Avrupa da onunla birlikte sallanır.

Her gün Anna'nın önüne serilen manzara yukarıdan aşağıya bir manzaradır. Ne demektir bu? Çizgiler daha geometrik bir etki bırakırlar, yeşil ise daha kucaklayıcı. Ya asansörde kalınırsa? Kâbus diyebilirsiniz bu tasavvura zaman zaman tekrar ortaya çıkar. İçerideki üç devetabanına rağmen hava da oldukça kuru. Bunun dışında şikâyet edilebilecek fazla bir şey yok. Onun açısından bakılınca. Ya topyekûn bakıldığında? Kim insanlığı olduğu gibi göz önüne alırsa, insan olmaktan vazgeçmek isteyecektir hemen.

Her savaş başlangıcından sonra Anna kendine yeni ayakbılar alır. Dünyanın onun sevincine ziyadesiyle ihtiyacı var, en azından genel hava açısından. Belki manevi bir teşvik olarak olumlu titreşimlerin birazını dünyanın her köşesine gönderebilir. “Anna,” diyor müdiresi, “benim için fark etmez, aklınızı kaybedinceye kadar da olsa gülümseyin, ama muhakkak gülümseyin!”

Müdiresine hatırı için bu iyiliği yapması tabii ki söz konusu olamaz, çünkü akli onun için kutsaldır. Bir kadın nereye ulaşabilir ki günümüzde? Sadece gülümsemeyle olamaz herhalde.

“Ben düzeltilemez hatalı durumlar alerjisinden mustaribim.” Teresa bu konuda ciddi, hem de programcıların kendi aralarında edebi bir kelâmla şirinleştirerek PACIDIUS diye adlandırdıkları hükümet işinde çalışmamasına rağmen. “Benimle alay etmiyorsun değil mi?”

Anna kimseyle alay etmez. Katolik keşişlere has saç tıraşın-

dan başka hiçbir şeyle ilgili konuşmayan posta bölümündeki Ferdy ile bile alay etmez. “Hiç şüphesiz fransisken, nereden aklıma geldi bu?”

“Göbeğin, Ferdy, göbeğin ikinci işaret. Üç delâlet gerekir. Üçüncüsü mal mülkün hiyerarşik yönetimi.” Teresa, katı Katolik çocukluk döneminden, Ferdy’nin sabit fikrini beslemeye yarayacak oldukça fazla şey biliyor. “İtaat, Ferdy, fakirlik ve iffet.”

Ferdy kendini kaybediyor. “Sadece düşüncesi bile!”

“Sana iyi gelir, Ferdy, sana iyi gelir.”

Müdirenin ufak tefek şakalaşmaya itirazı yok. Şakalaşma, tabiri caiz ise, çalışma ortamının havasına katkıda bulunur. O sadece kıkırdamaya, havanın sesle silkelenmesine dayanamaz. Bunun için Anna’nın varlığını ses dalgalarıyla sürdürmeyen gülümsemesini takdir eder.

Müdire demişken... Tabii ki sadece burada ve dar yerel yetki alanında müdürdür o. Firmanın dünya çapında bağlantıları vardır ve bu düzlemde tabii ki patronların borusu öter. Ama özellikle mahalli düzeyde, hükümet işlerine ulaşmak itibar kazandırır. Konumu güçlendirir ve sır ortağının sihirli parıltısını sağlar. Bu tabii ki dile getirilmez. Bütün şubeler mümkün olduğunca az personel ile çalışırlar. Değişim tam zamanında gerçekleştirilmiştir. Genişletilmiş ağlar, çok miktarda erişim noktası, olağanüstü akıllı programlar. Firmanın personel yapısı itibariyle zihniyetlerden bağımsız ve hareketli kalması için, çok çeşitli kökenlerden gelen bir avuç dolusu uzman.

Anna’nın kızıl kıvrıkcık saçlı kafatasının içinde buz gibi, küçük bir programlama beyni var. Bunu zaman zaman tek kişilik büroda oturan, ön fikir üreticisi Yusuf dahi itiraf eder. O, dâhi Yusuf’un bütün klavyede tutunacak dal bulamadığı durumlar da bile pencerelerden hâlâ yeni öneriler sızdırabilir.

“Herifler seni kolluyorlar. Kızıl saçlıları tercih ediyorlar,” diye yemin ediyor Yusuf gururu kırılmış. “Nasıl hâlâ puan kazanabilirim bu durumda?!”

Yusuf’un görme asistanları ışık ve gölgeye tepki verirler. “Sen gülümseyince Anna, gözlüklerim kararır güneş gözlüğü

rolüne soyunuyorlar. Hadi, gülümsemenle ışık saç bana!”

“Potifar’ın karısı mıyım ben?”* Anna dünyanın oluşumuna dair hikâyeleri bilir. Ve Yusuf, mürtedlerden bir Lübnanlıdır. “Büyük veri otobanlarına sahip olabilecekken kendimi küçük bölgeler için kurban etmekten bıktım.”

“Peki kimliğin ne olacak?” Ivo başka türlü yapamaz, nasıl Sırp arkadaşlarıyla akşamları buluştuğunda Siliboviç** içmekten vazgeçemiyorsa.

“Beni bu konuda rahat bırak. Çok ciddiym, Ivo. Sorun şu, verileri sadece çağırıyor musun, yoksa onları alıp kullanıyor musun aynı zamanda? Ben yemeyi seviyorum, sevişmeyi seviyorum, sinemaya gitmeyi seviyorum. Bunları sadece Lübnanlı olarak mı yapabilirim?”

Ivo kırıgın, susuyor.

“Aksine. Şu an Lübnanlı olarak bunları yapmam daha güç.”

Teresa fareyi tutan yumruğunu sallıyor. “Hiç vicdanın yok mu senin?”

Yusuf pis pis sırtıyor. “Bu Rusların bir fikri değil miydi?” Onun hiçbir zaman keli olmayacak, olsa olsa göbeği olur.

Ivo asker kaçağı ve henüz çok kısa bir süredir beyin takımında, program yazabildiği ve Almanca konuşabildiği için doğrudan doğruya mülteci kampından işe alındı. Beyin hücreleri hâlâ genç ama ülkesinin durumu konsantrasyonunu bozabiliyor. Müdire ona hâlâ deneme notları veriyor. Ivo, kendi kendini yetiştirmiş bir genç, tabiri caiz ise dâhi çocuk olarak ekibe katılmış olan Frantischek’ten daha yavaş. Frantischek’in kantine gönderilmesinin sebepleri daha çok pedagojik. Böylelikle en azından sivilcelerini havalandırıyor.

O halde Anna’nın durumu yekûn olarak, fiyaskolarla hırpalanmış bu dünyada gayet iyi. Yeteneklerinin hak ettiğinden azı is-

(*) Eski Âhit’ten bir hikâye. Hz. Yusuf’u köle olarak satın alan Mısırlı yüksek dereceli bir memur olan Potifar’ın karısı çok güzel bir erkek olan Hz.Yusufla sevişmek isteyip de reddedildiğinde onu kendisine tecavûze yeltenmekle suçlar. Bu olay birçok sanat eserine konu olmuştur - ç.n.

(**) Bir tür erik rakısı - ç.n.

tenmiyor ondan, gerçi maaşa bağımlı fakat daha hiyerarşizede değil. Bunun için Anna yükselme şansına sahip bir eleman olarak haklı umutlar besleyebilir.

“Bu senin şansın!” Gigi, annesi, bunu baştan beri biliyordu. Anna’nın şanstın anladığı farklı olsa da aile üyeleriyle hemfikirler ki, durumu daha kötü olabilirdi. Mesleki açıdan ve genel olarak. Özel hayatında çilsiz kızıl saçlıların kaderini paylaşıyor gibi görünüyor, kolayca ateşlenebilir, nadiren ısınmış, neredeyse hiç gerçekten alevlenmeyen.

“Çocuğum, bu halet-i ruhiyeden vazgeçme,” diye sık sık yalvarıyor Gigi ona.

Şimdiye kadar her şey kalbini kırmadan geçti. Bunun ona fazla bir etkisi olmadı, nihayetinde vuku bulmamış bir şeyi bilemez. Fakat bazen, bütün Yusuf’lar, İvo’lar, Ferdy’ler ve Haugsdorff’ların hepsinin toplamından fazlasını Frantischek ile yaşayabileceğini şimdiden hissediyor.

Haugsdorff için çarpıyor kalbi şu sıralar, fakat ritmini bozmuyor.

“Onu kendin için yedekte tut.” Gigi iki kızının babasızlığı nedeniyle kendisini hiçbir zaman tamamıyla affetmedi. “İnan bana, sana en kısa zamanda her bir kişinin psikolojik kimlik tanımını çıkartabilirim.”

“Peki bunun faydası?” diye soruyor Anna sıkılmış bir şekilde.

“Benim bundan hiç faydalanmamam bir şey ispat etmez. Terzi de kendi söküğünü dikemez.”

Haugsdorff genel olarak yaşına göre iyi durumda, en üst düzeyden bakanlık görevlisi, başından bir sürü şey geçmiş ama AIDS’i yok (kendi bildirimi) ve Biedermeier minyatürlerine senelerdir çılgınca bir tutkusu var. Onlarla ruhu dinleniyor kendi ifadesine göre. İlk evliliğinden erken dul kalmış, çocukları üniversite çağında, sekreterinin hâlâ gençler gibi sinirlenip köpürmekle suçladığı bir adam o. Haftada iki kere fitnes kulübü, tenis yok ama onun yerine binicilik. Sonrasında hissedilir şekilde at, akşamları da bazen pipo kokuyor.

“Bana sorarsan, bir gizli ehlikeyif.” Yusuf her Allah’ın kulu-nu tanır, ayrıca Haugsdorff ile bir devlet sırrını paylaşıyorlar.

“Bir dakika!” Anna sahte bir şekilde öfkeleniyor. “Bununla ne demek istiyorsun?”

“Gözlerden başarıyla saklanmış bir özel hayata ihtiyacı var, en başta mesleği yüzünden.”

“Sen mi söylüyorsun bunu!” Teresa’nın sesi ustura gibi keskin.

Bunu duyan Yusuf’un gülümsemesi akıp gidiyor suratından. “Ee? Ben hiç gülünç hale getirdim mi kendimi?”

“Çünkü sen zaten hep öyleydin!”

“İşte bu nedenle gerçeği talep etme hakkım var. O halde, duygusallık yok Anna. Buna karşılık uzun süre onunla olabilirsin.”

Bu Anna için fazla karmaşık. Her halü kârda Haugsdorff ile toplum içine çıkabilir. Haugsdorff ona bağırıp çağırmıyor ve Anna’nın onun gömleklerini ütölemesi gerekmiyor. İş tutmadan evvel çavuşu yıkaması tamamıyla itinadan. Bu arada kaldırıyor da herhalde onu.

“Bütün bunları tamamıyla bilinçli yapıyorum,” diyor Haugsdorff, “ayrıca güzel kokmayı da severim.”

Anna onu göğüs kıllarının arasından gıdıklıyor. “Bunu yaparken beni unutmadıkça.” Anna’ya zaman zaman fazlasıyla merasimleştirilmiş gibi gelse de hiçbir şekilde keyifsiz değil bütün bunlar. Anna, Haugsdorff gibi birini tanıyor olmaktan mutlu olması gerektiğini biliyor, bazen biraz daha fazla, bazen biraz daha az da olsa onu seviyor. Haugsdorff onu kayda değer insanların bulunduğu ortamlara götürüyor; bütün bu koleksiyoncuların arasında biraz sıkılsa da bu onun kültürüne katkıda bulunuyor.

Anna’nın kendisi aşk mektupları dışında hiçbir şeyin koleksiyonunu yapmıyor. Onları özellikle bu artık alışılmış bir şey olmadığı için topluyor. Okul döneminden kalanları bile saklamış, kurdelelerle bağlamış ve tasniflemiştir. Frantischek’in yemek sanatının hizmetindeki paket kâğıtları da, üzerlerindeki yağ lekeleri çevre dostu kâğıtlara ya da daha fecisi el yapımı özel yazı kâğıtlarına geçmesin diye teneke bir erzak kutusunda yatıyorlar.

“Anna, niçin beni veri eldivenimden kurtarmıyorsun ki ar-

zularının gerçekliğine amade olayım!" karşısına çıkayım!" diye içini geçiriyor Frantischek.

Haugsdorff'un en keyifli tarafı ona nefes aldırması. Haftada en az üç dört akşam. O sorumlulukları olan biridir ve yeterince uyuması gerekir. Aynı zamanda, koca bir pertavsız ve mülkiyet şehvetiyle minyatürlerinin üzerine kapanmış, henüz elde edemediği parçaların künyesini, özellikle kaç para ettiklerini dua gibi mırıldanan görüntüsüne katlanmaktan onu kurtarmak istiyor. Haugsdorff'un da belli sınırları vardır, tabiri caiz ise altı haneli sınırlar. Eskiden biriktirdiği parası çocukların eğitimine yatırılmıştır. Ailenin işletme masrafları ile kişisel yatırımlar arasında kati bir ayırım güdülür.

Bu Haugsdorff'suz akşamlarda Anna asıl âlemine dönüyor, Yusuf ve Frantischek'le sinemaya gidiyor veya geceliğiyle mutfakta oturup damdan misafirlige gelen komşunun kedisini besliyor, saf meyve şurubundan jelibon yiyor ve eski volkmenninini gümbürdetiyor. Bazen kitap da okuyor ya da Donaus-tadt'daki kız kardeşi Bonny'yi ziyaret ediyor. Bonny oturduğu yerin alışılmış hayatını sürdürmek zorunda, Anna'nınkine benzer bir işin şımarttığı bir hayat değil bu.

"Hakikaten gülünecek gibi. Üç çocuğum ve ayyaş bir kocam var. Gitgide şişmanlıyorum ve oturduğum mahallede insanlar kendilerini pencereden atıyorlar. Yani üç televizyon dizisine yetecek malzeme."

Anna her ne kadar evlenip aile sahibi olmasına ve artık salt onunla ilgilenmemesine sevinse de kız kardeşi Bonny'yi seviyor. Eniştesi de sadece bira içiyor ve boş zamanını eski Viyana tulûat tiyatrosu geleneğini tekrar canlandırmaya çalışan bir grupla geçiriyor. Bütün bunlar hiç de o kadar kötü değil; sadece ana temanın belli olduğu -diyalogları oyuncular yaratırlar-böyle bir tulûat oyununun sahnelendiği son gala Haugsdorff'u bile güldürmüştü üstelik.

Ama Anna en çok dama oynamayı seviyor. Ciddiye alınacak tek rakibi yeğeni Donald. Arkasında daha ufak iki kardeşi, biri meraklı gözlerle oyunu takip ederek, diğeri ise suratını binbir

türlü değiştirerek, vücutlarını kalıptan kalıba sokarlarken Donald zaman zaman Anna'nın da karşısında ne yapacağını bilemediği dâhiyane bir hamle yapar. Bonny Donald'ın kendisine birçok açıdan Anna'nın çocukluğunu hatırlattığını iddia ediyor. Bu arada Donald okumayı bilgisayar klavyesinde öğrendi, tabii okula başlamadan evvel.

Daha sonra Anna yalnız başına yattığında, henüz uykuya dalmadan evvel, bu kadar intizam içersinde birşeylerin yolunda olmaması ihtimalini hisseder.

"Hayatın tadını çıkar, Anna," Bonny'nin her zamanki ayrılık cümlesi, "hâlâ yapabildiğin müddetçe!" Bu da ne demek oluyor? Anna kalbinin bir risk faktörü olduğunu biliyor ama şimdilik onu itinayla paketlemiş durumda. Sadece rüyalarında birşeylerin ağırlığını hissediyor. Bunun için de hiç rüya görmemeyi tercih ediyor. Tabii ki bu elinde değil, Allah'tan. Çünkü uyanırken hâlâ kalbinin çarpıntısına neden olan garip şaşkınlığın tortuları, onun -dar anlamda- ruhi yaşamı olarak kabul edebileceği az sayıda noktadan biri. Hissetme yetisinin kullanılmayan daha derin katmanlarına yapılan şu ara sıra fevkalâde aşikâr ve akabinde tekrar anlaşılmaz imalar, Anna'yı, Haugsdorff'un yatakta performansını beğenip beğenmediği ve en sevdiği pozisyonun hangisi olduğuna dair sorularından çoğu kez daha fazla meşgul ediyor. Fakat teknik konularda, her zaman içinden geldiği gibi ve o günkü haleti ruhiyesine göre karar veriyor.

Yirmi üçüncü yaş günü gibi duygusal şeyler söz konusu olduğunda iş öyle değildir ama. Haugsdorff Anna'ya onun kendi kişiliğine yeterince uygun bulmadığı birçok öneri yapıyor. Haugsdorff'un sadece ve sadece ona özel bir şey düşünebilmesi çok hoşuna giderdi. Ama Haugsdorff "çok özel şeyi" restoranların yıldız sayılarıyla karıştırıyor.

Annesi Gigi ve kardeşi Bonny alışılmış olanı, aile içi kutlama denilen şeyi teklif ediyorlar. Ama bu her sene olan şey zaten.

Sadece Frantischek dehasının bir kısmını ona ayırdı. Anna'ya Tuna kanalındaki bir kurtarma şatında gece pikniği öneriyor. Şatı önce ele geçirmeleri gerekecekmiş, berduşların şatta geceleme alışkanlıkları varmış eğer hava sıcaklığı hayatta kal-

malarına imkân verirse, ki şubatın sonunda bunun pek garantisi yokmuş. Sadece ceza konusu bir fiilin vukuu bile bu fikrin bütününe macera tadı verirmiş ve o, Frantischek, karanlık canavarlara veya Sahil Kurtarmaya karşı mücadelede kendini göstermek için ciddi bir şansa sahip olabilirmiş böylece.

“Frantischek, teklifini belki tekrar düşünebilirim. Nehirler beni garip bir şekilde çekerler. O zaman Kova Erkeği'yle Tuna Dilberi'ni oynarız. Ben doğumumu düşünürüm, sen şampanya şişesini açarsın.”

“Ah Anna, hiç olmazsa bir sefer gizli arzularını kabullenebilseydin. Düşüncelerimde beni bir adım daha takip et, bende ki Oberon'u* görecekisin.”

“Frantischek, sen tiyatroya mı gidiyorsun yoksa?”

Frantischek'in bakışı bütün bir oyunun yerini tutacak gibi. “Oyun bozan! Elimden ne gelir ki? Annem Akademi Tiyatrosu'nda suflöz.”

Anna kafasını yastığa gömerek hafifçe kıkırdıyor. Gerçekten Frantischek'le Tuna kanalından akıntı yönünde inecek olsa? Yusuf'tan öğrendiğine göre, bu sene doğum günü kaderin belirlendiği ve bazı Müslümanların hayaller gördüğü geceye** denk düşüyor. Ve ertesi gün katı bir oruç tutmak zorunludur.

Hayır, diyor kendi kendine, bu mevsimde dışarıda olmak düşünülemez bile. Maceranın sonu herhalde idrar yollarını üşütmesi olurdu. Unut bunu, Anna. Doğaya senin doğum günün vız gelir. Haugsdorff seni saat on ikide eve getirecek, çünkü, ertesi gün araştırmalar ve incelemeler yapmak için Amerika'ya uçacak özel bir delegasyonun üyesi olduğu şimdiden belli. Doğum gününde olacaklar, hepsi hepsi bu.

Anna'nın his dünyasının yoğunluğuyla ilgili zaman zaman duyduğu tereddütler onun mesleki hırsını gözlerden kaçırması. Geliştirme kursları, firma hesabına özel eğitimler, yepyeni programlama metotlarının tanıtıldığı seminerler onun ta-

(*) Wagner ve Shakespeare ve daha birçok sanatçının eserinde yer alan ortaçağ Avrupa mitolojisinin cüceler kralı - ç.n.

(**) Kadir Gecesi - ç.n.

kıntılarıdır. Bu bağlamda kendini sadece kişisel gelişimine değil aynı zamanda firmanınkine karşı da mükellef hissediyor. Bilgi düzeyi her altı ayda bir tekrar ayarlanmalıdır. Kim dünya çapında bütün terminallerle temas kurmak istiyorsa, dünya çapında bilgi sahibi olmak zorundadır aynı zamanda. İlerleme her dakika, dikkate alınmaması firmaya avantajını kaybettirebilecek yeni bir model üretiyor.

Anna bunun için eğitim alır, ayrıca Uzakdoğu kökenli mediyasyon teknikleri ve makrobiyotik beslenme veya vücut ve ruh için ilaveten yapılmak istenebilecek her şey üzerine kurslar verilen -tadilattan geçmiş şatolar ve manastırlardaki- eğitim merkezlerine gider.

Kendi ilişki ağını kuran Yusuf ona hafta sonu semineri öncesinde “Orada kimler var, aklında tutmaya çalış!” diye bağlayıcı görev yükler. “Ve fazla flört etme. Zaten hep aynı insanlar!” Bu konuda ne tamamıyla haklı ne de tamamıyla haksız. Her neyse, Anna önceden tanıdıklarını sempatik buluyor; henüz tanışmadıkları da ilginç olabilirler onun için.

Fakat sonuçta Haugsdorff’u aşacak hiçbir şey ortaya çıkmaz. Kafası en yeni bilgisayar hileleri ve skandallarıyla dolarken, sabah havuz sefalarında rüyalarının suyun içinde fazlasıyla hızlı çözülmüş artıklarını kalbinin oltasına takmaya çalışır.

Aşıl zirveler yemeklerdir. Kullanımı kolay ara yüzler, yemek ve içmek gibi temel terimlere dönüşe davetiye çıkartırlar. Yemek listesi makinelerce okunabilir ve menüler tek tek şifrelenmiştir. Bilgi akışı dolu ağızlarla da kesintiye uğramaz, olsa olsa biraz yavaşlar; ve aynı branşın birkaç temsilcisi beraber oturup bir an için çalışmadıklarında her zaman olduğu gibi konu “Tanrı’nın Sürekli Çakan Şimşekleri”nden çok, şeffaf kombinasyonlarda kendi kendini yorumlayan işaret kümeleri olur.

Kâfi miktarda sıvı hayat iksirinden sonra sistem yöneticileri detektiflik performansları ve veri denizlerindeki korsanlık maceralarıyla övünen genç hacker’lara dönüşürler. Eğitim isteklilerinin toplantısı çiftlere ve yalnız kalplere bölünmeden evvel bu hacker’ların her biri karşısındaki kadının kodunu içgüdüsel olarak kırmaya çalışır.

Anna uyumadan önceki muhasebesinde, hiç olmazsa birkaç yeni fıkra duyduğu sonucuna varıyor. Hayalleri yok ama uyanılması zor rüyaları var. Bu bağlamda onun için birçok gece kaderin belirlendiği gecedir, yani Yusuf'un söyleyişyle Kadir Gecesi.

Bu defa parola "Saklı Anlamların Cini" değil "Saçını Süpürge Etmek" ve gezgin dervişin ismi fazlasıyla aleni bir şekilde Lullus, Müslümanların Hristiyanlaştırılmasına yarayacağı düşünülmüş ilk mantıkî makinenin mucidi gibi. Müslümanlara dinlerinin Lullus'un mantığıyla düzeltilebilecek açık bir hata olduğunu tekrar tekrar gösterdikten sonra onu, türünün ilk örneği olan cep bilgisayarı ile beraber taşlamışlardı.

Anna'nın rüyasında Lullus, Anna'nın kafasındaki saç tellerini sayan ve onlardan kısmen peruk olan kısmen olmayan dijital bir peruk üreten bir kuaför. Bir melek giriyor paldır küldür kuaför salonuna ve köşe bucak köpük içerisinde kalırken Lullus'la Tanrı'nın kodlanabilir isimlerini tartışıyor.

Anna katılanların listesini verirken Yusuf ona Cibril isminde bir kurs yöneticisini soruyor. Ama Anna tam da bu adamı hatırlayamıyor. "Bu defa sistem bilgisi seminerine girmedim."

Bir dahaki seminere Teresa gidecek ve söz veriyor ki bir gözü hep bu Cibril'in üzerinde olacak. Beğenip göz süzmek için değil Yusuf'un hemen isnat ettiği gibi. "İnsan bilgi işleyen bir hayvandır, o halde buna göre davran."

İvo hafta sonunda kendini boğmaya çalışmış olmalı. Pazartesi sabahı nasıl koktuğuna bakılırsa, bundan kıl payı kurtulmuş. Ama bir meditasyon birasından sonra durumu bir anda değişiyor ve diğerleri daha şaşırmadan evvel tekrar uyumlu hale geliyor. Sadece gözlerinde kalıyor devam eden sefaletin mat ışığı.

"Aklını başına topla, İvo!" Anna bir programlama arasında elini onun omzuna koyuyor. İvo bunu ona hafifçe yaslanarak seve seve kabul ediyor. "Savaşı elinde bir şişeye kazanamazsın!"

"Bir tüfek mi almalıyım elime?"

"Daha sonrası için sağlam kal!"

"Bir 'Daha Sonrası' olmayacak!"

“Günü kendine ve bize zehir etme, İvo! Daha Sonrası her zaman vardır.”

Teresa'nın şişmiş gözleri ve duygu tufanına kapılmış bir ruhu var. Savaş ve Barış'ın eski Rus uyarlamasını üçüncü defa seyretmiş.

İşten sonra Anna bir elbise almaya gidiyor. Bütün elbiselerin şahını. Doğum gününe uyacak bir elbiseyi, bir ruh kılıfını. Basamak basamak, her yürüyen merdivenle biraz daha havaya giriyor. Fazlasıyla ısınmış ve nötr kokulu alışveriş merkezi havasının içinde, yürüyen merdivende ayakta durup, iç çamaşırı ve örgü giyecekler de dahil olmak üzere bir kattan fazlasına yayılmış kadın bölümüne çıkıyor.

“Denemek ister misiniz?” Satıcı kadın vazifesinin gerektirdiği gibi gülümsüyor.

“Özellikle kızıl saçlılar için bir şey!” Anna kendini her zamankinden fazla öne çıkartıyor.

“Turkuaza çalan bir Nil yeşili?”

“Mümkün değil. Kendimi rahat hissetmek istiyorum.”

“Güvercin kanadı grisi veya çamur rengi?”

“Açık eflatuna dönen bir inci rengi nasıl olurdu?”

Sonunda İzlanda taşıyosu ve üzüm yaprağı nüansı arasında bir şeye varana kadar arzu edileni somutlayan karşılıklı sorular.

Daha denenirken kumaşın cilde teması âdeta onunla bütünleşmek istercesine. Satıcı kadın, aslında çok hafif kınalı kahve-rengi saçları olmasına rağmen, kıyafeti kendisi giymeyi isterdi.

“Keyifle giyeceğinizi umarım!” Kızıl saçlıların doğru elbiseleri satın alması pek sık olmaz ama, satıcı kadın bu kıyafet için kitaba el basardı.

“Bu fiyata daha fazlası da olmalı!” Anna gülümsüyor. Bugün çok fazla para harcayacağını sabahtan hissetmişti. Ama Haugsdorff'un onu bu sefer nereye sürükleyeceğini kim bilir. Orada hiç olmazsa kıyafet itibarıyla ortama uygun olmak istiyor.

Anna gerçekten de yirmi üç yaşında oluyor. O gün yaklaştıkça kafasını daha fazla meşgul ediyor bununla. “Sayının Gizemi”

isimli kitapta dahi buna dair bir şey yazmıyor.

İki katı yaşındaki Haugsdorff onunla dalga geçmeye şimdiden başlıyor. “Bir civciv,” diyor, “ilk defa kanatlarını çırpın bir civciv.”

“Heyecan verici bir şeyin olmasını istiyorum.”

“Bu şey ne kadar heyecan verici olmalı?”

“Çok etkileyici, öyle ki şapkamı uçursun!”

“Hangi şapkayı?”

Anna Haugsdorff’a şakadan bir yumruk atıp onun kendisini hiçbir zaman anlamayacağını söylüyor. Onun kadar olgun olmadığını ve daha birşeyler yaşaması gerektiğini anlatıyor.

Haugsdorff gözle görülür şekilde düşünüyor. “Acaba Afrika’ya gitmek ister misin? Macera tatili yapmak için herhangi bir yere? Şimdi hemen demiyorum, ama bu senenin içinde.”

Anna bir an tereddüt ediyor, sonra kafasını öyle sallıyor ki kıvılcımlar saçılıyor. “Beni yanlış anlama, sen daha çok bir istisnasın. Ama böyle bir şeyi yapabilecek durumdaki insanlar, çoğunlukla kafayı biraz yemiş tipler. Züppeler veya hava atanlar.”

“Yoksa koleksiyoncuları mı kastediyorsun?” Haugsdorff’un şahsi dostlarının neredeyse hepsi koleksiyoncudur. Sesinde kırılmışlığın titreşiminin hissedilmesi şaşırtıcı değil, ama bu onu Anna’nın göğüslerine masaj yapmaktan alıkoymuyor.

Gerçi Haugsdorff onun kızlığını bozmuş filan değildi ama daha evvelinde fazla bir şey de yoktu, cinselliği sadece televizyondan tanıyan bir okul arkadaşı dışında, ki ikinci ya da üçüncü seferde ondan hamile kalmıştı. Duyguların galeyanıyla geçen bu haftaları Anna hep unutmaya çalışmış ve bunu tamamıyla olmasa da başarmıştı. Kürtaj yaptırmak veya annesi Gigi gibi bir hayat sürmek arasında karara varmanın korkusu yemek yemeye son vermesine neden oldu. Gigi umutsuzluk içersinde, onu Bonny’nin yardımıyla sunî beslenmesini sağlayacağı bir kliniğe sürüklemekten başka bir çare bulamadığında, embriyo kendiliğinden düştü. Hemen sonra Anna tekrar yemeğe başladığında, Gigi’yle Bonny’nin bundan haberi olmasını istedi ısrarla.

Sonrasında bir süre, bürodaki işi dolayısıyla Haugsdorff’la

tanışana dek, sadece bilgisayar vardı.

Haugsdorff'un yanında Anna kendini güvende hissediyor. Büyük kararlar vermenin riskinden uzak, güvende. O, Tanrı biliyor ki, müşfik bir sevgili. Anna'ya keyif alabilmesi için bilmek zorunda olduğu neredeyse her şeyi o öğretti. Ve bir süre boyunca Anna oldukça itaatkârdı.

Bir gece, tam biraz saçmalayıp eğleniyorlardı ki, Haugsdorff Anna'nın kıcını sanki pataklayacakmışçasına okşarken ona çocukken sertlikle cezalandırılıp cezalandırılmadığını sordu. Anna, Gigi'den hiç sopa yiyip yemediğini hatırlayamadığı için Teresa'nın yatılı günleriyle ilgili hikâyelerini anlattı ona. Yatakhanenin arkasındaki kapkaranlık bir sandık odasında yarılmış odunların üzerine diz çökme cezasına çarptırılmış, korkudan pijamalarına işeyen söz dinlemez küçük kızların hikâyelerini.

Bunun Haugsdorff'a etkisi o kadar aşikârdı ki Anna ilk anda ürktü bile. Haugsdorff, Anna'nın onu o güne kadar görmediği bir şekilde geldi. Anna'nın ilişkisindeki dengelerin değişmeye başladığını kavraması günler sürdü. O andan itibaren oydu Haugsdorff'a birşeyler öğreten - şimdiye kadar Haugsdorff'un varlığından pek haberdar değil gibi görüldüğü şeyler.

Anna'nın hayal gücünü çalıştırması gerekiyor, hikâyeler uyduruyor ve Haugsdorff'un bunlara bayılmasının tadını çıkarıyor. Onun müteşekkiriği Anna'nın etrafındaki kalkını güçlendiriyor, artık ona bir şey olamaz.

Bunlar Anna'nın, merhametsizce cezalandırılan başka çocukları anlatan bir çocuk olduğu hikâyeler. Ve Anna, Haugsdorff'un her seferinde ne kadar dinleyebileceğine karar verirken merhametsiz. Afrika seyahati teklifinden yola çıkarak, vaktiyle okuduğu bir Karl May kitabından* hatırladığı, misyonlarda yaşayan çocuklar ve su aygırı kırbaçlarıyla ilgili birşeyler uyduruyor. Alnında ter taneleri birikmiş Haugsdorff, bir *Halleluya***

(*) Kızılderililer ve Doğulu Müslüman dünyasına dair, Oryantalist ve Hıristiyan ahlakçısı bir bakış açısıyla çok satan egzotik gençlik romanları yazar - e.n.

(**) Hıristiyanlarda 'Tanrı'ya şükür' gibi bir anlam taşıyan sevinç nidası - ç.n.

ile boşalıp sonrasında kendisini şefkatle Anna'nın ihtiyaçlarına vakfediyor.

Sonra Haugsdorff kendine bir içki almaya gidiyor. "Sen de bir yudum burbon ister misin?"

Anna yüzünü buruşturarak silkiniyor. "Maden suyu lütfen. Alkolü kaldıramıyorum biliyorsun."

Haugsdorff'un ardından gelen sarılışı hâlâ ıslak. "Bu küçük hikâyelerinde beni çılgına çeviriyorsun, Anna."

"Yapmasa mıyım?" Anna dudaklarını küsüyormuş gibi büzüyor.

"Hem de nasıl yapmalısın. Sadece bunu yapmalısın." Burbonunun tadıyla Anna'nın dilini öpüyor.

Ama Anna'yı daha başka bir şey de ilgilendiriyor. "Hakikaten ne yapacağız doğum günümde?"

Haugsdorff'un alnı kırılıyor. "Bana söz verirsen tek seferde kalacağına, yani gözetimim altında..."

Anna köpürüyor. "Bana velilik taslayıp durma!"

"...senin tabirinle şapkanı uçuracak bir şeyle tanıştıracam seni."

"Peki neymiş bu? Küçük bir şey mi, büyük bir şey mi, kalın mı, ince mi? Haydi söyle ki ben de sana neyin şapkamı uçurmayacağını söyleyeyim."

"Küçük bir şey. Oldukça küçük bir şey. Bana onu sadece benimle beraberken alacağının sözünü vermelisin."

Anna saatini takmak üzere komodine doğru yuvarlanıyor. "Kokain mi bu? Onu denedim bile." Bu gerçi yalan Haugsdorff'un da bildiği gibi ama Anna gözünün önünde canlandırılabiliyor ve hiç canı çekmiyor. "Bana hiç zevk vermiyor. Ayrıca sadece sıradan insanlar kullanıyor bunu."

"Kimsenin bundan en ufak bir bilgisi olmamalı. Benim bahsettiğim daha piyasada yok. Bir Leydi Katili o, *sert erkek işi* değil; bilinci genişletiyor ve asla sağlığa zararlı değil ama yine de özellikle benim sana bunu tattırıyor olmam büyük risk demek. Fakat özel bir doğum günü hediyesi, göreceksin."

"Malın ismi ne?" Anna soru sora sora meraklanmaya başlıyor.

“İsim yok, kayıt yok, tekrar yok! Anlaşıldı mı? Bütün hepsi sadece doğum gününde var olacak. Sana yemin ediyorum onu hiç unutmayacaksın.”

“O portföylerini yutmuş insanlarla dolu iğrenç restoranlardan biri olmayacak, değil mi?”

“Hiç alâkası yok. Her şey tamamıyla kişisel olacak. Herkes için bir ilk sefer vardır. Senin için hiçbir şey düşünmediğimi söyleyememelisin arkamdan.”

“Aslında şu anda üzerinde çalıştığımız şey,” diye açıklıyor Yakın ve Ortadoğu Göçmenleri uzmanı Yusuf, “müneccimlerin eski güzel kristal kürelerinden fazla bir farklılık göstermiyor. Sadece yalnızca istemek yeterli değil artık, bazı düğmeler ve tuşların da kullanılması zorunlu. Fakat sonunda görüntüye gelmesi gereken, bütünden daha az değil. Ne kadar bakış açısı varsa o kadar da model var. Emilmiş veriler rafine edilir ve salt bilgi olarak kademelere dağıtılırlar. Her türlü sırrın açığa çıkarılmasına hazırız.

Sadece bütüne mutlak hâkim olan biri doğru kararlar verebilir. Bunun için bütün verilere ihtiyaç vardır. Programları hazırlayanlar, yani bizler, her şeyden haberdar olmalılar. Hükümet bunu hesaba katmalıdır. Verilerin gizliliği başkaları için geçerlidir. Demek ki, kendimize açık arka kapılar bırakmak bizim için âdeta bir mecburiyettir. Şanslıyız ki, bugün programcılar firavunların mezar odalarını çizen mimarlar gibi onlarla beraber gizli bilgilerini de yok etmek için öldürülmüyorlar.

Yine de dikkatli olmalı. Bunu söylerken doğrudan doğruya PACIDIUS’u düşünmüyorum, her ne kadar insanların daha önemsiz nedenlerle dünyalarını değiştirmeleri vakî de olsa. İçişleri Bakanlığı bolca veriyi kullanıma sundu, meselâ başkent ve çevresindeki kaydedilmiş ve tahmin edilen bütün Haşhaşin tapınaklarının adresleri, sadece adresler değil Dağın İhtiyarı ve onun kültünün kayıtlı veya tahmin edilen müritleri olan insanların gündüz nerede çalıştıkları, kime şantaj yaptıkları, kiminle yattıkları ve onlara hangi özel cinsel alışkanlıkların atfedildiği. Öte taraftan bizim ödevimiz, verileri olası ittifakların, şebekeler, bağlantılar ve mafyozo yapılanmaların gö-

r n r hale gelebilmesini sağlayacak şekilde birbirine bağla-
maktır. Kısaca ifade etmek gerekirse, verileri göçmenlerin ara-
sındaki potansiyel cerahat kaynaklarını g  r n r hale getirecek
 ekilde hazırlamaktır.”

Bu Yusuf’un standart konferanslarından biridir. Uyarırcasına
kaldırdığı işaret parmağıyla, dünyevi mesleki zümresinin bol-
ca efsaneyle tasvirine başlayınca Anna ona pek kulak vermiyor
artık.

Bu arada mizah duygusu zaman zaman tekrar uyanan Ivo;
 zerinde gerçi çalışmadığı ama bilgili olduğu PACIDIUS’un is-
mini TATORT* olarak değiştirdi. Yirmi yılı aşkın bir süredir
yayınlanan bu pazar akşamı polisiye dizisinde suçlar öncelikle
o muhitte   hreti kötü olan azınlıklara i letilir. Bunun sonucu
olarak TATORT senaryolarında ismi geçen *Caf  Museum* veya
Prater’deki *Butterfassl* restoranı gibi kült mek nlar ve lokaller
PACIDIUS’da gerçekten suç isnat edilen mek nlar olarak orta-
ya çıkarlar. Biraz g rg r her zaman iyidir. Birileri her zaman bi-
rileriyle bulu ur g rg rda.

“Bizim burada yaptığımız, dünyanın anlaşılabilir hale gel-
mesine hizmet ediyor,” diye anlatmıştı müdiresi Anna’ya onu
PACIDIUS ekibine dahil ederken. “Böylece sadece i  barışının
korunmasına yardım edebiliyor olmakla kalmayacağız, belki
insan hayatı bile kurtarabileceğiz.”

Konu insan hayatının kurtarılmasına gelince, yöntemlerin za-
rafeti ile ilgili bütün tartışmalar fuzuli hale gelir. M direye daha
fazla detay sormak da aynı derecede anlamsız olurdu. Nihaye-
tinde Haugsdorff bakanlıkla ilişkiyi yürüten kişi, yani asıl i ve-
ren. Ve Anna Haugsdorff’a güveniyor, hiç olmazsa bu konuda.

“Kim ki kalbi temizdir her şeyi temiz zanneder,” diyor Yusuf
her gün mesai başlangıcında, “o halde elimizde veri olarak ne
varsa girip temizleyin.”

Bir de bu çıktı  imdi! Anna annesinin evinden -yalnız başına ya-
 amaya ba layalı henüz fazla olmadı- eşyalarını, çocukluğundan

(*) Olay/cinayet yeri. Alman ve Avusturya televizyonlarında gösterilen popüler
polisiye dizi -  .n.

kalanları ve sağı sola dağılmış ne varsa, almak zorunda.

“Düşündüm ki o zaman her şey yerli yerinde olacak. Hazır bu küçük tatlı evi bulmuşken.”

Bu küçük tatlı ev bir oda bir mutfak, her zamanki gibi. Balkon ise Anna'nın zaman zaman âdeta inadına kahvaltı yaptığı veya akşam yemeği yediği bir minnacık demir kafes. Ama nereden baksan kendi odası, kendi mutfağı; hele balkon üzerinde hiç kimse hak iddia edemez.

“Senin ayağının altında dolaşmasın diye her şeyi atacağım. Bütün bunları benim eve götürürsem yine yer kalmayacak.” Bütün bunlar Anna'nın hiç hoşuna gitmiyor.

Annesinin yeni bir erkek arkadaşı var ve üstüne üstlük onun yanına taşınmak istiyor.

“Hiçbir şekilde atılmayacak. Benim kastettiğim bu değildi. O zaman bodrumda bizim bölmemize koy daha iyi. Her şeyi çöpe atamazsın, bütün çocukluğunu, gençliğini. Bu barbarca olurdu, tam anlamıyla barbarca. Oskar bunu hiç mi hiç istemezdi.”

Adamın ismi bir de Oskar. Haugsdorff'dan daha genç ve adı Oskar.

“Bundan hiçbir zaman vazgeçmeyecek misin? Tam Bonny ve ben bu konuda kendi problemlerimizi yaşarken, sen tekrar aynı tuzağa düşüyorsun. Artık çocuk yapamamana sevinmek gerekiyor âdeta.”

Gigi küsüp somurtuyor. “Belki hâlâ mümkün olabilirdi. Ama tabii ki Oskar ve ben bunu hiç düşünmüyoruz.”

“Oskar ve ben, Oskar ve ben,” diye dalga geçiyor Anna. “Sakın torunların bunu duymasın.”

Ama Gigi haklarında ısrarlı. “Bugün işler hiç de öyle değil. Erken başlayan kadınlar daha uzun formda kalıyorlar. Sizin yüzünüzden yeterince uzun süre yeterince fazla şey kaçırdım.”

“Ah!” Anna köpürüyor. “Ya tekrar tekrar başına gelen o gönül incinmelerin.”

“Kısa ve acısız!”

“Acısız mı? Pedro de Silva veya Erich Kovaçic'i düşündüğümde. Hele şu Hans Jörg'ü. Bütün o sonu gelmez telefon ko-

nuşmalarını ve gözyaşlarını.”

“Sivri dilli olma, Anna! Ne olursa olsun, siz evde olduğunuz sürece hiçbiri yanıma taşınmadı.”

“Bu nasıl olacaktı ki? Tek yolu komodinde uyumasıydı.” Anna küskün bir şekilde mutfak masasının üstüne oturuyor.

“Bonny’nin bundan haberi var mı?”

Bonny aile hiyerarşisinde en yukarıdadır. Gigi onu daha on yedisindeyken doğurmuş. Okul aşkı. Buna karşın Anna’nın babası güya sadece kısa bir tatil için şehirde bulunuyormuş. O adresini bile bırakmamış. Demek ki program yazan bir kızının varlığından bugün hâlâ habersiz.

“Hayır, hayır. Sana rica ediyorum. Bu fikre alışması için ona zaman verilmeli.”

Bonny’nin ismi, bir okul gezisi sırasında, sınıfın geri kalanı “*My bonny is over the ocean*”ı söylerken halkedildiği için Bonny.

“Dinle Gigi, çok safsın. Şu Oskar demek buraya taşınıyor, peki sonra ne olacak?”

“Beni seviyor, anlamıyor musun bunu?”

“Bunu bir kenara bırakırsak, bir işi var mı?”

“Bir teklif var.”

“Eğer şansın yaver gitmezse bir sene içerisinde evini de kaybedersin.”

“Ağzını hayra aç!” Gigi asıl şimdi tam anlamıyla şansına inanıyor. Kızları ne söylerse söylesin. Sonuçta Oskar’la tanışan kendisi, onlar değil.

“O beni diğer hepsine tercih etti.” Kendi sözlerinden duygulanarak ağlıyor şimdi biraz.

“Sana rica ediyorum, ağlama yoksa ben de ağlamaya başlayacağım. Benim kimseyi ağlarken göremediğimi biliyorsun, hele seni hiç. Bu işi her zaman çok zor yapmıştı, eskiden de böyleydi hâlâ da böyle.”

“Ama ben ağlamıyorum ki.” Gigi gözlerinin yaşını silmişti bile. “Tamam, kitaplardan birkaçını yanıma alıyorum, fakat kalanlar bodruma gidiyor. Orada çürüsünler!”

Koyu kırmızı kuşburnu çayı içiyorlar ve ancak şimdi uyanı-

yor Anna. Annesi gerçekten de çok daha genç görünüyor. Buna rağmen kavrayamıyor. Başından geçenler düşünüldüğünde böyle bir herif kolunu beline doladığı anda, kaçmaya başlaması gerekirdi. Ama hiç de öyle olmuyor. Kırmızı yanaklar, bakışlarda kirpiklerdeki rimeli eritecek bir parıltı. Hem de kırk yedisinde! Haugsdorff ellili yaşlarının başında. Anna geçen seneler için ne düşünmesi gerektiğini artık bilmiyor. Kesin olan sadece bir şey var, böyle bir Oskar onun evine giremezdi. Eski profesyonel futbolcu üstüne üstlük.

“Peki bu Oskar şu an ne yapıyor?”

“Ona genel müdür olarak bir iş teklif edildi.” Gigi hayranlıktan bayılmak üzere.

Anna hangi firmada diye sormaktan vazgeçiyor. Bunu Bonny’ye nasıl anlatacağını, bunu yaparken onun bütün klanı ile beraber gelip öldürücü bir tek vuruşla annesinin geç kalan mutluluğunu paramparça etmesini nasıl önleyeceğini düşünmeye başlıyor bile. Belki yarısı ısırılmış tereyağlı ekmek dilimleri veya açık diş macunu tüplerine alerjisi olduğu için Oskar kısa bir süre sonra kendiliğinden ayrılır evden.

“Rosa Riedl, Koruyucu Hayalet”, “Vahşi Adamların Yaşadıkları Yer”, “Elma Ağacındaki Nine” ve çocuklar için bir “Binbir Gece Masalları”. Geri kalanların hepsini Bonny kendi veletleri için çoktan götürmüş. Anna, onlar için yeni evinde bir yer aramadan evvel, oldukça eskimiş ciltlerin sayfalarını karıştırıyor. Kendisine ait ilk evinde. Bu evi bulmak da yeterince zor olmuştu. Yirmi sene boyunca geri ödeyeceği restorasyon kredisiyle ev, eli yüzü düzgün bir hale sokuldu. Kira makul düzeyde. Anna para kazanan yaşlıları arasında kira dışında birşeylere de gücü yeten az sayıda örnekten biri. Ama yeteneği kendini erkenden belli etmişti, hatta bir ara internet bağımlısıydı, zamanında teşhis edildiği ve zamana uygun olarak kullanılabileceği için gerekli desteği de görmüştü.

Her iki mekânın iç duvarları siena kırmızısıyla boyalı ve pencere doğramaları beyaz. Mobilya eksikleri var. Bir kitap dolabı yerine yeni kıyafetler alınmış. Böylece kitaplar tekrar

komodinin üzerine tünemek zorunda kalırken Anna ilk gençlik çağından kalma daha yeni kitapları şimdilik karton kutuda bırakıyor. Kim tekrar okurdu Tanrı aşkına “Avalon’un Sisleri”ni?

Anna rüyasında gördüğü gezgin dervişin babasıyla bir ilgisi olması ihtimalini soruyor kendi kendine. Gigi’nin kötü şöhretli abartmalarından yola çıkılırsa, babası iri, kuvvetli bir adammış ve Amerikan Hava Kuvvetleri’nde pilotmuş. Belki de hâlâ hayatta ve öyledir. Anna şahsen Leonard Cohen’i tercih ederdi. Şu dünyaları yutan sesiyle! “I’m that little Jew who wrote the Bible” [Ben İncil’i yazan şu küçük Yahudiyim] damlıyor eski volkmenden bu sırada.

Gigi bu ilişkinin gerçek büyük aşk olduğunda hep ısrarlıydı. Eskiden Anna meydana gelişinin hikâyesini dinlemeye hiç doymazdı.

“Tam bir hafta boyunca beraberdik.” Gigi’nin bakışı kayıyor ve buğulanıyor.

“Peki ona niye hiçbir zaman adresini sormadın?”

“Çünkü Bruce ve ben birbirimizi çok seviyorduk. Bir gece aniden başka bir yere tayini çıkana dek. Teleksle geldi emir. O hâlâ bir sersemlik içindeydi ve derhal gitmesi gerekiyordu. Böylece ikimiz de bunu unuttuk.”

Anna işin ucunu bırakamaz. “Ama o senin adresini bilmiyor muydu? Niye hiç yazmadı?”

“Biz hep oteldeydik. Bruce ve Gigi! Ve hepsi buydu.”

Anna çocukken hikâyeye inanırdı, biraz zorlamayla olsa da. Sonraları içten içe Gigi’yi babası Bruce için yeterince çekici olmamakla suçladı. Gigi çirkin olduğundan değil, **asla!** Ama nasıl giyiniyor hâlâ! Aslına bakılırsa yetmişlerin **başından** kalma hippî çullarından, şu tarifsiz ayakkabılar ve buruş buruş bol şeylerden hiçbir zaman kurtulamadı. Saçlar bugün de hâlâ gri-siyah bir kıvrıkcık bulut ve ek olarak değişen çeşitli etnik mücevher takımları.

Bonny ve Anna’nın ilk önce kıyafetlerine para yatırmış olmaları ve Gigi’yi gözyaşlarına boğacak ayakkabılar giymelerinde şaşılacak bir şey yok. “Siz delisiniz, sadece ayaklarınızı mahvet-

mek için bu kadar çok para harcamak hangi akla hizmet!”

“Belki Bruce’u Vietnam’a yollamışlardır?” Böyle bir şey sadece Bonny’nin aklına gelebilir. Hesapta Gigi’nin Bruce’la geçen haftasında babaannesinin yanındaymış. Her halükârda, bunun dışında Gigi’nin ilişkiler katalogunu eksiksiz ezbere okuyabilmesine rağmen Bruce’u hatırlayamıyor.

“O burada tatildegdi, tam bir hafta süreyle. Dedesi ve büyükannesi buradan göç etmişler, o da onların geldiği yeri görmek istemişti. Bazen çıkıyorduk da. Çocuk korosuna, sonra Schönbrunn’a, operaya ve Lipizzanerler’in gösterisine.”

Bonny ve Anna aynı anda yüzlerini buruşturarak silkeleniyorlar. “Ve sen bütün buralara gittin mi onunla?”

Gigi omuz silkıyor. “Böyle şeyleri de bir defa görmek için en iyi imkândı. Hazır bu şehirde yaşıyorsan.”

“Ve bütün bunları hippi görünümünle mi yaptın?”

Gigi âdeta utanarak gülüyor. “Amerikalılar buna o kadar önem vermezler. Özellikle opera için kendime bir kıyafet almıştım. Filistin işi bir şey, tümüyle siyah ve gümüş payetlerle süslü. Tabii ki upuzun, yere kadar.”

“Ve seni gerçekten de içeri soktular mı?”

“Hem de nasıl! Çok zarifti. Hayatım boyunca sahip olduğum en güzel elbise.” Her zaman giydikleri düşünüldüğünde bu söylediği pek fazla bir şey ifade etmiyor.

“Benim kızıl saçlarım nereden geliyor?” Anna’nın en sevdiği soru. Gigi’yi her zaman tereddüde düşüren soru.

“Bruce açık kumraldı, nereden bileyim? Bir sefer kızıl saçlı bir büyükannesi olduğundan bahsetmişti. Şu, buradan göç eden büyükannesi. Ama kesin olarak hatırlayamıyorum artık. Biz hiç durmadan sevişmiştik. Etrafı gezmediğimiz veya yemek yemediğimiz her dakika.”

Ve şimdi şu Oskar. Anna bunu hâlâ anlamıyor. Erkeklerin şahının, baba Bruce’un adresini bile almadan gitmesine müsaade ediyor ve en sonunda gidip bir Oskar’la beraber oluyor.

“Bruce’un Vietnam’da öldüğüne iddiaya girerim,” derdi Bonny eskiden sık sık. “Öyle olmasaydı arardı. Çünkü bence Gigi için her şey söylenebilir, ama böyle kestirmeden ortada

birakılmayı da gerçekten hak etmez.”

“Belki de Gigi’ye fazla kolay sahip olabildi?” Anna kafasından her olasılığı geçirmişti.

“Bu nereden aklına geldi?” Bonny nadiren şaşırır, ama bu ona biraz fazla uzaklarda aranmış bir sebep gibi geliyor.

“Sadece düşün, eğer o yalnız bir hafta burada kaldıysa ve durmadan seviştilerse, üstüne üstlük bir otelde, ilişkileri çok hızlı gelişmiş olmalı.”

Gigi’nin konuyla ilgili zahmetli araştırmaları şöyle sonuçlanmıştı: Gigi o zamanlar havaalanında çalışıyordu ve Bruce’un bir bavulu kaybolmuştu. Bavulun önce bulunup sonra arkasından gönderilmesi gerekiyordu. Bu arada olmuş olmalıydı her şey.

“Onun benim kaderim olduğunu biliyordum ve hemen bir hafta izin aldım.”

Çok inanılır gibi görünmüyor, bütün hikâye. Kim bilir kaç değişik hikâyeden damıtıldı Bruce ve Gigi efsanesi. Genç bir kızken Anna her halü kârda oldukça gururluydu ikisinin bir haftalık kesintisiz aşkıdan. En azından hiçbir zaman kavga etmemişlerdi ki bunu çok az insan ebeveyni için söyleyebilirdi.

Yusuf ve Frantischek Anna’yı asıl tarihten iki gün evvel, sinemaya ve sonrasında yemeğe davet etmişlerdi.

“Bu şu anlama mı geliyor, siz ikiniz...?” Anna en hafif ifadeyle şaşkın.

“Bu hiçbir anlama gelmiyor,” diyor Yusuf bir papazın ses tonuyla, “bizim açıkça görüldüğü gibi pratik düşünen yegâne insanlar olduğumuz dışında. Senin doğum gününde muhakkak bir programın olduğundan hareketle düşündük ki...”

Frantischek o anda devreye giriyor: “...seni sinemaya bugün davet etmeliyiz. Ben biletleri ödüyorum, Yusuf yemeği.”

“Peki beni neyle şaşırtacaksınız?”

“Simba!” Yusuf omzunda bir saç teli avlıyor.

“Simba ne?”

“Aslanlar Kralı Simba. Düşünmüştük ki...”

Anna içini çekiyor ve keyfini çıkartıyor. Çizgi film hayranı

olduğu biliniyor. Karanlıkta Frantischek terli elini onun dizine koyuyor. Eli biraz sonra kendini oraya yapıştırılmış gibi hissediyor. Anna mendilini onun diğer eline sıkıştırıp “alındaki terleri silmek istersen” diye fısıldıyor. Frantischek geleceğe dönük opsiyonlarından tereddüt duymaksızın anlıyor bunun ne anlama geldiğini.

Yusuf’un “eau de toilette”i vanilya kokuyor, özellikle Frantischek’in dikkatini kötü aslan-amcaya çekmek için Anna’nın üzerine eğildiğinde.

Sonrasında bir Acem restoranına gidiyorlar, çünkü yakınlar da bir Lübnan restoranı yok. Yusuf masayı sanki Büyük Sultanın ta kendisiymişçesine donatıyor. Mümkün olan bütün mezeler, kızarmış sebze, tas kebab ve safranlı pilav. Frantischek pantolonunu bir düğme bile gevşetmeden bütün rekorları kırıyor, yaşı gereği.

“Düşünebiliyor musun, ya benim oğlum olsaydın!” Yusuf, bu ona ne kadara patlardı, tahminen hesaplıyor. Buna rağmen ailevi ortam hoşuna gidiyor, hiç olmazsa bu gece ve bu gecelik.

İçkiyle başı hoş olmayan Anna ikinci bardak Cezayir şarabından sonra duygusallaşıyor: “Kendimi öyle yaşlı hissediyorum ki!”

Yusuf sağ elini okşuyor, Frantischek de sol.

“Bana niye dünyada olduğumu söyleyebilir misiniz?”

“Dünyayı saran veri trafiğini hızlandırmak için. Bu işin bir yönü. Diğer yönü ise, gerçek bir bakanlık müşaviri, salt varlığının ikinci bir gençlik bağışladıklarının oluşturduğu kuyruğun ilk sırasında.”

Frantischek’in göğsünü kabartarak konuşuyor. “Ben de unutulmamalıyım, seni olası düşüşlerinin her birinde coşkuyula yakalayacak olan ben. Ruhun ve bedenine sana tutku derecesinde bağlı olduğumu biliyorsun.”

“Siz benimle ve Haugsdorff’la dalga geçe durun...”

“Senin için çok yaşlı, inan bana, Anna. Ben sana gençlik ve annelik esprisi sunabilecekken.”

Yusuf denetleyici bakışlarını renkli camlarından Anna’ya yöneltiyor. “Bir kadın için Haugsdorff gibi biri işe yarayabi-

lir. Haugsdorff iyi biri, ismi kulağa iyi geliyor, eğer çocuk istiyorsan...”

“O kadar çabuk değil, Yusuf. Ben kendim kim olduğumu bilmiyorum daha. Ve şu anda kendimi sadece boş ve perspektifsiz hissediyorum.”

Frantischek kendi açısından dertlenmeye başlıyor. “On sekizinci yaş günümde ben de böyle depresyonlar yaşayacak mıyım diye soruyorum kendime.”

Yusuf kafasını ağır çekimle sallıyor. “Özlemlerin ne alemde, Anna?”

Anna omuzlarını silkiyor.

“Lütfen şu tatlıya bakın!” Frantischek’in ağzı sulanıyor, incelik hamurlu meyveli pastanın porsiyonlarının hakkaniyetle kesilip kesilmediğini titizlikle kontrol ediyor. Anna bir kelime söylemeden tabağını onunkiyle değiştiriyor.

“Eğer istersen benim parçamın yarısını da alabilirsin, ben zaten sadece tatmak istiyorum.”

“Seninki olmaz!” Frantischek’in infialli Yusuf’u kendisininkini vermek için harekete geçirmeli. “Ne de olsa senin doğum günün. Pastasız bir doğum günü patlamış mısırsız sinemaya benzer.”

Ama Yusuf mesajı almıyor, en somut işareti dahi anlamayı açıkça reddediyor. Pastasını o kadar göstere göstere kendisi yiyor ki bir başka strateji de hiçbir sonuç vermezdi. Sonunda Frantischek öfkesini yenip Anna’nın parçasından arta kalanı doyma derecesi hiç yükselmeden mideye indiriyor.

Belki de Anna bu iki lokma tatlının eksikliğini hissetmişti, her halü kârda keyfi yerine geliyor. Yusuf Ferdy’nin en son numarasını, yani postaneye gitmekten kurtulmak için postayı yok etme numarasını anlatınca, hem de orijinal kelimeler ve hafif Arap aksanıyla, Anna tekrar gülebiliyor. Frantischek’le karşılaştırıldığında duyulmayacak şekilde ama görülebiliyor.

“Dün bir dervişe rastladım.” Anna birazcık, kendine geliyor.

“Öylece yolda giderken mi?!” Frantischek kulaklarına inanmıyor.

“Oturduğum evin önünde.”

Yusuf'un bakışı neredeyse hiddetli. "Bir derviş olduğunu nereden biliyorsun?"

"Eski kitapları annemin evinden almak zorunda kaldım. *Binbir Gece* de aralarındaydı. Uyumadan önce baktım, muhakkak bir dervişti."

Frantischek her şeyi bilir havasına giriyor. "Şaşılacak bir şey değil? Senin oturduğu yer Küçük Ankara, değil mi?"

Yusuf sorularına devam ediyor. "Türban takıp kaftan giyiyor muydu? Nasıl anladın bir derviş olduğunu?"

Anna'nın kendisi de artık bilmiyor. "Hayır, türbanı kesin yoktu. Kaftan? Nasıl görünür bir kaftan? Eğer doğru hatırlıyorsam bir palto giyiyordu. En azından oldukça uzun bir palto giydiği doğru."

Frantischek iz peşindeki Sherlock Holmes gibi koku alıyor. "Ki bu mevsimde daha çok bir zekâ işaretidir."

"Nereden bildin o zaman?"

"Hiçbir fikrim yok!" Anna hissedilir şekilde düşünüyor. "Ben sadece bir anda emin oldum. Herhalde yüzünden anlamış olmalıyım, bana bakışından."

Epey zamandır bunu düşünmemiştir. Ancak şimdi aklına geliyor, bundan bahsettiği için. Adamın yüzünü önünde görebiliyor, hayal meyal olsa bile.

Yusuf her şeyi bilircesine gülümsüyor. "Azizler birbirlerini hemen tanırlar!"

"Amin!" Frantischek konuyu kapatmak için söylüyor bunu. Ama Yusuf bütününü Şark'ın üstünlüğünün ta kendisi artık. "Bir derviş derken nasıl bir şey hayal ediyorsun? Sana biraz sihir gösteren ve arkasında saklanabileceğin kadar geniş kollu cübbesi olan biri dışında."

"Bunları sorma bana!" Anna kendisi aptal gibi hissediyor. "Kelime bir anda ortaya çıktı ve tamamen uydu o yüze."

Yusuf uzunca yutkunuyor. "Umarım ciddi bir şey değildir."

Frantischek şaşırmış durumda. "Ne demek istiyorsun?"

"Bir hastalık kapmış olabilir. Değil mi, Anna? Bir tür özlem virüsü. Böyle şeyler olur."

Frantischek kafaya alındığı hissine kapılıyor. "Şapşal, ben

daha dünkü çocuk değilim.”

Yusuf’un gülümsemesi Anna’yı tedirgin ediyor. “Ya sen bir derviş nasıl canlandırıyorsun gözünde? Sırtışına bakılırsa biliyor olmalısın.”

Yusuf kaşlarını gözlük çerçevesinin çok üstüne kadar kaldırıyor. “Aşağı yukarı benim gibi. Çok gezmiş, belirli bir kavrama yetisi olan...”

“Hepsi bu olamaz, Yusuf, gerçeği söyle.”

“Hayatında dinin önemli bir rol oynadığı...”

“Sen misin bu? Sen onu kûlahıma anlat.”

“Benden mi bahsediyoruz yoksa dervişlerden mi?”

“Tam anlamıyla öğrenmek istiyorum.”

“O’nunla aralarında özel bir hat olduğunu tahayyül eden dindarlar.”

Frantischek bir sohbeti, içeriği kendisine doğrudan doğruya tanıdık gelmese de, takip edebilir. “Yani en büyük patronla mı?”

“O’nu nasıl istersen öyle adlandır.”

Anna bir adım daha ileri gidiyor. “Gezici keşişler gibi mi?”

“Fazla Hıristiyanca. Evlenmek yasak değil mesela. Bazıları şairdi, başka birileri sihirle uğraşıyordu veya saç ve kaşlarını kazıtıyorlardı, hiç olmazsa eskiden.”

“Mucizeler gösteriyorlar mıydı?”

Yusuf çenesini kaşıyor. “Halk mucizelere tabii ki bayılıyor. Ama en yüksek mertebeler mucizeleri hokkabazlık olarak telakki ediyordu. Peygamberin bu konuda ‘mucize erkeğin âdet kanamasıdır’ dediği rivayet edilir.”

“Pardon?” Frantischek de artık yavaş yavaş zorlanmaya başlıyor.

“Bu şu demek, dervişler insanlarla O’nun arasında âdet kanamasının erkekle kadın arasında durduğu gibi dururlar.”

“Yapma ya!” Anna parmağını bardağının kenarında camın şarkısı duyulana dek gezdiriyor. “Daha neler var?”

“Bazıları günün birinde tekrar O’na dönüşeceklerine inanıyorlar, bunun için daha hayattayken O’nun parçasıymışçasına hareket ediyorlardı.”

“Binbir Gece’de çocuksuz kraliçelere oğul ve kızlar vaat ediyorlar. Sonra onlara yemeleri için birer nar veriyorlar.”

Yusuf’un suratı görölür şekilde buruşuyor. “Sarahat bâbında eksik bırakmayan, hoş bir imge. İçinde birşeyler uyandıran bu olabilir, Anna. Özlem...”

“Aman Yusuf, her zaman sadece bunu düşünürsün!”

“Nihayet ben de tekrar birşeyler anlayabiliyorum.” Frantischek bir pide lokmasını geveliyor, mezelerden kalma bir parça.

Yusuf ayağa kalkıyor. “Ben bu işi hallederken abuk sabuk birşeyler yapmayın!” Restoran sahibini tanıyanların yaptığı gibi perdenin arkasında ödüyor anlaşılan.

“Anna, bir kere daha düşünmek istemez misin? Şat nehirde bizi bekliyor.” Frantischek pidenin ardından üzüyor.

“Hava çok soğuk. Bunu senin doğum gününe erteleyelim, Frantischek. Seninki hiç olmazsa mayısta.”

“Ben o zamana kadar açlıktan ölmüş olmazsam.”

Yusuf, önemli bir şeyi memnun kalabileceği şekilde halletmiş bir edayla, âdeta kanatlanmış gibi geriye geliyor. “Dışarı çıkarken size bir tane göstereceğim.”

“Bir tane ne?” Frantischek çoktan bambaşka bir yerde.

“Bir derviş.”

Giriş holündeki duvarlarda bir dizi İran minyatürü asılı. “İşte bu!” Yusuf çömelmiş bir adamı gösteriyor. Adam uzun ve geniş kolları olan bir kaftan giymiş, telli bir müzik aleti çalıyor. “Senin dervişinin buradakiyle görölür herhangi bir benzerliği var mıydı?”

Anna kafasını sallıyor. “Ama bu da hoşuma gitti.” Küçük resme ve resimdeki daha da küçük dervişe mümkün olduğunca yaklaşıyor. “Olsa olsa yüzünde olabilir. Evet, zannediyorum yüzünde bir benzerlik vardı.”

Yusuf gülümsüyor. “İfşaatların birinci basamağı: Rüyalarına dikkat et! Falcılarla görüşme!”

Teresa İvo’yu şahsi mesele olarak keşfetti, kendi şahsi meselesi. İvo’yu her geceki bir şişesinden mahrum bıraktı ve duygu

cephesinde onunla beraber çarpışıyor. Her ikisi de hâlâ savaşın haklı amacına inanıyorlar. Teresa pek az uyumuş gibi bir etki uyandırıyor ve İvo fazlasıyla uyanık, ama hata katsayısı yüksek. Müdire kokuyu hemen alıyor, erik sırası yerine artık sadece sütlü kahve kokusu. Mûsamaha göstermek niyetinde, azamî bir haftaya kadar. Ama ondan sonra bu iş sona ermiş olmalı.

“Anna, aniden çok olgun görünmeye başladınız. Bir şey mi oldu?”

Müdire sanatsal bir şekilde toplanmış topuzuna elini atıyor. Oradan elini alnına vurmak için kaydetmesi gereken yol pek uzun değil. “Aman Tanrım, doğru ya, yarın doğum gününüz. Neredeyse unutacaktım.” Anna’yı iki katı yaşında birinin gözleriyle süzüyor. “Tam tamına yirmi üç! Doğru mu bu? İnana-mıyorum.” İlk defa olarak kıkırdamasını duymak mümkün.

Teresa ve İvo entrika çevirenlerin bakışlarını gönderiyorlar birbirlerine ve sonraki ilk kahve molasında Teresa fısıldıyor: “Çok şaşıracaksın. İvo’yla beraber senin için ne bulduğumuzu hiç aklına getiremezsin.”

İvo öğleden sonra aniden bağırmağa başlıyor; her şeyi dayanılmaz bulduğunu ve en başta Teresa olmak üzere hepsinin bütün iyi insanlıklarıyla hayatından kaybolmalarının ona vız geleceğini söylüyor. On beş dakika sonra kendini toparlayıp ona darılmadıkları için duyduğu şükrandan biraz ağlıyor.

Teresa gururlu, kimse bakmadığında Siena’lı Katerina* gibi gülümsüyor. Manevi güçlerini daha çok kısa bir süre önce keşfetti. Onları kullanmaya bu derece istekli olmasında şaşılacak bir şey yok.

Anna uyanmadan hemen önce gördüğü rüyayı hatırlıyor. Ancak Yusuf sallana sallana kahve makinesine gelip ağzının içinde “gece ziyaretleri” gibi birşeyler geveleyince, dövmeli yüz tekrar aklına geliyor. Yoksa harfler miydi bunlar? Fazla bir anlam çıkartılamayan rüyalar da var.

“İyi uyudun mu?” Yusuf şeytan gibi gizemli gülümsüyor.

(*) Bir azize - ç.n.

“Ne zannettin?” Kısa bir rüyaydı, hiç olmazsa hatırladığı kadarıyla. Yazının çözülmesi de mümkün olmadı.

Frantischek üstünde şahin resmi olan bir tişört giyiyor. Yine nereden bulmuş bunu?

“Yine o kuşlardan biri,” diyor Yusuf, “eve, efendisine dönmek isteyen.” Herkes ona bakıyor. “Bugün benim günüm, bil-mecelerle konuşacağım bugün.” Kahve fincanını tek kişilik bürosuna ustaca dengeleyerek götürüyor.

Doğum gününün aileyle kutlanması her zamanki gibi bir önceki gece oluyor. Bu sene sıra Bonny’de. Gigi için bunun hiçbir sakıncası yok. Oskar’ı Bonny’den hâlâ saklayabilmiş.

Bonny epey bir zaman birşeyler kızartıyor, fırınlıyor. “Yedi kişi olunca en azından değişiyor uğraştığına.” Anna ve Gigi’nin, neden yine kendisine bu kadar zahmet çıkardığını sorgulayan mûrai suçlamalarına cevabı bu kadar.

Gigi daha sonra kendisi de kolları sıvarken, çocuklar Anna’yı rehin alıp onun için yaptıkları küçük hediyeleri anlatıyorlar. Fakat en küçükleri, Tonio, altında beziyle, binbir zahmetle yapıştırılmış kalenin üzerine oturup dümdüz ediyor. Diğer ikisinin feryatları Ayı’nın onları birbiri ardına olay mahalinden çocuk odasına nakletmesine neden oluyor. Ama bunun da pek bir yararı yok. O birini çocuk odasına götürme savaşını verirken diğeri tekrar dönüp orada dikilmiş oluyor.

Anna yeğenlerini seviyor ama bağırıtıya o da dayanamıyor. Bunun için onları avazı çıktığı kadar bağırarak azarlıyor. Çocuklar buna o kadar şaşırıyorlar ki hakikaten bir dakika boyunca sesleri çıkmıyor. Sonrasında zaten yemek yeniyor. Bahis konusu olan ailenin genel olarak en sevilen yemeği, yani hiç balık yemeyen Donald dışında ailenin bütün üyelerinin üzerinde anlaşılabildiği sudak olduğu için klân ehlileşiyor ve çiğneyecek bir şey olduğu müddetçe çiğnemeye veriyor kendini.

Ama onlar, onlar olmazlardı, eğer Oskar konusunun gündeme gelmesi gerçekten önlenebilseydi. Bonny’nin özel “Gömlekli Zenci Tatlısı” masaya gelip öngörülebilir bir alâkayla karşılaşılır karşılanmaz Gigi birşeyler anlatmaya başlıyor.

Anna içini çekiyor, Ayı, ki ismi aslında Fridolin, çocukları yatağa kışkışlıyor.

Bonny'nin çoktan haberi var. Anna'nın imaları ve Gigi'nin kekelemeleri her şeyi gün gibi açığa çıkardı. Bonny bir kavganın önlenebilir olduğunu da biliyor. Buna rağmen daha iki cümle sonrasında her zamanki gibi şiddetle birbirlerine giriyorlar. Bu Anna'ya, hiç olmazsa doğum gününde birbirlerinin boğazına bıçak dayamamaları için onlara yalvarma imkânı veriyor. "Bütün bunların hiçbir anlamı yok," diyerek pes ediyor Bonny, "insan senin yaşında hâlâ akıllanmadıysa!"

"Ne demek oluyor bu, devamlı 'senin yaşında, senin yaşında'? Aslında benim yaşında da aşkı bulabileceğini düşünmek seni avutmalı!" Gigi halihazırda keyifli pırıltılar saçmaktan vazgeçme niyetinde değil.

"Benim olan bana yetiyor, tamamıyla yetiyor," diye cevap veriyor Bonny. Gigi Bonny'nin mutluluğundan şüphe duyduğunu gösterir şekilde döndürüyor gözlerini.

"Peki, o zaman şerefe, Şekerler!" Anna Oskar'ın şimdilik gündemden kalkmasından sevinçli. Oskar konusunda Bonny ile istisnai olarak aynı kanıda olsa da uzun süren tatsızlıklardan nefret ediyor.

Ayı, Gigi ve Anna'yı küçük aile kamyonetinde üçüncü bölgedeki evlerine getirirken saat gece yarısını geçiyor. "Yukarı gelmek ister misiniz?" Gigi'nin sesi neredeyse ikna edici. "Yatmadan evvel son bir içki için?"

Çıplak gözle de görüldüğü gibi evde ışık yanıyor. Demek ki Oskar evde. Ayı ve Anna bir an kararsızca birbirlerine bakıyorlar, sonra ilk olarak Anna kafasını sallıyor. Akşamki tartışmadan sonra Bay Genel Müdür'le bir de şahsen tanışmayı hiç istemiyor. Ayrıca gerçekten yatmak istiyor, zaten asıl doğum gününü yarıyor.

"Ona karşı çok sertsiniz," diye dokunduruyor Ayı, Erdberg'in tam ortasından geçerken.

"Sert değil, sadece endişeli." Anna bunu söylerken dudaklarını siviriliyor ve l'yi çocuklar gibi uzatıyor.

“Şimdiye kadar hayatını tek başına kotardı. Hâlâ hayatın tadını çıkardığı ve kaçırdıklarıyla ilgili şikâyetlerle kulaklarını zın ırzına geçmediği için sevinin.”

“Evet, patron!” Anna artık konuyla ilgili esaslı birşeyler söylemek istemiyor. “Bunu Bonny’ye söyle. Otoriter rolü oynayan hep o.”

“Seni kapıya kadar götürüyüm mi?” Ayı motoru kapatmış ama Anna kafasını sallıyor.

“Sen çok fazla şey biliyorsun ve vakit çok geç. Korkmuyormusun?”

Anna gülüyor. “Bütün veri giriş arayüzlerini düşünürsen kodu çözebilmek için Yusuf’a da sahip olmaları gerekir.”

“Peki o zaman, yarın keyifli bir gün yaşa!”

Ayı, isminin böyle olmasını hak ediyor. Başka kim olsa Bonny ile uğraşmaktan çoktan dişleri dökülmüştü. O ise kıyameti koparttığı anda Bonny’yi pençelerinin arasına alıp sıkıca bağrına basıyor sadece. Bu neredeyse her zaman işe yarıyor. Normal olarak çocukların patırtıları onun cüsseli vücuduna çarpıp kırılırlar. Gerçekte hepsi ona teslim olmuş durumda. Sadece Donald ara sıra kafa tutuyor. Muhtemelen yaşla ilgili bir sorun bu.

Bazen Anna’nın, hiçbir zaman babası olmamış kızın, âdeta sıkıldığı oluyordu bütün bunlardan.

“Ayı hakiki bir erkek babası, inan bana,” diye iddia eder Bonny böyle zamanlarda. “Kızları olsa ne halt edeceğini bilemezdi.” Bonny bu arada bir kavram olarak aile hakkında çok bilgi sahibi oldu gerçi, ama yorumları her zaman güvenilir değil.

Zemin kattaki kapıcı dairesinde hâlâ ışık var. Gülüşmeler ve yabancı hece yığınları. Türk kapıcı ailesinin misafiri var. Bir ay boyunca her gece karanlığın çökmesinden sonra oruç bozuluyor. Geçenlerde Naime Hanım, evin hanımı, ona yukarıya bir kâse içinde bir çeşit tatlı getirmişti. İçinde neler yoktu ki, kuru üzüm, kuş üzümü, badem, fındık, ceviz, kurufasulye ve şamfıstığı. Tadı hiç fena değildi. Aman tanrım, kâseyi geri götürmesi lâzım. Öylece, boş mu? Yoksa onun da bir hediye mi

yapması gerekir? Ama ne? Neredeyse hiç yemek pişirmiyor. Belki bir çiçek? Veya saksıda fesleğen? Önemli olan düşünmüş olması. Ama gün boyu bunu hiç düşünmüyor.

Ev pek sıcak değil. Ama Anna kaloriferin derecesini artırmak yerine hemen yatmayı yeğliyor. Yarın sabah saçlarını da yıkaması gerekiyor, işten sonra yeterince zaman yok. Olan zaman ancak üstünü değiştirmesine yeter. Sonra Haugsdorff onu almaya gelecek. Bu hikâyeden çok fazla bir şey bekleme de tabii ki merak ediyor.

Gigi vaktiyle grip olduklarında aspirin yutma konusunda bile cimrilik ederdi. Onun sadece görüntüsü hippî gibiydi. Bolca çay içmenin faydasına kesinlikle inanırdı. “Başka hiçbir şey cilde iyi gelmez,” diye iddia ederdi hep, “ya da kafayı bulandırır. Ve hele bir kadın olarak bendeniz, bunu asla göze alamam.” İşte bu nedenle Gigi, Anna kendisine ait ilk bilgisayarıyla geceler boyu internette sörf yapıp bu arada öyle yakışık aldığı için sadece kahve ve Coca Cola içerken, çok az uyuyup bir de gastrit olurken çok büyük bir mutsuzluğa kapılmıştı.

Bonny bir eşarp hediye etmiş, Anna dişlerini fırçaladıktan sonra onu bir daha takıyor. Bu ev kadını Bonny’cik, zevk sahibi biri. Üç çocuk gerçi izlerini bırakmadan geçmemişler onun hayatından, ama o öyle giyiniyor ki bunu fark etmek neredeyse imkânsız. Ve ruj kullanıyor, ütû yaparken dahi. “Bunu hak ediyorum.” Bu Bonny’nin ara sıra ve içten içe bir öfkeyle dile getirdiği düsturlardan biridir.

Anna bu sabah yatağını toplamamıştı. Şimdi aralarına süzülmeden evvel yorganını ve yastığını aceleyle kabartıyor. Yirmi üç. Bu hiçbir şey değil. Yüzün dörtte biri değil, iki kere on iki değil, altı kere dört de değil, dikkate değer bir şey değil.

Beş sene önce, liseyi bitirdikten sonra Gigi’yle beraber ilk ve herhalde son defa beraber tatile gitmişlerdi. Kemer’e, Türkiye’nin güneyi, Antalya civarı. İki hafta süper indirimli fiyata. Bonny ile Ayı da gelmişlerdi. Onlar çocuklarla beraber üç hafta kalmışlardı. Tonio daha henüz dünyaya gelmemişti.

Güneş, deniz, kum... ve yemek tam ağzına lâyıktı. Ülkenin kendisine dair pek bir şey görmemişlerdi. Palmiyeler, bir amfi

tiyatro ve davul zurna ile bir akşam boyu folklor. Tura çıkmak için hava fazla sıcaktı.

O ve Gigi yüzüyorlar, havuzun kenarında güneşleniyorlar ve akşamları dans etmeye gidiyorlardı. Ondan sonra da Ayı ile barda oturuyorlar ve Gigi'de mi Anna'da mı şanslarını denemeleri gerektiğine karar veremeyen birtakım adamların yaklaşma çabalarıyla dalga geçiyorlardı.

O zaman da Gigi neredeyse teslim oluyordu. Tatil köyünün Türk doktoru kalbinin kapısını çalmış ve pek de başarısız olmamıştı.

Ama Ayı kararlı bir şekilde müdahale etmişti. "Bir iki gün sonra tekrar uçakta oturuyor olacağını unutma." Ve inandırıcı bir biçimde, kayınvalidesinin kimsenin ganimeti olmasına izin vermeyen ailenin her şeye hakim babası rolünü oynamıştı. Bu ona Türk personelin yoğun sessiz takdirini kazandırmıştı. Gigi de o anda ne kadar üzölmüş de olsa, işin nihayetinde böyle olmasından memnun olmuştu.

Teresa ve İvo öğle tatili sırasında hepsi hepsi on dakikalık, uzun boylu hazırlık olmaksızın kotarılmış bir kutlama sırasında doğum günü sürprizleriyle tanışacağını Anna'ya tam o PACIDIUS için yeni veriler hazırlamak üzere sanal metin dünyalarından birine girmişken bildiriyorlar. PACIDIUS, çatışma araştırmaları, daha doğrusu çatışmaların önlenmesi üst kavramı altında çalışan ve bütün etnik ve toplumsal azınlıkların ve onların gerek birbirleriyle gerekse müteakabil çoğunluklarla ilişkilerinin kayıtlarını oluşturarak ölkedeki huzur ortamının korunmasına hizmet ettiğı varsayılan bir programdır.

İvo gözle görölür şekilde bitkin ve her an titremeye başlayabilir, ama idare ediyor. Bu sırada Teresa kadim çağların her şeye kâdir koruyucu anne hayvanına dönüşüyor. İnsanların içinde ne cevherler saklı!

Ferdy'nin kaybolan paketler ve mektuplarla ilgili pişmanlığı o kadar belli ki, kimse bu konuyla ilgili tek bir şaka bile yapmaya cesaret edemiyor. Ferdy ise bir posta gönderilmesi ihtimalini sormak için görölmemiş bir çalışkanlıkla bir terminal-

den diğereine koşturuyor. Bütün bilgisayarlaştırmaya rağmen postayla bir şey göndermekten hâlâ vazgeçilemedi. Rivayete göre şahsi bilgisayar sahipliğini reddeden insanlar da varmış. *Hardware* [donanım] yoksa erişim yok.

Daha sonra tam saat on üçte şampanya, zihinlerin açık kalması için şampanya-portakal, bardakları doldurduğunda müdirenin de unutmadığı ortaya çıkıyor. Onun şeffaf bir kap içerisindeki hediyesini görünce Teresa ve İvo'nun yüzlerinin rengi uçuyor. Çok geç. Kendi hediyelerini gerçi şeffaf olmayan bir şekilde paketlenmişler ama hediyein aynı olduğunu fark etmemek imkânsız. Sissy, Philippe Starck'ın tasarımını yaptığı ve şu aralar özel bir piyasaya çıkış fiyatıyla birçok *Life-Style* mecmuasında satışa sunulmuş bir lamba.

“Fazla lamba göz çıkarmaz!” Anna söylediği gibi düşünüyor da. “Çift olarak güzellikleri zaten daha fazla ortaya çıkacak.” Ona uyar. “Bu gece ışık gösterisi var.” Gerçekten de, Haugsdorff ona bir kez daha, normal olarak sadece belirli bir kastın girişine izin verilen dünyadan bir parça daha gösterirken ikisini de açık bırakmayı planlıyor.

Sonra müdire şapkadan bir ufak paket daha çıkarıveriyor ortaya. Bu firma hediyesi denilen şey; açıkça anlaşıldığı üzere onu büro dışında da marifetlerini geliştirmeye motive etmesi düşünülmüş yepyeni bir düzüstü bilgisayar. Öncekilerin hepsinden daha kullanışlı, güzel bir tasarımı var ve gerçekten de çantasına sığıyor. Anna, okuldaki makinesinin tamamıyla eskiyerek bütün *hardware*'in nihâi kaderini paylaşmasından sonra şu ana kadar tekrar şeytana uymayı ve şahsına ait bir alet edinmeyi “Hayatta verilerden başka birşeyler de olmalı” sloganıyla reddetmişti. Ama şimdi artık ona hediyesi için en içten şekilde teşekkür etmekten başka bir şey kalmıyor. Nasılsa onu kullanmak zorunda değil, bu Truva midillisini. Kimse onu zorlayamaz buna.

“Umuyorum güzel bir gece geçirirsiniz.” Müdire gülümsüyor, cömert bir hediye verici gibi ve Anna başıyla onaylıyor, iki elinde iki lamba ve onları yüz hizasına kaldırıyor, Ferdy olmazsa olmaz doğum günü fotoğrafını çekerken.

Ferdy de Anna için, çok daha ufak da olsa bir paketi, içinde göğüs tavuk eti olan tabağın yanına koyuyor. O da Anna'yı aydınlatmak istiyor, küçük ferforje bir şamdanın üstündeki mumla.

"Birşeylerin postayla gönderildiği dönemden," diye mırıldanıyor Ferdy Anna'nın kulağına, ilerlemeyi idrak etmiş olmanın cezalandırılmışlığıyla. Frantischek bu münasebetsiz vesileyle toplumumuzu avucuna almış maddi değerlerden ve kendisiyle Yusuf'un olaya duygusal tarafından yaklaştıklarından dem vuruyor. Yusuf tam aslan kralın kötü amcasının ses tonunda esniyor.

"Bir şey hissediyor musun?" Haugsdorff'un gözleri Anna'nın gözkapaklarının altına sızmaya çalışan duyargalar gibi.

"Ne hissetmeliyim ki?" Anna önüne serilen mekânda göz gezdiriyor, her yer halı. Kim oturuyor orada? Detayda, bir araya gelmiş koleksiyoncular. O zaten kimseyi tanımıyor. Ama yine de koleksiyoncular! Bir koleksiyoncunun ne olduğunu tabii ki biliyor. Bu arada tekrar gözden kaybolmuş olsalar da.

Haugsdorff omuzlarına ve sırtına masaj yaparken bir anda minnacık, âdeta merceklerle görülecek gibi olunca gülmek zorunda kalıyor. Bu arada kendisinin evden taşacak derecede büyümesi tehlikesi başgöstermiş durumda.

"Ne kastediyorsun? Ne hissetmeliyim? Sen bir şey hissediyor musun ki?" Anna'ya göre, Haugsdorff'un hiçbir şey hissedemeyeceği açık. Bu kadar küçük bir Haugsdorff'ta, şu an ağzının içinden dişlerini zonklatan his kadar büyük bir his için zaten yer yok. Burnuyla şamdanın kristal süslemelerine çarpıyor ve bir avizeden diğerine sallanarak uçan baş ormancı Hugo'nun hikâyesi aklına geldiğinde gülmekten katılıyor neredeyse.

"Tamam, artık her şey geçti," diye yalvarıyor Haugsdorff ona değişik ses perdelerinde, sanki düşüp dizini kanatmış bir çocukmuşçasına. Ama dizini kanatmadı ve üç yaşında da değil. Zaten kafası tıkr tıkr çalışıyor ve o büyük hissi yutmak için bir dev bardak daha cinsiz tonik istiyor. Haugsdorff, kafası bir madalyonun şeklini alırken mütemadiyen suret değiştiriyor.

“Ne...ne hissetmem gerektiğini bana derhal söyle!”

Haugsdorff kollarına tutunarak yükseliyor ve şimdi yine ne-redeyse onun kadar büyük. “Şşş!” diyor. “Sadece her şeyin yo-lunda olup olmadığını bilmek istemişim.”

“Kaydedildi mi demek istiyorsun?”

Devamlı olarak bir Haugsdorff devriliyor. Mukavvadan bir Haugsdorff, hışırdamıyor bile. Devriliyor ve bir sonraki duvar-da tekrar dikiliyor ayağa. Anna ağız hareketlerinden hâlâ -aca-ba ne?- yolunda mı diye sorduğunu anlıyor.

“Anna yok! Henüz yok!” diye okunuyor duvarlardan birin-de, altı “Gezgin Derviş” diye imzalanmış. Ama bu bir rüya de-ğil, bu sanal gerçeklik.

“Damağımda bir şey hissediyorum.” Anna genzini temizli-yor. “Şimdi aşağıda.”

“Başka?” Haugsdorff dudaklarını büzüyor.

“Hiçbir şey. Bundan önce bir programa girmediğim hiçbir şey yok.”

Haugsdorff elini tutuyor ve yalıyor. “Bu daha başlangıç. Ba-zen daha uzun sürer.”

Anna bir şey içip içmediğinden dahi pek emin değil; gördü-ğünün birinin bilincine sinsice aksettirdiği fesat bir projeksi-yondan ibaret olup olmadığını da bilemiyor. Bir ara bir parça şekeri masanın altına düşürmüştü. Ondan mı acaba?

“Peki sen, sen kendini, Tanrı aşkına, ne olarak hissediyor-sun?” Acaba niye sürekli üstünde otlanıyor?

“Tatlım biliyorsun, maalesef devam edemeyeceğim. Uçağım saat altıda makinelerini çalıştıracak.”

“Ne makinesi?” Artık sadece makineler mi var? Onun bilgi-sayarına birşeyler nakleden Haugsdorff’un makinesi mi? Ve onun özel metinlerini kopyalayan? Bu durumda sadece bir çö-züm var, ağdan dışarı tıklaması lâzım kendini. Sabit diski ona aittir. Kimse kodları kırıp içeri giremez, Haugsdorff da dahil olmak üzere.

“Anlaşıldı mı?” diye gürlüyor Anna. “Hiçbir şey hissetmek de istemiyorum, böyle ağa bağlanmış halde. Sadece fişi çekiyo-rum. O zaman makinenin elektriği olmaz ve elektrik yoksa

bilgi de yok, anladın mı?”

“Ben saat altıda uçağımın makineleri çalışacak dedim, biliyorsun Amerika’ya uçaçağım!”

Bir şey gözünden mi kaçmıştı? Hayır, olmamalı. Açık şekilde seksi kastediyor. Ama gerçekte makine olan, üstüne hiçbir şey yazılmamış mukavva bir adamla değil herhalde. Tabii ya! Anna coşkuyla içini çekiyor. Bunun nasıl daha önce farkına varmamıştı. Haugsdorff, ete kemiğe bürünmüş makine. Anna’nın hayat fonksiyonlarının kontrolünde gösterdiği bu ihmalkârlık affedilemez. Onu içeriden araştırmak ve sabit diskinin içeriğini çalmak üzere içeri dalma komutunu almış bir makine. Deneme yapmak için ya da öyle bir şey. Veya onu yabancı verilerle doldurmak için. Şimdiden, iki filmde birinin hikâyesi buna benzer bir şey. Ama benimle olmaz. Anna Margotti’yle olmaz. Kalbini iyice paketledi, soğuk bir gülümseyişle fişi çekiyor.

“Anna, iyi misin?” Haugsdorff kollarının alt kısmına masaj yapıyor şimdi. Anna bir tonik daha istiyor.

“Evet, evet. Bağlantıları çıkarıyorum şimdi ve bu bana gereken bütünü kavrama yetisini verecek.”

“İyice dinlen, zamanımız var.” Haugsdorff Anna’nın omuzlarına bir şal sarıyor.

Nasıl bir şal bu? Yoksa bu bir yorgan mı? Haugsdorff’un yorgani ve Haugsdorff’un evi bu.

Ve tekrar panoramik veri otobanında hız yapmaya başlıyor Anna, yalnız bu defa monitör bütün duvarı kaplıyor. Haugsdorff’un evi yerini tekrar Haugsdorff’un evine bırakıyor. Kapı açılıyor, odalar oluşuyor, sonraki kapıdan sonraki odaya giriliyor, merdiven boşluğu, yatak odası, balkon ve yeni baştan Haugsdorff’un evi.

Anna bütün uyanıklığıyla prizi arıyor, fakat onu bulur bulmaz kapı yine bir sonraki odaya açılıyor.

“Evinin bodrumu yok mu, Haugsdorff?” Anna bodruma inmeli. Normal olarak elektrik tablosu bodrumda olur. Bodrumu bulabildiğinde bağlantıyı da bulmuş olur ve işi nihayet bir sona bağlayabilir.

“Miden filan bulanmıyor değil mi, Anna?” Haugsdorff şimdi ondan daha iri. Bir dolu kötü niyetli hile, ama Anna şaşırtmaların tuzağına düşmeksizin ayağa kalkıyor. Kâbusun sona ermesini sağlamak için ne yapması gerektiğini biliyor. Bodruma. Bodruma inmek istiyor, bunu yapmak zorunda.

Haugsdorff bütün heybetiyle üzerine geliyor. “Sana bir de yorgan getiriyorum, tatlım!” Haugsdorff geri geldiğinde yorganın ta kendisi olacak. Anna fırsatı kullanmalı. Şimdi. Bunu yapmasının engellenmesine izin vermemeli. Çünkü yorganın altında artık yapacağı hiçbir şey kalmayacak. Hadi, ayağa kalk...ve şahsi metinler erişim dışı. Sakın başka erişim noktası kalmasın. Anna tekrar ayağa kalkıp yorumsuz yere düşüyor.

“Evin kapısına kadar sana eşlik edeyim.” Haugsdorff emniyet kemerini çözmüş bile ve arabadan iniyor.

“Lüzum yok. Neyin var hiç anlamıyorum. Ben çok iyiyim.”

Haugsdorff arabanın diğer tarafına dolaşüyor ve ona tam eski usul bir centilmen gibi kapısını açıyor.

“Bir kere daha *many happy returns* [nice yıllara], Anna yavrucuğum. Umuyorum ki doğum günü sürprizim başarılı oldu ve sen keyfini çıkardın.”

“İlginçti.” Anna eve kadarki birkaç adımlık yolu olabildiğince doğal yürümeye gayret ediyor.

“Unutma, kimseye bir kelime bile etmeyeceksin!” Haugsdorff onu apartman kapısına kadar getirip öpüyor. Anna yanan lambalarının ışıltısını teşhis edebiliyor.

“En geç bir hafta sonra geri dönmüş olacağım. Gönülden bir karşılama bekliyorum senden.”

Anna kapıya yaslanıyor, kapı açık. İçeriden iyice iterek kilitlenmesini sağlıyor ve ışık düğmesini arıyor. Eski taş merdiven keskin bir şekilde rutubetli toz ve hafif idrar kokuyor. Yoksa kedi sadece binanın cephesinde değil burada da mı cirit atıyor?

Anna kendisini merdivenleri üçüncü kata dek âdeta kanatlanmış çıkıyormuşçasına hafif hissediyor. Evinin koridorunda anahtarı aramaya başlıyor. Bir taş. Afalliyor. Oldukça büyük bir taş onunki ile komşu dairenin arasındaki duvara yaslı du-

ruyor. Kim onu buraya çıkartmış olabilir ve niçin? Şaşkınlıkla önünde duruyor taşın. “Taş, taş, pabucu yarım, çık dışarıya oynayalım...” Anahtarlığını şingırdatıyor.

Bu taş hayat veriyor. Taş geriniyor, uzuyor ve yükseliyor. Anna şu anda şiddetle bağıracağının farkında. Üç dakikalık ışık sönüyor. Şimdi. O anda sıcak, portakal kokan bir el ağzını kapatıyor ve bir ses şöyle fısıldıyor kulağına:”Lütfen bağırma! Sadece ziyarete geldim!”

Anna’nın kalbi bir risk faktörü, bunu hep biliyordu. Şimdi kalbi kendi ritmine takılıp öyle bir takla atıyor ki kafası ona eşlik edemiyor ve zaten biraz önce yaşadığı zihin fırtınasından oldukça örselenmiş bilincini tatile çıkartıyor. Böyle bir gecede her şey mümkün.

Işık. Anna lambalarını tanıdığını düşünüyor. Yatakta yatıyor. Birisi ona soğuk kompresler yapmış, ıslak bir havluyu kelepçe gibi bileklerine sarmış.

“Bayılmanız beni çok korkuttu!” Kafasını sese doğru çevirdiğinde, başka bir ıslak bez gözlerinin üstüne kayıyor. Ne zamandır konuşuyor taşlar? Yoksa birşeyler iyice birbirine mi karıştı?

“Artık gidiyorum.”

Anna ellerini kurtarmaya çabalayıp doğruluyor.

“Bana veda için el sallamanız gerekmez.”

Anna havlu omuzlarına kaymış olmasına rağmen konuşan taşı hâlâ göremiyor.

“Bu dünya ve öteki dünya tekrar vücudunuzda artık, değil mi?!”

Anna başıyla onaylıyor ve kafasını çevirmeye çalışıyor.

“Belki dostlarım bu arada eve gelmişlerdir.”

Anna yataktan kalkmayı başardı.

“Tanrı sizinle olsun.” Kapı kapanıyor.

Bunu ona daha hiç kimse söylememişti. Hele bir taş tabii ki hiç. Anna banyoya gidip her iki havluyu asıyor. Kendi kendine sakın şaşırma diyor. Sakın şaşırma! Bu, Yusuf’un anlattığı, kaderin belirlendiği gece.

Aniden tekrar görüyor taşı. Berjerinin yanında yerde. Biraz

boyu ufalmış ve daha geniş, ama rengi aynı. Dikkatli bir şekilde yaklaşıyor. Ne olabilir ki? En delicesi olup bitti zaten, giren ve ayağa kalkan bir taş.

Bu sadece palto. Onu kaldırdığında uzayan uzun, gri-siyah bir palto. O anda aklına bir şey geliyor. Kapıya koşuyor, hızlıca açıp tekrar kararmış apartman boşluğuna bağırıyor.

“Hey, paltonuz! Paltonuzu unuttunuz!” Yankı gibi bir şey merdivenlerden yukarı tırmanıyor döne döne. Cevap yok.

Anna kapıyı kapıyor ve esniyor. Yorgun, o kadar yorgun ki ancak kıyafetinin üzerinden kayıp düşmesine izin veriyor ve çıplak giriyor yatağa. Bitkin zihni zaten rüyalara izin vermiyor.

Gecenin bir vakti kalkıyor su içmek için. Çok su. Dönerken yatağın yakınında bıraktığı taşa takılıp neredeyse düşüyor. Ama hikâyesini hatırlamıyor, hem de hiç hatırlamıyor. Uyku onu pençesinden bırakmış sayılmaz. Ancak sabah, mutfığa giderken aradaki bağlantıya ayıyor. Garip. Adam burada evde ne istiyordu? Dostlarını mı ziyaret edecekmiş? Dışarısı bu kadar soğukken kısa bir süre içersinde ortaya çıkacaktır. Tabii ki ikinci bir paltosu yoksa.

Kendisini nasıl hissediyor aslında? Duştan sonra hiç de o kadar kötü değil. Karnı aç ve tam bir çaydanlık dolusu çayı da içiyor.

Paltoyu kapının dışına mı asmalı? Ya o zaman başka biri onu alırsa? Bu evdeki dostları kim olabilir? Bir kapıdan diğerine gidip “Siyah-gri bir taşla arkadaşlığınız var mı?” diye sormaz ki.

Ayrıca şu an vakit de yok. Derhal büroya gitmek zorunda. Özellikle bugün geç kalmasının vereceği zafer duygusunu onlara bahşetmek istemiyor. Nihayetinde hepsi onun bir işverenle doğum gününü kutladığını biliyor. Ayrıca cuma zaten normal günlerin üçte ikisi kadar çalışılan bir gün.

Gigi onu pazar günü davet etti. Ona Oskar’ını göstermek istiyor ve çay içmenin bunun için iyi bir fırsat olduğunu düşünüyor.

“Bonny de geliyor mu?”

“Büyük olasılıkla, Ayı da çocuklarla kukla oyununa gidecek bu arada.”

Anlaşılan torunların Bay Genel Müdüre takdimi için henüz çok erkendi.

“Oldu o zaman, ama lütfen bunu bir olay haline getirme!”

“Oskar da tam aynısı söyledi. Sıkıntıya mahal yok! Ama tanışmanızı istiyorum.”

“Tamam. Ben zaten yakındayım.”

“Yani senin kesin geleceğini düşünebilir miyim? O zaman haşhaşlı turta yapabilirim.”

“Arancini’li mi?”

“Evet, arancini’li.” Eğer onu haşhaşlı turta ile yemlemeye çalışıyorsa olay Gigi için çok önemli olmalı. Garip birşeyler hissediyor. Bunun arkasında bir şey var ama ne? Öğle tatili sırasında Bonny’yi arıyor. “Bunun ne demek olduğunu biliyor musun? Haşhaşlı turta, yani?”

“Tabii ki. Oskar’la evlenmeyi planlıyor.”

Anna soluksuz kalıyor. “Şaka yapma, bunu kimden duydu?”

“Kimseden. Duygularım böyle söylüyor.”

“Peki sen ne diyorsun buna?”

Bonny öyle derin ofluyor ki Anna ahizeyi kulağından uzaklaştırıyor. “Bütün bu uğraş niye? Ama onu bundan vazgeçirmek mümkün olmayacak.”

Teresa o anda kapıdan içeri giriyor ve canını sıkanın ne olduğunu soruyor.

“Annem.” Anna dudaklarını sıkıyor ve çenesini göğsüne bastırıyor.

Teresa gülüyor. “Halbuki annen tam bir büyük ikramiye. Karmaşık değil, hayattan zevk alıyor ve bir arkadaş gibi. Benim annemi tanımış olmanı isterdim.”

“Tekrar evlenmek istiyor.” Anna’nın sesi keyifsizliğin derinliklerinden geliyor.

“Ne kadar güzel!” Teresa’nın yüzü aydınlanıyor. “Bu ona iyi gelecek, sen de devamlı onunla ilgilenmek zorunda kalmayacaksın.”

Bir anda Anna da olayı böyle görebiliyor. "Aslında doğru!"

Bir yandan da Teresa bir tür kutsal hâle büyütüyor başının etrafında. Işığa karşı şimdiden fark ediliyor bu. İvo'ya karşı şefkati, sütlü kahve kokusunun oluşturduğu, kendisi ile onun arasında önceden çizilmiş hatlar üzerinde çoğalarak gidip gelen küçük bulutçuklarda yayılıyor. Fakat İvo her zaman haklılık iddiasındaki biri haline geliyor. İçkiyi bırakmaktan.

"Şunu söyleyeyim, Hırvatlar Sırpların Krajina'ya geri dönmelerine izin vermeyecek. Bunun için ölümüne iddiaya girebilirsiniz."

"Bekle biraz, zamanla bu problem de çözülecektir," diye felsefe yapıyor Ferdy kendine has çelebi Fransisken tavrıyla.

"Sen öyle san. Hiçbir şey bilmiyorsun, en ufak bir şey bile. Ben bu sonsuza kadar uzayan çekişmeleri, her iki tarafın ön yargılarını ve taleplerini bilirim. Bu iş hiçbir zaman bir düzene girmeyecek! Sana iddia ediyorum, bu iş hiçbir zaman düzene girmeyecek!"

Yusuf bir an için gözlüğünü çıkarıp korunmasız şekilde etrafına göz gezdiriyor.

"Sen bir iç savaşın ne olduğunu zannediyordun? Birkaç ekstra gol atılan ve sonunda hakemin tarafları sağduyuya yöneltebildiği bir futbol maçı mı?"

"Sen ne anlarsın?!" diye bağırıyor İvo öfkeyle. "Sen hayatında bir sefer bile Yugoslavya'yı görmedin, daha Yugoslavya varlığını sürdürürken bile gitmedin."

"Doğru!" Yusuf Dünya'yı filtresiz yeterince temaşa ettiğini düşünerek gözlüğü tekrar burnunun üzerine oturtuyor.

"Tek önemli olan senin her şeyi her zaman daha iyi bilmen." İvo sütlü kahvenin kalanını boğazına döküyor.

Yusuf gülümserken âdeta obur Baal'ın* ta kendisi. "Benim nereli olduğumu unuttun mu?"

Anna eve yürüyerek gidiyor. Sokaklar kuru ve soğuk, rüzgârın kaldırımdan savurduğu mıcır gibi baldırını ısırtıyor. Bu fütür-

(*) Birçok Ortadoğu toplumunda tapınılan bir tanrı, özellikle Kenanlıların Bereket Tanrısı - ç.n.

suzca esen havaya, iş yerindeki atmosferin pek de yerine gelmesine yardımcı olmadığı kafası için ihtiyacı var. Haugsdorff'un Atlantik'in öbür yakasında olmasından ve onunla doğum günü hediyesiyle ilgili muhabbet etmek zorunda olınaktan mutlu. Bu konuda ne diyeceğini hâlâ bilmiyor. Şu veya bu isimle partilerde şeker ve hanım başışı olarak tura çıkarılmak istemiyor artık, ısmarlansa dahi. Gerçi birçok şeyi hatırlıyor, ama hatırladıklarının hiçbirisi ona tekrar yaşamayı isteyeceği kadar zevk vermiş veya yeni ufuklar açmış şeyler değil.

Şu çaresizlik. Anna bir dev büyüklüğündeki Haugsdorff aklına geldiğinde silkiniyor, iğrenç. Birinin sabit diskini okuyabileceğinden duyduğu korku gerçi kayboldu ama hafızasının bir köşesinde kalması bile yeterince rahatsız edici. Alışveriş yapmak zorunda, her şeye rağmen hafta sonu, Haugsdorff'suz bir hafta sonu, demek ki evde yiyecek. Tembellik yapılacak, müzik dinlenecek, belki de çamaşır yıkanacak. Rahat ve bir şey yapmadan geçirilmiş bir single-hafta sonu. Bu hafta sonu halletmeye uzun zamandır niyetli olduğu şeyleri halledecek. Veya etmeyecek.

Bu defa Teresa seminere gitti ve Yusuf'la Frantischek'i -beraberce veya nöbetleşe olması onun için hiç önemli değil- İvo'nun ruhani çobanlığına memur etti. "Ne bahasına olursa olsun içmemeli."

Ki bu Frantischek'i fazlasıyla şaşırttı. Frantischek'in maaşı düşünüldüğünde İvo'nun ruhunun ona maliyeti pek de yüksek olmamalı. Yusuf'un da başı pek göğе ermiş gibi görünmüyor. "Şimdi, cumartesi zamanım var, ama pazar mümkün değil. Benim de birtakım şahsi vazifelerim var!"

"Lütfen, Yusuf!" Teresa hiçbir zaman bir konuda bu kadar ısrarcı olmamıştı. "Ve bir şey fark etmemesine dikkat et. O inat devresinde. Eğer bir şeyden uzak tutulmak istendiğini hissederse, o şeyi asıl o zaman kafaya takıyor."

Yusuf kolunu Teresa'nın omzuna atıyor. "Başüstüne, yaparız. Ama içmeyi bırakacak olan kendisi. Ben sadece onun dikkatini başka şeylere çekmeye gayret edebilirim."

Teresa seyahat çantasını toplamış durumda. "Teşekkürler,

Yusuf! Frantischek, eğer Ivo'yu pazar günü sinemaya gitmeye kandırabilirsen biletlerin parasını ödeyeceğim.”

Eğer Frantischek Anna'nın tanıdığı Frantischek'se beraber gelmesi için onu arayacaktır. Neden olmasın? Böylelikle hiç olmazsa Bay Genel Müdürle içilecek çayı zaman boyutunda sınırlandırmak için bir nedeni olur.

Anna'nın satın aldıkları gerçekten fazla değil ama yine de gitgide ağırlaşıyor, kollarını uzatıyor ve parmaklarını kesiyor. Dairesinin önündeki koridorda durduğunda her şeyi tekrar hatırlıyor. Taş. Tanrı aşkına, palto hâlâ onda. Dışarısı da bayağı soğuk. Kapısına bir yeşil yaprak iştirilmiş. Anna ona dokunduğunda kâğıttan olduğunu fark ediyor. Bir kesme kalemiyle sanatkârane bir şekilde kesilmiş. Buraya nasıl gelmiş? Anna onu dikkatlice boyalı tahtadan ayırıyor. Arka yüzünde bir dörtlük var:

*Cennet cennet dedikleri
birkaç köşkle birkaç huri
İsteyene sen ver anı
bana seni gerek, seni*

Palto hâlâ berjerinin üstünde. Satın aldıklarını yerlerine kaldırıp çay suyunu koyuyor, bir mum yakıp radyoyu açıyor. Resmi olarak Balkanlar'daki savaş biteli çok oldu ama bu barış olduğu anlamına gelmiyor. Ivo'nun deli gibi içmesinde şaşacak bir şey yok. Kendi benzeri canlılara ateş edemediği için asker kaçağı olmuş. Kendininkiler nezdinde bir korkak ve benzerlerinin nezdinde hâlâ bir düşman.

Müdirenin ona toslaması, daha doğrusu toslatılması, sihirbazlığın sınırlarını zorlar. Anna hangi sihirbazlık olduğunu bilmiyor sadece. Her halü kârda bunun Yusuf ve onun binbir ilişkisiyle ilgisi var. Eğer Ivo'nun daha az matematik yeteneğine sahip bir beyni olsaydı hâlâ mülteci kampında pinekliyor olacaktı. Kimse de başına kâhya kesilerek onun sinirlerini bozma zahmetine girmeyecekti. İyi ki tekrar müzik başlıyor ve bitirilemez bir sürü savaştan biri olan bu bitirilemez savaşı bir dahaki saat başına kadar unutuyor.

Palto şimdi daha çok koltuğun üstünde kıvrılmış yatan siyah bir köpeğe benziyor. Kırıksıklıklarının düzelmesi için bir askıya asmalı.

Anna bir elbise askısı alıp köpeğe doğru gidiyor; sanki gerçekten de onu ısırabileceğini düşünürmüşçesine dikkatle elini ona doğru uzatıyor. Ama o çok uysal. Dikkatli bakıldığında parçalardan müteşekkil olduğu fark ediliyor. Kalın, yumuşak yün kumaş ve yamalar. Tam bir renk uyumu. Onu burnuna yaklaştırıp kokluyor. Hâlâ biraz portakal, onun dışında erkek. Elini ceplere sokuyor. Bozuk para ve ütülü kullanılmamış bir mendil. Bir metro bileti ve bir şamfıstığı. Her şeyi tekrar geriye koyuyor. Fıstık dışında. Paltoyu askıya asıyor, askıyı da Haugsdorff'un hediyesi, bükülmüş ağaçtan Thonet elbise sehpa-sına takıyor. Yine Haugsdorff'un onun için seçtiği berjerinde oturmuş, palto önünde asılı, parmaklarını ısı veren çay fincanının etrafında kenetlemiş düşüncelere dalıyor.

Hayret bir şey! Ne bir yüz hatırlayabiliyor ne de bir vücut. Sadece portakal kokusu ve hafif aksanlı fakat oldukça düzgün gramerli bir ses.

Çay fincanını biraz ani bir şekilde tabağına koyduğunda mumun ışığı titriyor ve palto bir an hareket ediyor. Anna bakışlarını başka bir yöne çeviremiyor. Çocuk olma, Anna! Çok iyi biliyorsun ki, yeterince uzun bir noktaya gözlerini diker-sen, birşeyler görürsün. Çocukken mayıs ayininde olduğu gibi.* Yeterince uzun süre diz çöküp kan dolaşımını engellediğinde, Meryem Ana gülümsemeye ve başını evet dercesine eğmeye başladılar.

“Anna Margotti, kalbin!” Saklamış anlamların cini yeniden kafa karıştırmaya başlıyor. “Paltoyu giyen adamın kara gözleri var ve yazılı bir yüzü. Bunu rüyalarından biliyorsun Anna. Ve bu fıstıkta bir gizem saklı.”

Anna çay içiyor ve şamfıstığını tırnaklarıyla açmaya çalışıyor. Gizem ne demek? Kahverengi bir tane çıkıyor içinden. Onun da kabuklarını soyuyor yeşil olana dek. Neredeyse yap-

(*) Mayıs ayında her akşam Hz. Meryem adına yapılan kusa ayin - ç.n.

rak kadar yeşil. Gizemi mideye indireceğim. Şamfıstığı dişlerinin arasında inliyor. Tamam oldu işte, senin dilini anlamasam da benim bir parçamsın artık. Ve seni tamamıyla yuttuktan sonra ne anlama geldiğini bileceğim. Ne?

Fıstık Anna'nın boğazına kaçıyor, öksürüğü paltonun titremesine neden oluyor. Fıstığın kabuklarını, eksik kalan bir şey olmasın diye orada kuru kalabalık yapan kül tablasına atıyor. Gigi'nin son tatilinden -Genel Müdürle bu seyahatte mi tanışmıştı?- ona getirdiği bir hatıra. "Eğer Haugsdorff senin evinde sigara içmek isterse."

Anna kendisine tekrar çay dolduruyor. İnanılmaz derecede yorgun. Kaderin belirlendiği gecenin etkileri. Ama adamın paltosunu tekrar almak isteyeceğini düşünüyor. Hem de yakında. Onu gözlerinden uyku akarak sallanırken karşılaşması nasıl görünürdü? Hem adam zaten ilk seferinde de onun bilinçsiz halini yaşamıştı. Utanmaya başlıyor. Büyük olasılıkla fitil gibi sarhoş olduğunu düşünüyordur.

Anna korkuyla sıcıyor. Telefonun çalışması ensesinden sırtına kayan bir buz parçası gibi ürpertiyor içini. Önce bir gemi sireni gibi geliyor ses, sonra, ikinci sefer, telefonun bildik çalışması olarak tanıtıyor kendini. "Alo...?"

"Siz gözümün önünden gitmeyen kişi misiniz?"

"Eğer paltonuzu arıyorsanız?!"

"Dün gece kafam karışıkta anlaşılan."

"Asıl ben öyleydim." Anna kısa bir rüya yolculuğu yaptığı gemiyi ufukta kaybolurken görüyor.

"Ben çok yakındayım."

"Buraya gelin. Paltonuzu askıya astım, eski haline döndü."

Anna perdeleri çekmek için ayağa kalkıyor. Sokaktaki telefon kulübesinin kapısı kapanıyor. İçten içe kendisini kapı zili- nin keskin çılgılığına hazırlamaya çalışıyor ki onu etkisiz hale getirebilsin. Kulakları daha uyku mahmurluğunda. Anna saçlarını tarıyor ve bir elmayı ısıyor. Fazla uyuklamış olması mümkün değil, çay hâlâ sıcak.

Zil çalmıyor, kapı vuruluyor. Ne kadar hoş. Anna kapıya gidiyor ve açıyor. Adam taş olarak çömelmiş olduğu yerde duru-

yor. Sırtı ona dönük, paltosuz bir kazak sırtı.

“Evet?” Başka ne diyebilir ki?

“Merhaba!” Anna’ya dönüyor. Bu yüz. Anna onun gözlerini arıyor ve onlara dalıp kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor.

“Girin lütfen, cereyan yapıyor.” Gözlerini Anna’dan ayırmıyor ve gerçekten yaklaşıyor.

“Aklım kim bilir neredeydi?” Eşiği üstüne basmadan geçiyor. Anna paltoyu tutuyor. “Şamfıstığınızı yedim.”

O gülüyor ve paltoyu alıyor. Bu bakış. Anna gözkapaklarını indirmek zorunda. Olay bir an için ona çok tehlikeli geliyor. Adam paltoyu zahmetle giyiyor. Anna hiçbir şey söylemiyor, kendini son derecede tutuk hissediyor. Ödlele Anna! “Size teşekkür ediyorum!” Bir an kararsız kalıyor adam. Sonrasında ona, Anna’nın içeri davet etmeyi beceremez halde arkasından kapattığı kapıdan çıkmak dışında yapacak bir şey kalmıyor.

Şimdi kokusu da uçup yokoldu. Anna’nın yüreği hopluyor. Niye onun gitmesine göz yumdu? Kapıyı hızla açıp merdivenlere kadar koşuyor. “Hey bakar mısınız, benimle bir fincan çay içmez miydiniz?”

Cevap yok. Işık kapanıyor, Anna el yordamıyla kapısından sızan ışığa doğru ilerliyor. Çok geç. Bu adam sanki bütün sıcaklığı alıp götürmüş gibi titriyor. Nasıl bu kadar odun gibi olabilmişti, adamın öylece paltosunu alıp gitmesine izin vermişti. Hem de daha şimdiden onun eksikliğini hissederken. Ama daha ona dikkatlice bakmamışken nasıl onun eksikliğini hissedebilir? Yoksa bakmış mıydı?

Eğer bakışlarını bir projeksiyon makinesi gibi kullanabilseydi odanın beyaz duvarına onu yansıtabilirdi, hem de tıpatıp. Algılaması onu bir fotoğraf netliğinde kaydetti. En azından öyle olduğuna inanıyor. Ama ortada bunu sınamak için veri olarak kabul edilebilecek hiçbir şey yok. Kaşların çizdiği basık kemerler, dar ve kıvrık burnun altındaki gölge, pek de mütenasip olmayan bir ağız, koyu renkli, hafif kıvrıcık ve her yönden çekeştiriliyor gibi görünen saçlar. Tabii, bu geçen gün de rastladığı adam. Gözüne aşına gelen sadece palto değil.

Anna saçını başını yoluyor ve tokalarla tekrar topuz yapı-

yor. Hâlâ oturup mutfak sandalyesinin iki bacağı üzerinde öne arkaya sallanıyor. Kendisini biraz daha arkaya doğru verirse sandalye devrilecek.

Nasıl oluyor da hâlâ bu adamı düşünüyor? Geçici olarak bilincini kaybetmişken ona soğuk kompresler yaptıktan sonra paltosunu onun evinde unutan bu tamamıyla yabancı adamı. Ne kadar tûyler ürpertici bir hikâye! En iyisi bu hikâyeyi Bonny'ye anlatırmış gibi yapmayı denesin. Bu belki durumu açıklığa kavuşturur.

“Bonny, buna inanamayacaksın.”

“Neymiş o?”

“Bir adamla tanıştım.”

“Ee?!”

“Bakışları aklımı karıştırdı.”

“İsmi ne?”

“Hiçbir fikrim yok.”

“Hayatını nasıl kazanıyor?”

“Bunu nereden bilebilirim?”

“Nasıl tanıştın onunla?”

“Kapımın önündeki bir taş olarak.”

“Peki taş nereye doğru yuvarlandı?”

“Bilincimi kaybettim.”

“Hasta mısın yoksa birşeyler mi çekmiştin?”

“Beni yatağa yatırıp kompres yapmış olmalı.”

“En azından ne yapılması gerektiğini biliyor. Peki başka?”

“Onun gitmesine izin verdim.”

“Anlaşılan bilincin tekrar yerine gelmişti.”

“Paltosunu alırken.”

“Ne paltosu?”

“Onu benim evimde unutmuştu.”

“Bilerek mi?”

“Niçin bilerek olsun?” Mutfak sandalyesi sonunda devriliyor. Yere düşerken kafasında bir şimşek çakıyor. Neden bilecek olmasın? Belki de paltosunu onu tekrar görmek için bir sebebi olsun diye burada bırakmıştı. Ve o bu ikinci fırsatın da kaçmasına neden olmuştu.

Anna ayaklanıp bir bıçak bastırıyor oluşan şişliğin üzerine. Bunu hak etti! Üçüncü sefer bu işi daha iyi kıvıracak. Eğer bir üçüncü sefer olursa. Bir üçüncü seferin olması mecburiyeti nerede yazıyor? Belki ona tesadüfen tekrar rastlar. Bu apart-
manda arkadaşları olduğunu söylememiş miydi? Bu arkadaş-
lar kim olabilir?

Anna bu şekilde, belirsizlikte birşeyler aramaya alışkın de-
ğil. Başka zaman bir şeyini kaybettiğinde ciddiye alınacak bir
tutamak noktası bulana kadar en önemsizleri de dahil olmak
üzere birtakım veriler girer. Daha sonra onu ilgilendiren objeyi
bütün kullanıma açık düzlemlerde kuşatır, bu sırada kodlarını
fantezi yeteneğiyle kıldığı ağlara sızar. Bir bilginin kendisini
uzun müddet ondan saklı tutması nadiren vuku bulur. Ama
bu işte kullanabileceği bir klavye yok. Talihe teslim olmuş du-
rumda ve bu biraz ağrına gidiyor.

“Ne istiyorsun aslında?” diyen Bonny’nin sesini duyuyor
kafasında. İyi soru. Ne istiyor gerçekten? Bakışlarında kısa bir
süre için kaybolup gittiği bu yabancı, palto unutan adamdan.

Birinci adım -gururu geçici bir süre için ikinci planda kâlı-
yor ve Anna kendine itiraf ediyor- onu tekrar görmek!

Bu itirafın müptezelliği üzerine Bonny’nin yutkunmasını
duyar gibi oluyor.

“Onunla çay içmek ya da başka birşeyler. Belki o zaman ba-
na ne olduğunu anlarım.”

“Dervişin hediyesi bir yeşil yaprak.” Yusuf biraz önce An-
na’nın keşfettiği şeyi görmek için onun omzunun üzerine eği-
liyor, bu ekran koruyucusuna gizlenmiş bir reklam.

“Şimdi, sen söyledikten sonra ben de görüyorum.” Yusuf’un
vanilya kokusu burnuna doluyor.

“Ne demek istiyorsun?” Narin yeşil yaprak masasının üs-
tünde, fare altlığının yanında.

“Mesajı ancak şimdi mesaj olarak algıladığımı. Şansıma be-
nim ekranımda gizli sigara reklamı bir koruyucu yüklenmiş
gibi görünmüyor. Öyle olsaydı belki de çoktan tekrar başlamış
olacaktım.”

“Ben dervişten bahsediyorum. Bu nereden aklına geldi şimdi?”

Yusuf yaprağı eline alıp itinayla ışığa karşı tutuyor. Olağanüstü sanatkârane bir şekilde kesilmiş ve yazıyla süslenmiş.

“Bizde böyle derler.”

“Peki ne anlama geliyor?” Anna ona dönüyor ama Yusuf’un gözleri hafif renkli camların arkasında başarılı bir şekilde saklanmış. Ağzının kenarları hafifçe yukarı kıvrılıyor. “Bunu sen bulacaksın.”

“Peki ya şiir?”

“Yanılmıyorsam Yunus Emre. On üçüncü, on dördüncü yüzyıldan bir Türk şairi. Bir tür gezgin derviş. Devrimci fikirleri olan bir mutasavvıf veya kendini tasavvufa bağlı hisseden bir devrimci. En büyük dahilerden biri, Türk şairlerin arasından demek istiyorum.”

Anna içini çekiyor. “Ben de tam da böyle bir uzman yorumu arıyordum.”

“Ben her şeyi bilenim, bunu unutma.” Yusuf ellerini onun omuzlarına koyup arkadaşça sıkıyor ve aynı anda tekrar geri çekiliyor.

“Bunun arkasında kim olursa olsun başını döndürmesine izin verme, *chéri*, senin açık ve hızlı zihnine ihtiyacımız var.”

Ekran koruyucusuna doğru işaret ediyor. “Yalnız sen bizi bunun gibi pisliklerden koruyabilirsin. Hemen İvo’nun makinesini de kontrol et lütfen. Sakın orada *Puşkin*’in gizli bir reklamı olmasın. O zaman hafta sonunun bütün çabaları boşa gitmiş olur. Sadece düşüncesi bile beni terletiyor.”

Anna yaprağı dikkatli bir şekilde yeni çantasındaki dizüstü bilgisayarının kılıfının içine koyuyor. Onu hâlâ yanında sağa sola sürüklüyor.

İvo’nun hafta sonunu içkisiz geçirmesini sağladılar, Tanrı’ya şükür. Teresa bunun için onlara teşekkür ediyor, İvo bu arada tırnaklarını yemeye başladı. Frantischek İvo’yu Anna’nın da onlarla beraber gittiği sinemadan ve devamındaki kafe muhabbetinden sonra eve de götürüp, hesapta uyuyuncaya kadar ona şarkılar söylemiş. Ona kulak verilirse alkolün katil bir köpek

gibi, gayet açık seçik anlaşılır şekilde kapıyı tırmalamış olduğu düşünülebilir.

Ve Bay Genel Müdür de oradaydı. Karl Malden gibi görünüyordu, sadece biraz daha genç ve baş parmağı ile işaret parmağı sürekli olarak dudaklarının kıvrımlarında. Bunun dışında fazla tenkit edilecek bir tarafı yok, tabii ki gerçekten Gigi'nin yanına taşınmış olması dışında. Bundan önce de bir yerde oturmuş olmalı. Nasıl bir yerde diye merak ediyor insan, çünkü Gigi'nin evi de pek konfor harikası sayılmaz.

Bonny nasıl demişti? "Ben sizin yerinizde olsam bu kadar jet hızıyla başlamazdım!" "Jet hızıyla," neyse ki "kelle götürür gibi" demiyor, ama yine de her zamanki gibi acımasız.

Fakat Bay Genel Müdür sakın sakın cevaplıyor. "Neyi beklemeliydik ki, kızım?!" Gerçekten de "kızım" demişti, hem de Bonny'ye. Bonny bunun farkına vardığında gözleri yuvalarından oynadı. Ama onlar, Anna ve Gigi, kendilerini tutamayıp öyle içten güldüler ki Bonny sakinleşti, bunu zamanı geldiğinde tekrar gündeme getireceği bir nevi nükte olarak kabul edip göz yumdu.

Şöyle bir bakıldığında antipatik değil Bay Genel Müdür. Gigi'yle birbirlerinden gerçekten hoşlanıyorlarmış gibi görünüyorlar. Bonny dahi, akşam olanların bir hülâsası için telefon ettiğinde, dikkati çekecek fazla bir şey bulamıyor. İşlerin nasıl gelişeceği zamanla görülürmüş. Adam şimdilik tabii ki kendisini en iyi tarafından gösteriyormuş, bu görüntü de genel olarak kabul edilebilirmiş.

"Bu hatırı sayılır bir dava konusu olacak."

Teresa da ellerini onun omzuna koyuyor. "Örnek bir dava olacak, hiç olmazsa bizim memlekette. Bana bir ipucu ver ki gizli mesajı ben de çıkartabileyim."

Anna ekran koruyucusundaki birkaç noktaya işaret ediyor. "Şimdi konsantre ol!"

"Hakikaten!" Teresa şaşkınlıktan baş parmağını ağzına sokuyor. "Gerçekten her yolu deniyorlar. Eğer bir zamanlar siga-

ra ya da içki içmiş olsaydın, bu arada çoktan tekrar başlamış olurdun. Demek istediğim, bunu farkında olmadan birçok defa görmüşsündür. Seni uyanık, seni, nasıl farkına vardın?”

Anna dramatik bir şekilde kaldırdığı kaşlarıyla onu süzüp, parmağıyla şakağına vuruyor. “Kafa, Teresa, doğuştan kafa var bende.” İkisi de gülüyor.

“Kendini bir dâhi filan mı zannediyorsun yoksa?!”

“Kendimi inkâr mı etmeliyim?”

“Senin bakanlık müsteşarı ne zaman dönüyor, Tanrı aşkına?” Teresa Anna’nın dehasından Anna’nın özel hayatına atlamaya çalışıyor. Anna gözle görülür şekilde irkiliyor. Haugsdorff’u nasıl böyle tamamıyla unutabildi?

“Normalde cuma günü.” Anna’ya Haugsdorff sanki haftalardır yokmuş gibi geliyor.

“Özlüyor musun onu?” Anlaşılan Teresa irkilmeyi fark etmemiş.

Anna onu şimdiye kadar hiç özlemedi. “Eh işte,” diye laf arasında cevap veriyor. Teresa’yla eskiden bazen yaptığı gibi detaylı olarak Haugsdorff üzerine konuşmayı canı istemiyor. Hele şimdi, Teresa kendisine İvo gibi bir hayat gayesi edindikten sonra, hiç istemiyor. Belki de Haugsdorff’u bu akşam evde yalnız oturup volkmenini gûmbürdetirken özleyecek. Nihayetinde iki senedir onunla birlikte ve o hâlâ şefkatli ve cömert.

“Hafta sonu çok insana rastladın mı? Demek istediğim benim de tanıdığım birilerine?” Teresa beyin fırtınası ve eğitim gezisinden neredeyse hiçbir şey anlatmadı daha; ve Anna “kimler vardı ve neler oldu” bilmek isterdi.

“Doğru. Neredeyse unutuyordum. Sana şu Cibril’in selamlarını söylemeliyim.”

“Ama ben Cibril diye birini tanımıyorum.”

Teresa ısrarlı. “O seninle ilgili çok şey duymuş ve seninle tanışmak istiyor. Bana sorarsan, bu işte bir teklif kokusu alıyorum.”

“Hangi firma?” Anna saç köklerine varıncaya kadar “cool” gibi görünmeye çalışıyor.

“Öğrenemedim. Her halü kârda anlaşılan eğitim merkezinde

son kalışında birtakım insanların dikkatini çekmişsin.”

“Ben mi?” Anna Teresa’ya pek fazla fark ettirmeden şöhretinin keyfini çıkartıyor.

“Peşine bir beyin avcısı taktıklarına göre.”

“Neler diyorsun!” Bu kadar da biraz fazla. “Teresa, sen hayal görüyorsun. O kadar da iyi değilim.”

“Bekle bakalım. Bugün daha pazartesi,” diyor Teresa hafif kıskanarak.

“Saçmalama, sadece bende jeton biraz daha hızlı düştüğü için mi?” Anna firma için ne kadar değerli olduğunu biliyor ama bunu abartmaya yönelmiyor. Ve daha Teresa’yı dinlerken parmakları klavyenin üstünde koşturmaya başlıyor. İçgüdüsel olarak, soruşturması gereken birşeylerin vuku bulduğunun farkında. Makineyle ilişkisi -onun için bir makine ve hep öyle kalacak- âdeta sezgisel. Makineye tam zamanında davranmasını sağlayan, medyumlukla açıklanamayacak mesajların alımında neredeyse hiçbir zaman şaşırıyor.

Anna’nın doğru düğmeyle bir ilişkisi var, arayış açmasının sırrı bu. Eğer firma “bitler” [ikili diziler] yerine “tritlerle” [üçlül diziler] çalışırsa bu onun sadece işine gelir, ‘çaprazlama’ gibi metaforlara hiç itirazı yok. Ve sonunda her şeyin kuvantum mekaniğinde biteceğini daha akıllı insanlar zaten öngörmüşlerdi.

“Merhaba!” Tanrım, yine mi? Anna Margotti, kutusundan dışarı fırladı kalbin ve korkudan ritmi bozuluyor. Daha kapı koluna uzandığında hafif bir direnç, bir enerji katresi hissediyor kapının arkasında ve sonra kapı yüzüne doğru açıldığında bir anda o kadar yakınlaşıyorlar ki çarpışıyorlar. Bu defa da bayılmayacak herhalde.

“Merhaba!” Uygun anda söylenmiş bir söz bilincin kaybolmasını engeller. “Ne büyük bir sürpriz!”

“Sürpriz pek o kadar büyük değil. Saatlerdir şu kapının ardında bekliyorum. Bir zaman sonra nasıl olsa eve geleceksiniz diye düşündüm!”

Anna gülüyor, bilinci kurtuldu. “Her zaman böyle abartır

mısınız?” Anna bu defa her şeyi doğru yapmak istiyor. “Siz kimsiniz aslında?”

“Bu duruma göre değişir.” Evin kapısı tekrar kapandı. Hâlâ karşı karşıya duruyorlar.

“Demek istediğim, bir isminiz de var mı yoksa ara sıra taş dönuşen bir ruh musunuz?”

“Olasılıklardan biri bu olabilir. Ama ben herhalde zaman zaman insana dönuşen bir taşım. Böyle zamanlarda ismim Hikmet. Hikmet Ayverdi.” Sadece kafasıyla olsa da eğilerek selâmlıyor.

“Ayverdi?” - bu ismi bir yerlerde okumamış mıydı?

“Kelimesi kelimesine anlamı şu: O bize ayı verdi.”

“Ay mı? Neden özellikle ay?”

“Ayın birçok anlamı vardır ve bizim için önemli bir rol oynar.”

“Öyle mi?”

“Ve siz Anna Margotti’siniz. En azından kapınızda öyle yazıyor.”

Anna kafasıyla onaylıyor. Hâlâ oldukça soğuk, mevsim normallerinin altında, haberlerde söylendiği gibi. Bu sefer daha akıllıca başlamalı. “Bir yerde bir fincan çay içelim mi?”

“Kaç fincan isterseniz.” Hikmet Ayverdi kendi etrafında dönuşüp çapraz karşıdaki lokali gösteriyor. “Buraya ne dersiniz?”

Anna kafasıyla onaylıyor. “Bana on dakika müsaade edin, daireme bir iki şey çıkarmak istiyorum.” Çok aptalca ama düstü bilgisayarını hâlâ her yere yanında taşıyor.

“Biraz sonra görüşürüz!” Kapıyı ona bu defa dışardan açmak için Anna’nın etrafından dolaşıyor. Paltosu neredeyse ayak bileklerine kadar iniyor ve aniden döndüğünde saçları yelpaze gibi açılıyor.

Anna merdiveni çok hızlı çıktı. Kalbi hızla çarparken ruju nu hiçbir yerde bulamıyor. Bazen tesadüfler en detaylı hesaplardan daha güvenilir oluyorlar. Saçlarını tarıyor ve para çantasını arıyor. Telefon çaldığında cevap bile vermiyor. Evde kimse yok, şimdi artık yok.

Tekrar merdivenlere çıktığında aklına arayanın Haugsdorff

olabileceği geliyor. Artık yapacak bir şey yok. Bir daha araya-
caktır muhakkak. Kim bilir Washington'da saat kaçtır. Belki
de şu anda öğle tatili yapıyordur. Anna başka bir şeye kon-
santre olmalı. Bir şeyi üçüncü sefer de ağzına yüzüne bulaştır-
ırsan kesin kaybedersin.

"Hikmet sadece bir isim mi, yoksa bir anlamı da var mı?" Ka-
fede süzülen kesif duman ve muhabbet akımları birbiriyle ör-
tüşüp ses bulutları olarak toplanıyorlar.

"Evet. Her şeyden önce bilgelik. Bana bakınca anlaşılmıyor
mu?"

"Pek değil. Başka ne anlamları var?"

"Saklı anlam, ama aynı zamanda Tanrı'nın emri."

"Tanrı'nın Fermanı olarak ortalıkta dolaşmak size ağır gel-
miyor mu?"

"Bambaşka anlamlara da gelebilir."

"Tahmin etmiştim zaten."

"Evet, annem parmağını burnuna götürüp 'Hikmet!' dedi-
ğinde 'garip' veya 'son derece tuhaf' anlamında söyler bunu."

"Bu size daha iyi uyuyor."

"Bunu siz nereden biliyorsunuz?"

"Biz insanları bilgisayarlardan farklı kılan sezgilerdir."

"Demek ki benim hakkımda birşeyler geliyor aklınıza."

Anna çayını karıştırıyor, karıştırıyor, öyle ki bütün fincan
dönüyormuş gibi oluyor. Bu mahalleye taşındığında, birkaç ke-
re bu *Butterkipferl* denen kafeye gelmişti. Ama uzun zamandır
gelmiyordu artık. Haugsdorff'un devamlı gittiği başka lokaller
var, Yusuf ve Frantischek ile şehir merkezinde sinemalara ya-
kın yerlerde buluşuyor, Teresa'yla ise çoğunlukla iş yerinin ya-
kınlarında Tuna kanalı kıyısına dondurma yemeye gidiyor.

"Bu kafe benim bir vatandaşıma ait."

Beklenen kelime buydu. "Peki sizin vatanınız neresi?"

"İyi soru. Doğduğum yer Türkiye, büyüdüğüm yer ağırlıklı
olarak burası."

"Vatandaşınız mizah duygusu sahibi biri anlaşılan."

"*Butterkipferl* nedeniyle mi böyle diyorsunuz? Bu Türklerin

yüzlerce yıllık kültürel mevcudiyetine gizli bir ima. Hilâlimizi getirmişiz ve o burada yenilebilir bir şey haline gelmiş.” Ancak şimdi fark ediyor Anna bütün masaların üstünde yarımay şeklinde çöreklerle dolu küçük sepetçikler olduğunu. Hikmet birini sepetinden alıp ona uzatıyor, mahcup bir gülümsemeyle paylaşıyorlar.

“Peki gerçekten ne işiniz vardı bizim apartmanda?” Üstüne üstlük çörekler taze. Buna şapka çıkartılır.

“Beşinci katta, artık pek dışarı çıkamayan yaşlı bir Türk oturuyor. Uzun zamandır burada yaşayan kızının yanında. Karısı öldükten sonra aileden ona bakacak kimse kalmamış, bunun için kızı onu buraya almış. Şimdi burada, hep yaşayageldiği gibi yaşıyor. Odası tıpkı İstanbul’daki evi gibi döşeli. Kızı ona aynı yemekleri yapıyor. Yalnız bazen domateslerin hiç tadı olmamasından veya kahvenin fazla kavrulmuş olmasından şikâyet ediyor.”

“Ve o sizin arkadaşınız, öyle mi?” Anna Hikmet’in bu yaşlı adamla ne alışverişi olabilir diye düşünüyor.

“O benim hocam.” Hikmet biraz höpürdeterek bir yudum içiyor. “Yazı hocam.”

Okuma yazma bilmiyor olamaz herhalde! PACIDIUS’un dokümanlarından bildiğine göre Türkiye’den göçenler arasında okuma yazma bilmeyenlerin yüzdesi kayda değer yükseklikte, ama o burada büyümüş.

“Eski yazı. Eskiden Türkçe Arap harfleriyle yazılmış. Ben bu yazıyla yazılmış şeyleri okumayı çok isterdim, ama Hamdi Bey’i ziyaret etmemin tek sebebi bu değil.”

“Bir yazıdan onu deşifre etmek dışında başka ne istenebilir?” Anna, daha doğrusu bilgisayarı, her gün korkunç bir sayı yığınının deşifre edip yazıya çeviriyor.

“Söz konusu olan sanat.”

“Nasıl sanat?” Anna dikkatle dinliyor ama Arap yazısı ile sanatın nasıl bir ilgisi olabileceğini anlamıyor.

“Güzel yazı yazmak bir sanattır. Osmanlılar bu konuda uzmanlaşmışlardı. Bütün sanat dalları arasında en iyi becerdiklerinin bu olduğu iddia edilir. Beni bunun için ilgilendiriyor. Ve Hamdi Bey tanıdığım tek usta.”

“Apartmanımızda bir -nasıl demiştiniz?- Osmanlı yazı sanatı ustasının oturduğunu hiç bilmiyordum.”

Anna onun yüzünü sanki rastlamış olması gerekirmişçesine gözlerinin önüne getirmeye çalışıyor. Aynı çatının altında oturduklarına göre. Pek dışarı çıkmasa bile yaşlı bir adam da bir ara doktora ya da devlet dairesine gitmiş olmalı.

“İmparatorluğun hükümdarlarına Osmanlılar deniyordu. Kâfir diye adı çıkmadıktan sonra insanın Türk, Kürt, Rum, Laz, Çerkez, Ermeni veya Türkmen olmasının daha pek önemi yokken imparatorluğun halkına da Osmanlılar deniyordu. Ama bu imparatorluğun tarihine dair başka bir hikâye.”

Anna kendisinde PACIDIUS'a rağmen varolan birtakım bilgi boşluklarını keşfediyor. Onları doldurmayı şimdiye kadar Yusuf da becerememiş. Ve Yusuf aslında onu Yakındoğu ile ilgili aydınlatan ve ona bilgi veren tek kişi.

“Çoğunluk ustanın burada olduğunu bile bilmez. Türklerin arasında da onu sadece bu sanatın sırlarıyla ilgilenenler tanır. Ve tabii öğrencileri.”

“Peki siz bundan ne bekliyorsunuz?” Anna Hikmet'i gözünde şövalenin önünde ayakta, fırça darbeleriyle bir tuvale harfler resmederken canlandırıyor. “Demek istediğim, güzel yazı yazmayı öğrenmeniz ne işe yarayacak?”

Hikmet omuzlarını silkiyor. “Ben okul hayatımın büyük kısmını burada geçirdim. Biz gerçi evde hâlâ Türkçe konuşuyoruz ama ben geçmişte olanlarla ilgili çok az şey biliyorum. Bu beni sinirlendiriyor. Eğer insana devamlı kökeni hatırlatılıyorsa, bana yapıldığı gibi, bunun ne anlama geldiğini bilmeli.”

Onun söylediği şekliyle bu bir es işareti gibi tınıyor, söylenmiş olanın etkisini artıran küçük bir gong. Açık renk pardösülü, üstüne üstlük tıpkısının aynısı stilde bıyıkları olan üç adam sanki tam bu zamansal aradan faydalanırmışçasına lokale girip yürüyorlar. Âdeta mıntıkanın emniyetini sağlarcasına etrafı kolaçan ediyorlar ve ölçülü adımlarla -evet, ölçülü tören adımlarıyla- bara doğru yaklaşıp kasadaki genç adamla göz göze geldikten sonra kapısında -ÖZEL- yazan bir odaya giriyorlar.

Hikmet elbise sehпасının arkasına saklanmak istiyormuş gi-

bi geriye kaykılıyor. Ve şaşkınlığı gitgide artan Anna'ya, mümkün olduğunca, bu üç adam lokali terk ederken, kendisinin onların doğrudan doğruya görüş zaviyesinde olmamasını sağlayacak şekilde oturmasını rica ediyor. Onların lokali çok kısa bir süre sonra terk edeceklerinin de kesin olduğunu söylüyor. Sonra tekrar nasıl rahat ediyorsa öyle oturabilirmiş. Gerçekten de beş dakika geçmiyor ki, üçü, üstünde -ÖZEL- yazan kapıdan çıkıp kasadaki genç adamla göz göze geldikten sonra dümdüz yürüyerek kafeyi terk ediyorlar.

Anna'nın gözleri bu arada öyle büyüyor ki sanki irisinin gri yeşil rengi titreyerek ışıldıyor gibi görünüyor. "Peki, bu ne anlama geliyor?"

"Aslında hiçbir anlamı yok." Hikmet bütün bunların pek önemli şeyler olmadığı havasını yaratmak için konuşurken ağzını tam olarak açmıyor bile. "Bazen hiçbir şey görmemiş ve hiç görülmemiş olmak en iyisidir."

Anna olayın ardında fazla bir şey olmamasından sevinçli ama sanki şimdi tam da bunun eksikliğini hissediyor gibi davranıyor. "Yazık, tam da heyecanlı bir hikâye için umutlanmıştım."

O an yine yakalıyor onu bu bakış, göz kapaklarının altında ki soğuk alevler, ama bu defa dayanabiliyor bu bakışa, başlangıçta soluğunun neredeyse kesilmesine ve köpüren bir sıcaklığın göğsünün altından boğazına doğru gitgide yükselişini hissetmesine rağmen.

"Peki siz?" diye soruyor Hikmet bakışını yavaşça tekrar geri çekerken. "Siz güvensizlik hissetmediğinizde nasıl bir insansınız?"

"Güvensizlik mi?"

"En ufak bir kötülük beklemediğinizde demek istiyorum." Hikmet sanki sadece bakışıyla gerçeği bulabilecekmış gibi bakıyor ona.

"Nasıl bir soru bu?" Anna şaşırılmış durumda.

"Sizinle ilgili neredeyse her şeyi biliyorum. Sadece isminizi, nerede oturduğunuzu, nerede çalıştığınızı, nerede alışveriş ettiğinizi değil kiminle çıktığınızı bile."

"Haugsdorff'tan mı bahsediyorsunuz?" Bu kendi kulağına

ihamet gibi geliyor. Haugsdorff'u nasıl bu şekilde ele verebiliyor?

"Hangi filmleri seyrettiğinizi."

"Yapacak daha iyi bir şeyiniz yok mu sizin?" Anna kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpısa da aldırma görülmeye çalışıyor. Kim bu Hikmet?

Hikmet'in yüzüne yayılan gülümseme Anna'yı tekrar biraz sakinleştiriyor. Bir de parmağını dudaklarının üzerine koyuyor Hikmet. "Aslında bundan hiç bahsetmemem gerekirdi."

Anna hâlâ huzursuz. Konuşmaları daha nasıl bir yöne sapacak acaba? "Peki bütün bunları nereden öğrendiniz?"

"Geleneksel kanalları kullandım."

"Geleneksel - ne?" Anna artık hiçbir şeyi anlamıyor, ne kendini ve gerilimini ne de Hikmet'i, özellikle de onun söylediklerini.

"Siz, Türklerin kadınlar ve genç kızlara ne kadar dikkat ettiklerini bilemezsiniz. Bir şüphenin gölgesi dahi olsa hemen bütün hısımlara akraba ava çıkar. O zaman hiçbir hareket gözden kaçmaz, hiçbir yol saklı kalmaz."

Anna hayretler içersinde. Bu da ne böyle?

"Siz fark etmeden her adımınızı takip ettim. Sadece bir seferinde neredeyse fark ediyordunuz. Sizinle ilgili her şeyi öğrenmek istiyordum. Sizi uzaktan da olsa tekrar tekrar görmek istiyordum. Alışkanlıklarınızı tanımak, kimsenin sizi izlemeyi düşündüğünüzde nasıl hareket ettiğinizi öğrenmek, sizinle aynı zamanda ve aynı zamanla yaşamak istiyordum."

"Bu delice bir şey. Demek istediğim, biz tanışmamıştık bile."

"İşte tam bu nedenle. Sizinle tanışmak istiyordum, böylece arzularımın gizli ajanı oldum ve dikkatinizi üzerime çekme müsaadem olmaksızın arkadaşlarınızla nasıl buluştuğunuzu izlemek zorunda kaldım."

Anna bir anda gerçekten takip edildiği hissine kapılıyor ve giriş kapısına bir bakış fırlatıyor. "Peki bu ne kadar zamandır devam ediyor?"

"Tam iki haftadır." Hikmet gülümsüyor - bir saniye bile düşünmedi.

"Peki neden benimle konuşmayı denemediniz?"

“Böyle sokakta mı? Buna cesaret edemezdim. Ve -iddiaya girelim mi?- siz de beni dinlemezsiniz. Sonra başka bir şey düşündüğümdeyse -eh, siz kendiniz de bunun bizi nereye götürdüğünü biliyorsunuz. Siz korkudan bayıldınız ve bugün de bunun eşiğinden döndünüz.”

Bunu hatırladığında Anna'nın uzun kızıl saçları teker teker cırtıyor.

“Başka bir arzunuz var mı?” Garson kız soruyu sorarken boş fincanlara doğru eğiliyor.

Aslında tekrar çay ısmarlamak saçma ama en kolayı bu. Doğrudan doğruya ikisi ve hikâyeleriyle alakalı olmayan bir şeyle kafalarını ne diye meşgul etsinler.

Anna yanılısama gibi birşeylerin varlığından haberdar. Demek ki en iyisi daha her şey bu kadar başlangıç aşamasındayken çok fazla kapılmamak. Aksi takdirde her şey başlamadan bitebilir ve hiç yaşanmamışlara eklenir. Buna izin veremez. Fakat yine de kadere meydan okumak zorunda. Her ikisi de taze çaylarını karıştırırlarken Anna bir adım daha atmaya cesaret ediyor. “Şu bizim apartmandaki Osmanlı usta hakikaten var mı yoksa onu da benim takibim ve gözlenmem gibi siz mi uydurdunuz?”

“Görmek ister misiniz?” Hikmet asılı paltosunun geniş iç cebinden çekistirecek küçük karton bir dosya çıkartıyor. Birkaç sayfa kâğıt çıkıyor ortaya. Anna'nın gözüne karalamalar gibi görünüyor kâğıttakiler. Kirli sarı üzerine siyah. Sivri bir uç yerine yarım küçük kancaları olan mızraklar gibi saç çizgileri.*

“Tek tek harfler.” Hikmet parmağıyla çizgiler ve kavislerin üstünden geçiyor. “Tek tek harflerle başlanır bu işe. Daha sonra sıra sadece belirli birtakım harflerle bağlanabilen ve başkalarıyla bağlanamayan harflere gelir. Bu geçişler zordur ve en büyük ustalar bunun için inanılmaz çözümler bulmuşlardır.”

Harflerden hissedilir bir sihir yayılıyor. Bu sihir Anna'ya ne olduğunu söyleyemeyeceği birşeyler hatırlatıyor. “Buradaki çok özel bir şey.” Hikmet ona bu nevi harf bağlantılarıyla do-

(*) Bir hat deyimi - ç.n.

lup taşmış bir sayfayı gösteriyor. Çizgiler ve kıvrımlar, noktalar ve dalgalar kişisel bir ritme itaat ediyor gibiler.

“Bu ustamın bir sayfası. Bu şekilde bana ne yapmam gerektiğini örnekliyor. Daha sonra bunu bana hediye ederse bu çok büyük bir taltif. Büyük ustaların da böyle sayfaları vardır. Koleksiyoncular özellikle karalamalar denen bu sayfaları toplarlar. Bu işten gerçekten anlayanlar bu karalamaları kaligrafilere tercih ederler. Bunun sebebinin, ustaların karalamalarda kendilerine has özelliklerini aslında çok sıkı olan kaidelerden bağımsız olarak daha fazla serbest bırakmaları olduğu söylenir.” Hikmet hocasının sayfasını hâlâ elinde tutarak dikkatle inceliyor.

Anna kaşlarını çatıyor. “Yoksa siz koleksiyoncu musunuz?”

“Ben mi? Ne yazık ki hayır! Bunun için ne sebatım ne de param var. Sadece Hamdi Bey’in bana hediye ettiği sayfaları gözüm gibi saklıyorum. Kardeşlerimden biri, İsmet, belki bir koleksiyoncu diye isimlendirilebilirdi ama gerçek anlamıyla koleksiyon yapmıyor. O sadece zaman zaman bir sayfa getirip eve ya da dükkâna asıyor.”

“Bu hangi harf?” Anna en göze çarpan işareti çekinerek parmağıyla gösteriyor.

“Bu bir Lam, L gibi bir harf. İ de olabilen bir Ye ile bağlanabilir.”

“Ne demek olabilen? Bu işaretlerin fonetik değerleri sabit değil mi?” Anna’ya bu çok karışık geliyor. Mümkün olan ve olmayan bağlantılar ile ilgili olay da.

“Hayır, sistem içersinde sabit. Burada, bu bir harf İ sesini de gösterebilir Ye sesini de, ama görüntüsü aynıdır. Almancada bunun için değişik harfler kullanılır. Bunun tersine Almanca, Arap alfabesinde Elif veya He ile gösterilen her şeyi A ile ifade eder.”

“Bayağı karmaşık geliyor kulağa. Bu durumda benim eski dostum BASIC’i övgüyle anıyorum.”

“Eski dostunuz ne?”

Anna boşver anlamında elini sallıyor. “BASIC bir bilgisayar dilidir, basit bir bilgisayar dili.” En çok istediği şey burada oturmaya devam etmek, sonsuza dek. Sıcaklık bütün vücudu-

nu sardı. Artık hiç kalkmak istemiyor, hiçbir yere gitmek istemiyor. Sadece orada oturmak ve cümleler söylemek, sorular cevaplamak, kendisi sormak ve arkasına yaslanmasına bile izin vermeyen bu duyguya dayanmayı öğrenmek.

Hikmet'in yüzü onunkine yakınlaşıyor. "Hangi firma için çalıştığınızı düşünebiliyorum."

"Dünya çapında bilgisayarlar ve programlar." Hikmet'le konuşuyor olması hâlâ boğazının düğümlemesi tehlikesini içeriyor olmasına rağmen, sesinin, her an korktuğu gibi en ufak bir hata bile yapmaksızın bu kadar önemsemezcesine tınlaması onu şaşırtıyor.

"Sekreterlik gibi bir işiniz mi var?"

Anna neşeli bir şekilde gülümsüyor. "Yaptığım iş daha fazla matematikle ilgili. Ama gözüm kapalı on parmak yazabiliyorum eğer kastettiğiniz buysa."

Hikmet onu sorguya çekmekten hoşlanmış gibi görünüyor. "Fatura da çıkarıyor musunuz?"

"Ben bilgisayarlar icat ediyorum, daha doğrusu yazılımlar."

"Ne kadar enteresan!" Hikmet parmağını burnunun üstüne koyuyor, herhalde annesinin "Hikmet!" derken yaptığı gibi.

"Bu sizi rahatsız mı ediyor?"

Hikmet elini ellerinin arasına alıp ayasına dudaklarını dokunduruyor. "Einstein'ın bizzat kendisi dahi olsaydınız sizi se-verdim."

Gece yarısına doğru Anna nihayet kalkmayı becerebiliyor. Eğer şimdi gitmezse sonsuza dek orada oturmaya devam edecek. Kalbi büyük bir sıçrama yapıp onu korumasız bıraktı, sanki zırhından dışarı düşmüş ve şimdi bütün gücüyle kendini tekrar zırhına sokmak zorundaymışçasına.

Akşam telâşa düşürecek kadar hızlı geçti. Her şeyinin, tepki yeteneğinin, vücut kontrolünün, konuşma kabiliyetinin hâlâ çalışıyor olması onu şaşırtıyor. Kendisine ne olduğunu anlamak için zamana ihtiyacı var.

Anna uzun uzun düşünüyor. Su, temas isteyen vücudunu sakinleştiriyor. Hikmet kim ya da ne? Kapısının önündeki bir

taş mı? Duyularını bulandıran bir gölge mi? Arap yazısına hakim olmaya çalışan genç bir Türk mü? Bir aile üyesi mi? Kafeye giden biri mi? Ismet isminde kardeşi olan biri mi? Belki bir kız kardeşi de olan... Veya birçok kız ve birçok erkek kardeş? Ona bunları sormalıydı. Başkalarını görmüş olmayı istemeyen ama buna rağmen bakışın gücüne ve bu bakışın koruyucusu uzun, siyah kirpiklere sahip olan biri mi?

“Hikmet!” Anna parmağını burnunun üzerine koyuyor ve yatağa giriyor. Radyo yok, gazete yok, düşüncelerini ondan uzaklaştırabilecek hiçbir şey yok. Kaşlarını, ağzını, kulaklarını tekrar resmediyor kafasında, sakalının nasıl uzadığını hissediyor, sonsuz bir yavaşlıkla alnında saçlarının başladığı noktadan ensesine kadar okşuyor ve sonra tekrar geri dönüyor, boyunun dibindeki çukurluğa kadar. Anna yastığına sarılıyor. Hikmet'i tekrar göreceğini biliyor. “Yakında!” diye mırıldanırken uykuya dalmış bile.

Haugsdorff aradı. Amerikalı meslektaşlarıyla görüşmeleri iyi geçmiş ama düşünülenden daha uzun süreceği ortaya çıkmış. Ayrıca hazır oradayken bu fırsatı kullanarak Philadelphia yakınlarındaki Swarthmore College'de okuyan iki çocuğunu ziyaret etmek istiyormuş. Yani dönüşü gecikecekmış. Bu nedenle bir iki gün daha onsuz idare etmek zorundaymış.

Anna rahatlatmasını saklamaya çalışıyor. Onsuz bu kadar iyi idare ediyor olması Anna'yı şaşırtıyor. Fakat yine de garip ve beklenilmeyen bir şekilde yokluğunu hissediyor, sanki Haugsdorff Anna için bir zırh ve bu zırhta acı veren yırtıklar oluşturuyor onun yokluğu. Ama yakında geri dönecek, ya ondan sonra? Anna'dan faydalanmaya devam etmek isteyecektir. Saçma, ne demek faydalanmak? Ne zamandır Haugsdorff ve kendisiyle ilgili olarak böyle düşünüyor? Şimdiye kadar hiçbir zaman ondan gerçek anlamıyla ayrı olmamıştı, sadece birkaç gün - ve her seferinde dönüşünü sevinçle beklemişti. Sadece doğum günü hediyesi, ki muhakkak birinin çok özel bir önerisi olmalıydı, Haugsdorff'un beklentilerinin aksine soğuk bir duş etkisi yaptı.

Birdenbire ilkbahar geldi. Güneş kafelerin bahçelerindeki metal masalarla kucaklaşıp bu sene ilk kez onları ısıtıyor. Anna parmaklarının ucunda yürür gibi dolaşıyor şehirde, sanki asfalttaki yarıklardan hoş kokulu menekşeler fışkırıyor. Ceketinin önü de açık, uzun zamandır özlemle beklenen ışınlara bir parça deri sunabilmek için boynunu uzatıyor.

Günlerden cumartesi, bitpazarı müşterileri alay alay önünden geçerek metroya doğru akın ediyorlar, ya ilgilenen başka birinin burnunun ucundan kaptıkları yeni-eski bir nesneye dalmışlar ya da aradıklarını bulamamış olmanın verdiği hayal kırıklığı içersindeler. Geçen sonbaharda Anna da büyük bir keşif yaptığına inanmıştı. Parasını ödeyebileceği bir Biedermeier minyatürü. Ama zaferi uzun sürmedi. Haugsdorff'un koleksiyonundaki parçalar gibi görünse de kısa bir süre sonra sahte olduğu ortaya çıktı. Haugsdorff duygulanmış gibi göründü, ama aynı zamanda ona gelecekte bu tür alımlardan vazgeçmesi gerektiği sonucuna varan bir konuşma yaptı. Paraya yazıkmiş.

“Ama tesadüfen, bir defa olsun, hakiki bir minyatür de bitpazarına düşebilir.” Anna yelkenleri hemen suya indirmek istememişti.

Haugsdorff soğuk bir biçimde gülümsemişti. “Unutma ki senden önce bir düzine antikacı veya onların aracılığı oraya gelmişler ve bütün tezgâhları böyle bir tesadüf yakalamak için araştırmışlardır.”

“Hiç ihtimal yok mu?” Anna biraz somurtmuştu. Kendisi ve keşfiyle öylesine gurur duymuştu ki.

“Hiç ihtimal yok.” Koleksiyoncular merhametsiz olurlar.

O anda geçenlerden biri normalde cüzdanını taşıdığı yere doğru elini atıyor ve orada düğmesiz bir pantolon cebi dışında hiçbir şey olmamasının aniden patlayan korkusunu yaşıyor. Bu sırada bir başkası, kime başvurması ve bir hırsızlık olduğu su götürmez olayı nereye bildirmesi gerektiği konusunda adama derhal akıl yetiştiriyor. Anna sadece biraz meyve ve sebze almak istiyor. Aheste aheste Naschmarkt'ın* tezgâhları boyun-

(*) Viyana'nın yiyecek maddeleri satılan en büyük pazarı - ç.n.

ca yürüyüp sanatkârane bir şekilde inşa edilmiş ve aralarına parlayan sarı, yeşil, kırmızı biberler serpiştirilmiş karnabahar, lahana ve brokoli piramitlerine dalıyor. Avokadoların koyu siyah-yeşili ve turfanda tarla şalgamının pastel rengi, bunların etrafında kuş tüyü gibi saplarının yeşiliyle turuncu havuçlar. Ön tarafta herhalde Mısır'dan gelen enginarlar ve meyvelerin tarafına doğru İspanyol çilekleri, Güney Afrika'dan üzüm, İsrail greyfurtları.

“Garip,” diye düşünüyor Anna, “bir dahakine veya aynı malın satıldığı şurada sol önde olana değil de hep tam bu tezgâha gelmem.” Kararlarını nasıl alır insan eğer 0 ve 1'e başlamazsa?”

“İç sesine uyar insan.” Anlaşılan biri fikirlerini okuyabiliyor ve tezgâhın arkasından onunla konuşuyor. “Ona uymak iyidir.”

Anna şaşkın bir şekilde bakışlarını bir yüze doğru kaldırıyor, Hikmet'in yüzü, sadece saçları ve kaşları kazınmış. Adam Hikmet'e nazaran biraz daha da kısa boylu, biraz daha yaşlı ve ufak tefek, ama gülümsemesi benzerliği kuvvetlendiriyor.

“Size birini mi hatırlatıyorum?”

Bu adamın onun kafasına bir girişinin olması olacak iş değil. Yüzü âdeta bakakalmaya davetiye çıkartıyor. Ama bu onu pek rahatsız edermiş gibi görünmüyor, sanki isteyerek açık tutuyormuş gibi, insanların hoşgeldikleri bir dünyaya açılan bir kapı gibi açık. Hâlâ adamın yüzüne bakıyor, bakışlarını çeviremiyor, bir nevi çocukça merakla, sanki hemen şimdi her şeyin çözümünü olan bir şey söyleyecekmiş gibi. Ne gibi her şeyin?

Adam bakışına cevap veriyor, insanların bakışlarının kendisine takılmasına alışkın biri olarak mani olmuyor ona. Bu arada bir gazete parçasından külâh yapıp onu hiç ama hiç sıkıştırmadan isteklerini yerine getirmek için hazır bekliyor. Anna “yarım kilo domates” ya da “şuradaki alacalı kavun” gibi bir şeyler söylemek istiyor ama sanki bu bakış anı sonu olmayan bir ana dönüşecekmiş gibi, hem de karşı duramadığı bir doğallıkla. Tam aksine, Hikmet'e benzeyen bu yüze ne kadar uzun bakarsa, Anna da kendisini o kadar fazla açıyor, öyle ki

sanki yavaşça vücudundan çıkıp bu bakışın içinden geçerek dışarıya ulaşacak.

Ve sonrasında, sesini bakışın içinden duyduğu gerçekten de Hikmet, bir kere daha “Merhaba!” diyen bir ses.

Hikmet’in yüzü biraz gecikmeyle Hikmet’e benzeyenin yanında şekillenip Anna’yı bütün bu meyve ve sebzenin arasına geri getiriyor. Anna kendisini biri “onu aradığınızı hemen anlamıştım” diyen, diğeri “bu kardeşim Abdal” diyen iki erkeğin karşısında buluyor.

“Sadece biraz meyve almak istiyordum, hafta sonu için.” Anna neredeyse kekeliyor.

“Sizi görmek çok güzel.” Hikmet onun tarafına geçti, gözlerinde mahcubiyetin izleri seziliyor. Hemen yeşil önlüğünü çıkartıyor, onunla burada karşılaşabileceğini aklına getirmedigi besbelli. “Bazen işe yardımcı oluyorum. Cumartesileri yapacak çok iş oluyor.”

Dikkatle bakıldığında pazarın en büyük ve zengin çeşitli tezgâhlarından biri. Hikmet onu tezgâhın arkasında bulunan küçük dükkânın içine çekiyor. “Bunlar benim kardeşlerim Metin ve İsmet.” İki adam daha gülümsüyor ona.

“Anna, bilgisayarlar icat eden kız.”

Biraz etkilenmiş bir şekilde cevap veriyor İsmet ismindeki daha genç olan: “Biz yedi kardeşiz,” sanki bu onun cinsel gücünü ispatlıyormuş gibi. “Yedi erkek kardeş. O en ufağımız.” Bu sırada, beceriksiz parmaklarıyla Hikmet’in kafasını okşuyor, bir nevi başarısızlığa uğramış vesayet. Biz yedi kardeşiz, hepsi gerçek erkekler, neden özellikle en ufağımız olmalıydı ki sanki?

Buna karşın Hikmet abartılı bir jestle, sadece ve yalnızca kendisi Anna’yla ilgiliymişçesine ona yer açıyor. “Çay kalmadı mı yoksa?” Anna’ya, misafire çay ikram edememesinin kaba-hati kardeşlerindeymiş gibi sitemli bir şekilde semaveri sallıyor. “Metin?” Ama o kulaklarını kapamış, yoğunlaşmış bir dikkatle Anna’yı inceleyip, üstelik kızıl saçlı olan bu bilgisayar kızı indindeki şansını kontrol ediyor. “İsmet?” O da kendi hayallerinin peşinde.

“Alpaylara git, onlarda belki hâlâ vardır.”

“Abdal?” Elinde külâhla portakalların orada duran kardeş dönüyor. “Anna için bir bardak çay alır mısın?” Kafasıyla onaylayan Abdal’ın bakışı hâlâ dünyayı vaat ediyor.

Hikmet’in Metin ve İsmet’e karşı savunması gereken bir şey var, o da Anna. Anna bunu anlıyor, şimdi ona sen diye hitap etmesini de. Bu diğerlerinin taleplerine gem vuracak. Hikmet ve Anna. Bu en baştan bu şekilde girmeli kafalarına; her ne kadar en gençlerinin Anna gibi kızıl saçları güneşte ışıldayan ve neredeyse onların gözlerini kör eden bir kızla beraber olmasını henüz kavrayamıyorlarsa da.

“Şeker alır mısın Anna?”

Abdal çayla geldiğinde Anna onun topalladığını fark ediyor. Abdal çayı küçük tepsiden alıp Anna’nın önüne koyuyor. Onu inceliyor, sakın, sanki şimdi bakma sırası onda. Sonra elini Anna’nın saçlarına doğru uzatıyor. Hikmet Abdal’ı kolundan tutarak ondan uzaklaştırıyor. “Yapma!” Onunla bir çocukla konuşurmuş gibi konuşuyor.

“Bildik saçtan daha sıcak mı hissetmek istedim.”

Anna kendini tutamayıp gülüyor. Bundan önce hiç kimse ondan böyle bir şey öğrenmek istememişti. Saçının bir tutamını alıp Abdal’a doğru tutuyor. “Bilmiyorum, bana öyleymiş gibi gelmiyor.”

Abdal saçı tutuyor ve biberonun uygun sıcaklıkta olup olmadığını kontrol eden bir bebek annesi gibi üst dudağında gezdiriyor. Sonra tekrar bırakıyor. “Biraz öyle.”

Dışardan biri salatayı işaret ediyor. Metin ve İsmet bir an birbirlerine bakıyorlar, sonra İsmet pes eden bir iç çekişle yerinden kalkıp müşteri ile ilgilenmeye gidiyor. Kısmetinden sadece şimdilik ve kendi isteğiyle vazgeçtiğini Hikmet’e anlatması gereken bir iç çekiş bu.

Buna karşı Metin henüz vazgeçmiş değil. “Bilgisayarlardan anlıyorsunuz demek?”

“Biraz.” Anna kendisi etrafında dönmekte olan bütün bu küçük oyunun bilincinde.

“Yemeğe bizimle eve gelip makineme bir bakmak ister miydiniz? Sen ne dersin, küçük kardeşim?” Büyük kardeş olarak

hakkıymış gibi görünen taleplerinden vazgeçmek zorunda kalmaksızın onun desteğini garantiye almak için bu soruyu Hikmet'e yöneltmesi, kurnazca.

"Neden olmasın?"

Şimdi kabul etme sırası Anna'da. Yoksa kafasını salladı mı bile?

"Seni yemeğe davet etmek isterdik. Bilgisayar hikâyesi sadece bahane, değil mi Metin? Misafir geldiği yerde bir de senin için çalışmasını istemiyorsun herhalde?!"

Metin gülüyor. "Tabii ki hayır. Buna rağmen geliyorsunuz değil mi?"

Anna tereddüt ediyor, bakışları Hikmet'ten Metin'e ve Metin'den Hikmet'e ve daha sonra orada öylece duran Abdal'a gidiyor. Merak ediyor, tabii ki merak ediyor ama biraz daha ikna etmeye çalışmalarını istiyor.

Metin gömlek cebinden bir cep telefonu çıkartıyor. "Bize bu sevinci yaşatın. Annemizi arıyorum hazırlanabilsin diye." Ve cevabını beklemeden numaraları çevirip, Anna'nın tanımadığı bir dilde hızlı ve yüksek bir sesle konuşuyor.

Anne? Bu "Hikmet!" dediğinde elini burnunun üzerine koyan kadın olmalı. Anna için her şey çok fazla hızlı geliyor. Yardım isteyerek etrafına bakınıyor, ama Hikmet sadece gülerrek omuzlarını silkiyor.

"Ama olmaz ki, ben böyle pat diye..." Son ve sessiz bir deneme bu.

"Tabii ki olur." Hikmet bir kulağıyla hattın diğer ucundan verilen emirleri anlamaya çalışıyor. Metin cep telefonunu katlayarak kapatıyor. "Söylediğim gibi, annemiz her misafire sevinir." Ve sonra emir kipinde Hikmet'e: "Çay için kurabiye ve tatlı alman lâzım. Nereden alacağını biliyorsun."

"Hemen gidiyorum." Hikmet bir çekmeceyi açıp para alıyor. Saate bakıyor. "Yarım saat sonra burayı kapatırız, zaten artık fazla bir hareket yok."

"Ben de geliyorum." Anna'nın sesi tekrar başka zamanlardaki gibi kararlı. Hikmet onun elini tutuyor, bu Metin'e bariz bir işaret.

“Bu arada siz de buraları toplarlarsınız!” Sesi bir an için sanki şef oymuş gibi tınıyor. Metin buna müsamahalı bir gülümsemeyle mukabele ediyor.

Anna’yla Hikmet el ele dükkândan çıktıklarında Abdal arkalarından bağıyor: “Hilâl ve yıldız, hilâl ve yıldız gibi!”

“O delidir,” diyor Hikmet Anna’nın kulağına yaklaşıp ve elini sıkıyor. “Deli ve âşık.”

Anna açık bir kapı gibi olan Abdal’ın yüzünü düşünüyor.

“Kime âşık?”

“Tanrı’ya olduğuna inanıyorum.” Hikmet hâlâ bitpazarından Naschmarkt’a doğru taşmaya devam eden kalabalığın arasında onu arkasından çekiyor.

Herhalde doğru duymuş olamaz. “Tanrı’ya mı?”

“En azından kendisi öyle söylüyor.” Hikmet onu bu kadar şaşırtanın ne olduğunu anlamıyormuş gibi görünüyor. Bir pastacı dükkânının önünde duruyor.

Anna elini ondan kurtarıyor. “Bu arada ben çiçek almaya gidiyorum.” Yakınlarda bir dükkân biliyor.

“Çiçek mi? Neden çiçek alıyorsun?”

“Annen için!” Artık o da Hikmet’e sen diyor. Karın boşluğunda sanki minik iğneler batarmışçasına hafif bir yanma hissediyor.

“Bunun olması gerektiğinden emin misin?”

Anna yola koyuldu bile. Uzakta, tavukçunun tezgâhının önünde Yusuf ve genç Çinli arkadaşının durduklarını görüyor. İkisi de yeşillik dolu torbalarla yüklü. Çinli şaşılacak derecede iyi yemek yapabiliyormuş. En azından Ivo’nun iddiası böyledi. Ah Yusuf, nasıl bir şeye karıştığını bana söyleyebilir misin?

“Senin neyin var Anna?” Bonny kolunu omzuna atıp onu biraz silkeliyor. Tuluat tiyatrosunda yine bir ilkgösterim, ihmal edilmesi mümkün olmayan bir vazife. Bu sefer Haugsdorff görünürlerde yok. Çocuklarıyla bir iki günlüğüne New York’a gitti. Acaba bunu ona bir şey söylemeden daha en baştan böyle mi planlamıştı? Yoksa gerçekten ani bir kararla çıkılan bir tatil mi? Ama Anna onun bakanlığa hem de Amerika’dan öyle-

sine bir faks çekerek tatilini uzatmayı isteyebileceğini tasavvur edemiyor. Demek ki önceden bu konuyla ilgilenmiş olmalı. Peki o zaman ona bundan niçin hiç bahsetmedi? Onun da gelmesinden ve şu birkaç günü çocuklarıyla yalnız geçirememekten mi korktu? Her nasılsa, Anna'nın kafası zaten yeterince karışık. Bu gün hayatındaki en uzun gün gibi görünüyor ve bütün detaylarıyla hatırlaması için daha birçok güne ihtiyacı olacak. Yoksa bütün bunlar başka bir hayatta mı geçti?

Ayak parmakları tekrar Anna'nın gözlerinin önünde, etin içine doğru büyüyen tırnaklar, sertleşmiş deri, sıcak sabunlu suda yumuşatılmış bir dolu ayakkabı vuruğu, başparmağın yanından çıkıntı yaparak ayağın uzunlamasına yüzeyine bir üçgen oluşturan tarak kemiği. Tüyleri alınmış kuvvetli baldırlar gözlerinin önünde, beyaz yuvarlak dizler ve onların üstündeki siyah etek, yedi oğlu emzirmiş memelerin gerdiği siyah bluz. Düz ve itinayla cımbızlanmış kaşlar ve saçların büyük kısmını kapatan ve hahire kulakların arkasına sıkıştırılan beyaz tül-bent başörtüsüyle durgun bir yüz.

Başka bir zamana ait bir varlık, görkemli kilimlerle kaplı bir divanda taht kurmuş, arkasında bolca yastık, kendisini kelimelerden çok jestlerle anlatıyor. Yüzleri okumayı bilen derin koyu gözler. Anna çiçekleri verirken yaşlı kadın "Sağol, sağol!" diye fısıldıyor ve Anna küçük, yuvarlak bir elin çok kısa bir süre alnına değdiğini hissediyor. Sonrasında şaklatılan parmaklar ve dizlerine kadar inen iş önlüğü giymiş bir genç kız buketle ilgileniyor.

Yemeklerin çoğu şimdiden masada. Masada beyaz bir örtü serili. Sadece yemekler renk açısından bir tezat oluşturuyorlar. Zeytinyağına yatırılmış biber; zeytin, hıyar, domates ve beyaz peynirle yapılmış salatalar. Közlenmiş patlıcan, dilimlenmiş beyaz ekmekle dolu sepetler, meyveler. Yalnız et taze pişiriliyor, bu oğulların görevi. İsmet kuzu pırzolası dolu bir tepsiyle mutfaktan geliyor. "Annen bizimle yemiyor mu?" Hikmet pek dikkatli değil, Metin onun yerine cevap veriyor. "Hayır, o her şeyi kontrol altında tutmakla fazlasıyla meşgul."

Gerçekten de, bir kap boşalmış gibi görünür görünmez, ya

hiç konuşamayan ya da en azından Almanca bilmeyen genç kıza yapılan bir el işaretiyle tekrar dolduruluyor. Daha yaşlı bir adam, bir amca da misafir. Kesici dişlerinden ikisi altın ve o da Anna'nın saçından etkilenmiş görünüyor. Gözleri parlayarak, saçlarının bazı insanlarda husule getirdiği o neşeyle ona bakıyor. Ve Türkçe konuşmasına rağmen Anna onun saçlarıyla ilgili bir şey söylediğini biliyor.

Ev bir zamanların hâlâ cömertçe büyük mekânlarla donatılmış, yüksek tavanlı ve kalın duvarlı eski binalarından birinde. Salonun tavanını alçı süslemeler, dalları pirinç bir avizenin asıldığı noktaya doğru incelen bir sarmaşık gibi kaplıyor. Pirinç avize hakiki mumlar yerine alev şeklinde elektrikli ampullerle ışık veriyor.

Kardeşler gülüyorlar, gevezelik ediyorlar ve masaya gelen yemeklerin arasında sigara içiyorlar. Anna'ya masadaki bazı yemeklerin nasıl yapıldığını, içine konan malzemenin "olgun" olmasının, bu malzemenin özenle seçilmesinin ve yemeklerin acele etmeksizin hazırlanmasının ne kadar önemli olduğunu anlatıyorlar.

Yavaş yavaş ve uzun uzun yeniyor. Bir dizi hikâye anlatılıyor ona, bunların arasında "ufaklık"ın, kimsenin hiç Hikmet demediği ufaklığın çocukluğundan hikâyeler de var. Daha sonra masanın toplanmasına yardım etmek istiyor, ama yaşlı kadın şiddetle reddediyor. Genç kız zaten çok eli çabuk ve kahveyi de getiriyor.

Anna yavaş yavaş oynananın ne olduğunu kavlıyor. "Sevgili Augustin" üzerine bir fantezi. Oyuncuların çoğunu önceki gösterilerden tanıyor ve doğaçlama yaptıkları için, metni biçimlendirmeye ne kadar fazla konsantre olmak zorunda kalırlarsa karakterlerini de o kadar kesinleştirmeye meylediyorlar.

Anna'nın bilinci başarıyla ikiye ayrılmış durumda. Bir taraftan Augustin'in gitgide artan sersem gevezeliklerini seyircilerin büyük çoğunluğu gibi bir keyifle izlerken, diğer taraftan üstünde buharlar tüten sabunlu su dolu emaye kabı ve komodin üzerindeki fotoğrafı görüyor. Fotoğrafta sık bıyıkları ve

isyankâr kaşlarıyla iri yapılı bir adam bir mikrofonun arkasında duruyor. Herhalde o anda bir konuşma yapmakta. Kimin için olduğunu görmek mümkün değil ama arka planda yan yana asılı iki bayrak ayırt edilebiliyor. Bir Avusturya bayrağı, kırmızı-beyaz-kırmızı ve bir de kırmızı, beyaz hilâl ve yıldızlı. Hasan Ayverdi, meyve ve sebze tüccarı. Küçük bir ithalat firmasının sahibi, asıl işi fındık, ama aynı zamanda taze meyve ve tropik meyveler, Hikmet, İsmet, Metin ve Abdal'ın babası, geri kalan üç kardeşin ismini Anna henüz bilmiyor, eğer Haydar onlardan biri değil ise.

“Bundan iki gün sonra öldü,” diyor fotoğrafı onun için komodinden alan İsmet. Tekrar yerine koymadan kendisi de bir süre bakıyor fotoğrafa. Tahttaki ise bu sırada kafasını eğiyor, gözlerini siliyor ve Anna'ya “Tanrı onu kutsasın!”ın Türkçesi gibi gelen birşeyler mırıldanıyor.

“Hasta mıydı?” Anna hep sorulduğu gibi saygı dolu ve alçak bir sesle soruyor ve korkuyor İsmet ona geri hırladığında: “Asla! Öldürüldü. O köpekler öldürdü onu!”

Yaşlı kadın ıslık gibi bir sesle birşeyler söylüyor, Metin ve amca İsmet'i sakinleştirmeye çalışıyorlar. “Bir kaza,” diyor Metin Anna'ya, “ölümcül sonuçlu trajik bir yanlış anlama” ve o da hemen ardından İsmet'i ikna etmeye çalışıyor.

“Dan, dan!” diyor Abdal ve bu arada kalbini/ tutuyor. Anna Hikmet'in ona her şeyi açıklayacağını düşünüyor, ama o sadece kafasını omuzlarının arasına çekerek, ona ilerde bir zaman anlatacağı uzun ve karmaşık bir hikâye gibi birşeyler mırıldanıyor.

“Kaza mı?” diye köpürüyor tekrar İsmet. “Bizde kazalar günlük sıradan olaylar anlaşılan. Tabii ki her şeye kaza diyebiliriz, Sivas'ta Haydar'ın başına gelenlere bile.”

Bununla artık kesin olarak çizmeyi aştı. Bir anda hepsi birden ve hepsi Türkçe konuşarak başına üşüşüyorlar, ama hemen kısa bir süre sonra ağız dalaşı alevlendiği gibi sona eriyor. İsmet yeniden komodinun yakınındaki yerine geçiyor. Sonra devamlı susuyor orada. Ama Anna İsmet'in susturulmasının önemli nedenlerinden birinin de kendisi olduğunu hissediyor. Belli etmeden etrafına bakınıyor. Yaşlı Ayverdi'nin fotoğrafının

durduğu komodinden ve devasa yemek masasından başka bir yığın tabak çanak için bir büfe, divandakine benzer kilimlerle kaplı birkaç koltuk ve kakma süslemeli alçak bir sehpa. Duvarlarda değerli gibi bir izlenim uyandıran çini tabaklar asılı ve aralarında camlı bir çerçevenin içinde bir baskı. Çerçevenin camı üzerine düşen ışıktaki öyle parlıyor ki Anna resmin aslında neyi tasvir ettiğini pek çıkartamıyor. Ancak diğer yöne doğru eğildiğinde bağdaş kurmuş bir adamı teşhis edebildiğini düşünüyor. Adamın kafasında yüksek ve beyaz bir takke var, bir koluyla bir geyiği diğeriyle de bir aslanı kucaklıyor.

“Bir kahve daha ister misin?” Anna kafasını hayır dercesine sallayınca Hikmet genç kıza kendi fincanını da alabileceğini işaret ediyor. “Dört sene önce oldu,” diye fısıldıyor Hikmet bakışlarıyla komodini işaret ederek.

“Siz gerçekten de bilgisayarlardan anlıyor musunuz?” Amca da bu arada öğrenmiş ve inanmaz gözlerle gülümsüyor ona. Önce kızıl saçlar ve üstüne üstlük bilgisayar; diğerleri zahmetle masadan kalkmaya koyulurken, gizliden gizliye kafasını sallıyor.

Metin ancak şimdi kendisinininkini hatırlamış gibi görünüyor. “Cihazıma bir göz atmak ister miydiniz? Çalışmıyor ve benim günün hasılatını girmem gerek.” Anna Metin’in arkasından büro olarak kullanıldığı açıkça belli olan yan odaya gidiyor.

Masanın üstünde bir bilgisayar var, en yenisinden, piyasaya yeni çıkanlardan ve tabii ki markalı. Metin yanına oturmasını rica ediyor, ama Anna ayakta kalmayı tercih ediyor, en azından her şeyi bir arada görebilmek için.

“Şimdi bunun bir cerraha düğmemi dikmesini rica etmek gibi bir şey olduğunu biliyorum, ama ne yapayım ki düğmelerle yıldızım hiç barışmıyor.”

“Peki hangileriyle?”

Metin gösteriyor, izah ediyor, yeni başlayanların yapacağı hatalar yapıyor ama buna rağmen Anna onun kendisini olduğundan daha akılsız gösterdiğini düşünmekten kendini alamıyor. Yer değiştiriyorlar, Anna tuştan tuşa sıçrayan sevimli par-

maklarıyla ona öğrenmek istediklerini gösteriyor. Anna bilgisayarların kaprislerine, bir problemin ne zaman gerçek ne zaman sadece simülasyon olduğunu bilecek kadar alışkın. Tuzaqlarıyla bilgisayarın değil de kendi yeteneklerinin denemesi yapıyor hissine kapılması için yeterli nedeninin olduğunu düşünüyor bir an. Ama o anda Metin'in gerçek bir hatasını yakalıyor. Bilgisini gerçekte olduğundan daha az gibi gösteriyor olsa da her halü kârda bir uzman değil.

“Çalışmak, denemek,” diyor Anna, “yardımı olabilecek tek şey çalışma. Özellikle böyle yüksek performanslı bir canavar kullanıyorsan.” O kalkıyor ve Metin tekrar oturuyor.

“Tek tek tıklamaları tekrarlayalım mı?”

Metin itaatkâr öğrenciyi oynuyor, ama Anna bu kadar kısa zamanda öğrenilemeyeceğini biliyor. Alet yeni olabilir ama Metin'in parmakları tuşlarda koşmaya alışkın. Bazı şeylerde fazla hızlı bile, bu yüzden bir işlevi bloke edebiliyor. Anna'nın parmakları tekrar yardıma geliyor.

“Yavaş yavaş, bilgisayarların da kişiliği vardır.”

Metin tekrar deniyor ama hemen “Oyun kapandı” çıkıyor karşısına. Çok fazla çift tıklama ve sinirli zıt komutlar.

“Aletin bir hatası yok, sadece daha itinalı bir muamele görmek istiyor!”

Metin inanmak istemiyor, ama Anna'nın denetiminde bütün adımları sükunetle tekrarladığında hatanın kendisinden kaynaklandığı apaçık ortada.

Anna tekrar doğruluyor. “Koşturulmaktan hoşlanmıyor.”

“Dostla iyi anlaşırdınız, Anna.” Abdal onun yanına gelmiş. “O da birinin sabrının taşmasından hoşlanmaz.”

Hikmet arkalarından geldi. “Abartmamışım değil mi? Gerçekten biliyor bu işi.”

Metin kafasını sallıyor. “Tebrikler. Bir dahaki sefer de size başvurmama izin vereceğinizi umarım.”

Anne hâlâ tahtında, şimdi bir portakal soyuyor, istisnai olarak kendisi için. Masa tam toplanmamış ve Anna tekrar yardıma amade olduğunu belirtiyor. Bu kadına karşı şükranını göstermek istiyor. Anna için yemeği onun hazırladığı, kendisi

sanki bütün bunlar sihirli bir el tarafından hazırlanmış gibi bir izlenim uyandırır da, apaçık. Anna bir anda kadın bir şeyden mustaripmiş, şikâyet etmese de ağırları varmış gibi bir hisse kapılıyor.

İşte o anda oluyor. Hikmet'in annesi bir el hareketiyle yanına oturmasını işaret ediyor ve uzun bir süre yüzüne bakıyor. O da Anna'nın saçlarını tutuyor ve Anna'nın buna bir itirazı olmadığı belli olup hatta aksine ona doğru yaklaşıncı, daha önce Abdal'ın yaptığı gibi kalın bir tutam saç alıp üst dudağının üstünde gezdiriyor. Sonra diğer elinin tersiyle Anna'nın yanağını okşuyor. "Hoşuma gittin kızım. Evet, evet, hoşuma gittin."

Anna'yla yaşlı kadının arasında bir yol açılıyor, Anna'nın cecurca adımladığı ön koşulsuz anlamının yolu. "İyi misiniz?"

Kadın elini tutuyor. "Evet, evet."

"Ama ağırlarınız var!" Anna niye ısrar ettiğini kendisi de bilmiyor. Öylece yüzünden okuyor kadının bunu.

O kafasını kaldırıyor. "Sen biliyor musun...?"

"Bilmek isterdim..." -canınızı acıtanı demek isterdi Anna.

Ama o bir adım önde. "Gerçekten bilmek ister misin?"

"Bu yüzden soruyorum."

Yaşlı kadın bacaklarını uzatırken içini çekiyor. "Çok becerikli ellerin var, ayak tırnaklarını kes!"

Doğru mu duyduğu? Bir masalda gibi. Kahramanın önüne kendisi ya da başkaları kurtarılmadan evvel yerine getirmek zorunda olduğu bir vazife konur.

"Benim için bunu yapacak mısın?"

Anna ayağa kalkıyor ve divanın yanına çekebileceği bir sandalye arıyor. Hemen arkasından genç kız sıcak su dolu emaye bir kapla geliyor. Genç kızın küçük yüzü sıcaktan ve taşırken zorlanmaktan kıpkırmızı. Anna suyu köpürtürken kadın siyah çoraplarını baldırlarından aşağı sıvayıp çıkartıyor ve yıpranmış ayaklarını suya sokuyor.

Kardeşlerin sesleri bürodan duyuluyor, ateşli bir şekilde tartışıyor gibiler.

Genç kız Anna'nın kucağına bir havlu hazırlıyor ve ona ma-

kaslar, törpüler, nasır rendeleri ve gereken daha ne varsa veriyor. Anna ancak şimdi korkuya kapılıyor. Daha önce hiç başka bir insanın ayak tırnaklarını kesmemiş. Onu yaralarsa ne olacak? Sabun köpüğünün altında parmakların derisinin şiştiğini görüyor ve acıyan vuruk yerleri gitgide daha belirgin hale geliyor.

“Dikkat etmelisin kızım, çok hassas ayaklarım var,” diye istirham ediyor Hikmet’in annesi. “Acı sadece bütün kötüləri kesip atarsan azalır.” Ayaklarından birini Anna’nın kucağına koyuyor.

Anna ayağı dikkatlice kurulamaya çalışıyor, sonra parmaklarını hafifçe üzerinde gezdiriyor. Pek fazla iğrendiğinden değil, ama korkuyor. Yok etmesi gereken acıya acı katmaktan korkuyor.

“Başla artık!” diyor kadın. “Ne kadar fazla düşünürsen o kadar kötü kesersin! Ellerinle bakmalısın gözlerinle değil. İşte şunun üzerine bastır! Benim canımı ne kadar acıttığını sen kendin hissetmelisin. Hadi yok et onu!”

Nasıl olduğunu bilmeden baş parmağıyla işaret parmağı arasında tutuyor Anna makası ve tırnakları köşelerde etraflarını saran deriden dikkatli bir şekilde keserek sıyrırken genç kız eline bir jilet tutuşturuyor.

“Bununla daha kolay olur,” diyor Hikmet’in annesi. “Burarlarda, kötü kısımlarda.”

Anna topak topak suya düşen sert deriyi kazıyor. Ter içinde kalmış, her hareketine o kadar konsantre olmuş durumdaki zaman zaman ıkmak zorunda kalıyor.

“Böyle iyi,” diye övüldüğünü duyuyor işinin. “Şimdi en kötü acı geliyor.” İhtiyar ayağını kaldırıp tabanının tam ortasındaki bir nasırı gösteriyor. Anna’nın dili damağına yapışıyor. “Beni bundan kurtarabilirsen her şey hallolmuş olur. Ama dikkat et, ben gıdıklanırım!”

Anna ayağı eline alıp nasırın olduğu noktaya bakıyor. Ama daha bu tutuşu bile ihtilâçlara ve ancak zorlukla bastırılabilen kıkırdamalara neden oluyor. Genç kız Anna’ya bir havlu daha veriyor. Anna onu ıslatıp ayağın etrafına sadece sert derinin

olduğu noktanın görülebileceği bir şekilde sarıyor. O anda Hikmet'in annesi gerçekten de parmağını burnuna götürüyor. "Bak, sen! Demek ki kafanı da kullanabiliyorsun?!"

Anna jileti derinin üzerine koyuyor, öyle bir hızla ki bunu yapacak cesareti nasıl bulduğunu kendisi de pek anlamıyor. Ve kesiyor, bir direnç hissediyor, bir an düşünüp tereddüt ediyor, sonra tekrar kesiyor ve kesip atabileceği hiçbir şey kalmayınca kadar kesiyor.

Hikmet'in annesi ayağını çekip o noktasına inanmayan gözlerle bakıyor. "Hepsi gitmiş," diyor. "Biraz kanıyor ama bir şey olmaz. Üzerine merhem sür!"

Şimdi her şeyi arkada bıraktığında Anna'nın elleri zor fark edilir şekilde titriyor. Gözlerini nasırdan kurtarılmış ayak tabanından tek başına ve açıkça görülür biçimde akan kan damlasına dikeyiyor. Ama daha geyik iç yağını sürerken minnacık yara kapanmış gibi görünüyor. Tek bir kan damlasıyla bitiyor her şey.

Her birisi bütün vücudun programını içeren deri parçacıklarıyla dolu havluyu emaye kabın üzerine silkeliyor ve sonra her şeyi divanın üzerine koyuyor.

Genç kız hiçbir şey söylemeden de olsa coşkuyla sırtını sıvazlayıp emaye kabı götürmeye hazırlanıyor. Anna kabın kulplarından birini tutuyor ve genç kız açıkça karşı koysa da bu sefer onu başlarından savmalarına izin vermiyor. Suyu beraberce tualete döküyorlar, sonra Anna onunla beraber mutfaka giriyor, oldukça büyük bir mutfak ama kapkacak ve malzemeye o kadar dolu ki Anna'ya boğazını temizlemesi bile tehlike yaratırmış, sanki tek bir hesaplanmamış hava cereyanı nedeniyle her şey devrilebilir, birbirine karışabilir ve yıkılabilemiş gibi geliyor.

Genç kız kabı olağanüstü becerikli bir şekilde ayak tahtası olan bir masanın altına yerleştirip tekrar doğruluyor. "Savaş meydanı gibi görünüyor, değil mi?"

"Almanca biliyorsun ha?" Anna hâlâ etrafındaki kaosa bakıyor.

"Tabii, burada okula gidiyorum."

"Sen kimsin, bir kız kardeş mi?"

“Öyle de denilebilir,” diye cevap veriyor genç kız. “Aileyle aynı köydenim. Beni Feride Hatun’a ev işlerinde yardım etmem için buraya aldılar. Ben onlar için çalışıyorum, onlar bana bakıyorlar. Ben yetişkin olunca beni evlendirmekle yükümlüler aynı zamanda.”

“İsmin ne?”

“Alev. Bu ‘*Flamme*’ anlamına geliyor. Aslında senin isminin böyle olması gerekirdi, ateş kızılı saçlarınla.” Alev’in gülüşü hâlâ biraz utangaç.

“Niye bütün bu ara hiç konuşmadın? Senin Almanca bilmediğini veya hiç konuşamadığını düşündüm.”

“Bil bakalım neden!!” Alev gitgide açılıyor.

“Bu birçok oğlu olan bir aile. Bir sürü genç erkek, anlıyor musun? Ve hepsi aynı çatının altında.”

Anna yavaş yavaş birşeylere ayıyor.

“Hiç kimsenin aptalca fikirlere kapılmaması için kendimi mümkün olduğunca az fark edilir kılmalıyım.”

“Peki...,” Anna genç kızı dikkatle inceliyor. En fazla on dört yaşında ve bir iki sivilceyle şekilsiz saçlar dışında oldukça güzel, “işe yarıyor mu?”

“Tabii. Eğer işe yaramasaydı bile, Feride Hatun çok sıkıdır, gözünden hiçbir şey kaçmaz. Ayrıca,” Alev biraz iç çekiyor “aile çok uzun zamandır burada. Artık zaten buralı kızlar daha çok hoşuna gidiyor kardeşlerin.”

“İçlerinden hangisi en fazla hoşuna gidiyor?” Bu soru Anna’nın kendisine bile patavatsız geliyor.

“Ben mi?” Alev’in yüzü kızarıyor biraz, sanki bundan önce kimse ona bunu sormamış gibi. “En çok Hikmet’i seviyorum, yani Abdal demek istiyorum. O bir kuzu gibi. Ama aslında ben de okuldaki çocukları daha çok beğeniyorum.”

“Alev!” Feride Hatun’un sesi keskin ve emretmeye alışık, mutfağa nüfuz ediyor.

Alev tekrar bulaşıkla ilgilenmeye başlıyor. “Bence tekrar ona gitmelisin. Seni kastediyor, beni değil.”

Anna Alev’i karışıklığın ortasında bırakıyor ve gözlerine inanmıyor. Yaşlı kadın şimdi odanın ortasında durmuş ellerini

çırpıyor. Oğulları birbiri ardına bürodan çıkıp etrafında bir yarım daire oluşturunyorlar.

Feride Hatun şaşırtıcı bir biçimde değişmiş. Bu arada dudaklarını boyamış, saçlarını taramış. Tülbent başörtüsü buruşuk, divanın üstünde. Bir de mücevher takmış, yoksa Anna biraz evvel başörtüsü yüzünden farkına mı varmamıştı? Siyah renk onu olduğundan daha ince gösteriyor, aklaşmış saçları siyah bir hale ile çevrelenmiş gözleriyle parlak bir tezat teşkil ediyor. Yüz ifadesi açıkça neşeli ve kafasını çevirdiğinde küpelere hafif bir sesle harekete eşlik ediyorlar.

“Keyfim o kadar yerinde ki,” diye müjdeliyor Feride Hatun sıraya girmiş oğullarına, “dışarı çıkmaya karar verdim. Arkadaşlarım Gürsel ve Ayten’i arayacağım ve sen Metin, bizim için Rıfat’ın restoranında bir masa ayırtacaksın. Bundan önce kuaföre gitmem lâzım, sonra bir bluz almak istiyorum. Bu cumartesi dükkânlar akşama kadar açık değil mi?” Hepsi en itaatkâr şekilde kafalarını sallıyorlar.

“İsmet, eğer bugün öğleden sonrası için yapmayı planladığın bir şey yoksa arabaya sen kullanacaksın.”

İsmet birbiri ardına kardeşlerine bakıyor ama hepsi kafalarını eğiyorlar. Sadece Abdal, “Eğer istersen, anne, seni mobiletle götürebilirim” diyor.

İsmet pes ederek dişlerinin arasından nefesini veriyor. “Bir şey planlamış olsaydım bile, seni götürmekten başka seçeneğim kalıyor mu?”

Feride Hatun itiraz ediyor. “Seni hiçbir zaman bir şeye zorlamayacağımı biliyorsun.”

“Biliyorum.” İsmet hafifçe dudağını büküyor, amca Anna’ya doğru dönmüş, karşı koymanın her halü kârda faydasız olduğunu anlatmak için Feride Hatun’un yüz ifadesini taklit etmeye çalışıyor.

“Ve bütün bunları sana borçluyum kızım.” Feride Hatun Anna’ya yaklaşıyor. “Benden acımı aldın ve bunun için sana teşekkür ediyorum.” Onu kucaklayıp her iki yanağından öpüyor. “Seni de yanıma almayı çok isterdim bu akşam ama korkarım Rıfat’ın lokalinde biz ihtiyar kadınlarla çok fazla sıkılırdın.”

Anna son anda, Ayı'nın tuluat tiyatrosundaki ilkgösterimini hatırlıyor, oraya gitmesi onur meselesi. Bu nedenle Rıfat'ın lokali onun için zaten söz konusu bile değil.

Ayı ve tiyatro grubunun "Augustin Problemi"ni çözüm biçimleri şaşırtıcı. Zira bu defa Augustin körkütük sarhoş olup vebadan ölenler için açılmış bir çukura düşmüyor, aksine günümüzün garip saldırılarını savuşturarak hayatını devam ettirmek zorunda. Politikacıdan iş arkadaşına, tüccardan sigorta mümessiline herkes sahip olduğu azıcık şeyi elinden almak istiyor. Ve Augustin'in her şeyini onlara, bir de gönüllü olarak veriyor olmasına hiç akıl erdiremiyorlar. Sonunda, "sahip olma zorunluluğu hastalığı" salgını sonrasında bir tek o hayatta kalıyor, neşeli bir sarhoşluk ve bütün zamanları kapsayan bir insan olma perspektifiyle.

Bonny sinirliliğini saklamaya çalışıyor. Ilkgösterim günleri, bir bebek bakıcısı lüksünü kendine bahsettiği nadir günlerden. Gigi Anne kendisi orada olmak istiyor. Kendisini manevi desteğe de yükümlü hissediyor, hatta bazı sahnelerin tam ortasında alkışlıyor. Bu defa Bay Genel Müdür yanında, o da aynı şekilde hayranlıktan taklalar atıyor.

Anna neredeyse herkesi tanıyor ve böylece son iki seferde onunla beraber olan Haugsdorff'un yokluğunda kendini kaybolmuş hissetmiyor. Gösterinin hemen ardından yakınlardaki bir lokalde yapılan küçük kutlama sırasında yemeklerini beklerken Augustin'in sevgilisini oynayan kızla sohbet ediyor. Kız kaba bir ses tonuyla, lambalardan bir nevi egzama kaptığından şikâyet ediyor; sanki ışıktaki spotlardan geçip üzerine süzülen bir şey varmış, en azından ilkgösterim gününde. Takip eden gösterimlerde daha iyi oluyormuş, herhalde cildi alışıyormuş.

"Ama hiçbir şey görünmüyor," diye şaşıyor Anna.

"Tanrı'ya şükür." Genç kadın elini çenesi ve boynunda gezdiriyor. "Benim hissetmem yeterli. Düşünün, bir de görülebilseydi. O zaman artık hiç sahneye çıkamazdım. Hayallerin sonu. Bitti ve unutuldu!" Dudaklarından böyle kolaylıkla dökü-

len böyle karamsar bir hayal onu korkutuyor. Artık sadece kısık bir sesle ve sonradan sarsılmış vaziyette, veba çukurundaki gecesinden sonra asıl Augustin'in dediği gibi "Korkunç, had safhada korkunç!" diyor.

"Abdal gerçekten deli mi?"

"Bundan ne anladığına bakar."

"Onu hiç doktora götürdünüz mü?"

"Doktora mı?" Hikmet gülüyor, aslında onunla dalga geçiyor.

"Abdal doktorluk bir olay değil."

"Bazen öyle tuhaf konuşuyor ki. Bunu sen de söylememiş miydin?"

"Onun deli olduğunu, söyledim evet. Ama bu yüzden insanın doktora gitmesi gerekmez ki."

"Belki bir doktor onu normal bir insan haline getirebilirdi."

"Ama neden?" Hikmet onun söylemek istediğini anlamıyor. "O hep böyleydi, ben onu tanıdığımda beri. Ben doğduğumda dört yaşındaymış. Kendimi bildim bileli, Tanrı bir arkadaşım ve ona kulak vermesi için Abdal'ın sadece parmaklarını şaklatması gerekirmiş gibi konuşur."

"Belki deli olmasaydı kendini daha da iyi hissedecekti."

Hikmet anlamayan gözlerle ona bakıyor. "Ama zaman zaman onu avcuna alan şeye sarsılmaz bir inancı var."

"Halüsinasyonlar mı?"

"Nereden bileyim? Kendini kaybediyor ve sonra söylediğine göre O'nun yakın olduğunu hissediyor. Bazen O'nunla konuşuyor da. Ama çoğunlukla O çok nadir ziyarete geldiği için şikâyet ediyor, kûsüyor ve küfrediyor."

"Ama sadece siz, aileyi kastediyorum, onu koruduğunuz ve desteklediğiniz için bu şekilde yaşayabiliyor. Siz olmasanız çaresiz olacaktı." Anna kendisine bile artık doğru görünmeyen bir şeyin üzerinde bu kadar fazla durmasının sebebini hiç bilmiyor. Muhalefet etmekten alınan haz mı, yoksa Abdal'ın kafasını ne kadar çok meşgul ettiğini itiraf etmek zorunda kalmaktan duyduğu korku mu?

"Belki. Ama biz varız işte; ve annemizin dediği gibi, yedi oğ-

lun birinin deli olmasının pek zararı olmaz.” Hikmet Feride Hatun’u taklit etmeye çalışıyor: “Bırakın o bizim için Tanrı’yla bağlantıyı devam ettirsin. Belki misafir dostuna hakkımızda bir iki iyi söz eder.”

“Misafir dost mu? Bununla ne kastediyor?” Anna bir taraftan dinlemeye doyamıyor, diğer taraftan bütün bunlar ona çok abes geliyor.

“Şu Diğer’ini, O’nu nasıl istersen adlandırabilirsin, sık sık misafir ettiğini ve sonrasında O’nunla beraber birdenbire, aynı anda her yerde olup her şeyi bildiği uzama geçtiğini iddia eder.”

“Bu bazı programcıların fantezilerine benziyor; aslında kastettiğim programcılardan çok her yerde hazır ve nazır ve böylece her şeyi de biliyor olmak, programın kendiliğinden harekete geçen bir kırığında Tanrılarına rastlamak veya -daha iyisibizzat kendine bir dünya yaratan tanrı olmak umuduyla ağa bağlanan kullanıcılar.”

Anna öksürüyor, burnu kızarmış. Saçları zapturapt altına girmeye yanaşmıyorlar, yakında Haugsdorff dönecek ve Anna ona ne diyeceğini hâlâ bilmiyor, ne sıra dışı doğum günü hediyesi ile ilgili ne de genel olarak. Günbegün şu *Cafe Butterkipferl*’e gidiyor. İşten sonra eskiden olduğu gibi eve gitmek yerine buraya geliyor, gazete okuyor, bolca çay içiyor ve Hikmet çıkageldiğinde kalbi öylesine çarpıyor ki, ilk cümleden evvel birkaç kez yutkunmak zorunda kalıyor.

Hikmet şimdiye kadar her akşam geldi. Delikanlıların bir kısmını tanıdığı anlaşılıyor ve zaman zaman onlarla bir iki kelime laflıyor da, ama gözü Anna’dan başkasını görmüyor. Her seferinde, beklemek acı veren bir gerginliğin gevşemesi gibi düşüyor yüreğinden, öne doğru eğilip elini Hikmet’in ellerine bırakıyor ve bakışlarına karşı koymaya çalışıyor. Ona dokunduğu anda Hikmet’in sıcak kanı onun dolaşım sistemine geçiyor ve bunu mutluluk olarak hissediyor. Henüz sarsıntılara dayanamayan aksine kendiliğinden gelişen ve bu muğlak haliyle yaşanmak istenen bir mutluluk. Artmaksızın, daha yakın dokunuşlar olmaksızın, şehvet olmaksızın. Diğerinin vücut

ısısına yavaş yavaş alışma gibi, sanki durdurulamaz bir biçimde âşık olmadan önce bu nefeslenme süresini tanıyorlar birbirlerine.

“Bilgisayarlarından mı bahsediyorsun?” Haher seferinde, programlamadan söz edildiğinde Hikmet’in sesinde bir tür saygının titreşimleri de hissediliyor.

“Benzerlik beni şaşırttı.” Belirli bir doz takdir bu nezleli günde görünür biçimde iyi geliyor ona. İlkbahar yeniden ortadan kayboldu, hatta kar bile bekleniyor. Alışılmadık bir sene.

“Metin nasıl? Bilgisayarıyla olan sorunlarını çözdü mü?”

Hikmet yüzüne alaycı bir ifade veriyor. “Senin bir sihirbaz olduğuna inanıyor -yani aslında cadı dedi- çünkü aletin çalışması için sadece elini değdirmen gerekmiş.”

Anna gülümsüyor. “Yapmak istediği iş için, yani sizin muhasebeniz için oldukça şatafatlı bir makinesi var. Sanki sadece bir mahalleden öbürüne gitmek için kendisine bir Range Rover almış gibi.”

“İşte Metin bu; ve güleceksin ama gerçekten de böyle bir arabadan bahsediyor.”

Zamanlarını açıklanacak bir şey olmasa da birbirlerine açıklamaları icabeden kelimelerle geçiriyorlar. Adımlarını tek tek ve dikkatle atıyorlar, zaman zaman bakışlarını kaldırdıklarında, bu, diğerini kalbinden vurmaktan çok onun varlığından emin olmak için. Ve bir ara, gece yarısından evvel, Anna elini çekiyor ve doğru ayakkabının ayağında olduğundan emin olarak balodan kaçan Külkedisi gibi kayboluyor.

Anna rüya görmüyor, geceleri uyanık yatıyor yatağında ve düşünecek bir Hikmet derliyor bütün bu konuşmalardan. Sadece eski yazıyla yazmıyor o, kurallarının hâlâ geçerli olup olmadığı üzerine düşünerek gündelik hayatı da yeniden tasarlıyor. Tıp eğitimini çoktan yarıda bırakmış. Ailede bir doktor olması herkesten önce annesinin arzusuymuş, ama zaman içersinde daha uzak bir akrabasına konsültasyona gitmeyi kabullenmiş. O, Hikmet, anlamak için bulunuyor Dünya’da.

Neyi anlamak için? Anna, şimdiye kadar bir bilgisayarın na-

sıl çalıştığını ve performansını nasıl sürekli olarak yükseltebileceğini anlamaya çalıştı.

Ama Hikmet'in kendine ait bir açıklaması var, "hayatın ne ifade ettiğine dair, belirli koşullar altında demek istiyorum."

"Ne gibi koşullar?"

"Örneğin bizim burada nasıl yaşadığımız gibi. Evimizdeyiz ama yine de kendi ülkemizde değil. Sizin tam ortanızda ama yine de sanki Türkiye topraklarında. Bazen her şeyi yeniden keşfetmek gerektiği hissine kapılıyorum - sabahları uyanmayı bile."

Anna Hikmet'in cümlelerini, akıllı olanları da daha az akıllı olanları da, kendi kendine tekrarlamaktan yorulmuyor. Onları bir hikâye oluşturunca, Hikmet'in hikâyesini kurana kadar birbirine bağlamaktan bıkmıyor.

Hikmet dükkândaki işlere yardım ediyor ve muhakkak ki firmada da çalışıyor, pek düzenli olmasa da. "Bazen iş seyahatleri yapıyorum," diyor, ama işin aslı daha ziyade şöyle: Yedi oğuldan birinin sadece anlamaya çalışıyor olmasının fazla zararı olmaz.

Feride Hatun ona yakında tekrar gelsin diye haber yollamış. Bu onu bir taraftan sevindiriyor ama bir yandan da tüyleri diken diken oluyor, emaye kap hâlâ sarıh olarak hafızasında.

Hikmet'in babasına gerçekten ne olmuş? Onun vurulmuş olduğunu Hikmet de onaylıyor, ama bütün olanlar trajik bir tesadüfmüş, yani karşı taraftan amaçlanmış olsa da bir kaza. Hangi karşı taraf, bilmek istedi Anna ama Hikmet belirsizliğe vuruyor: "Birçok karşı taraf vardır, insanın sahip olduklarının her biri için bir tane."

Anna firmanın hediye ettiği dizüstü bilgisayarını bir gün kullanacağını hiç düşünmemişti. Şimdiye kadar eski bir hocasının şu tavsiyesine uyuyordu: "Eğer gözlerinin köşeli bir şekil almasını istemiyorsan kendini özel hayatında her türlü ekrandan sakınmalısın." Bunu söylediğinde gözleri zaten bu şekli almıştı bile. Şimdi evinde duran bir televizyon bile yok.

Bu yeni alet bir sürü şey beceriyor. Geçenlerde kendisine birkaç program indirdi ve yatağa girmeden evvel bazen kurcalıyor. Fakat oyunun ismi her zamanki gibi: "Hikmet kim veya ne?"

Bir reformcu mu, bir devrimci mi, bir anarşist mi? Hepsî PACIDIUS'tan aşına olduğı kategoriler. Veya bir kaligraf mı, bir karikatürist mi, bir kültür kahramanı mı? Bir Türk, babası trajik bir kazada karşı tarafın bir mermisiyle vurulmuş, hangi karşı tarafın? Sivas'ta -kasaba ya da şehrin ismi böyle değil miydi?- Haydar'ın başına gelip hepsini bu kadar hiddetlendiren ne? Diğer kardeşlerin isimleri ne olabilir ve nerede bu üçü? Yoksa yedi sadece bir tür sihirli sayı mı?

“Hiç değilse özledin mi beni?” Haugsdorff yorgun görünüyor. İnmeden hemen önce bir koku sürdüğü açıkça belli, ki bu koku şu anda Gelen Yolcu salonunun tamamıyla klimatize edilmiş havasında hiçbir yere tutunamadan asılı kalıyor.

Anna gülümsemeye çalışıyor. “Hem de nasıl. Uçuş sırasında uyuyabildin mi?”

“Biraz.” Haugsdorff onu eve, sevgilisine geri dönen bir erkeğin tereddütsüzlüğüyle kucaklıyor. Anna onun kollarının sarılışına bundan önceki iki sene hep yaptığı gibi otomatik olarak cevap veriyor. Ama yine de bu defa farklı olan bir şey var. Bunu kavradığı anda bir adım geri atıyor ve bagaj arabasına takılıp düşeyazıyor.

Akşamın erken saatleri. Anna doğrudan bürodan havaalanına gitti. Bu akşam kafeye gidemeyecek, günlerdir ilk defa. Belki Hikmet'e bir not bırakmalıydı ama önceden sözleşmemişlerdi ki. Hiçbir zaman sözleşmemişlerdi ama buna rağmen buluşmuşlardı. Ama bir sefer, mesela bugünkü gibi, işler yolunda gitmezse ne olacaktı?

“Seni bu kadar özleyeceğim aklıma gelmezdi.” Haugsdorff onu bir defa daha kucaklıyor, sonra asansörle Haugsdorff'un arabasını bıraktığı otopark katına çıkıyorlar.

“Ben de seni.”

“Sen de beni ne?” Haugsdorff onun dil ile ilgili özensizliklerine müsamaha göstermiyor.

“Sen bilirsin.”

“Duyamak istiyorum, tamamını. Beni bu zevkten mahrum etme.”

“Ben de seni özledim. Hadi, gel de anlat neler gördün, neler yaptın! Heribert ve Isabel nasıllar?” Isabel ondan sadece iki seneye ufak, Heribert ise on dokuz olacak.

“Philadelphia’dan trenle New York’a gittik. İkisi Metropolitan Müzesi’ndeki bir sergiyi muhakkak görmek ve tabii ki alışveriş etmek istiyorlardı.” Haugsdorff sohbete dalıyor, daha yolda giderken kendini tutamıyor ve New York’ta, “düşünsene, hem de New York’ta!” hayatının alışverişini yaptığını söyleyiveriyor. Friedrich Lieder’in eşi görülmedik, minnacık, kıvrıcık saçlı kadın figürü, ki figürün Anna’yla belirli bir benzerliği de varmış -acaba onun büyük büyükannesi mi?- ve çok mantıklı bir fiyata. Tabii ki karşı koyamamış, nihayetinde bunun gibi şeyler New York’da değil Viyana’da olmalıymış, ama bu bir bahaneymiş. Gerçekte bu muhteşem parçaya sahip olmak zorunda hissetmiş kendisini ve sadece ölçülü bir fiyat şeklinde tezahür eden kaderin lütfu onun kişisel bir felakete sürüklenmesini engellemiş.

Eve vardıklarında Haugsdorff’ta derhal bir değişiklik oluyor, fısıldamaya başlıyor: “Seni çok özledim, seni ve fantezini, özellikle geceleri.” Anna ve Haugsdorff bavulları beraberce yüklendiler. “Sana ne getirdiğimi görmek istemiyor musun?”

Anna iki haftadır havalandırılmamış odaya temiz hava girmesini sağlamak için biraz evvel açtığı pencerenin yanında hâlâ. Haugsdorff ona arkasından sarılarak, küçük bir paketi çenesinin altına doğru tutuyor. Anna’nın ambalaj kâğıdının üzerindeki baskıdan çıkarttığı kadarıyla Metropolitan Müzesi’nin hatıra eşya butiğinden alınmış. Haugsdorff, bunu yapışını daha iyi izleyebilmek için onu omuzlarından tutup kendisine doğru çevirirken, Anna dikkatlice paketi açıyor.

Sümerlerden kalma bir kolyenin lapisten mükemmel bir kopyası bu. Anna hayranlık duymaktan kendini alamıyor. “Bu bir rüya. Aldığım bütün doğum günü hediyelerinin en güzeli.” Şimdi bunu niye söylediğini kendisi de bilmiyor. Garip triple ilgili bir tartışmanın hiç başlamamasını sağlamak ya da hediyyeyi meşru hale getirmek için mi? Sanki Haugsdorff’la ilgili duyguları değişmiş olsa da, bu hediyyeyi bir sakınca görmeden

kabul edebilirmiş gibi. Ve o hâlâ hayranlıkla taşın derin maviliğini seyrederken, Haugsdorff tişörtünü kot pantolonundan sıyrıp yüzünü göğüslerinin arasına gömüyor, onu bir çekişte kaldırıp bacaklarının arasına giriyor. Her şey o kadar çabuk oluyor ki Anna karşı koyacak fırsat bulamıyor. Haugsdorff da alışkın olduğu diğer ritüellerin hiçbirisiyle alakalı görünmüyor, en ufak bir sözlü tahrike ihtiyaç duymuyor. Aksine daha çok yüksek basınç altında olan ve tohumlarını yaymak zorundaki birine benziyor; saygısız ve zarafetsiz, sok içeri siki ve patlatana kadar git gel.

Bittiğinde Haugsdorff kendini onun üzerine bırakıyor. “Bu kadar doğrudan doğruya olduğu için affet beni, ama senin için öylesine çıldırıyordum ki.” Hâlâ onun göğüslerini öpmeye çalışıyor ama o Haugsdorff’u kenara itiyor. Kafasını çevirirken lapis kolyenin yanında, yastığın üzerinde durduğunu görüyor. Daha kolye elindeyken Haugsdorff onu yatağa attığında kutusundan düşmüş. Bakışlarını izleyen Haugsdorff kolyeyi alıp ona takıyor. “Nefis bir boynun olduğunu biliyor musun, sevgilim?”

Üstünde lapis dışında hiçbir şey olmayan Anna banyoda ay-
nanın önünde duruyor. Lapisin, sadece cildinin solukluğunun hafiflettiği sert kontrasta rağmen saçına bu kadar uyacağını hiç düşünmezdi.

Haugsdorff yorgun fakat söylediğine göre acıkmış. Bundan önce de sık sık yedikleri caddedeki bir İtalyan lokantasına gidiyorlar. Garson Haugsdorff’u ismiyle selamlayıp “Nefis mantarlı *risotto*”* diye müjdeliyor göz kırparak, “elle hazırlanmış.”

Anna sopa yemiş gibi hissediyor kendisini. Sadece Hikmet’in kafede onu bekliyor olduğunu düşünmek bile midelerini bulandırıyor. Kırmızı şarabın ilk yudumlarından sonra Haugsdorff Anna’nın elini tutuyor. “Çok durgun görünüyorsun. Neyin var senin?”

Anna kafasını sallıyor. “Hiçbir şeyim yok, sadece çok çalıştım.”

“Saatlere uyman gerektiğini hep söylemiyor muyum sana?

(*) İtalyan usulü bir pilav - ç.n.

Ekranın önünde çok uzun oturmak zararlıdır. Belirli aralıklarla mola vermelisin, bana bunun sözünü ver!”

Bir bilseydi ne söyleyeceğini. Söyleyecek hiçbir şey yok. Ona her şeyi içerir gibi görünen cümleyi söylemeye cesaret edemiyor. Şu an değil. Önce Haugsdorff’un gerçek anlamıyla dönmüş olmasını beklemek zorunda. Yemeğini yiyip kendisini tekrar evinde hissetmeli.

“Risotto gerçekten de nefis.” Haugsdorff şerefine kadeh kaldırıyor.

Anna kafasıyla cevaplıyor ve çiğnemeye devam ediyor. Ama risotto ağzında büyüyor. Çocukken Gigi tabağındakini bitirmesi için ısrar ettiğinde olduğu gibi.

“Bir dahaki sefere seni de götüreceğim. New York’u görmüş olmalı insan, bu genel kültürün bir parçası. Isabel’le iyi anlaşsınız, bundan eminim, Heribert’le de. Nihayetinde neredeyse aynı yaştasınız. Haydi, bu yüzden bu kadar ürkmüş bakman gerekmez. Isabel ve Heribert gerçekten sorun değiller.”

“Biliyorum.” Sonunda risotto lokmasını midesine indirmeyi becerebildi. “Çocuklarını hep sempatik bulmuştum, hem resimlerinden hem de senin anlattıklarından.” Nezâketen yeni bir lokmayı yemeyi deniyor.

Haugsdorff, gırtlaktan geçemediği açıkça anlaşılrsa da dışarı çıkmak isteyen, dile getirilmeyi arzulayan bir şey olduğunu yavaş yavaş kavıyor.

“Tamam, haydi şu salak risottoyu yerken boğulmadan önce ne olduğunu söyle artık.” Sesinin tınısı bir şekilde endişeli fakat yine de kayıtsız, sanki gerçek anlamda huzursuz olmasını gerektirecek bir şey olması imkânsızmışçasına. “Haydi ama!”

“Sadece...” Anna genzini temizliyor ve yanaklarındaki kanın nasıl çekildiğini hissediyor.

“Sadece ne?” Haugsdorff artık bir cevap almak istiyor.

“Bence en iyisi...” Anna tekrar yutkunuyor.

“Bunu bir trajedi haline getirme. O kadar feci bir şey olamaz. En nihayetinde ikimiz de burada oturuyoruz ve hayattayız.”

“Birbirimizi bir dönem görmememizin daha iyi olacağını düşünüyorum.” Anna iki eliyle peçeteye yapışıp onu yırtmak

istercesine çekiştiriyor. “Kafamda bazı şeyleri açıklığa kavuşturmalıyım.”

Haugsdorff çok kontrollü. Hatta Anna'ya rahatlamış gibi görünüyor. Bulaşıcı bir hastalık, bir suç işlemiş olması ya da hamilelik onu herhalde daha fazla etkilerdi.

“Başka bir erkekle mi tanıştın yoksa birdenbire senin için fazla yaşlı mı oldum?”

Anna kafasını sallıyor ve bakışlarını risotto tabağına gömüyor. Zaten ne söyleyebilir ki? Yeni bir sevgiliye sahip olduğunu mu? Ama ona sahip değil ki. Ve “fazla yaşlı”, son zamanlarda Haugsdorff'a karşı hissettiklerini anlatmak için tercih edeceği en son ifade. “Bir zaman yalnız kalmalıyım.”

“Bunun bir faydası olmaz ki, tam tersine. İki haştadır yoktum, birden bana garip fikirlerle geliyorsun. Ne demek oluyor bu? şimdiye kadar aramızda her şey düzgün gidiyordu, değil mi?” Haugsdorff kafasını ve kaşlarını kaldırıyor, kendisini abartılı bir tarzda soru işareti şeklinde stilize ederek. “İlişkimizle ilgili bir anlaşma yapmamış mıydık?”

Anna birşeyler söylemesi ve kendisine böyle kolayca birşeyler telkin edilmesine izin vermemesi gerektiğini biliyor. Ama ne söylemeli? Ve aklına bir şey gelmediği için ilkesel bir cevap veriyor. “Bir anlaşmayla yaşayacak durumda değilim henüz. Bu benim için yetersiz, anlıyor musun?”

Haugsdorff bir elini onun koluna koyuyor. Diğeriyle ene-sinden tutarak kaldırıyor, sanki Anna on dört yaşında bir kız. “Bana bak sevgilim!”

Anna bakışlarını indiriyor ve kendisini hakikaten bir yeni-yetme gibi hissediyor. “Zamana ihtiyacım var, sadece kendime ait bir zamana.”

“Saçmalık bu. Hakikatte, işleyen bir anlaşmadan daha iyi bir şey olamaz. Sınırları belirler, saygılı davranma yükümlülüğü getirir. Ama karşılıklı tam haz almayı da garanti eder, evet, hatta aslında bunun için bir önkoşuldur bile. İnan bana, tek yetişkin ilişki şeklidir. Yoksa sen hâlâ bir ocuk musun, bunca şeyin sonunda?”

“Ben mi, neden?” Yaş farkı ile ilgili taşın bir bumerang oldu-

ğu ortaya çıkıyor. Anna artık sadece eve gitmek istiyor.

“Son on dört günde sana neler olduğunu hiç bilmiyorum, ama inan bana, o kadar da kötü değil. Adını koymak gerekirse bir esinti. Ve bu da geçecek, bunu sana garanti edebilirim.”

Anna ağlamak üzere, söyleyecek bir şey bulamadığı için kendine olan öfkesinden ve çıkış yolu bulamamaktan. Haugsdorff’un sanki ona üzülmüş gibi görünmesi de cabası.

Haugsdorff “Tamam, geçti artık,” diye mırıldanıyor birdenbire ve elini sıkıyor Anna’nın. “Bu senin için o kadar önemliyse seni birkaç gün rahat bırakacağım. Çocuklarla geçirdiğim zamanı telafi etmek için bu hafta zaten yapacak çok işim var. Hafta sonunda tekrar bakarız. İyi mi böyle?”

Anna’ya başıyla onaylamaktan başka yapacak ne kalıyor ki? Bu bir açıklama bulmak için kendisine birkaç gün zaman tanıyabilmesi anlamına geliyor. Hiçbir şey olmamış gibi Haugsdorff’la devam etmeyi tasavvur dahi edemiyor. Fakat olan ne ki? Gerçekten ne olduğunu birisi ona söyleyebilir mi?

Maden suyundan son yudum, Anna peçeteyle ağzını siliyor ve Haugsdorff elini bırakmak zorunda kalıyor.

“Kahve istiyor musun?” Haugsdorff her zamanki gibi şefkatli ve iyi yetişmiş yüzünü gösteriyor. Anna hayır dercesine kafasını sallıyor.

“O zaman seni hemen eve götürüvereyim.” Haugsdorff ayağa kalkarken fark ettirmeden esniyor.

“Metroyla gitmek istiyorum.” Anna paltosunun düğmelerini ilikliyor.

Haugsdorff ilk defa gerçekten şaşırıyor. “Bu ne demek oluyor? Yeşillere mi katıldın?”

Anna kafasını kaldırıyor. “Metronun nesi kötü? Sen ve senin bakanlığın, siz de metroyu desteklemiyor muydunuz?”

Haugsdorff âdeta kafasızca bir tepki gösteriyor. “Fikir olarak tabii ki, ama şahsi kullanım için değil.”

Anna bir geri adım atıyor. “Bütün gün ofisteydim, bunun için biraz yürüyüp temiz hava almak istiyorum.”

“Arabada hiç olmazsa başkalarının egzozundan emniyette olurdun. Ama nasıl istersen.”

Garip, Haugsdorff'un bu kadar ipin ucunu kaçırmış görünmesi.

"Seni hiç olmazsa durağa kadar götürmeme izin ver."

"Yorgunsun. Sadece birkaç adım zaten."

"Daha iyi ya." Yan yana yürüyorlar ve Haugsdorff elini onun omzuna koymaktan kendini alamıyor. Anna fark ettirmeden etrafına bakınıyor. Bir an için birinin onları gözlüyor olabileceğini düşünüyor.

Metro istasyona girdiğinde Haugsdorff onu bir daha öpüyor. "Yakında görüşürüz!" Sonra kulağına şöyle fısıldıyor: "Unutma, bir anlaşma öyle kolayca iptal edilemez."

İvo gerçi içkiye tekrar başlamadı; henüz, Yusuf'un belirttiği gibi; ama şiddetli bir ekran krizi geçiriyor. Bu sırada kahve fincanlarını çınlatacak gibi haykırıyor. "Bu parçalar dünyasının içine kusmak istiyorum. Ne oluyorsa A4 ölçülerinde oluyor. Tuşlara bastığında hükmedebileceğini düşünüyor insan, ama hiçbir şeye hükmedemiyor, ne resimlere ne kendine. Bırak yüzüne bakayım Anna!"

Anna korkuyor, çünkü İvo dümdüz ona doğru geliyor ve yüzünü ellerinin arasına alıyor. Sırtlı kahve kokusu artık daha önce slibovitz kokusunun olduğu kadar keskin.

"Peki ne görüyorum orada? Ne görüyorum gri-yeşil gözlerinde. İki küçük köşeli ekran. Bizi, hepimizi kurtarmanın bir yolu var mı hâlâ? Dünya ne, insanlar ne, bize ne oluyor? Her şey 0 ve 1'den ibaret olamaz. Ben şimdiden ekran şeklinde rüya görüyorum, on ve off. Dudakların kırmızısını biraz daha kuvvetli mi istiyorsunuz? Hiç sorun değil! Tuşlara basınız! Bunun yanında müzik de çalabiliriz sizin için. Eğer isterseniz bizimle her an ilişki kurabilirsiniz. Hey, millet, hepimiz bu kadar mı kafayı yedik ki, kendimize bu derece eti kemiği olmayan dünyalar kurup onların gerçek olduğuna inanıyoruz, ta ihtiyar tatlı dünyamız kendisini internette asana kadar. Ve to-runlarımızın, eğer o zamana kadar hepimiz birbirimizi katletmediyse tabii, çay fincanı kadar büyük gözleri ve devamlı oturuyor görüntüsü veren semavi bedenleri olacak, çünkü in-

san tür olarak girdiği şekli muhafaza eder.”

Anna bir an kendisini tekrar Siberpunk-zamanının en berbat dönemine geri götürülmüş hissetti. Gece yerkürenin etrafında yüzer ve onu kızarmış gözler ve yanan bir mideyle bükük kareli milimetre kâğıdından bir sabaha sürüklerken; varolmayan “Online-Dünyası”nda bir “Newsgroup”tan diğerine otostopla hiç korumasız yol aldığı zamanlara; bütün bunlar olup biterken dışarıdaki hayatın neredeyse hiç iz bırakmadan onun yanından geçip gittiği ve *teenager* yaşlarının her şeyden önce internette yaşandığı zamanlara.

“Sakinleş İvo, rica ediyorum sana. Hepimiz aynı durumdayız. Burada oturanların hepsi, hepimiz bunu sık sık yaşadık, sadece sen değil. Beni al, ne zannediyorsun, niçin evde bir televizyonum bile yok artık? Bitir! Faydası olan tek şey bu.”

“Keşke dinlese!” Teresa perçemini çekiştiriyor. “Ama uyuyamıyor, o kadar çok kahve içiyor ki.” İçini çekiyor. “Uyumuyor ve geceleri de sörfe başladı. Hava aydınlanıncaya kadar veri otobanlarında dolaşıp duruyor. Perişan olmasında şaşılacak bir şey yok.”

“Çocukluk hastalığı.” Hepsi bunun bir çocukluk hastalığı olduğunu biliyor; hepsi, profesyoneller. Ama bu, bu hastalığa tekrar yakalanmanın mümkün olmadığı anlamına gelmiyor. Yaş büyüdükçe hastalığın seyri daha ağır oluyor. Frantischek bile kendini korumaya çalışıyor. “Cilt için kötüymüş bu kadar çok kahve.” Gerçekten de sivilceleri kurumakta. İvo’nun bakışları korku uyandırıyor, Ferdy önüne bir bardak süt koyuyor. “Haydi sakinleş artık! Yut bakalım şunu!” Hakikaten İvo onu hemen mideye indiriyor ve bir noktaya diktiği bakışlarını beyazımtrak köpükte boğulmaya bırakıyor.

“Bunu da becerip süte de bağımlı olacak,” diye mırıldanıyor Ferdy boş bardağı tekrar alırken. Ve mükemmelliğin cezası kopyalama olduğu için, kurtarmadan anladığı şeyi kusursuzlaştırmak amacıyla hemen ona ikinci bir dolu bardak daha getiriyor.

Anna yakınında bu tür nüksedişleri görünce kendisinin de dizüstü bilgisayarına birşeyler indirmiş olmasını affedemiyor.

Kendi kendine bu işleri bırakmak lâzım, kışını bürodaki koltuktan kaldırır kaldırmaz kararlı bir şekilde bırakmak lâzım diyor. Aksi takdirde kendi ecza dolabındaki morfin stoklarına el atan doktora benzer insan.

Teresa'nın gözlerinin etrafında halkaları ve kaygıları var. Fark ediliyor.

Hikmet kayboldu. Kayboldu ne demek? İkinci gece kafeye gelmedi. Yok ortada. Anna oldukça uzun kalıyor orada, kendine bunun için tanıdığı zamandan daha uzun. O görünmüyor ortalarda. Ekran boş kalıyor, Anna paniğe kapılıyor. Onu kime sorabilirdi ki? Tabii ki onunla konuştuğunu gördüğü bir iki kişi var. Ama hiç kimse bir şey söylemiyor. Ona söylemiyorlar. Sanki o, Hikmet, hiç varolmamış gibi. Bütün bunları sadece hayal mı etti? Kapısında bir işaret de yok, bir mesaj da, zorlukla bir köşeden manasını çıkartabileceği bir açıklama da. Sanki yanlışlıkla silinmiş - karartılmış. Naschmarkt'taki tezgâha uğrayabilirdi ama bu da ona çok abartılı geliyor. Belki bütün bunlar da yok artık. Kardeşler, Metin ve İsmet - buralarda tanınmıyorlar. Sadece Abdal bir yerde durup onun fikirlerini okuyacak da... Neden özellikle Abdal?

Zaten kendisi gündüzleri büroda, akşamları da Naschmarkt'taki dükkânlar kapalı. Ayrıca bizzat gidip bakmaktan da korkuyor. Etrafında Hikmet'in gerçekten varolduğunu ya da hiç olmazsa varolmuş olduğunu kanıtlayacak hiçbir şey yok. Günlerdir yeşil yaprağı arıyor, onu bir yerlerde düşürmüş olmalı. Peki ya şamfıstığı - çoktan yendi ve hazmedildi.

Haugsdorff ona birkaç gün vermişti. Eğer yine de arayacak olursa ne olacak? Ya da bu konuyu düşünüp taşınıp aniden kapısını çalarsa? Sadece bu yüzden bile eve erkenden gitmek istemiyor. Bu kafede o kadar çok çay içti ki zaten uyuyamaz. Ayakları onu apartman kapısının önünden geçirip yoluna devam ettiriyorlar. Keşke güzel yazı ustasının soyadını bilebilseydi.

Neden diskonun önünde durduğuna dair bir fikri yok Anna'nın. Haugsdorff'la beraber olduğundan beri hiçbirine girmemişti. Bir daha baktığında onu fark ediyor: František vücudunun

ağırlığını önce bir ayağına sonra diğerine vererek içeriye bırakılmayı bekliyor. Anna kalabalığı yararak onun yanına geliyor.

“Big sister!” diye ağzından kaçırıyor Frantischek gözlerini kaldırırken. “Herhalde suratımda patlayan Kızılmaske’nin yumruğu. Ne işin var burada senin?”

“Soru sorma Frantischek, ölümsüz ruha inan.” Derken, onlara hiç olmazsa nefes almak için yeterince yer bırakan hafta içi akşamı kargaşasının ortasındalar bile.

Anna kendisini eski günlerde gibi hissediyor, dans etmeyi her zaman sevmiştir. Ne var ki Haugsdorff böyle bir lokale gelmeyi hiçbir zaman istemezdi. “Kendimi gülünç haline getirmem, sevgilim. Bunun için beni bu tür yeniyetme çılgınlıklarından affet.”

Anna otomatik olarak eteğini yukarıya çekip saçlarını omuzlarına bırakıyor. Üstündekilerin orası için fazla şık olduğunu biliyor. Ama Frantischek kollarını ve bacaklarını kendinden geçmişçesine savuruyor, eş olarak Anna’nın, tamamıyla olduğu gibi onun büyüyle mest oluyor, eh onu tanıyor tabii ki.

Işık, renkli dalgalar olarak tavanda geziniyor, ara sıra yüksek seslerin ritmiyle titriyor, terleyen parçalar yığını halinde dans pistini kaplayan gövdenin üstünden topyekûn kayarak geçiyor ve ara sıra da tanınabilir hale gelene kadar indiriyor, seçiren bir yüzün maskesini.

Her şey tekrar yerli yerinde, kokular da. Bütün dumana ve binbir çeşit spreye rağmen her şey biraz spor salonu, yağlı saçlar ve havalandırılmamış cilt gibi kokuyor. Bu konuda ona bulan trans benzeri hal de Anna’ya hiç yardım edemiyor. Gözlerin aksine burnu kapatmak mümkün değil.

Anna birden cin gibi oluyor. Bu yüz! Sadece bir an şimşek gibi parladığını gördü. Saçlar lüle lüle başın üstünde toplanmış, altında kocaman, siyah makyajlı gözler, maskarayla yapışmış uzun kirpikler. Çıplak kollar ve örtülü bir boyun. Piston gibi hareket eden kollar. Çocuk kolu gibi ince kollar, her iki tarafı da dövme -muhtemelen sadece yapıştırılmış- ve dalgalanan parlak alevler gibi yukarıya uzanıyorlar.

Kızın ismi neydi? Bu önlüklü kız olmalı. Kendi kendisine hiç benzemiyor olsa da. Anna harekete geçiyor bile. “Alev!” diye bağırıyor, becerebildiğince yüksek sesle. O gürültüde bu hiçbir şey ifade etmiyor. Ama Anna hedefini biliyor. Ve Frantischek hoplaya zıplaya onun peşi sıra geliyor, sanki onu kaybetmekten korktuğu kadar hiçbir şeyden korkmuyormuşçasına. “Alev!” Sesinin yankısının bir uzantısı kıza ulaşmış gibi görünüyor. “Alev! Beklesene! Sana bir şey sormak istiyorum!”

Kızın bakışları yankının izini sese kadar takip ediyor, daha o anda kaçmaya hazır.

“Sadece bir şey sormak...!” Anna önündeki engelleri birbiri ardına aşıyor, yanlarından eğilerek geçiyor, inat ve ısrarla kalabalığı yarıyor. Ama kız kaçıyor. Onu tanıdı ve kaçıyor.

“Alev! Alev, lütfen beni bekle!” Bitiyor, kafanın üzerine çekilmiş bir deri ceket ve sonrasında bitiyor.

Anna ve Frantischek tekrar giriş kapısının önündeler, biraz nefes nefese kalmışlar.

“Ondan ne istiyorsun?” Frantischek hayal kırıklığı içerisinde.

“O Alev’di. Ona bir şey sormak istiyordum.”

“Ne zamandır Türk çetesinden birilerini tanıyorsun?”

“Türk çetesini mi?”

“Tam öyle görünüyordu.”

“Ama neden kaçtı?” Anna son derece üzgün. Alev Hikmet’ne ne olduğunu muhakkak bilirdi. Ve söylerdi ona.

“Çok basit. Onu ispiyonlayacağını düşündü.”

“Neyi ispiyonlayacağımı?”

“Kesinlikle on dördünden ufak.”

Bir ahmak ıslatan başladı ve Anna’nın saçları yürürken kıvrır kıvrır oluyor.

“Biraz bana gelmek ister misin yoksa hemen yatman mı gerekiyor?” Anna’nın evine doğru harekete geçtiler bile.

“Herhalde beni baştan çıkartmak istemiyorsun, değil mi Anna?” Frantischek kayıtsız görünmekte zorlanıyor birdenbire. Görünüşe göre bunu hiç hesaplamamıştı.

“Sakin ol.” Anna sırtına vuruyor. “Duyduğuma göre sen aynı zamanda bir *hardware* dahisiymişsin.”

Frantischek gizlice ve biraz rahatlatarak iç çekiyor. “Problem nedir? Tamamıyla emrine amadeyim.”

“Bir modem edindim kendime. Müdirenin süper ufaklığına benim için bağlar mısın?”

“Hayır olamaz, sen de mi, Anna? Ekipte hastalıklı bir oyuncumuzun olması yetmez mi?”

“Kaygılanma Frantischek, ben çoktan bağışıklık kazandım. Bu sadece test amacıyla. Bilirsin, hayatta hiçbir Şey karşılıksız değildir, hele bir firma hediyesi hiçbir zaman.”

“Senin onu test etmeni mi istiyorlar?”

Anna başıyla onaylıyor. “Ve ben de seni buna davet ediyorum.”

Frantischek yürüyüşünü hızlandırıyor; o hâlâ, yeni bir oyuncağın gözlerinde pırıltılar oluşturacağı kadar harika ocuk. “yleyse bakalım yeni minyatür boyut neler beceriyor. Firmanın sonuçlara ulaşamamasının nedeni ben olmamalıyım. Buzdolabında biraz kolan var mı? Bilirsin,” sırtıyor, “kahve sevmem ve vakit neredeyse gece yarısı.”

Kısa bir an bir işaret, bir haber, elle tutulur bir Şey bulmayı umuyor Anna. Ama kapının önünde yatan bir taş yok.

“Haugsdorff çoktan dönmüş olmalıydı, değil mi?!” Bonny’nin karmaşık ilişkilere dair sezileri gerekenden fazla. Anna bu tür bir reddedişle Bonny’nin indinde şansı olmadığını bilerek susuyor.

“Sinirlerimi yıpratma, ne oluyor söyle bana?”

Anna şu anda en çok telefonu kt diye kapatmayı isterdi. şimdi bir de Bonny’le Haugsdorff’u tartışmak için fazlasıyla yorgun. “ok işi var.” Bonny’yi bu şekilde başından savması mümkün değil. “Benim de.”

“Peki ya hafta sonu?”

“Ne demek hafta sonu?” Bu sivri kayaların üzerinde çıplak ayakla dolaşmak gibi. İstedıği sadece şu an bir Şey açıklamak zorunda kalmamak.

“Bir Şey organize etmek istiyordum. Haugsdorff ilkgsterime gelemediğine göre beraberce son gösterime gelebilirdiniz. Haugsdorff’un Oskar’a tepkisinin nasıl olacağını görmeyi çok isterdim.”

“Sakın ha!” Anna’nın neredeyse gözleri kararıyor. “Bonny, lütfen beni bu konuyla ilgili rahat bırak!”

“Aranızda yolunda gitmeyen birşeyler mi var?”

“Sen doktor filan mısın yoksa?”

“Anna sakın bir saçmalık yapma!”

“Sana beni rahat bırakmanı söyledim!” Anna ahizeyi yerine koymak üzere. Fakat Bonny’nin sesi ahize yolun yarısında havadayken dahi duyulmaya devam ediyor.

“Cumartesi geliyorsunuz, tamam mı?”

Kâbusun hatları Anna engelleyemeden belirginleşiyor. Nasıl kurtaracak paçasını ondan? Bu tarz garantiye alınmış bir hayatın rüyasını görmekteki yanlış nerede?

Frantischek iyi iş çıkarmış. Küçük şeyi oyun oynarmış gibi çalıştırıyor, yatmadan önce biraz oyalanmak için. Yıllar öncesi-nin *Newsgroup*’larına mı girmeli? Ama onlar artık yoklar. Zaten o da parolaları çoktan unuttu. Ama şifre kırma konusunda hep iyiydi. Dener yanılır, sonra başka ne olabileceğine bakarsın.

Aslında fazlasıyla uykulu. Artık kimseye rastlamak da istemiyor, sohbet etmek veya bir sorunu tartışmak da. Hatta Yeni Zelanda’dan biriyle bile, arada bu kadar mesafe olmasına rağmen.

Cevap, bu ağın içindeki herkesin çağrılabilir olduğu. İyi de, soru ne? Hikmet diye biri var mı? Eğer varsa dışarıda bir yerde mi ya da bir şekilde burada içeride mi? Ona nasıl ulaşılır? Hikmet kim?

Parmakları âdeta kendiliğinden yolu buluyorlar, kafası aslında uyumaya başlamışken. Beklenenden daha erken. Nerede kaldı oyalanmak?! Dün gece sabahı bulmuştu. Frantischek’le ikisi test yapmanın tutkusuna kapıldılar. Hâlâ hayatındaki dengeleyici etken olarak Haugsdorff’a alışkın ve Haugsdorff der ki sadece düzenli uyuyan kişi çalışabilir.

BU ÂSUDE TAŞA TAPIYORUM.

ÇİZGİLERİNDE GÖRDÜM SURETİMİ.

İÇİNDE GÖRDÜM KAYBOLMUŞ ŞİİRİMİ.

Yazıyordu kocaman harflerle bir edebiyat dergisinin kocaman kapak sayfasında.

“Peki senin taşının ismi ne?” Anna mecazların denk düşüşünden şaşkınlığa düşmüş durumda.

“ADONİS’in, yaşayan en büyük Arap şairlerinden birinin bir şiiri. Bir dönem Beyrut’ta yaşadı. O zaman tanışmıştık. Sık sık ailemizin misafiri olurdu.”

Yusuf onu tek kişilik bürosuna çağırmıştı. “Dinle, *chéri*, birisi bizim mühürlü programlarımızın sağını solunu kurcalıyor. Son umudum, bu işi senin yapmış olman.”

Anna’nın aklı kapının önünde yatan taşta. “PACIDIUS’un mu?” diye soruyor düşünmek zorunda kalmadan bir şey demiş olmak için.

“Tam üstüne bastın. Ve bu hiç komik değil.”

Anna yavaş yavaş taşlardan müteşekkil rüyalarından geriye dönüyor.

“Orasını burasını karıştırmakla ne kastediyorsun?”

“Yeni isimler çıkıyor ortaya.”

“Ne gibi isimler?”

“Yeni bir isim. Bana bunun ne anlama geldiğini izah edebileceğini umuyorum.”

“Örneğin?”

“Hikmet Ayverdi.”

“Ayverdi, bunun anlamı aslında şöyle: O bize ayı verdi.” Bu bir refleksti, ama Anna’yı keyiflendirdi. “Bana bu ismin programda yazılı olduğunu mu söylemek istiyorsun?”

“Yalnız sen ve ben programa girebiliriz. Ve tabii ki bakanlık-takiler.”

“Geri zekâlı ben!!” Anna bir anda üç taşın ağırlığıyla gerçeğe dönüyor.

“Ne oluyor sana? İlk defa bir bilgisayarda sörf yapmadın ki. Bana rüya gördüğümü söyle!”

“Görmüyorsun. Ve hikâyenin tamamı sana izah edemeyeceğim kadar aptalca. Şu küçük şey, biliyorsun, firmanın hediyesi olan, benim düşündüğümünden çok çok daha iyiymiş. Ancak bizim test sırasında anladık bunu.”

“Bizim! Biz kim?” Yusuf bir komuta subayı gibi oturuyor orada. Anna’nın telaşının boyutu güneş gözlüğünün camına

yansıyor.

“Frantischek’le ben. O benim için bu şeyi ağa bağladı. Modem cinsi şeylerden pek anlamam.”

“Bana programımızla internet arasında bir bağlantı olduğunu söylemek istemiyorsun, umarım.”

“Aslında yok. Biz sadece nereye kadar gidilebileceğini görmek için biraz oynamak istemiştik. Bu arada olmuş olmalı.”

Yusuf’un yüz kasları gevşiyor. “Başka kimse giriş yapmış mıydı?”

“Tanrı aşkına, hayır.”

“İyice düşün. En ufak bir ihtimal bile varsa bütün kodları değiştirmek zorundayız. Sözü geçen programın kesin gizlilik altında yaratıldığını unutmuş gibi görünüyorsun.”

“Unutmadım.” Anna’nın sesi baygınlıklarının birinden kendine gelircesine zayıf.

“Bunun ne anlama geldiğini hâlâ anlamadığına inanıyorum. Uyan artık ve burada ne yapıyoruz, bunu düşün! Senin zekâna güvenmiştim.”

“Tamam, tamam, anladım. İsmi silmek için bir şans var mı?”

“Şimdiye kadar çağrılmadıysa, belki. Bu aile nereden aklına geldi? Sadece gelişigüzel mi tuşladın, yoksa bu isimde birini gerçekten tanıyor musun?”

“En azından tanıdığımı düşünüyordum. O hiçlikte yok olana dek.”

“Açık konuş, *chéri*.”

“Buna inanmayacaksın Yusuf. Ya da benimle dalga geçecek sin sana anlattığımda.”

“Bunu yapmak zorunda kalacaksın her halü kârda.” Yusuf’un hiç bu kadar ciddileştiğini görmemişti.

Sonra Ferdy içeri bir telefon bağlıyor. Anna bunun Haugsdorff olduğunu derhal anlıyor.

“Tabii ki tek başımayım!” Yusuf bürosunu mümkün olduğunca sessiz terk etmesini işaret ediyor. Anna itaat ediyor, şaşkın ve derinden korkmuş, ne haltlar çevirdiğini ancak şimdi yavaş yavaş anlamaya başlıyor.

Frantischek yoluna çıkıyor. “Bir test gecesi daha ister miy-

din?" Sivilceli günlerinden biri. "Senin evindeki kadar keyifli hiçbir yerde çalışmadığımı bilmelisin Anna."

Anna gözlerini döndürüyor. "Harikaydın Frantischek, gerçekten harika. Ama ben kendi kurduğum tuzağa düştüm."

"Bana Hikmet'in nerede olduğunu söyleyebilir misiniz?" Barın arkasındaki kasada duran genç Türk, öyle görünüyor ki, Anna'yı onun kendisini hissettiği gibi görüyor.

"Hikmet?" diye soruyor uzatarak ve sanki sütyeninin etekindeki yıkama talimatını görebilirmiş gibi bir bakışla.

"Sık sık burada beraber oturduğum adam. Sizinle konuşmuştu, diğerleriyle de." Anna arkasına doğru işaret eden ve yakındaki özel masalarında oturan genç Türk delikanlılarını da kapsayan bir jest yapıyor.

"Hikmet mi demiştiniz?" Şimdi sanki Anna ona ahlaksız bir teklif yapmış gibi süzüyor genç kadını. O anda Anna tam tamına suratına dikiyor bakışlarını, öyle ki bir an için bakışlarını indirmek zorunda kalıyor.

"Bir iş için araştırma yapmamı rica etmişti benden. Ben de yaptım," diyor Anna.

"Sizinle beraber bir iki kere aynı masada oturmuş olan kişiyi kastediyorsanız" -Hikmet'i hatırladığı açıkça belli- "onun ismi Hikmet değil." Biraz mütereddit sırtıyor.

Anna afallıyor, nasıl Hikmet değil?

"İsmi her neyse, benim kimi kastettiğimi biliyorsunuz."

"Evet ama onun ismi Hikmet değil."

"İsmi yanlış hatırlıyor olabilirim ama ben onu sadece Hikmet olarak tanıyorum. Siz kim olarak tanıyordunuz?" Hazırcavaplık her şeyden önemli, konsantrasyon. Onu şaşırtmasına ne olursa olsun izin vermemeli.

Adam bir şey ararmış gibi etrafına bakınıyor ve sonrasında biraz yukardan bakarak şöyle diyor: "Aslında bizden değildir. Bana sorarsanız Mesut'u o. Belki de birçok ismi vardır -ve yine sırtıyor- "bir yerliler bir yabancılar için."

"Peki onu nerede bulabilirim? Şu Mesut'u?" Anna bir küstahlık daha yapacak zamanı kalmasın diye hızlıca soruyor.

Adam tekrar etrafına bakınıyor, sonra oradaki özel masadaki delikanlılara Türkçe birşeyler söylüyor. Onu pek kaale almıyorlar. Ancak bir kere daha sormak için hamle yaptığında içlerinden biri lütfedip bir iki kelime söylüyor. Anna sadece Mesut'u ve bir sefer, doğru duyduysa, İstanbul'u anlıyor, ama aralarındaki bağlantıyı çözemiyor.

"Onlar da Mesut'un nerede olduğunu bilmediklerini söylüyorlar. O düzenli olarak buraya gelmez, sadece biriyle buluşacaksa gelir." Genç adam espresso makinesinin musluğunun altına iki fincan koyup sanki Anna artık orada değilmiş gibi hareket etmeye başlıyor.

Anna işin peşini bırakmıyor. "Türkiye'ye gitmiş olabilir mi?" Bu, İstanbul isminin geçmiş olmasını açıklardı.

"Yo, hayır," üstünlüğünü ima eden bir gülümseme kaplıyor yüzünü barın ardındaki genç adamın, kahve için keskin bir tıslamayla süt köpürtürken, "bu kesinlikle olamaz."

Bundan sonraki her soruyla bilgisizliği daha belli olacak ve Anna özellikle bunu kesinlikle istemiyor.

"O zaman süt ve şekerli bir fincan çay istiyorum." Paltosunu bile çıkarmıyor, sadece gazetelikteki gazetelerden birini alıp ilk seferinde Hikmet'le beraber oturdukları masaya oturuyor. Hikmet ya da Mesut? Her şey birbirine karışıyor gibi, isimler, kişiler ve bıraktıkları izler. Okuyor ve aslında okumuyor. Manşetler dahi, bilmek istedikleriyle bağlantılarını kurmadığı müddetçe onda bir tepki oluşturmuyorlar. Unlu mameuller pazarında savaş. Göçmenler pidelerini fazla ucuz satıyorlarmış, böylece resmi olarak belirlenmiş ekmek fiyatlarının çok altında kalıyorlarmış. Tropikal meyve ithalatı onu daha çok ilgilendirirdi.

Çay gelip pota doğru uzandığında elinin biraz titrediğini fark ediyor. Gerçekte varolmayan bir görüntünün mü peşinden koşuyor? Hikmet isminde, aynı zamanda Mesut da denen bir hayaletin? Anna Margotti, kalbin! Kalbin yoldan çıktı ve sen sana ait olmadığı açıkça belli bir hikâyede el yordamıyla yolunu bulmaya çalışıyorsun.

Şimdiye dek ne oldu ki? Hikmet adında biri ortaya çıktı,

Einstein'ın ta kendisi de olsan seni seveceğini söyledi ve tekrar kayboldu ortadan. Taş oldu ya da her neyse. İmgelerle dolu bu dünyada bunda bu kadar müstesna olan ne vardı? Mesele hakikaten bu mu?

Bu Hikmet'i ya da ismi her neyse onu uyarması gerekiyor. Ama ismi Hikmet değilse hatta belki Ayverdi bile değilse Anna'nın uyarısı ne işine yarar? Fakat yine de, onun veya en azından Hikmet Ayverdi isminin, kendisinin affedilmez bir dikkatsizliğiyle, gerçi sözde onların güvenliği için yazılmış olan ama Yusuf'un yüzünü gördüğünden beri artık böyle olduğuna pek de inanmadığı bir programa karıştığını ona açıklamak istiyor.

Ya Haugsdorff? Haugsdorff'un rolü ne bu olayda? Hikmet'i bulsa bile -onun için her zaman Hikmet kalacak- programı ona nasıl açıklayabilir? Ve gerçekte kim olursa olsun, onun için yaratabileceği sonuçları? Eğer yanlışlıkla programa girdiği kişi o değilse, yaptığı hatanın hükmü kalmaz veya nasıl bu işe bulaştığından daha da habersiz bir başka kişiyi etkilerdi. Peki ya eğer Hikmet en başından beri Yusuf'un ekibine dahil olduğunu bilip kasıtlı olarak tanışmayı istediye? Bu düşüncüyü sonuna kadar götürmeye cesaret edemiyor. Şu Mesut bunu yapabiliirdi belki, ama Hikmet değil. Anna'nın onun bakışlarının karşısında erimesinin an meselesi olduğu ve annesinin onu çağırırken parmağını burnuna koyduğu bir Hikmet değil.

Sayfayı çevirdiğinde gazetenin altında bir ufak not buluyor. Buradakilerden biri sihirbazlık mı yapıyor? Bakışlarını gazeteden kaldırıyor, ama hiçbir bakış onunkilerle karşılaşmak istemiyor.

"Mesut *İstanbul*'da. İstersen seni oraya götürebilirim. On dakika sonra kapının önünde, dışarıdayım." Gayri ihtiyari saatine bakıp yutkunuyor ve gazetenin sayfalarını başından sonuna kadar çeviriyor.

Minik şeker poşetini yırtarak kaç parçaya ayırdığını sayıyor. Çift -tekte onunla gidiyordum-; yarım saat daha burada kalıp üç fincan çay daha içiyorum.

Garson kız masasının yanından geçerken hesap işareti yapı-

yor. Kafasında küçük cam bir çekiç küçük cam bir örsü dövüyor. Bilmek istiyor. Mesut'un Hikmet olup olmadığını ve onunla bu oyunu niye oynadığını bilmek istiyor.

Garson kız onu görmezlikten geldiğinde parayı tamtamına sayarak masaya bırakıyor, acelesini hissettirmeden ayağa kalkıyor, gazeteyi gazeteliğe asıp kasadaki adama başını eğip selamlayarak veda ediyor.

Belli etmeden etrafa bakıyor, ama ortalarda kimse yok. Kötü bir şaka. Bütün dünya ona, onu hedef alarak tertiplenmiş kötü bir şakaymış gibi görünüyor. Şimdi eve gidecek, yorganı kafasının üzerine çekip felç olmuş gibi uykuya dalmayı ve rüya görmeyi, Hikmet'in rüyasını görmeyi bekleyecek. Yoksa Haugsdorff'un -sözünün aksine- aniden kapının önünde belirmesini mi?

"Gerçekten Mesut için bir işin var mı?" Yirmili yaşların sonunda, bir bıyığın zorlukla kapattığı tavşandudağı olan açık kumral bir adam onunla uygun adım yanında yürüyor.

Adamın kendisine, Hikmet'in aksine, kafadan sen diye hitap etmesi onu garip bir şekilde etkiliyor.

"Onun için bir araştırma yaptım ve ne bulduğumu kendisine söylemek istiyorum." Anna konuşmasının kulağa mümkün olduğunca olağan gelmesine gayret ediyor.

"Ama Mesut'un bir işe ihtiyacı yok, bana inanabilirsin. Aksine benim çok ihtiyacım var, anlıyor musun?"

Anna yürüyüşünü biraz yavaşlatıyor. "Ben İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan değilim. Bilgi sadece Mesut için."

Adam durup âdeta yolunu kesiyor. "İlkin bir Hikmet'ten bahsetmedin mi? Düşündüm ki Hikmet değilse, Mesut da değilse, belki ben olabilirim."

Anna kafasını sallıyor, yürümeye devam etmek istiyor, ama adam önünde dans eder gibi hareketler yapıyor.

"Çok güzelsin. Bir ismin de var mı senin?"

"Bonny!" diyor Anna neredeyse biraz fazla kesin. O da sen diye hitap etmeli mi, etmemeli mi, düşünüyor. Neden olmasın. "Peki sen? Sen kimsin?" Demek isimlerle oynamak bu kadar kolay oluyormuş. İlk aklına geleni söylüyorsun ve bir başkası oldun bile.

“Ben Orhan.” Adam yolu açıyor ve tekrar yanında yürümeye başlıyor.

Anna’nın niyeti Bonny’nin böyle bir durumda yapacağı gibi davranmak. O muhakkak cüretkâr davranırdı.

“Bu *İstanbul* hangi bölgede?” Sanki çoktan beri akıllarındaki buymuş gibi metro inişinin başında duruyorlar.

“Birinci. Sadece üç istasyon.” Merdivenin ortasında, tam o sırada istasyona giren metroyu yakalayabilmek için aşağıya koşmaya başlıyorlar.

“Mesut’u uzun zamandır mı tanıyorsun?” Bu Orhan’ın çok uyanık bir yanı var, daha doğrusu bakışlarında engizisyona has birşeyler.

“Onu daha kısa bir süre önce tanıdım.” Anna bakışlarıyla kararlı bir şekilde Orhan’ın kulağının yanından geçip gidiyor sanki onun arkasındaki birisiyle göz temasındaymış gibi. İşe yarıyor. Hemen akabinde Orhan emin olmak için kafasını çeviriyor.

“Peki nerede?” Anna sorguya çekilmesine izin vermeye niyetli değil. Hele Orhan gibi, büyük olasılıkla sadece kendisini önemli göstermek isteyen birinin bunu yapmasına asla. İstifini hiç bozmadan biraz önceki cümlesine devam ediyor. “Sohbet ederken kendisi için bir bilgi edinmemi rica etti.”

“Şu Cibril’le ilgili daha detaylı birşeyler biliyor musun? Aslında kimin için çalışıyor? Hangi şehirde daha doğrusu hangi ülkede?” Anna sözü pek de başarılı olmayan bir şekilde Teresa’nın son seminer haftasına bağlıyor.

Teresa doğruluyor. “Bir numaralı kural şöyle der: Bu kulağına küpe olsun, bir beyin avcısını sana bir teklifle gelmeden önce hiçbir zaman dikkate almamalısın. Bunu yapmazsan sadece piyasayı düşürürsün.”

Teresa’nın yüzü gizli bir zaferin parıltısıyla hafifçe parlıyor sanki. Anna’yı yine de etkilediği anlaşıyor. Hemen ardından yüz hatları kararıyor. “Bizi yarı yolda bırakmayı ciddi olarak düşünmüyorsun herhalde?”

Anna âlicenap bir el hareketiyle öyle olmadığını belirtiyor.

“Sadece bu şekilde, hiçbir şey gelmemesinin nedenini merak ediyorum. Şu Cibril’den birçok sefer bahsettin üstelik. Gururum kırıldı.”

Teresa’nın karnı hikâyelere tok. “Senin neyin var? Dün gece hiç uyumamış gibi görünüyorsun.”

“Konuşmaya değer bir şey yok Teresa.”

“Bir şeyin var. Bunu görmemek için kör olmak lazım. Hadi, kus bakalım.”

“Yok bir şey. Hiçbir şey yok. Neyim olabilir ki zaten?” Anna Teresa’ya sorma konusunda kararsız. Nihayetinde oldukça uzun zamandır beraberce bir şey yapmadılar. Öte taraftan, neden olmasın ki? Birbirlerini yeterince iyi tanıyorlar. İlk sefer olmayacak. Muhakkak ikisine de iyi gelirdi.

“Hafta sonu ne yapıyorsun?” Teresa’nın bir arabası var. Babası yirmi birinci yaş günü için hediye etmişti ve hâlâ yürüyor.

“Hafta sonu mu?” Teresa’nın sesi oldukça afallamış çıkıyor. “Hafta sonuyla ne kastediyorsun?”

“Arabayla şöyle bir dolaşalım, eskisi gibi. Tuna boyundaki yeşil vadilere. Veya şu kaplıcaya. Hâlâ küçücük mayolar giyip devamlı ‘yoksa’ diyen yüzme hocasını hatırlıyor musun? ‘Yoksa korkuyor musunuz?’ Ilkbahar geliyor, hissetmiyor musun? Birden zaptedilmez bir istek duyuyorum açık havada olmak için.”

Teresa ardına kadar açılmış gözlerle ona bakıyor. “Bununla söylemek istediğin bakanlık müsteşarınla kavgalı olduğunuz mu?”

“Hiçbir şey söylemek istediğim yok.” Anna başladığına şimdiden pişman. “Hiçbir şey, anlıyor musun? Yirmi üç yaşındayım, bekârım, bir işim var ve bir hafta sonu da ne istiyorsam onu yapmak arzusundayım.”

“Eyvah, eyvah!” Teresa daha fazla açıklamaya hacet kalmamışçasına arkasını dönüyor. “Yalnız dikkat et şirket senin kaprislerin yüzünden işi kaybetmesin.”

“Saçmalıyorsun!” Anna gerçekten kızgın. “Arkadaşça sorulmuş soruma arkadaşça bir cevap vermek yerine önüme şirket hikâyesini getiriyorsun. Belki de kendime gerçekten başka bir şey aramalıyım. Yoksa sonunda, senin himayenin o yegâne

nesnesi alınan işlerdeki azalma nedeniyle sınırdışı edilirse bunun da suçlusu ben olacağım.” Bu tek kelimeyle vicdansızca oldu, Anna da bunu biliyor. Teresa’nın gücenmesi haklı bir tepki olurdu.

“Affet beni!” Anna ayağa kalkıp Teresa’ya sarılıyor. “Bu kadar da kötü bir şey söylemek istememiştim, sadece biraz kızdırmaktı niyetim. Ama acaip bir durumun içindeyim ve ne yapacağımı bilmiyorum, anlıyor musun?”

Teresa Anna’nın kollarını sıkıca tutuyor. “Herhalde her ikiimiz için de en akıllıcası gerçekten şehir dışına bir yere gidip, bir iki gün için başka her şeyi unutmak olurdu.”

İvo duyuş alanı dışında. Fazla uzakta oturduğundan değil, ama bilgisayarların uğultusu ses yalıtımı olarak işe yarıyor. Ayrıca sırtı onlara dönük oturuyor ve bir komplonun bu ilk adının farkında bile değil.

“Bunu ciddi olarak düşündüğünde bana bildir.” Anna tekrar yerine oturuyor. İvo’nun daha kuvvetli olacağını biliyor. Özellikle hafta sonunda. Zaten Teresa nasıl girebilirdi ki tam da bu hafta sonu tekrar içmeye başlamasının riskine.

İlkbaharın ilk sıcak günleri şehrin üzerine sanki bir baskın yaparcasına çullandı. Aniden ve kan ter içerisinde bırakarak. Geçen senenin dökülmüş yaprakları nihayet kurumuş, şehri çember şeklinde kuşatan bulvarlardaki ağaçların altlarında bulunan kafeslerin ek yerleri ve aralıklarından en ufak bir rüzgâr esintisi ile havalanıyorlar. Anna bir güneş gözlüğü aldı, yüzüne uyan en büyük model, saçını başının üstünde toplayıp bir hasır şapkanın içine tıktırdı. Cildi kuvvetli güneş ışığına karşı hassas. Uzaktan tanınmayı da istemiyor. Alışveriş filesi henüz boş ve cumartesi öğleden önce gezintisini ancak şimdi enine boyuna planlıyor. Doğrudan doğruya Ayverdilerin dükkanının önünden geçmek istemiyor. Böylece paralel sokaklardan birine sapıyor ve Ayverdilerin meyve-sebze tezgâhına bir göz atabilmek için neredeyse boynu çıkıyor. Mallarını satan Metin ve İsmet kardeşler - neredeyse hiçbir değişiklik yok. Doğrudan onların yanına gitseydi? Belki de onu tanıyamazlar

ve şimdiye kadar hiç görmemiş gibi davranırlardı? Veya onu selamlayıp Hikmet'i inkâr mı ederlerdi? Sanki o hiç var olmamış gibi? O zaman yavaş yavaş kendi algılamasından şüpheye düşmeye başladılar. Şu anda buna izin veremez. Hafta sonu için bütün gücüne ihtiyacı var.

Bir başkası da müşterilere bakıyor. Başka bir kardeş mi? Bir kuzen belki ya da bir yardımcı? Anna kendini gizlemekten vazgeçmeden küçük adımlarla yaklaşıyor. Bir anda şu Orhan'ı gördüğünü sanıyor, geçen günkü tavşandudaklı adam. Onu, gerçi ismi Mesut olan ama Hikmet'le en ufak benzerliği olmayan -ki Anna bunu düşünmeliydi- bir adamın takıldığı şu *İstanbul* adlı lokale götürmüştü. Durum yeterince sıkıntı vericiydi. Anna bu Mesut'u hiç tanımadığını ve bu nedenle ona söyleyecek bir şeyi olmadığını itiraf etmek zorunda kalmıştı.

"Peki şimdi iş ne olacak?" diye sıkıştırmıştı Orhan onu bunun üzerine. "Benim için bir şey olamaz mı? Her tür işle ilgilenirim."

Yavaş yavaş başının belaya girmeye başladığını hissetmişti. Bu arada neredeyse kendisi de Hikmet'e verilecek bu tür bir haberi olduğuna inanmaya başlamıştı. Orhan'ı başından savabilmek için çalışma izni olup olmadığını sordu.

Orhan afallayıp şaşkınlıkla yüzüne baktı, sonra, daha ziyade sakinleştirici bir gülümsemeyle neyi kastettiğini bildiğini, Anna'nın bunu dert etmemesini, bu konuda her şeyi halledebileceğini söyledi. Bu sırada Anna, o halde bu bilgiyi Mesut'tan başka birine de vermesine izin olup olmadığını sormak zorunda olduğunu söyleyerek sıyrılmamanın bahanesini bulmuştu.

"Senin için nereye haber bırakabilirim?" Sanki, bir iş imkânı olduğunda gerçekten ona haber vermeyi düşünüyormuş gibi, mümkün olduğunca nesnel konuşmaya çalışıyordu.

"Akşamları ya burada ya da *Butterkipferl*'de olurum. Her ikisinde de bara haber bırakabilirsin."

Anna hemen bundan sonra *İstanbul*'u terk edip annesinin evine gitmişti. Önceden haber vermeden bir anda kapının önünde belirmesi Gigi'nin şaşkınlıktan gözlerinin büyümesine neden oldu. Ama Anna bu Orhan denen adamın, eğer giz-

lice onu takip ettiyse, nerede oturduğunu öğrenmesini istemiyordu.

“Haydi, girsene içeri.” Gigi kapıyı sonuna kadar açtı. “Tam Oskar’la akşam yemeğini yiyorduk. Umarım canın bir şey yemek ister. *Scheiterhaufen** yapmıştım.”

Anna en son ne zaman *Scheiterhaufen* yediğini hatırlayamıyor bile. Gigi’nin yanından kendi evine taşındığından beri yemediği kesin.

“Buralardaydım, şöyle bir uğrayayım dedim.” Anna paltosunu çıkarttı. Gigi ve Oskar gerçekten sevinmiş gibi görünüyordular.

Orhan’ın gerçekten bir işe ihtiyacı varmış. Müşterilerle yakından ilgilendiği açıkça görülüyor, onlara sanki ihtiyaçları olmasa da satmak veya en azından ağızlarını sulandırmak istiyormuş gibi sürekli birşeyler gösteriyor. Tezgâhın önünde oraya ait değilmişçesine durup, birşeyler sezmiş ama nerede, henüz anlayamamış gibi uzaklara kulak vermiş Abdal’ın tam aksine. Hikmet’e geçen seferdekinden daha fazla benziyor sanki. Anna kalbinin burkulduğunu ve acıyla kasıldığını hissediyor. Abdal’ın yüzü aniden onun bulunduğu yöne dönüyor, sanki görünmez biri kafasını çeviriyor. Abdal’ın bakışları önlenemez bir şekilde ona ulaşmadan evvel, son anda pazar tezgâhlarından birinin ardına saklanabiliyor.

En azından Abdal Hikmet’i hatırlatıyor. Anna’nın kalbi deminki kadar şiddetli atmıyor artık. Bu yüz hafızasını canlandırıyor. Dönüp düşüncelerinde kaybolmuş bir şekilde saptığı yolda yürümeye devam ediyor, sağa sola bakmadan, âdeta dünyada ondan başka kimse yokmuşçasına. Bazen birine çarpıp savruk bir şekilde özür diliyor. Tezgâhların arasındaki sokak sona erdiğinde dönüp başka bir sokakta sürüklenmeye bırakıyor kendisini, kafası karışmış, kararsız, çökmüş.

Böyle yürürken kollarını açıp onu beklemekte olan Yusuf’a çarpıyor neredeyse. “Dur! Bana daha fazla dikkat etmelisin. Hâlâ ihtiyacın olabilir.”

(*) Bir tür meyveli ekmek tatlısı - ç.n.

“Yusuf!” Anna onu kucaklıyor, sanki Yusuf kendisini buz gibi soğuk Viyana nehrinden kurtarmış. Yusuf’un alışveriş torbasından pideler ve içi dev gibi zeytinlerle dolu bir küçük naylon poşet görünüyor.

“Yalnız mısın?” Anna Yusuf’un koluna girmesinden sevinçli.

“Niye soruyorsun?”

“Son defa buraya alışverişe geldiğimde yeni arkadaşın seninle beraberdi.” Anna Hikmet’i ve onunla elele *Naschmarkt*’ta nasıl dolaştıklarını hatırladığında yüzü beyazlaşıyor.

“Bana Şi Çen’i tanıyorum deme sakın!”

Yusuf durup aval aval ona bakıyor.

“Sadece gördüm. Çok iyi yemek yaptığı söyleniyor.”

Yusuf kafasını sallayarak tekrar harekete geçiyor. “Söyleniyor mu? Bir sefer yemeğe bize gel de kendin karar ver.”

Anna kafasını kaldırıyor. “Bu akşam uyar mı?”

Yusuf hâlâ kafasını sallıyor. “Bu akşam olmaz. Bu akşam bir yere davetliyiz.” Anna inanmayan gözlerle alışveriş çantasını işaret ediyor.

“Bunları donduruyoruz. Bir hafta boyunca idare etmemiz gerekiyor. Ama gelecek hafta olabilir istersen.”

Şimdi de Anna kafasını sallıyor. “Gelecek hafta sonunun bana bir faydası olmaz, benim bu hafta için bir şeye ihtiyacım var.”

Yusuf bir an için tekrar duruyor. “*Chéri*, neler oluyor?”

“Hiçbir şey!” Anna devamlı aynı şeyin sorulmasından bıktı. “Hadi alışverişimizi yapalım.”

Gitgide dolan sokaklarda tezgâhların arasında yan yana yürüyorlar. Anna biraz alışveriş de yapmak istiyordu, ama şu anda bir türlü hatırlayamıyor ne almak istediğini. Sadece Yusuf bir yerde durup bir meyve veya sebzeyi işaret ettiğinde ondan biraz da kendi filesi için paketletiyor. Ama bunu yaparken kafası o kadar başka yerlerde ki Yusuf bunu görmeye daha fazla dayanamıyor.

“Bu devasa gözlükle bir şey görebiliyor musun?”

Anna bir an için gözlüğü çıkartıyor ve Yusuf korkuyla “Gördüğüm kadarıyla acil olarak bir kahveye ihtiyacın var. Gel, güpegündüz devrilip başıma iş açmadan bir kahve içelim” diyor.

Anna'nın tansiyonu genellikle düşük ve bundan önce sık sık, hiçbir belirti olmaksızın aniden bayıldığı olmuştur. Yusuf onu dirseğinden tutarak belirli bir yöne doğru çekmeye çalışıyor, ama o anda Anna bunun Ayverdi Aralığı olduğunu fark ediyor.

“Buradan geçmeyelim” diye fısıldıyor zayıf bir sesle ve bir önceki sokağa geri dönüyor. Yusuf bakışlarını kaldırıyor, kavramaya başladığı görülüyor. “Tanrım, şimdi bir de suç mahal-line geri dönüyorsun.”

Pazarı terk edip bir sonraki sokağın köşesindeki, şimdiden dışarıya masa atmış bir kafeye giriyorlar. Yusuf aldıklarını zorlukla boş bir şandalyeye yerleştiriyor. Bir greyfurt yere düşüp yuvarlanınca müstehzi bir gülümsemeyle “Bir bilseydin bu ev kadınlığından bazen nasıl bıktığımı” diyor.

Genç garson greyfurtun arkasından koşuyor, yerden alıp Yusuf'a atıyor. Ama yakalayan o değil Anna oluyor. Anna okuldayken internette sörf yapmaya başlayıp başka hiçbir şey için zamanı kalmayana dek oldukça iyi bir basketbol oyuncusuydu.

“İyi becerdin!” Yusuf güneşte kararan camlarının ardından keskin bakışlar fırlatıyor ona.

“E, işi bileceksin.” Ama Anna bundan o kadar emin değil artık. “Bırak bunu da, bana ne yapmam gerektiğini söyle.”

Genç garson kahveleri getiriyor. İkisi birden karıştırmaya başlıyorlar ve kabarcıkları gitgide daha büyüyen köpükte motifler çiziyorlar.

“Yaratıcı, âlicenap ve ketum ol!” Yusuf gürültüyle höpürdeterek kahvesinden bir yudum içiyor.

Anna sorarcasına alnını kırıştırıyor.

“Arapça bir atasözü. Her durumda söylenebilir.”

“Benim durumum için de mi?” Anna hasır şapkeyi çıkartıyor, saçları açılıyor.

“Nereden bileyim? Her halü kârda ben de bulaştım.”

“Sen nereden çıktın?” Bir anda Anna'nın yüz hatlarına canlılık geliyor.

“Bir uzman olarak ismim tehlikede.”

“Daha açık konuş.” Anna dişlerinin arasına bir parça daha şeker alıyor.

“Bildiğin gibi ben ‘Doğu Sorunu’ uzmanıyım, yani Yakın ve Ortadoğu’dan göç edenler uzmanlık alanım. Bir Lübnanlı olarak bu pozisyona, aynı zamanda programcı da olan Alman veya Avusturyalı bir uzman olmadığı için gelebildim.”

“Evet ama bunun konuyla alakası ne?”

“Haugsdorff, senin Haugsdorff” -Yusuf’un sesinde belli belirsiz bir sitem seziliyor- “şüphelenmiş. Anlaşılan bir şeyin peşinde koşuyorlarmış, bu sırada senin düşüncesiz bir şekilde ve beni kaale almadan” -Yusuf’un onu bu yüzden hâlâ affetmediği belli- “programa girdiğin isim tam işlerine gelmiş.”

“Gerçekten ekrana çağırılmış mı isim?”

“Onu silmeyi denedim, ama çok geç kalmıştım.”

“Peki bundan ne sonuç çıkarıyorsun?” Anna kahveyle dilini yakıyor.

“Hiç. Sadece artık Hikmet Ayverdi diye birinin olmadığını buldum.”

“Sana söylememiş miydim? Sanki yer ayrıldı da içine girdi. Hem de o kadar esaslı kayboldu ki kimse onu hatırlamak istemiyor.”

Yusuf onun yüzünü iki elinin arasına alıp fısıldıyor: “Sen beni hâlâ anlamadın. O artık yok çünkü o bir ölü.”

Anna sanki sıkı bir yumruk yemiş gibi sarsılıyor.

“Aşağı yukarı dört senedir. Bu demektir ki seni böyle alt üst eden herifin o olması mümkün değil. Fakat bu ismin tekrar ortaya çıkması onları şüphelendirmiş. Büyük olasılıkla, benim verdiğim gizli bir işaret olduğuna inanıyorlar. Bunun için dosyayı tekrar açıp aileyi takibe alacaklar.”

“Ama neden?” Anna ne Yusuf’u ne olanları anlayabiliyor.

Yusuf omuz silkiyor. “Ciddi olarak bu işle uğraşırsam onu da bulurum. İşin başlangıcı daha gerilere uzanmalı, daha program filan olmadığı zamanlara. Neredeyse hiç malzeme yok ortada, yani başka kaynakları devreye sokmalıyım.”

“Ne gibi kaynaklar?” Hikmet kanallardan bahsetmişti. Aynı şeyi mi kastediyordu acaba?

“Pek de cennettekiler değil.” Yusuf’un gülümseyişine bakılırsa söz konusu olan çok daha başka bir yer.

“Şimdi ne yapmalıyız?”

“Hiçbir şey. Duyuyor musun, hiç ama hiçbir şey. Öğrenebildiğim kadarıyla şu an için aileyi suçlayacak hiçbir şey yok, en azından olağanüstü bir şey. Olabilecek en kötü şey gizli izleme, en fazlası onların yokluğunda evin aranması.”

“Olmaz böyle şey. Onları uyarmalıyım.”

“Sakın yapma, söz ver bana. Yapabileceğin en aptalca şey bu olurdu. İzlediğini bilen herkes kendini ele verir, tersi olmaz. Eğer illâ bir şey yapmak istiyorsan senin Haugsdorff'u oyala. Ona unutulamaz bir hafta sonu bahşet ki başka şeyler düşünsün.”

Anna ağlamak üzere. “Yapamam. Onunla yapamam. Mesele de bu ya.”

Yusuf gözlüğünü çıkartıp gözlerine bakıyor, neredeyse haşin. “Hem de nasıl yapabilirsin, chéri! Birşeyler düşün. Dediğim gibi, yaratıcı, âlicenap ve ketum ol! Ve beynini kullan, şu kızıl yelenin altında bir yerlerde hâlâ mevcut olmalı.”

“Ne yapıyoruz biz aslında? Eğer bir ismin programa yanlışlıkla girilmesinin bile narhoş sonuçları olabiliyorsa, o zaman şu ya da bu nedenle kayıtlara geçmiş oldukları için girdiğimiz isimler neyle karşılaşıyorlar?”

Yusuf arkasına yaslanıyor, sırtışı açıkça Kötü Aslan Amca'nınki. “Bunu ciddi olarak mı soruyorsun? Oldu o zaman, bunu sana anlatayım. Biz yamaklarız, sisteme pençelerini göstermesi için yardımcı olan vicdansız destek birimleriyiz. Memnun musun?”

“Beni korkutuyorsun, Yusuf.”

Yusuf eğilerek Anna'nın kulağına iyice yaklaşıyor ve alışılmadık bir tıslamayla fısıldıyor: “Ve bu bizim tek şansımız. Programda ufak bir düğüm, sadece senin düzeltebileceğin minnacık bir hata. Böylelikle vazgeçilemez hale geleceğiz. Onlar tekniğin yardımıyla her şeye hükmedebileceklerine inanıyorlar. Ama şimdilik hesaplarını teknisyenleri göz ardı ederek yapmış durumdalar. Yalnız senin kesinlikle, bundan önce yaptığın gibi, bir hata yapmaman lâzım. Chéri, planlamadığın hiçbir hata olmamalı. Senin bunu kavrayabileceğine güvendim,

Teresa'dan daha hızlı olarak, İvo'yu tümünden unutabilirsin, o bunları anlayabilecek kapasitede değil henüz, Frantischek de çok genç. Bunun için beni bir kez daha hayal kırıklığına uğratma.”

Tek bir bulut yelken açarak geçiyor güneşin önünden, bir an için sanki bıyığı varmış gibi görünüyor. Anna'nın avuçları ıslak ve üst dudagında erken gelen yazın minnacık ter damlaları var. Rezaletin bilincinde. Ve Haugsdorff. Ve hâlâ Haugsdorff.

“Aslında senden hafta sonu sizde kalıp, izimi kaybettirebilir miyim diye rica etmeyi istiyordum. Aileden kaçış, anlıyor musun? Ben de ortadan kaybolmanın nasıl bir şey olduğunu bir sefer denemek isterdim.”

Yusuf teatral bir şekilde saçlarını avuçluyor. “Sakın bunu yapma, hele bizim evde kesinlikle. Aklıma nasıl fikirler geleceğini kim bilir? Hele Şi Çen'in. Kendine dikkat et, hayal gücümüzün sınırları yoktur.”

Anna küçücük bir sümüklüböceğin yolunu Yusuf'un salatasından ayırıp sükunetle bir kavunun üzerine tırmanışını ve bu sırada gümüşü parlayan bir iz bırakışını görebiliyor.

“Halbuki ben de neler ummuştum.” Anna ağlarmış gibi burununu çekiyor ve bu neredeyse gerçek gibi geliyor kulağa.

Yusuf mendilini eline tutuşturuyor.

“Eğer bu hafta sonunu beni mutlu edecek şekilde geçirirsen sana büyük sırrın ilk cümlesini açıklayacağım.”

“Hangi büyük sırrın?” Anna'nın ilgisi pek coşkulu değil, sanki sadece nezaket icabı sorarmış gibi.

Yusuf tekrar gözlüğünü çıkartıp ona korumasız göz kırptıyor. “İtiraf et, sen de büyük sırı inanıyorsun!”

“Bana aile ile ilgili birşeyler söylemeni tercih ederim. Onlar hakkında ne biliyorsan bana anlat.”

“Demek öyle.” Yusuf memnun arkasına yaslanıyor. “Önce sana söylediklerimi yapacaksın. Eylem görmek istiyorum, duyuyor musun? Sizin kutsal kitabınız ne diyor? Başlangıçta eylem vardı.”

“Söz vardı,” diye karşı çıkıyor Anna, “söz.”

“İtiraz etme. Olayı kavrama açısından hâlâ senin yıllarca önündeyim.”

Anna ayağa kalkıp alışveriş filesini Yusuf’un dolu çantalarından kurtarıyor. “Elimden geleni yapacağım. Ama bu yüzden senden ve kendimden nefret edeceğim.”

Bonny her cephede kazandı. Macaristan’dan gelip transit geçiş yapmakta olan dost bir ülkenin İçişleri Bakanlığı’nın yüksek kademeli bir memuruyla buluşabilmek için cumartesi de birkaç saatliğine iş başında olan Haugsdorff onu evden alıyor ve Donaustadt’a kadar bütün yolda neredeyse hiçbir şey söylemiyor. Yorgun olduğu muhakkak ama sessizliğin tek sebebi bu olamaz. O da tutuk görünüyor ve paylaştıkları suskunluk yavaş yavaş utanç vermeye başlayınca Anna’ya bu arada sakinleşip sakinleşmediğini ve onunla tekrar mantıklı konuşmanın mümkün olup olmadığını soruyor. Anna hiçbir şekilde sinirlenmediğini ve kendisiyle her zaman mantıklı konuşabileceğini söylüyor.

“O zaman her şey mükemmel.” Haugsdorff arabayı Sevgili Augustin’in Hikâyesi’nin son defa sahneleneceği küçük tiyatronun yakınına park ediyor. Gerçi Anna’yı ilk karşılaştıklarında öpmüştü ama şimdi arabadan inmesine yardımcı olduktan sonra elini hemen bırakıyor.

Anna’nın geçenlerde ona söylemeye çalıştığı şey, genç kadın henüz neresine olduğunu bilmesede, hassas bir yerine dokunmuş anlaşılan. Eğer Anna her şeyin bundan önceki gibi devam etmesini istemiyorsa, ki bundan kesinlikle emin, o zaman kendini sakınmak zorunda. Ah Yusuf, diye aklından geçiriyor sistem yöneticisini, benden istediğinin nasıl bir şey olduğunu bir bilseydin. Aynı zamanda gülünç buluyor kendisini, nihayetinde bütün bunları sadece ve sadece kendi düşüncesizliğine borçlu.

O andan itibaren Bonny olayları bir orkestra şefi gibi yönetiyor ve Anna, Haugsdorff’la Oskar’ı tanıştırmamanın yüreğini nasıl gözle görülür şekilde hoplattığını izliyor. Yalnız görüldüğü kadarıyla hepsi de Oskar’la ilgili yanılmışlar. Oskar geleceğin

genel müdüründen çok senelerin genel müdürü gibi duruma hakim, Haugsdorff'la sanki uzun zamandır tanışıyorlarmış gibi sohbet ediyor. Özellikle Gigi durumun tadını çıkartıyor, Oskar'ın yetenekleri ortaya çıktıkça onun gülümsemesi de daha keyifli oluyor.

Bonny aileyi bir arada tutan yorulmaz oban rolünde. Bu sefer Donald da onlarla beraber, iki border-koli* gibi beraberce küçük topluluğun etrafında dönüyorlar; koyunlar ikide bir durup değişik şekilde gruplaşarak, itişe kakışa salona giren seyircilerin düzenli akışını şurda burda keserken ne yapmaları gerektiğini iyi bilen iki border-koli gibi.

Yerler numaralı değil, Haugsdorff Oskar'la Bonny'nin arasına düşüyor, ki orada iyi ellerde olduğu muhakkak. Bu Anna'ya, Yusuf'un yaratıcı fikir diye adlandıracağı şey için, yani Haugsdorff'u nasıl oyalayabileceğinin, ona tabiri caizse rüya gibi bir hafta sonunu yatağa girmek zorunda kalmaksızın nasıl yaşatabileceğinin yolunu gösteren fikir için dua etme zamanı sağlıyor.

Diğer taraftan o da duygulardan arınmış değil, ne olursa olsun iki senedir Haugsdorff'un sevgilisiydi ve bu şimdiye kadar hiçbir zaman utanç verici bir şey olmamıştı onun için. şimdi de ondan iğreniyor filan değil, sadece artık onunla yatmak istemiyor; şu Hikmet'in, ki ismi belki de Mesut, ortadan kaybolmuş olmasına rağmen veya belki de asıl bu yüzden. O gün kafeye bir not bıraksaydı her şey farklı gelişebilirdi düşüncesini aklından hiç ıkartamıyor. O ana kadar aralarındaki bu randevusuz buluşmalar her zaman işlemişti. Anna olmuştu işleyen sistemin durmasına neden olan.

Keşke tekrar görebilseydi Hikmet'i. Sadece ona ne söyleyebileceğini düşünmek bile ateşinin çıktığını hissetmesine neden oluyor. Anna Hikmet'in ateşine kapıldı ve o kayboluşuyla umarsız geride bıraktı Anna'nın vücudunu. Ayrıca geçen hafta çok çok az uyudu. Gözlerini kapadığında karanlıkta kırmızı halkalar dans ediyorlar.

(*) Bir tür oban köpeği - .n.

Donald Anna'nın yanında oturuyor ve önünde oturanların arasından daha iyi görebilmek için her iki dirseğiyle dizlerine dayanıyor. Etkilendiği ortada ve Augustin'i oynayan babasının doğaçlamalarını takip edebileceğine inanılan en büyük çocuk olarak rolünün farkında. Küçük kardeşlerinin önünde bunun için hâlâ seneler var.

Oyunu ikinci kere seyreden Oskar onu yorumlarıyla devamlı rahatsız etmesine rağmen Haugsdorff de bir miktar eğleniyormuş gibi.

Bonny de zaman zaman açıklayarak devreye giriyor. Bu arada onun yanındaki Gigi tekrar tekrar, kısa kısa ve gizlice uyukluyor, o kadar gizlice ki Anna bunu sadece düzenli aralıklarla sarsılarak uyanmasından fark ediyor. Buna karşın Gigi oyunun sonunda zincirlerinden kurtulmuşçasına alkışladığı gibi, oyundan sonra hepsinin birlikte oldukları lokantaya giderken bir de Ayı'nın boynuna sarılıyor.

Bu işlere her kim bakıyorsa, Anna'nın yeni yakarışı böyle, bomba gibi bir fikre ihtiyacı var. Hem de en kısa zamanda.

Bonny bir sürü masayı yan yana koydurmuş, bütün oyuncuların ve tabii hepsinden önce bu defa Haugsdorff'u yanına alan Ayı'nın oturabilmesi için. Bravo, diye düşünüyor Anna, sanki hepsi duygularımdaki değişimi biliyor ve şimdi bütün güçleriyle Haugsdorff'u ailenin ayrılmaz bir parçası yapmaya çalışıyorlar.

Haugsdorff bundan memnun görünüyor ve Anna da şu an için öyle olmak zorunda, çünkü beklediği bomba gibi fikir hâlâ görünürlerde yok.

Buna karşın Bonny'nin kendisini zirvede hissetmek için yeterince sebebi var. Oyun iki hafta boyunca sahnelendi ve üstüne üstlük seyircisi de çoktu. Hatta yerel basında, yani *Bezirksblatt* ve *Konsum-Zeitung*'da, Ayı ve topluluğunun doğaçlama yaparken ulaştıkları profesyonellik düzeyine şehir tiyatrolarının bazılarının takdimlerinde ulaşamadığını iddia edecek, kadar ileri giden eleştiriler bile çıktı.

Birşeyler ısmarlama sırası Anna'ya geldiğinde bir salatayla yetiniyor. Aç değil. Tam aksine, yemek yemeyi aklına getirir

getirmez daha kötü oluyor. Aman kimse fark etmesin. Bonny ve Gigi yemek konusunda son derecede tiksindirici olabilirler. Daha çocukken onu sabit yemek saatlerine alıştırmak isteyen annesi ve ablasının düzenli iştahından çok çekmişti. Ama anlatılanlara göre henüz memedeyken buna karşı çıkmış. Yine Donald oturuyor bir tarafında, diğer yanında da tam bu anda onu Haugsdorff için tebrik eden ve birbirlerine çok iyi uyduklarını belirten Oskar.

“Gerçekten seçim yapmamızın mümkün olduğu tek alan ilişkilerimizin oluşturduğu alandır” diye iddia ediyor, “hiç olmazsa bu alanda taviz vermemeliyiz.” Bunu nereden çıkartıyor? Aslında Oskar’ın hali ve tavrına bakınca insan o ve Gigi onlarca yıldır beraber diye düşünebilir. Garip bir tip.

Anna bir sıcaklık dalgasının vücuduna yayılışını hissediyor. Gerçekten sadece Hikmet’i mi düşünüyor artık? Dışarı çıkıp yüzünü serinletmeli yoksa yüzü onu ele verecek.

“Özür dilerim,” diye fısıldıyor Oskar ve Donald’a dönerek, “hemen döneceğim.”

Ayağa kalkarken sanki zemin ayaklarının altından çekiliyor-muş gibi oluyor. Ve henüz ikinci adımı attığında lokantanın ahşap döşemesi üzerine doğru geliyor. Duyduğu en son şey geriye itilen koltukların gıcirtısı, sonra üzerini bir şey kaplıyor. Pekâlâ bir okyanus olabilir bu.

Şimdi gerçekten yüzüyor, kendisini yavaş ve birçok dönüş yaparak yukarıya doğru süzülen gümüşü bir balık olarak görüyor. Üstünde güneşin vurduğu su yüzeyi, altında kararan ve gitgide daha fazla kararan devasa su kütleleri. Her seferinde aynı resim. O sürekli olarak daha yukarıya, yukarıdaki ışığa ulaşmak istiyor, bütün tehlikelere rağmen. Ona garip gelen, nefes alıyor olması. Karaya vuran dalgaların çıkardığı sesi duyabiliyor bile şimdiden, insanî seslerden oluşmuş gürleyen bir dalga yavaş yavaş kulaklarına geri dönüyor, yüksek ve alçak tonlarda bir hışırtı.

Tekrar kendine geldiğinde, kafası Oskar’ın kucağına yatırılmış olarak bir sıranın üzerinde buluyor kendisini. Haugsdorff nabzıyla uğraşırken, Bonny kendisinin doktora haber verdiği-

ni, Gigi'ninse alnına maden suyunda ıslatılmış bir peçete koyduğunu söylüyor.

"E, aşağı yukarı istediğin gibi oldu mu?" Teresa şu anda ceza müzekkerelerinin hesaplanması ve basılmasıyla ilgili bir programın başında çalışıyor -bu konudan sorumlu belediye meclisi komisyonunun bir siparişi- ve bir kere daha kendi trafik cezasını ayıklamaya çalışıyor, bu da epey zamanını alıyor. Ama bunu şimdiye dek sonunda hep becerdi, hem de en ufak bir iz bırakmadan.

"Ne, oldu mu?" Anna'nın akli kendisini hâlâ tek kişilik bürosunda saklı tutan Yusuf'ta.

"Hafta sonundan bahsediyorum." Teresa'nın sesi neredeyse suçluluğunu biliyormuş gibi geliyor kulağa.

"Yo, yo, hiç de fena değildi." Anna günün başından beri pek konuşkan sayılmaz.

"Yine de şehir dışına çıkmalıydık, sen ve ben. Hava bunun için biçilmiş kaftandı, rüzgar cildimizi okşardı."

"Peki senin hafta sonun nasıldı?" Anna parmaklarını çekek kırıltıyor.

"Gördüğün gibi yaşıyorum. İvo krizlerinden birini geçirdi ve evde yeterince sütüm yoktu. Ama sonra Tanrı'ya şükür tekrar sakinleşti. Pazar öğlen onun vatandaşlarından birine gittik. Ben kadınla bulaşıkları yıkayıp çocukların burunlarındaki sümüğü silerken bütün öğleden sonra politika konuştular, yani erkekler. Bunu gözünün önüne getirmelisin, bütün aile bir oda ve mutfakta, ilaveten bir dolu misafir ve hepsi sigara içiyor. İvo'yu görebilmek için gözlerimi kısmam gerekiyordu. Ama dayandı. Hiç içmedi. Veda edişimizin şerefine bile. Sonunda tam giderken, vakit öldürmek için oynadığım çocuklardan biri -henüz Sırpça öğrenemedim- bacağıma sarılıp bağır-maya başladı: 'Gitme! Hep kal!'" Teresa'nın gözleri bir duygu denizinde kayboluyor, o kadar ki Anna bunu görmeye dayanamıyor.

"Yapma yahu!" Anna Teresa'nın içinde olan biteni çok iyi bildiğine kâni. "Ve o andan beri peşinde çocuk gözleri var, gö-

ğüs uçlarında garip bir gıdıklanma hissediyorsun ve karnını gayri ihtiyârî öne doğru şişiriyorsun.”

“Nereden biliyorsun bunları?” Teresa’nın yüzü sadece şaşkınlıktan ibaret.

“Tanrı aşkına Teresa, ciddi olarak çocuk düşünüyor olamazsın.” Anna İvo’nun şüphelenmediğinden emin olmak için öne doğru eğiliyor, ama o biraz evvel dışarı çıktı. “Tanrı bilir bir de İvo’dandır. Kafayı tamamıyla mı yedin sen?”

Bütün bunların kafasına vururcasına söylenmesi Teresa’yı kızdırıyor. “Eğer olacaksa tabii ki İvo’dan olacak. Başka kimden olabilir ki?”

Gigi’nin ve kendisinin tecrübeleri Anna’da izlerini bırakmış. “Böyle bir şey olduğunda, bir müddet evde oturmak zorunda kalacağını düşündün mü?”

“Ee, ne olacak?” Teresa küsmeye başladı. “Dünyadaki tek şey şirket değil. Bir şekilde hallolurdu.”

“Nasıl hallolacağını bana da anlat lütfen eğer hâlâ mantıklı düşünebiliyorsan.” Teresa’nın sesi gitgide köşeye sıkışmış bir kedinin tıslamasını andırıyor. “Ailem niçin var? Annemler muhakkak sevinecektir.”

“Ailenle ilgili bana, Südtirol’de yaşadıkları dışında anlattıklarını hâlâ hatırlıyor musun?”

Teresa sanki başından aşağı bir kova dolusu buzlu su boşaltılmış gibi bakıyor. “Ben hemen şimdi bir çocuk istediğimi söylemedim ki. Acaba çocuk sahibi olacak mıyım kim bilir? Sadece bir zaman bir çocuğum olsun isterdim. Eminim, çok isterdim.”

“Ne düşünüyorsun, anneler İvo için ne derlerdi? Onlara İvo’dan hiç bahsettin mi?”

Gerçekten, bunu düşünmek bile Teresa’nın tüylerini ürperiyor. “Tabii ki hayır. Önce içkiyi bırakması lazım.”

Anna kan kokusu almış bir köpek balığı gibi. “Belki onları İvo’yla ilgili başka şeyler de rahatsız edebilir. Mesela mülteci olması. Belki aksanı da hoşlarına gitmezdi.”

Teresa kulaklarını kapatıyor. “Yapma bunu Anna, rica ediyorum, yapma bunu.” Gözleri yaşarmış ve Anna kendisi de bil-

miyor neden konuşmasındaki hiddet katsayısının böylesine yükseldiğini. Teresa'yı bir iş arkadaşı olarak kaybetmek istemediğinden mi acaba? Anna ayağa kalkıp kollarıyla onu sarıyor. "Ne söylemek istediğimi biliyorsun. Ama duygusal olma lüksün yok. İkimizin de duygusal olma lüksümüz yok! Acele etme, söz ver bana!"

Ivo vazgeçilmez sütlü kahve fincanıyla yerine geri dönüyor. Anna ve Teresa'yı hararetle birbirlerine sarılırken gördüğünde kafasını sallıyor. "Ne oluyor, birbirinize bayılmaya mı başladınız?" Sesinin tonunda bariz bir sahiplenme var.

"Sakin ol Ivo," -Anna ekranının başına dönüyor- "ve Teresa'yı benimle paylaşmak zorunda olduğunu kabullen."

Ivo'nun gözleri parlamaya başlıyor. "Söylemek istediğin biz üçümüz mü?"

"Evet bunu kastediyorum. Eğer bulaşıkları yıkarsan."

Ivo sütlü kahvesinin içine kişner gibi gülüp arkasından koca bir yudum içiyor. Son zamanlarda keyfi yerinde gibi görünüyor. "Kızlar küstahlaşıyorlar," diyor postayı toplayan Ferdy'ye. "Kimin pantolon giydiğini onlara göstermenin zamanı gelmiş."

Frantischek parmağıyla o gün tesadüfen her ikisi de beyaz kot pantolon giymiş Anna ve Teresa'yı gösteriyor. Hatta o anda kapının önünden süzülüp geçen müdirenin bile ayağında pantolon-etek var.

"Hiç şansın yok," diyor Frantischek, "bugün pantolon muhabbetiyle bir yere varamazsın."

Doktor alışılmış düşük tansiyon problemi dışında bir şey olmadığını söyleyip Anna'ya bir kalsiyum iğnesi yaptıktan sonra Haugsdorff onu kendisiyle beraber "eve" götürmek için ısrar etmişti. Tabii ki ilgilenenecekti, nihayetinde Anna'nın eksikliğini hissettiği uyku ve bir ertesi gün olan pazarın getireceği gevşemeden ibaretti. Anna, Gigi ve Bonny'nin her ikisinin de önce onunla ilgilenmeye hazır olduklarını belirtip sonra Haugsdorff'a boyun eğerken birbirlerine nasıl entrikacı bakışlar fırlattıklarını son anda fark etti.

Kendisini içi oyulup boşaltılmış gibi hissediyordu Anna. Kısa bir süre sonra kalsiyum etkisini göstermeye başladığında adale krampları azaldı. Herhangi bir şeye karşı çıkacak gücü kendinde bulamıyordu ve Haugsdorff'un arabasına yüklenmesine kayıtsızca izin verdi. Gigi paltosunu yorgan gibi vücuduna sardı, Bonny pencereden çantasını uzattı. Bu arada Oskar ona muhakkak çok fazla çalıştığını, ama dünya yüzündeki hiçbir şirketin, kendisi buna çanak tutmazsa, ona sağlığını kaybettirecek kadar güçlü olmadığını belirterek ön plana çıkarmaya çalışıyordu.

Haugsdorff ona çok itinalı davrandı. Anlaşılan düşüşüyle inanırlılığı artmıştı ve böylece o da Anna'yı rahat bıraktı. Biraz daha sonra, Anna hâlâ uyanıktı, yanına yattı, yan dönmeden evvel elini tutup sıktı.

Anna on saatten fazla bir zaman sonra uyandığında, sanki bütün gece bir sefer olsun hareket etmemiş gibi hissediyor. Bu kadar derin uyumuş. Haugsdorff kalkmış bile. Onun kendi kendine keyifle ılık çalışını duyuyor ve banyoya gidip Haugsdorff'un bornozlarından birini üstüne alıyor. Tekrar titremeye başladı bile.

Haugsdorff bu arada kahvaltıyı yatağa getirmiş. Anna ona büyük bir çaydanlık koyu çay da yaptığı için müteşekkirdi. Taze ısıtılmış çörek bile var, ayrıca jambon ve yoğurt. Haugsdorff kahvaltıcı olduğunu söylüyor, kendini bildi bileli böyleymiş bu. Kahvaltı sırasında acele etme mecburiyetinde kalmak yerine yarım saat erken kalkmayı yeğlemiş. Yumurtalar bile olması gerektiği gibi pişirilmiş, kayısı. En tazelerini nerede, Naschmarkt'ın hangi tezgâhında bulabileceğini bilirmiş.

Anna o pazarın ismini söylediğinde elinde olmadan sarsılıyor. Ona orda hiç rastlamadığı için çok şanslı. Onun alışveriş alışkanlıklarıyla ilgili de hiçbir bilgisi yoktu. Zaten aslında onun yeni tarafları gözüne çarpıyor, bundan önce dikkatini çekmeyen yönleri. Nadiren geceyi Haugsdorff'un evinde geçirmişti, çoğunlukla eve bırakırdı Anna'yı. Geceyi geçirmek bir şekilde "anlaşmaları"na ters düşüyordu. Korkunç, o da düşün-

celerinde bu kavramı kullanmaya başladı bile. O Haugsdorff'un sevgilisiydi ve onu ailesiyle tanıştırmayı anlaşılan pek de iyi bir fikir değildi, ama hikâye kendiliğinden öyle gelişmişti. Bonny ve Gigi de Haugsdorff'u uzun süre onlardan saklı tutmasına imkân vermeyecek ölçüde meraklıydılar.

Kahvaltılarını bitirdiklerinde Haugsdorff'un eli yorganın altından ona doğru yaklaşıyor, ama o sanki hiçbir şey fark etmiyormuş gibi yapıp Haugsdorff'a bir hikâye anlatmaya başlıyor. Onu nasıl etkileyeceğini bildiği bir hikâye. Daha ilk cümlelerle onun zihnini o kerte esir alıyor ki, Haugsdorff daha fazla yakınlaşmak için her türlü denemeden vazgeçiyor. Bir şekilde canını kurtarmak için anlatıyormuş gibi. Ve Anna sözlerini dikkatle seçerken Haugsdorff'un sikinin yorganın altında nasıl kalktığını görebiliyor.

Anlatırken ona bakmaktan kaçınıyor, ama bundan önceki benzer durumlardan yüzünü çok iyi hatırlayabiliyor; önce sabit bakan sonra neredeyse tamamıyla kapanan ve titreyen göz kapaklarının altından sadece akı görünene kadar kısılan gözlerini, bu sırada nefesinin hızlanmasını ve kelimelerinin hiçbirini bastırmamak için sessizce de olsa, kulağa şarkı gibi gelen iç çekmelerinin başlamasını çok iyi hatırlıyor. Anlattıklarının ne gibi bir etki yaptığını Anna'ya göstermek için o da yorganı açıyor ve Anna ona dokunmak için hiçbir hareket yapmadan cümlelerini hızlandırdığında kendisini tatmine başlıyor, sünnet derisini geriye doğru sıvazlıyor, testislerini hafifçe çekiyor bir anda mermisini atana dek, jelatin benzeri kütle pek dolgun değil, yine de yatak örtüsünün üzerinde açıkça görülebiliyor. Hemen akabinde, yatak örtüsünün üzerinden, şiddetle ona sarılmaya çabalayarak Anna'nın tarafına doğru yuvarlanıyor. Bu esnada Anna Haugsdorff'un sırtına yatıştırırcasına masaj yapıyor.

Her ikisi için birer fincan çay daha var. Çayı içiyorlar, yataкта ahenk içinde yan yana oturarak.

“Senden niye vazgeçemeyeceğimi yavaş yavaş anlıyor olmalısın.” Haugsdorff Anna'nın boynuna ıslak bir öpücük konduruyor. “Beni tahrik etmeyi kimse senin kadar iyi beceremiyor.” Anna gülümsüyor, arkasına uzanıp tekrar gözlerini kapıyor.

“Sen dinlen,” diyor Haugsdorff yataktan debelenerek çıkarken, “aslında at binmeye gidecektim ama ben de çok yorgunum.”

Tepsiyi mutfağa götürüyor, Anna onun kısa bir telefon görüşmesi yaptığını duyuyor. Geri dönüp tekrar yanına yattığında uyumuş gibi yapıyor. Haugsdorff adamakıllı esniyor, Anna onun kollarını sırtında hissediyor.

Artık perdeler tam kapalı değil, güneş bir aralıktan içeri sızıyor, ışık huzmesi Anna’nın tam yüzünde geziniyor. Eliyle saatini yokluyor, öğleden sonranın erken saatleri. Haugsdorff uzun zamandır uyanık olmalı, çünkü oturma odasına gittiğinde onu giyinmiş ve tıraş olmuş vaziyette *Schwindleri*, *Fügerleri* ve *Daffingerlerine* secde etmiş halde buluyor, özellikle koleksiyonunun en küçük ve değerli parçalarını oluşturan *Daffingerlerine*. Sadece kısa bir süre önce, fakat yine de Amerika’ya gitmeden evvel, imzasız ama tereddütsüz onun eserlerinden biri olarak tanımlanabilen *Meçhul Bir Adamın Portresi*’ni satın alabilmişti. Fildişi üzerine yağlı boya, fiyatı iki yüz bin şilin bile değildi. Şimdi hepsini güzelliklerinin iyice ortaya çıktığı uçuk mavi duvardan duvara halının üzerine yaymıştı.

“Uykunu aldın mı?” Sanki kum havuzunda oynarken kafasını kaldırıp bakan masum bir çocuk gibi soruyor. Anna kafasıyla evet deyip birkaç dakika için yanına oturuyor. Haugsdorff yeni satın aldığı iki parçadan olağanüstü etkilenmiş şekilde büyüteci eline tutuşturuyor. “Bir bak şuna, ne kadar ince çalışılmış. Sanki kedi tüyünden bir fırçayla boyanmış.”

Anna hâlâ tam anlamıyla uyanmış değil. “Kedi tüyü mü?” diyerek esniyor.

“Uzun süre Türkiye’de diplomat olarak çalışmış dışişleri bakanlığından bir koleksiyoncu, bana bir seferinde Osmanlı hatatlarının özel bir cins kedi yetiştirdiklerini ve sonrasında bu kedilerin çenelerinin altındaki son kertede ince tüyleri fırça yapmak için koparttıklarını anlatmıştı. Bu fırçalar o kadar incelermiş ki bunlarla yazabilmek için büyüteç gereklymiş.”

Bir anda Anna cin gibi oluyor. “Hat konusunda bilgin var mı?”

“Pek sayılmaz. Her zaman minyatürleri tercih ettim. Onlar-

da da oryantal olanları değil portreleri.” Anlaşılan hepsi buydu. Anna zor zahmet tekrar yerden kalkıp ağır ağır banyoya yürüyor.

Haugsdorff dışarıda birşeyler yiyip açık havada hareket etmek istiyor. Bu arada başka biri koşturmuş atını ama şimdi Prater’de ya da Tuna kıyısında Fischamend’de bir gezinti iyi olurmuş. *Butterfassl*’da bir şnitzel veya *Rostiger Anker*’de balık yiyebilirler ve bir saat kadar bacaklarını çalıştırabilirlermiş. Anna Tuna’ya taraftar. Prater onun için fazla yakın; Hikmet’in, daha ilk defa birbirleriyle konuşmadan evvel birçok kez onu bütün şehirde takip ettiğini anlatışını da hatırlıyor. Yoksa bütün bunları, ona olan ilgisini bu fevkalade etkili biçimde belirtmek için mi uydurmuştu?

Haugsdorff’la beraber karınları tok ve uykularını almış olarak -vakit oldukça geç olduğundan yemeklerini fazla beklemek zorunda kalmadılar- Tuna boyunca yürürlerken ve hiçbir zaman olmadıkları klasik bir yaşlı evli çift gibi -Anna her zaman sevgili statüsüne önem vermişti- önemsiz konulardan konuşurlarken garip melankolik bir his pençesine alıyor Anna’yı. Küçük balıkçı kulübelerinden konuşuyorlar örneğin, hayret verecek şekilde hepsi şimdiden açmış çuha çiçeklerinden, ta ki Haugsdorff tekrar kendisine daha fazla dikkat etmesinin gerekliliğinden, ekranın birtakım sinsi kötülükler barındırdığından bahsetmeye başlayana dek. Özellikle genç insanlara, eğer kararında bırakmayı beceremezlerse, düzeltilmesi mümkün olmayan zararlar verebilirmiş. Çünkü olay sadece bir semptommuş, vücudunun kulak arkası yapılmaması gereken bir uyarısı.

Anna yarım ağız bunu anladığına güvence veriyor, ama test edilmesi gereken bir şirket makinesinin ona mutad dışı çok zamana mal olduğunu belirtiyor.

“Başarılı olma baskısı oldukça ağır. Buradaki şube, maaşların çok daha az olduğu Varşova’dakiyle karşılaştırıldığında kârlılık açısından çok geride kalıyor. Efektif olmak zorundayız. Ama bunlar senin için sır sayılmaz, nihayetinde bize iş verenlerden birisin.”

“Ben değil, bakanlık.” Haugsdorff yine de “ben” sözcüğünü vurguluyor. Ve sonra sanki sadece yüksek sesle düşünüyor-muş gibi konuşuyor. “Belki de senin bizim programımızdan alınmanı sağlamalıyım. O zaman daha az yorulurdun.”

Anna aniden durup göstere göstere Haugsdorff’un yolunu kapatıyor. “Bu da nerden çıktı?” Lüzumundan fazla şiddetli bir tepki gösterdiğini hemen fark ediyor.

“Neden olmasın?” Haugsdorff’un yüzünde neredeyse sinsice bir etki bırakan, müstehzi bir gülümseme var. “Bu programa kişisel bir ilgin filan yok herhalde?”

Anna ayaklarının altındaki zeminin nasıl kayganlaştığını fark ediyor, alarm sirenleri çalıyor beyninde. Şimdi o da gülümsüyor inadına gibi görünse de.

“Kişisel olarak hayır, ama ben, senin de bildiğin gibi, bu iş için gerekli niteliklere sahibim. Beni de zaten bunun için seçmişlerdi. Benim bu işten alınmamı istersen, bunun müdire için anlamı çıkardığım işten memnun olmadığın olacaktır. Bundan sonraki adım da, siparişlerdeki en ufak bir azalmada işimi kaybetmem olur. Bunu ister miydin?” Anna’nın hiddeti gerçek gibi görünüyor. Çizdiği tabloyla tam olarak haksız da sayılmaz. Bunu Haugsdorff’un da kabul etmesi gerekir.

“Ben böyle olmasını kastetmedim,” diyerek Anna’yı sakinleştirmeye çalışıyor, “sadece senin işini hafifletmek istiyordum.”

Ama Anna o anki öfkesi içinde karşı saldırıya geçiyor. “Hazır konuyu açmışken, senin amacın ne aslında? Burada yolunda gitmeyen birşeyler var! Demek istediğim, bütün bunları herhalde sadece sağlık durumumla ilgili kaygıların nedeniyle veya beni kızdırmak için söylemiyorsun?! Bütün bu gizlilik hikâyeleri gülünç aslında. Ne planlıyorsunuz, sen ve bakanlığın? Buraya kapağı atıp hayatlarını kurtarmaya çalışan bütün insanları fakir ülkelere geri mi yollamak istiyorsunuz? Bütün hikâye bu mu? Bunun için bu kadar zahmete değmez ki. Peki o zaman ne? Haydi söyle bana!”

Haugsdorff onun itirazına imkân vermeyecek bir şekilde, neredeyse zorla, koluna girdi ve şimdi de parmaklarını çok sı-

kı bir şekilde onunkilerle aprazlıyor, öyle ki artık Anna'ya hiç hareket serbestliği kalmıyor. "Yani bir gece içersinde vicdan azabı mı duymaya başladın? Kişiliğinin yeni bir yanı, ha."

Biraz evvelkine oranla oldukça hızlı yürüyorlar şimdi. Tempoyu ve yönü belirleyip onu kendisiyle beraber öylece sürükleyen, Haugsdorff. "Vicdan azabı duymana gerek yok, hem de hiç mi hiç. Bizim yaptığımız -ve bu konu bağlamında en geniş anlamıyla bizden birisin-, sadece ve sadece ülkemize hizmet ediyor. Eğer bizi bir şekilde adlandırmak istersen huzuru sağlayanlar diyebilirsin istersen. Ve kısa bir süre sonra diğer ülkelerin huzur sağlayanlarıyla bir ağ içersinde birleşeceğiz, yani şirketinin aldığı siparişlerle ilgili kaygılanmana hiç gerek yok. Hatta yeni insanlar katılacak çalışanlara, çünkü baskı var üstümüzde, sonuçlar görmek isteyen kamuoyunun baskısı. Buna koşut olarak, olayla ilgili herkes için daha yıpratıcı olacak her şey. Yani daha sakın bir hayat isteyip istemediğini düşünmelisin. Ve senin haksızlık yaparak gizlilik hikâyeleri diye adlandırdığın şey, yani dışarıdakilere karşı mutlak ketumluk, önceden olduğu gibi şimdi de olmazsa olmaz nkoşul. Ama sen bunu zaten çoktan biliyorsun. Konunun z güvenilirlik ve anlaşmalara uyma. Bir devlet sadece bu şekilde korunabilir." Anna'nın elini o kadar kuvvetli sıkıyor ki canı yanıyor.

"Peki sizin talepleriniz doğrultusunda ulaşılabilir hale getirdiğimiz bütün bu isimler ve verilere ne olacak?" Anna program yazarların çoğunluğu gibi, oluşturulmalarında pay sahibi olduğu programların safahatıyla ve hangi iyi ya da kötü amaçlar için kullanıldığıyla pek ilgilenmezdi şimdiye kadar. Onun için önemli olan sadece kişisel yeteneklerine denk düşen veya kişisel yeteneklerinin bir ihtimal başarısızlığa uğradığı blmd. Ama Hikmet'in ismiyle ilgili olanlar başına geldiğinden beri elinden çıkan işlerin olası sonuçlarına kulaklarını ve gözlerini açtı artık. Haugsdorff'un içinde bir şekilde bir şüphe uyanmış olmalı.

Hâlâ onun elini çaprazlanmış bir şekilde elinde tutmaya devam ediyor. "Sadece işini yap ve bırak, ötesi bizim problemi-miz olsun. Memleketin düzeniyle ilgilenmekle yükümlü olanlar bizleriz."

Anna artık hiçbir şey söylemiyor. Aslında daha ne diyebilirdi ki? Zaten fazlasıyla ileri gittiğini söyleyerek suçlardı Yusuf onu, eğer konuşulanları duyabilmiş olsaydı. Garip, bakış açısının böyle değişmesi. Bir anda Haugsdorff güçlü konumuna geçti, daha fazla bilgiye sahip ve onları tamamıyla istediği gibi kullanabiliyor.

Acaba Hikmet Ayverdi diye birini sorsaydı Haugsdorff ne cevap verirdi? Belki de sadece yüzüne bakıp yeni bir polisiye yazarı ya da bir pop grubunun gitaristi olup olmadığını öğrenmek isterdi. Hiçbir şekilde bu riske giremez. Onu PACIDI-US'tan alma fikriyle zaten çok korkuttu. Gerçekten sadece bir rastlantı mıydı yoksa birşeyler seziyor mu? Eğer birşeyler seziyorsa, o zaman sezdiği ne?

“Bu konu üzerinde daha fazla tartışmak bizi hiçbir yere getirmez,” diyerek havayı yumuşatmaya çalışıyor Haugsdorff bir süre sonra. “Yaptığımız iş ve ilişkimiz birbirinden bağımsız iki konu. Bunların birbirine karışmasına izin verilemez, anlıyor musun? Tabii ki sana mesleki açıdan zarar vermek istemem, ama özel hayatımızın bundan olumsuz etkilenmesi mazur görülemez. Öyle olarsa senin özellikle bu programda çalışıyor olmamanı tercih ederdim.”

“Yol tektir, adımlar farklı,” diye gizemli bir sesle mırıldanıyor Yusuf Anna ona davetiyeyi gösterdiğinde.

Haugsdorff Anna'yı Tuna kıyısında yaptıkları yürüyüşten sonra eve getirmiş ve dairesinin kapısına kadar ona eşlik etme konusunda ısrar etmişti. “Bir centilmenin yapması gerektiği gibi.” Tekrar her zamanki iyi eğitim görmüş beyefendi olmuştu ve Anna ona evde bir şey içmek ister mi diye sormak zorunda hissetmişti kendisini. Fakat o reddetti. Daha atına bakacaktı. En azından bir eksiği olup olmadığını kontrol etmek istiyordu. Belki de bir akşam gezintisi yapıp biraz Prater havası teneffüs ederdi. Bir at sahibi olmanın lüksüne sahipse, ki bu gerçekten bir lükstü, onunla ilgilenmek mecburiyetindeydi de.

“Bu hayvanlara ilgi duymaman çok yazık.” Anna bu “devasa mahlûklardan” korkuyor ve bunu hiç çekinmeden itiraf edili

yor. Bu açıdan çocukluk ve gençliğinin, atların en fazla Prater'de atlı karınca figürleri olarak söz konusu olabileceği Bas-sena* kültürüne sadık kalıyor. Kaldı ki onlar da tahtadandılar.

“Ne yapalım sen de sinemaya gitmeyi sevmiyorsun,” oluyordu buna karşı öne sürülen saptama. İsteklerin dengesi anlamında bununla yetiniyorlardı.

Tabii ki Haugsdorff oldu kapısının altındaki not kâğıdını bulup, oradan alan ve hemen göz gezdiren. “Bunlar sana davetiye bile gönderiyorlar artık.” Birkaç saniye için gözleri kısıldı ve ardından sanki çok derinlerden bulunup çıkarılmış bir bağlantıyı düşünürmüş gibi uzaklara gitti bakışları.

“Bunlar dediğin kim?” Anna kolaylıkla günahsız bakışlarla bakabiliyordu, gerçekten de bilmiyordu “bunların” kim olduğunu. “Ver onu bana!” Kâğıdı onun elinden aldı. Kafasında üstsüz bir konik şapka olan bir adam, davetiyeyi gönderenin ta kendisiymiş gibi sol üst köşeye bağdaş kurarak yerleşmişti, kollarının birinin altında bir geyik diğerinin altında bir aslan vardı, ki bu Anna'ya bir şekilde tanıdık geldi. Anlayabildiği kadarıyla Anadolu Alevilerinin, gelecek cumartesi *Oberlaa Kurhalle*'de** yapılacak bir şenliğine davet edilmişti. “Bütün Avusturyalı dostlarımızı da bizimle beraber kutlamaya davet ediyoruz.”

Anna bununla ilgili ne düşünmesi gerektiğini pek bilemiyordu. “Anadolu Alevileri mi, nedir bu?”

“Türkiye'de azınlık sayılan bir tür Şii mezhebi. Politik olarak epeyce solda. Son zamanlarda onlarla çoğunluğu oluşturan Sünniler arasında gerilimler yaşandı. Aralarında Kürtler de var.”

Anna'nın zihninde birtakım ışıklar yandı, ismi bile buldu hafızasında.

“Gitmeyi filan istemiyorsun herhalde?” Haugsdorff'un önemsemeyen ses tonundaki bir şey onu itiraz etmeye tahrik etti.

“Neden olmasın? Belki henüz tanışmadığım özel yemekler

(*) Avusturya'da yirmi otuz yıl öncesine kadar dar gelirli ailelerin oturduğu apartmanlarda koridorlarda bulunan su kurnalarına verilen ad. Bu nedenle kısıtlı mali olanakları anımsatır - ç.n.

(**) Aynı adlı kaplıcaların toplantı salonları - ç.n.

olan bir büfe vardır.”

Haugsdorff'un bakışlarında bir hayret seziliyordu, sanki Anna'nın böyle bir fikrinin olabileceği hiç aklına gelmezmiş gibi.

“Nereden bileyim, havanın nasıl olacağına da bakar.”

Haugsdorff elini tuttu. “Benim de hâlâ burada olduğumu unutma.”

Anna bakışlarını onunkilerden kaçırıp cevap vermedi, sadece farkında olmaksızın davetiyeyi acaba portakal kokuyor mu diye kokladı, ki bu da pek kolaylaştırmadı durumu.

“Yoksa bu insanlarla zaten bir ilişki içersinde misin?” Haugsdorff onu dikkatle gözlüyordu.

Anna davetiyeyi masanın üzerine koydu. “Madem benden çok daha zekisin belki bana bu sonuca nereden vardığını söyleyebilirsin.” Mantosunu Thonet elbiseliğe astı.

Haugsdorff genzini temizledi. “Haydi sevgilim, sadece önümüzdeki hafta sonunu düşünerek aldığım keyfi kaçırmak için yok yere kavga çıkarma.”

“Benim hiçbir şey çıkarttığım yok.” Anna kendisi için çay suyu koydu. “Sadece senin sanki her şeyi kontrol etmek zorundaymış gibi hareket etmenden hoşlanmıyorum. Ve şimdi git, yoksa atının kişnemesini ta Erdberg Caddesi'nden duyacaksın.” Haugsdorff'u meydan okurcasına yanaklarından öptü. Bu defa kazanan tereddütsüz o olmuştu. Haugsdorff bunu biliyordu ve itiraz etmeksizin geri çekildi. Ama yine de, Anna ardından kapıyı kapayamadan taleplerini tekrar dile getirdi: “Unutma, gelecek hafta sonu bana rezerve.”

“Aslında ‘iyiler’dendirler, yeniliklere açık, entegrasyona istekli, nümayişçi olmayanlardan,” diyor Yusuf kâğıdı kısaca inceledikten sonra, “bu-ülkede-gösteri-yapmayalımclar’dan.”

“‘İyiler’ ne demek?” Anna kâğıdı geri alıyor.

“Fanatik olan, karılarını ve kızlarını manto ve başörtüsü olmadan sokağa çıkarmayan veya kendi devletlerini kurmak isteyen ve militan kadrolarıyla özel ordularını finanse etmek için eroin kaçakçılığı yapan ‘kötüler’in aksine ‘iyiler’.”

“Peki ben niye davetliyim?”

Yusuf omuz silkiyor. "Belki de Ayverdilerden biri."

"Bu ailenin onlardan olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Belki birisi senin ismini vermişti."

"İsmimi mi? Hangi bağlamda?"

Yusuf bir kere daha Doğu bilgeliklerinin hazinesini eşeliyor: "Söylediğin, bütün şehre ait olur, sana ait olan sadece söylemediğindir."

"Şimdiye kadar ne olmadıklarını söyledin, şimdi de bana ne ya da kim olduklarını anlat."

"Bildiğim kadarıyla hiçbir zaman ortodoks değillerdi. Yüzyıllarca gizlendiler. Çok yaygınlar. Her zaman iyi bir şöhretleri olmamıştır. Şimdi yeniden yapılıyor gibi görünüyorlar. 1993'te Sivas'ta, Anadolu'da otuz yedi aydını, ki bunlar yazar, ozan, müzisyen, ressam, entelektüellerdi, bir otelde yakıldı. Otelden kaçamamışlardı çünkü dışarıda kanlarına susamış bir topluluk vardı ve olacakları bilerek günlerdir oraya park edilmiş kamyonlarda hazırlanmış kaldırım taşlarıyla onları taşıyorlardı. Saldırının hedefi sözde, on altıncı yüzyılda yaşamış en büyük Alevi şairlerinden birinin şerefine yapılan toplantı için orada bulunan meşhur bir yergi yazarıydı. Bu arada yazar saldırıdan kurtuldu fakat iki sene sonra kalp yetmezliğinden öldü. Seksen yaşlarındaydı. Daha sonra iki sene evvel İstanbul'da Aleviler'in de katıldığı kargaşalar yaşandı. Burada da, çocuklarını, Türk devletinin finanse ettiği Sünni din derslerine göndermeyi reddediyorlar."

"Kayıtları tutuluyor mu?"

Yusuf ona eğlenerek bakıyor. "Hatırlamıyor musun? Birkaç hafta evvel Alevi blogunun verilerini giren sendin."

"Emin misin?" Anna'nın akli karışmış durumda. Doğal olarak klavyede, sadece klavyede temas ettiği, ama bunun dışında hiçbir bağının olmadığı isimlerin hepsini hatırlayamıyor.

"Kesinlikle. Ben de şaşırmıştım onların da ortaya çıkmasına. Bu sadece, artık onların da risk grubu olarak sınıflandırıldıkları anlamına gelebilir."

"Niye risk grubu oluyorlar ki, eğer senin de dediğin gibi 'iyiler'den iseler?"

“Belki İstanbul örneğindeki gibi onlarla fundamentalistler arasında çatışmalar olabileceğinden korkuyorlar. Gerçi barışçı olarak kabul edilirler ama özerkliklerinin kabul görmesine gitgide daha fazla önem veriyorlar. Güya hep böyle başlamış.”

“Ama hâlâ başlamadı, değil mi?” Anna artık nereyi araştırabileceğini biliyor.

“Kürtler de var aralarında. Sadece bu bile bizim bakanlığın gözünde onları gözetim altında tutmak için yeterli bir sebep.”

Demek Haugsdorff bunun için oraya gitmesini istemiyor. Bu konularla ilgili çok seyrek konuşsalar da sadece “Kürtler” sözcüğü eskiden de onun ihtiyatı elden bırakmasına neden olurdu.

“Ne zaman başlıyor ya da başlayacak sorusu, sadece başlayabilecek olması olasılığının bir sonucudur. Devletimizin koruyucularını ilgilendiren sadece bu çatışma potansiyeli diye adlandırılan şey.”

Yusuf oynarmış gibi aletin düğmelerine basıyor. “Ne kadar hoşgörölü ya da hoşgörüsüz olduğundan bağımsız olarak, bir grup, bir grup olarak kesin çizgilerle ortaya çıkmaya başladıktan sonra diğer gruplara karşı sınırlarını çizer. Meselâ militan Kürtler daha az militan Kürtlerin kendilerini ilk planda Alevi olarak hissetmelerine karşıdır. Ve bir grubun organizasyonun yetkinliği ne kadar fazla ortaya çıkarsa o kadar fazla rakiple başı derde girecektir. Heterodoks toplulukların kendiliğinden gelişimi ortodoks çoğunluğun zaten binlerce yıldan beri uykusunu kaçırıyor.”

Anna merakla Yusuf’un omzunun üstünden bakıyor.

“Gidecek misin cumartesi günü?”

Anna hâlâ düşünüyor. “Ya sen?”

“Belki.” Yusuf elleri klavyede, yazıyor da yazıyor.

“Beraber gidelim mi? Yani eğer Şi Çen’in bir itirazı olmazsa. Yalnız başıma utanırım, o zaman da çok tutuk davranırım.”

“Ya Haugsdorff?” Yusuf sanki Haugsdorff’un kaygılarından birşeyler sezinlemiş gibi soruyor.

“Ben bağımsız bir insanım.” Anna’nın saçları Yusuf’un kulağını yalayıp geçiyor. “Nereye istersem giderim.”

“Yani sen şimdi Semerkant’tan başka yerlerde de armut ol-

duğunu mu söylemeye çalışıyorsun?” Anlaşılan Yusuf aradığını buldu. Hemen ardından tekrar ciddileşiyor. “Ayverdiler görünen o ki tahminimizin aksine kaydedilmemişler. Her iki Hikmet de bulunamıyor artık.”

Anna daha da fazla eğiliyor ona doğru. “Peki sence bunun anlamı ne olabilir?”

Yusuf parmağını dudaklarının birleştiği noktaya koyuyor. “Sana bir hikâye anlatacağım. Bir adam sufi Harkhi’nin evine gelmiş ve bir mürit ona evin Harkhi ‘Usta’nın evi olduğunu anlatmış. Harkhi’nin amcalarından biri olan adam demiş ki: ‘Bu mümkün olamaz. Ben onu çocukluğundan beri tanırım ve kendisi hiçbir zaman bir şey öğrenmeyi beceremeyen biriyken size bir şey öğretiyor olmasına inanmam.’ Harkhi’nin evinde kalmaya devam etmiş, ama buna rağmen ruhani toplantılara hiç katılmamış. Harkhi’nin ölümünden sonra bile birçokları, ki aralarında onun evinde konuk olmuş insanlardan veya iş yaptığı ticaret erbâbından olanlar da varmış, onun bir evliya olduğuna inanmamışlar. Hatta bir ilâhiyatçı şöyle anlatmış: ‘Harkhi’yi otuz senedir tanırdım ve benimle hiçbir zaman yüksek manalı konulardan konuşmadı. Böyle bir tavrı kabul edilemez buluyorum. Hiçbir zaman fikirlerini anlatmaya çalışmadığı gibi beni öğrencisi yapmak da hiç umurunda olmadı. Bir sufi olduğunu sadece bir kasaptan duydum.’ Ne anlatmak istediğimi anlıyor musun?”

Anna bakışları hâlâ Yusuf’un ekranına odaklanmışken kafasını sallıyor. Normal olarak onun girdiği veriler Yusuf tarafından tekrar kodlanıyor. En azından PACIDIUS’ta böyle çalışıyorlar. Acaba Yusuf’a mı sormalı yoksa kodları kırmayı önce kendi kendine mi denemeli? Bu işte her zaman oldukça iyiydi. Belki de Yusuf kendiliğinden ele verir sırrını, ki bu önceden de sıkça gözlemlendiği bir olay. Yani kod-sözcüğün kodlayıcı tarafından, işlemiden sonraki ilk yarım saatte tesadüfiymişçesine birçok defa kullanılması.

Anna ilk defa merdivenlerde, beşinci kattaki hat ustasının kızı olabilecek bir kadın gördü. O da bir çeşit başörtüsü takıyor, ama güvercin grisi ipek eşarbi başına sarış tarzına bakılırsa, moda

uygun bir aksesuar da olabilir. Koyu mavi manto oldukça uzun olsa da şık bir kesimi var, ek olarak koyu renk çoraplar ve topuklu ayakkabılar onu uzun boylu ve ince gösteriyor.

Anna belli belirsiz selamlıyor, tanımadığı halde aynı evde oturduğunu düşündüğü birini nasıl selamlarsa insan. Kadın bunu fark etmemiş gibi görünüyor ilk anda, fakat Anna onun yanından geçmişken aniden dönüp arkasından "İyi akşamlar!" diye sesleniyor.

Yemek saati; kadının bu saatte yine de evden çıkıyor olması Anna'ya garip geliyor. Hikmet kadının babasıyla ilgilendiğini ve ona yemeklerini memleketinden alışkın olduğu şekilde -bundan da anlaşılan aynı derecede zengin bir masada- hazırladığını anlatmamış mıydı?

Belki de aslında hat ustasının kızı filan değil bambaşka biri. Apartmanda birini ziyarete gelmiş biri. Ama kadını birkaç ke-re, hem de apartmanda görmüş olduğu hissini kafasından atamıyor, sadece yüzünü hafızasına almamış.

Aniden kendisini yukarıya doğru çıkarken buluyor. Uzak-tan hâlâ, kendi dairesinin ne yeşil bir yaprak ne de başka bir şeyin yapışık olduğu kapısını görebiliyor. Ama bir şey onu merdivenlerden yukarıya doğru çekiyor, kendi kendisine bu-nun ne kadar delice, evet âdeta çocukça bir fikir olduğunu söylese de karşı koyamıyor. Eğer illa böyle bir şey yapacaksa, önce kapıcıdan bilgi almış olması daha iyi olurdu. O hat usta-sının dairesinin numarasını muhakkak biliyordur. Ama bunun için artık çok geç. Şimdiye kadar hiç kendisinin oturduğu üçüncü kattan yukarıya çıkmamıştı. Sanki burada yukarıda başka bir hava esiyormuş gibi geliyor ona.

Apartman eski, masif taş merdivenleri ve demir parmaklıklı pencerelerin açıldığı aydınlık koridorları var. Kolay ulaşılabilen alt katlarda bu pencereler duvar örülerek kapatılmış ve ko-ridor tarafındaki küçük odalarla mutfakların birleştirilmesi neticesinde, mutfakların iç avluya bakan pencereleri olmasıyla lüzumsuz hale gelmişler. Asansör olmadığı için dairelerin fi-yatları hâlâ hesaplı. Binanın sahibi bir kadın, kirayı kendisi hesaplayıp her üç ayda bir ödeme kâğıdını kapıya sıkıştırıyor.

Koridorun ışığı söndü. Merdiven boşluğunun pencerelerinden hâlâ biraz ışık giriyor olsa da koridorlar epey karanlık oldu. Anna bu pencerelerden birinden aşağıya avluya baktığında, onu ara sıra ziyarete gelen kedinin, pencerenin pervazında son derecede tehlikeli bir şekilde dengesini buluşunu ve sonrasında çoğunlukla yemek artıklarıyla dolu küçük bir kap bıraktığı balkonuna zıplamak için hazırlık yapışını görebiliyor.

Dairelerin kapılarının altından, ince ışık demetleri ve savaş öncesinden kalma duvarların gemlediği alışılmış sesler gizlice sızıyor. Beşinci kattan sonra artık sadece ev sahibesinin de bir seferinde anlattığı gibi metal bir kapıdan geçilerek çıkılabilen çatı aralığı var. Ama artık bodrumda apartmana ait çamaşır makineleri bulunmadığından çatı aralığını da kimse çamaşır asmak için kullanmıyor. Bir zamanlar ev sahibi çatı aralığının içini yaptırmayı düşündüğünü muğlak bir şekilde belirtmişti. Ama o zaman bir asansör de olması لازمmış, yalnız tadilatlarla bir başlanırsa sonunun ne zaman geleceği belli olmazmış ve böyle bir durumda masrafları kiracılara yansıtması gerekirmiş. Bundan da hâlâ çekiniyormuş. Hâli hazırdaki kiracılar bunun için ona müteşekkirmiş gibi görünüyorlar.

Koridor merdiven boşluğundan epeyce daha karanlık ve Anna'nın en azından kapılardaki levhalardan isimleri okuyabilmek için ışığı açmaktan başka seçeneği kalmıyor. İsimleri incelemeye başlıyor. Bu isimlerden hangisinin Türkçe olduğunu bulabileceğine inanıyor. İşinden bu kadarcık da olsa aklında kalmış, yani çeşitli dil gruplarından isimlerin aşağı yukarı nasıl tınladıkları. Doğal olarak birbirine yakın dillerde zorluklar oluyor, ama genel olarak çıkartabiliyor isimleri.

Yapmayı düşündüğü şeyin yavaş yavaş farkına varıyor, zili çalmak ve yaşlı adamın açıp açmayacağını beklemek. Eğer kızı gittiyse kapıyı onun açması kadar doğal bir şey olamaz. Anna yarım yamalak bile olsa Almanca konuşup konuşmadığını bilmiyor. Her halü kârda Hikmet'in ismini söyleyip onun yüz ifadesinden, bu ismin onun için bir anlamı olup olmadığını anlayacak. Ve eğer o, gözlerinin en ufak parlamasıyla, ismin dile getirilmesini takip eden bakıştaki tanımayla kendini ele

verirse; bu Anna için bir hayaletin peşinde koşmadığının, tanıdığına inandığı bu Hikmet'in gerçekten var olduğunun veya hiç olmazsa bu arada başından neler geçmiş olursa olsun, bir zamanlar var olduğunun ispatı olurdu.

Grauensteiner, Lowatschek, Brusatti, Hinterberger... Bu isimleri hemen eleyebilir. Sonra ismi Erdal olan bir başkası. Anna tereddüt ediyor. Bir sonraki kapıda daha emin olabiliyor. Yılmaz, altında elle çok güzel yazılmış, Celaledin. Herhalde bu olmalı. Zile basarken kapının çerçevesinin üst kısmında mavi beyaz bir cam madalyon görüyor. Madalyon zil çalındığında sessizce titriyor.

Hiçbir hareket yok. Anna o kadar gergin ki başka hiçbir şeyi algılayamıyor. Ya ihtiyar adam ağır işitiyorsa? Ya da arkadaki odalardan birindeyse? Zile bir kere daha basıyor ve evin içerisinde nasıl çaldığını açıkça duyabiliyor. Ustanın kapıya bakmadan evvel ceketini giymesi ya da ev terliklerini ayağına geçirmesi gerekiyorsa bile yakında adımlarını sürüyüşü duyulmalı. Anna sürüklenen adımlar olacağını varsayıyor ve o kadar kendini zorlayarak dinliyor ki sürüklenmeyen adımları kulağı algılamıyor. Ustanın kapıda belirecek yüzünü öyle koşullanmış bekliyor ki, bir kadın sesi ona hitap ettiğinde de hemen tepki vermiyor.

“Bize mi gelmiştiniz?”

Yakalanmış olma duygusu ancak şimdi Anna'yı sarsıyor. Hikmet'e ait bir iz bulma fikrinin pençesinde, biraz evvel gördüğü kadının yaklaşan adımlarını hiç fark etmemiş bile. Kadın anlaşılan, kokusu şimdi etrafını saran taze ekmeği alıp gelmiş sadece. Anna kızarıyor ve eveleyip gevelemeye başlıyor. “Özür dilerim, ama burada bir hat ustası oturmuyor muydu? Onunla görüşmek istiyordum.”

Kadın kaşlarını yukarı doğru kaldırıp yüzünü biraz acı duyararak buruşturuyor. “Bu mümkün olmayacak, ama yine de lütfen içeri girin.”

Anna davete uymalı mı pek bilemiyor. Daha o bir karara varamadan, kadın onu dirseğinden hafifçe iterek kapıdan içeri sokup ışığı açıyor. Antrede ilk olarak başındaki güvercin grisi

eşarbi çıkartıyor. Sık bukleli, koyu kahverengi saçları, anlamlı gri yeşil gözleri, ince, alınmış kaşları var. Otuz yaşlarının başlarında olmalı, üstünden neredeyse çıkarıp attığı uzun mantonun altında dar bir etek ve turkuaz mavisi bir kazak giyiyor.

“Hiçbir şekilde sizi rahatsız etmek istemezdim,” Anna ezilip büzülüyor, “sadece bir bilgi almak istiyordum. Ama bunun mümkün olmadığını söylediğinize göre şimdi gidip başka bir zaman gelebilirim, belki o zaman sizin için daha uygun olabilir.”

Kadının arkasından bir tür oturma odası olan daha büyük bir odaya giriyor.

“Ne yazık ki sizi umutlandırabileceğim bir başka sefer de yok.” Kadın bir el hareketiyle ona yer gösteriyor. “Zira babam on gün önce vefat etti. Onu Türkiye’de toprağa verdik. Ben ancak bugün İstanbul’dan döndüm. Bu yüzden alelacele ekmek almam gerekti.” Sanki Anna’yı evin kapısını dinlerken yakaladığından dolayı ondan özür dilermiş gibi hafifçe gülümsüyor.

“Taziyelerimi sunarım,” diye fısıldıyor Anna, “eğer bunu bilmiş olsaydım kesinlikle bugün gelmezdim. Ben de bu apartmanda oturuyorum.”

Kadın kafasını sallıyor. “Biliyorum. Ben sizi sıkça gördüm.” Anna şaşkın ve kadına duygularını paylaştığını inanılır biçimde nasıl ifade edeceğini düşünüyor. “Eğer yalnız kalmak isterseniz hemen giderim. Çok yorgun olmalısınız, seyahatten ve bütün olanlardan.” Kadın bir an için yanına oturuyor. “Haklısınız, yorgunum, hem de uyumak için fazla yorgunum. Ve yalnız olmak istemiyorum. Eğer sizin için bir sakıncası olmayacaksa biraz kalın. Benimle birşeyler yiyin. Taze beyaz peynir getirdim yanımda ve henüz bu sabah hazırlanmış börek ve poğaçalar. Bir de çay demlerim bizim için.”

“Ama bu şekilde öylece...”

Anna başka bir hayata dalışından utanıyor ve hâlâ şimdi ne yapması gerekiyor, kalmalı mı yoksa gitmeli mi, bilemiyor. Kadının davetinde ne kadar ciddi? Yoksa sadece nazik olmaya mı çalışıyor?

“Kalırsanız beni sevindirirsiniz. Samimi söylüyorum. Hatta bana yardım etmiş olursunuz. Babam bu evde benimle beraber

beş sene oturduktan sonra burada geçireceğim ilk yalnız saatlerimden korkuyordum. Söylediklerimde samimiyim, lütfen biraz daha kalın.” Aynı anda, Anna kafasını eğerek onaylamaktan başka bir şekilde cevap veremedi, ayağa kalkıp mutfakta kayboluyor.

Anna açık mutfak kapısından kadının çalışmasının sesini duyarken duvarlarda asılı birkaç kaligrafiye yakından bakabilmek için ayağa kalkıyor. Bunlar soyut resimler, yazıyla oluşturulmuş resimler. Demek bunlardan bahsederken Hikmet’in kastettiği böyle şeylerdi ve herhalde böyle resimler yapmayı öğrenmek istiyordu.

Ah Hikmet! Onu düşünmek Anna’nın bütün vücudunu sarıp yüreğini öylesine hoplatıyor ki tüyleri ürperiyor. Sonra göğsünde, yukarıya doğru çıkarak boğazını düğümleyen bir acı hissediyor. Göz pınarlarında şimdiden biriken yaşları tutmakta çok zorlanıyor.

Bu evde olduğundan beri Hikmet’in onun tanıdığı kişi olarak varolma olasılığı arttı. Hatta Anna pek de uzun olmayan bir zaman önce onun tam bu evde bulunduğundan ve belki de bu kadınla konuştuğundan emin.

“Bu arada, benim ismim Samiha.” Kadın mutfaktan dolu bir tepsiyle dönüyor. Anna da kendisini tanıtip bir küllükle küçük bir bakır vazoyu tepsiye yer açmak için kenara çekiyor.

“Türk çayı bu,” Samiha bardakları dolduruyor, “umarım seversiniz. Hint çayından biraz daha yumuşaktır.” Küçük bir tabağı Anna’nın önüne koyup onu börek, zeytin ve beyaz peynirle dolduruyor. “Lütfen,” diyor tekrar tekrar, “lütfen buyurun.”

En azından kadını hayal kırıklığına uğratmamak için Anna yemeye başlıyor. Öğleyn yediği jambonlu sandviç dışında hiçbir şey koymadı ağzına bugün, alışverişe çıkmak ve kendine birşeyler pişirmek için özel bir istek duyduğu da söylenemez. İştahsızlığı arttı, büyük olasılıkla nihayetinde bir dilim ekmeğe tereyağı sürüp yiyecek, sonra yatmadan evvel bir parça çikolatayı mideye indirecekti. Ama şimdi tat alma sinirleri tekrar uyanıyor sanki. Yavaş yavaş yediğini ve ne yediğini algılamaya başlıyor. Tat ağzının içinde en ücra köşelere yayılncaya

kadar çiğniyor ve Samiha tabağını ikinci kez doldurduğunda itiraz etmiyor.

Samiha sadece bir iki lokma birşeyler yiyor, sanki amacı sadece yemek yerken ona eşlik etmek. Ama Anna'nın yemek yiyişini seyredebilmekten sevinçli olduğu yüzünden okunabiliyor.

“Çoktandır böyle iştahlı yememiştım.” Samiha küçük tabağı onun için bir üçüncü sefer doldurduğunda mahcup bile oluyor. “Aslında daha fazla yiyecek halim kalmadı ama insan bir yemeye başladı mı...” Tamamen çiğnemekle meşgul, utangaç gülüyor.

Samiha gülümsüyor. “Tatlılardan da denemelisiniz. Tatlı birşeyler de getirdim.” Mutfağa gidip bir kap tatlı hamur işi getiriyor ve kabı Anna'nın önüne koyuyor. Anna birşeyler alıyor.

“Herhalde ya obur olduğumu ya da iyi yetiştirilmediğimi düşünüyor olmalısınız.” Anna ağzını silip çayını bitiriyor. Samiha, ortasında darlaşıp ağzına doğru tekrar genişleyen lale şeklindeki bardakları tekrar dolduruyor.

“Bunlara ‘ince belli’ denir,” diyor Anna'nın hayran bakışlarını takip eden Samiha.

“Bana şu an hiç belim yokmuş, sadece şişko bir karnım varmış gibi geliyor.” Anna kendisini tok ve tuhaf bir şekilde güvende hissediyor. Duvarlardaki hat örnekleri olmasa bir süre için aslında neden geldiğini unutabilirdi. Birazdan Samiha'ya bir açıklama yapması gerekecek.

Samiha Anna'ya küçük, kakmalı bir kutudan sigara tutuyor ve Anna reddettiğinde kendisinin bir tane içmesinin onu rahatsız edip etmeyeceğini soruyor. Anna kafasını sallayarak hayır diyor. Hâlâ inanılır bir açıklama arıyor. “Maalesef babam size artık yardımcı olamaz.” Samiha Anna'nın düşüncelerini tahmin etmiş gibi. “Ama belki ben olabilirim.”

Anna ayak uçlarına bakıyor. “Konu öğrencilerinden biriydi, Hikmet Ayverdi.” Kısa bir an için yine onun için araştırması gereken şu işle ilgili hikâyeyi anlatmayı düşünüyor ama sonra vazgeçiyor. Onu bu kadar misafirperverce ağırlamış kadına yalan söylemek istemezdi ve o da zaten inanmazdı. “Nereelerde olabileceğini biliyor musunuz?”

Samiha kısa bir süre ve garip bir biçimde sınırcasına gözlerine bakıyor, sonra sanki ona bir şey ifade etmesi için sık sık duyması gerekiyormuşçasına birçok kez tekrarlıyor ismi. “Bilmelisiniz ki ben çalışıyorum. Onun için ancak akşama doğru eve geliyorum. Buna karşın öğrenciler çoğunlukla gündüz burada olurlardı. Hatta bir kaçıyla hiç tanışmadım. Ayrıca geleceğin hattatları bazen başka bir isim kullanırlar, yani zamanı geldiğinde eserlerine atacakları imzayı. Hikmet Ayverdi... Bu ismi bundan önce hiç duyduğumu zannetmiyorum. Her ne kadar...” Sanki bir şey düşünüyormuş gibi bir an için duralıyor, sonra devam ediyor: “Her ne kadar Ayverdi ismini tabii ki tanıyor olsam da.”

Anna'nın kalbi çarpmaya başlıyor, bir açıklamanın en ufak bir kırıntısıyla dahi memnun olmaya hazır, öne doğru eğiliyor.

“Benim sözünü ettiğim Ayverdiler ‘Hazinenin Muhafızları’ olarak tanınırlar.” Samiha yan odaya geçmişti, şimdi elinde sade, sarımtırak bir kitapla geri dönüyor. Kitabın üzerinde siyah bir çerçeve içersinde turuncu renkli birkaç Arap harfi görülebiliyor.

“Bu Türk hat sanatı üzerine bir kitap, İstanbul'daki Yüksek İslam Araştırmaları Enstitüsü'nden bir hat hocası tarafından özellikle öğrenciler için yazılmış. Girişi Vakıf Yönetim Kurulunun Başkanı olan Ekrem Hakkı Ayverdi diye bir zat tarafından yazılmış. O ve eşi İlhan en önemli hat koleksiyonlarından birinin sahibidirler. Babam onları şahsen tanıdı. Sizin Hikmet Ayverdi bu İstanbullu Ayverdilerin bir akrabası olabilir mi sizce?”

Anna omuz silkiyor. Nereden bilebilir ki? Ne biliyor ki zaten? Biri ona bir isim söyledi ve Anna bu ismi taşıyan kişiyi tanıdığını zannetti. Fakat öyle görünüyor ki bu isimdeki kişi sanki hiç olmamış veya en azından artık yok. Ve bütün izler de kaybolmuş durumda.

“Sadece kardeşlerinin Naschmarkt'ta bir manav dükkanı işlettiğini biliyorum.” Annesinin isminin Feride Hatun olduğunu eklemek isterdi ama bir şey bunu yapmasını engelledi.

“Demek ki bayağı birşeyler biliyorsunuz. Niye oraya gidip

sormuyorsunuz ki? Bir Türk kadını değilsiniz, bunu rahatça yapabilirsiniz.” Samiha böylece -belki de farkında olmadan- kaygılarını dile getirmişti. O, Anna, Türk değildi, aslında yapılmaması gereken bir şey yaptığında bu mazur görülebilirdi. Olayın garip yanı ise onun, Anna’nın, Türk olmamasına rağmen veya özellikle Türk olmadığı için özünde aynı kaygıları duyuyor olmasıydı.

“Kitaba biraz bakmama müsaade eder misiniz?” Anna hâlâ kitaptan mesafe kaydetmesine yardım edebilecek birşeyler çıkartabilmeyi umuyor.

“Çekinmeden bakabilirsiniz. Korkarım ki size fazla hitap etmeyecektir. Resimlemeler maliyetler nedeniyle siyah beyaz ve metinlerin hepsi Türkçe.”

Anna sayfaları çeviriyor. Bir bölümde sadece harfler var, çeşitli yazı tiplerinden örnek satırlar olduğu aşikâr. Diğer bölüm asıl olarak Türkçe metinler, buna ek olarak bir hattatın kullandığı mürekkep hokkası, makas, cetvel, kalemtıraş, kalem ve kalem kutuları gibi aletlere ait birkaç resim.

“Peki bu kim?” Anna eliyle yazı yazan yaşlı bir adamın resmini gösteriyor.

“Bu Necmeddin Okyay isimli usta, yazı yazarkenki duruşunun incelenebilmesi için burada fotoğrafı var.”

Beyaz saçlı adamın yüzünün tamamını kaplayan sakalları var ve çizgili, yakasız, gece entarisine benzer bir şey giymiş. “Sol bacağının üstünde oturuyor, sağ ayağını bir yere dayamış ve dizinde bir altlık tutarak üzerinde ‘Farisî yazı’ olarak tanınan Ta’lik’le çalışıyor. Ta’lik özellikle akıcı ve zarif görünmesiyle belirginleşir. İslam öncesi Pehlevi’den etkilendiği iddia edilir.”

Anna Hikmet’i böyle otururken hayal etmeye çalışıyor. Sağ eliyle çizgiler ve karo gibi görünen noktalar çizerken soluyla altlığı tutan bir Hikmet’i. Yoksa tersi mi? Bir anda Hikmet’in solak mı sağlak mı olduğuna karar veremiyor. Ve bununla ilgili olarak ne kadar detaylı düşünürse Hikmet de iç gözünde o kertede belirsizleşiyor, ta ki Anna artık onun yüzünü bile tanıyamaz hale gelene dek.

“Bu Hikmet Ayverdi’nin ne kadar bir zaman babama geldiğini biliyor musunuz?” Samiha bir kere daha en baştaki sorusuna geri dönmek istermiş gibi görünüyor.

Anna kafasını sallayarak hayır diyor. Hikmet hakkında bildiklerinin aslında ne kadar az olduğunu kendisine tekrar tekrar itiraf etmek zorunda kalmaktan utanç duyuyor. Kaligrafi de iz sürmek için düşündüğü kadar verimli değil.

“Bu şekilde yazmayı biraz olsun öğrenebilmek ne kadar sürer? Bu sanat üzerine neredeyse hiçbir şey bilmediğimi itiraf etmek zorundayım. Bütün bildiğim Hikmet’in bana gösterdiği birkaç egzersiz kâğıdından ibaret.”

Samiha içini çeker gibi yapıyor. “Biraz birşeyler öğrenebilmek bile en azından beş sene sürer. O zaman dahi kabul ve takdir edilen bir ustanın onayı gereklidir. O bu beş senede gerçekten birşeyler öğrenilip öğrenilmediğine karar verir.”

Yazıyı her zaman sadece bilgi, içerik aktaran bir şey olarak algılamış olan Anna sadece şaşkınlık duyabiliyor. “Beş sene çok uzun bir zaman, bu süre Arap dilinin öğrenilmesini de kapsıyor mu? Hikmet’ten öğrendiğim kadarıyla harfler Arap alfabesininkiler ve hatla yazılanların büyük kısmı dini içerikli, dolayısıyla onlar da Arapça.”

“Şart değil.” Samiha kitapta özellikle güzel bir yazıyla yazılmış bir sayfayı açıyor. “Tabii ki tek tek Arap harflerini öğrenmek gerekiyor, keza Kuran ve hadislerden en önemli rumuz ve kelimeleri de. Ama asıl önemli olan tek tek harf gruplarının ne anlama geldiği değildir, asıl mesele onlarla ne tür manevi duyguların ifade edildiğidir. Bu tür yazıda söz konusu olan hissiyatın geometrisidir, hangi maddi araçlarla bunun yaratıldığı hiçbir önem taşımaz. HAT, ki Arapça’dır, aşağı yukarı ‘uzun ve düz yol’ anlamına gelir. O ruhun yüksek üslûbudur. Gerçek ustalar harflerinden aynen ressamların renklerinden tanınabildiği gibi tanınabilirler.”

“Hiç kendiniz denediniz mi? Sormak istediğim, babanız size de ders verdi mi?”

Samiha bu defa açıkça duyulacak şekilde iç geçiriyor. “Küçük bir kızken evet. Ama ben fazlasıyla sabırsızdım. Babam

hep derdi ki..." O anda gözleri yaşla doluyor ve konuşmaya devam edemiyor. Anna elini tutuyor, Samiha hıçkırıklarla gitgide daha fazla sarsıldığında onun yanına oturup kolunu omzuna atıyor ve bir anda Anna'nın da gözlerinden yaşlar süzülüyor. Samiha'yı sözcüklerle teselli etmeyi denemiyor bile, sadece diğer eliyle kolunu okşuyor ve biraz sonra her ikisinin de ağlaması neredeyse başladığı kadar ani sona eriyor.

"Özür dilerim." Samiha gözlerini siliyor ve onun gibi mendilini çıkarmış Anna'ya bir açıklama yapmak durumundaymış gibi ekliyor: "Gözyaşı aktığında gönül ferahlarmış."

Anna sanki şimdi kendisi de biraz teselli bulmuş gibi bir his duyuyor. Ayağa kalkıp cömert ağırlama için teşekkür ediyor.

Samiha kabul etmiyor. "Asıl ben size teşekkür borçluyum. Bana gerçekten yardımcı oldunuz. Şimdi nihayet uyuyabileceğime inanıyorum." Samiha da ayağa kalkmış, Anna'yı kapıya götürüyor. "En kısa zamanda beni ziyaret etmeyi unutmayın, ne zaman canınız isterse."

"Öylesine uğrayayım mı?" Anna kapının eşiğinin diğer tarafına geçti bile.

"Evet, öylesine uğrayın. Bu arada ben de biraz kulaklarımı açarım. Belki bir dahaki sefere size daha fazla birşeyler söyleyebilirim."

İnternet yuvasına dönüş. Anna yine ağa bağlanmış. Hayaletler arasında bir hayalet. Şimdilik henüz dinleyici, sanal bir figüran rolünde. Sörf yapmak. Bir Newsgroup'tan diğerine. Bizzat üzerinde çalıştığı PACIDIUS'u, Hikmet bir kenara, Ayverdilerden herhangi birine dahi ulaşacak kadar itaat altına almayı başaramadıktan sonra eğlenceye ihtiyacı var.

Bu isme girişin sanki bloke edilmiş gibi olması yavaş yavaş ona korkutucu gelmeye başlıyor. Kaydedilmiş bu kadar isim arasında özellikle bu ismin çağrılanıyor olması çok çok ufak bir ihtimal. En azından Yusuf'un bulmuş olması gereken yaşlı Hikmet Ayverdi de bulunamıyor. Yoksa Yusuf'un bilgisi bu son derece ciddi programdan değil de gülünç gerçeklikten mi kaynaklanıyor ve o merhum Ayverdi'yi söylediğinin aksine önce-

den tanıyor muydu? Anna dikkatli olmalı. Arayışı izler bırakabilir ve bu şu an hiç de iyi olmaz. Hiç kimse için.

İnternette herkes konuştuğu gibi yazar. Hiç kimse, başkalarının bilmesini istediğinden fazlasını ifşa etmek zorunda değildir. Her şey sözdür. Foyası ortaya çıkanın foyası orada çıkar ortaya. Chat arkadaşının saç rengini virgül kullanımından anlamaz tabii ki, ama yine de bir sürü şey anlaşılır. En vahşi *flamelerden*, şu sanal küfür orjilerinden, söz failinin nasıl bir ruhun çocuğu olduğu açığa çıkar. Hiç kimse sanal uzayda cismiyle varolmadığı için, kullanıcılar zorbalığa temayül gösterirler, kurtlarını dökerler ve üzerlerindeki basıncı tahliye ederler. Fakat yine de dayanışmacıdırlar. Kendi sanal kuşaklarının *grupleriyle* dayanışmacıdırlar.

Anna kendisini okul günlerine geri dönmüş gibi hissediyor, neredeyse çocuk yuvasındaki gibi. Kendini fark ettirme arzusu parmaklarını kaşındırıyor, ama henüz ne istediğini bilmiyor. En iyisi bir süre daha üstündeki örtüyü kaldırmayıp her köşeye bakması. Yokluğunda geçen yıllarda arz büyümüş, jargon da gözle görülür şekilde sığlaşmış. O zamanlar en büyük keyif sadece bütün yeni ve *cool* muhabbetleri öğrenip, soysuz şövalyelerin tacizlerine aynı şekilde küstah cevap vermekten, kısaca söylemek gerekirse sıçıp sıvamaktan ibaretti.

Bazı söz kalıplarını hâlâ biliyor, yenileri de kolay anlaşılıyor. Erken dönem kullanıcılarının ilk yaratıcı ataklarından sonra internet korsanlarının gizli dili sıradanlaşmış. Yine de ara sıra Frantischek'in bile ha deyince üretemeyeceği cümleler okuyor.

Siyasi tetikçiler da çoğalmış. Cerhedilemez tarzda -dipnotlarla- yazılmış tebliğlerin bazıları neredeyse midesini bulandırıyor. Bu, başka zamanlarda beyin jimnastiği olarak kabul ettiği kod kırmaktan aldığı keyfi bile kaçırıyor. Sanal Thor'un* gelecek hafta sonu için ne gibi canavarlıklar planladığını öğrenmeyi hiç de istemiyor. Sadece antrenman için eski mitoloji sözlüğünü bulup tekrar ortaya çıkarıyor. Kodların önemli bir kısmını çözmek hâlâ İncil, "*Kleiner Pauly*"** ve bir iki tane

(*) Cermen ırkının en büyük tanrısı - ç.n.

(**) Antik Dünya üzerine hazırlanmış önemli bir ansiklopedik sözlük - ç.n.

daha kalın kara kaplıyla mümkün, eğer insan gereğince kur-nazsa ve ona eşlik eden muhayyilesi varsa. Anna için problem değil. Sanal dünyanın çılgınları da yaşlı Avrupa'nın arkaik kül-tür adalarını kodlama materyali temin etmek için kullanmak-tan imtina edecek kadar hızlı düşünmüyorlar. Ve bu materyal yüzyıllardır aynı kaldı. Gerekli olan sadece nereye başvurması gerektiğini bilmek.

Belki de Yusuf'un yaptığı sadece başka kaynaklardan fayda-lanmak, mesela İslâmî kaynaklardan. Bu aklına daha erken ge-lebilirdi. Ya Haugsdorff? Farz edelim Haugsdorff ya da onun elemanlarından biri nihâi kodlamayı yapsaydı. O ne kullanır-dı? Dorotheum'un* Biedermeier minyatürleri için düzenlediği son açık artırmanın katalogunu mu?

Anna bu konuda biraz antrenmansız kalmış. Nasıl derdi ho-cası hep? "Makineler tarafından üretilmemiş bir kodun kırıl-ması çevre, köken ve kültürel referans sistemi hakkındaki bil-gilere dayanır." Tabii ki her zaman başarılı olunmaz. Eskiden de her seferinde başarılı olamazdı. Ama genelde yüzdesi ol-dukça iyiydi.

Artık yabancı kökenli vatandaşlar için *newsgruplar* da var. Eski ve yeni yaraların sarılması için buluşma noktaları. Aynı istiap haddini doldurmuş tekne de bulunanların hepsi için. Bu nedenle misafir eden ülkenin dilinde. Veya İngilizce, hayal kı-rıklığına uğrayanlar ve dışlananların mümkün olduğunca faz-lasının dertlerini dōkebilmeleri için. Yeni gelene bir koruyucu verilir, bilgi ve iletişim akışını aksatmaması için olabildiğince hızla âdetleri, tabiri caiz ise internet örfünü öğreten bir koru-yucu melektir o.

İlginç bir öneri şu cumartesi günkü Alevi şenliği.

Gitmeli mi acaba? Anna henüz karar vermiş değil. Diğer ta-raftan, sadece Haugsdorff'a ona istediği gibi hükmedemeyece-ğini göstermek için olsa bile gitmek istiyor. Son iki senede çok konuda, evet hatta gereğinden fazla konuda ona bel bağladığı doğru. Anlamsızca sörf yapmaktan sonunda yakasını kurtardı-

(*) Viyana'daki meşhur bir açık artırma kuruluşu - ç.n.

ğında, o hayatına girip oluşan boşluğu doldurmuştu. Ama birdenbire Anna başka birşeyler arzuluyor. Boş zamanını kiminle ve nasıl geçireceğine kendisi karar vermek istiyor. Haugsdorff istediği kadar konuşsun, anlaşma da neymiş. Ya onu PACIDUS'tan aldırırsa? Ama Haugsdorff herhalde bu kadar ileri gitmeyecektir. O, kültürlü ve karakter sahibi adam. Tabii ki Anna'nın itaatkâr olmasını isterdi. Ama Anna Margotti birdenbire kalbinin varlığını hissediyor.

GURBET diye kulağa tuhaf gelen bir isim taşıyan bir *newsgroup*'ta birkaç tane Türkçe ad seçebiliyor. Bu GURBET de ne demek acaba? Belki de küçük bir Türkçe sözlük edinmeliydi. Bir de Kuran. Yusuf'a soramaz. Gerçi Yusuf'un kendi tarafında olduğuna inanıyor ama mühürledikten sonra Anna'nın programlara girmesine izin veremez. Ve şu sıralar genellikle suskun.

Anna Ayverdilerden bahsetmek istediğinde her defasında "Her şey tamam!" mesajını veriyor ona Yusuf. "Ne kadar az bilersen kafan o kadar az ağrır."

Ve Anna bir sefer bununla yetinmeyip tam bir kararlılıkla yaşlı Hikmet'i, yani şu ölü Ayverdi'yi sorduğunda da şunun haricinde bir şey söylemiyor ona: "Öldü, bitti, geçti. Suda kaybolan bir harf gibi kayboldu. Dalgalar, çemberler ve gürültü olmadan. Buna sevinmelisin."

İnternet gerçi hâlâ internet ama Anna birkaç sene yaşlanmış. Bir şekilde bu ona baş parmağını emmek gibi geliyor: Bazı durumlarda sakinleştiriyor, insan bundan utanıyor ama tümüyle onsuz da olmuyor. Olayın yeni yetmeliğindeki sanal aşırılıklara ulaşmasına izin vermeyeceğine kutsal bildiği her şey üzerine yemin etti. Sadece biraz gevşemek için takılıyor. Ve kim bilir belki biri, ergenlik çağında gözlerden irak olmak için sığındığı bir köşe gibi çekildiği *World Wide Web*'te sanki tesadüfmüşçesine, ona mesafe almasına yardım edecek bir iz bırakacak. Böyle şeyler oluyormuş.

"İnternet içersinde zamanın kaybolduğu bir deliktir," diye bir şey okumuştü geçenlerde. Ne kadar doğru. Saat gece yarısını geçeli epeyi olmuş. Soyunup çalar saatini kuruyor.

Anna bu sabah biraz geç kaldı. Bomba çoktan patlamış. Enkazın parçaları masadan masaya uçuşup tozu dumana katarak verimli çalışılmasını engelliyor.

Frantischek gidiyor. Şu Cibril denen adam onu ayrılıp Frankfurt'ta bir firmaya geçmeye ikna etmiş. Hepsi Frantischek'in kabuğunu kırışını gözden kaçırmışlar. Alışkanlıktan mı, ilgi eksikliğinden mi yoksa hepsi lüzumundan fazla kendi kendisiyle meşgul olduğu için mi?

Ama birisi Cibril'e bu akli vermiş olmalı. Birisi Cibril'in dikkatini Frantischek'e yöneltmiş olmalı. Birisi artık çocuk olmayan çocuk dâhi Frantischek'in ismini ortaya atmış olmalı. Soru bu birisinin kim olduğundan ibaret.

Bu Cibril niye Teresa'nın bildirdiği gibi Anna'ya yanaşmaya çalışmadı? Veya eğer konu maliyetse neden Ivo'ya kancayı atmadı? Ivo'nun Cibril'in ona teklif ettiği ne olursa olsun kabul etmek dışında bir seçeneği olmazdı. Şimdi burada sabit kadrolu olma olasılığı bayağı yükseldi. Koruyucu ruhunun yakınlarında kalabilecek. Sadece Frantischek'in pozisyonuna geçip, Teresa'nın fedakâr hayat misyonundan faydalanmaya devam eder. Acaba o muydu? Yoksa daha beteri, Teresa mı?

Anna düşüncelerine şaşırıyor. Tabii ki Frantischek'den fazla kazanıyor, Ivo'nun Frantischek'in pozisyonunda kopartabileceğinden de. Demek ki Frantischek olayının bir mantığı var, en azından büyük olasılıkla mümkün olduğunca ucuza işi bitirme ihalesini alan şu Cibril için var. Ama Anna daha iyi, diğer tarafta. Hem de Frantischek'ten bir iki gömlek daha iyi. Hâlâ öyle mi? Bu branşta her şey değişir, hem de her gün. Ama tecrübesi Frantischek'ten daha fazla. Hem de oldukça fazla. Bunun hâlâ bir önemi var mı? Tecrübe bu meslekte bir artı mı? Aslında meselenin özü daha çok, öğrenilmiş olanları olabildiğince hızla unutup sürekli yeniliklere uymak değil mi? Gereğinden fazla yerleşmiş her meleke yeni öğrenilmesi gerekenin önünü keser. Frantischek ondan neredeyse altı yaş daha genç, bir çaylak aslına bakılırsa, fakat Anna'ya nazaran, en yeniye karşı daha önyargısız olmasıyla öne çıkıyor.

Anna meslek hayatında ilk kez kendisine bir işe yarayıp ya-

ramadığını soruyor bütün çıplaklığıyla. Belki biraz abartıyor olabilir fakat şöyle bir etrafına baktığında her birinin aynı şeyi düşündüğü açıkça hissediliyor. Sadece Frantischek bulutlarda geziniyor. Müdire onu hemen açığa aldı, sanki burada ona Frankfurt'ta faydalı olabilecek herhangi bir şeyi öğrenmesi ya da duymasını engellemek istermişçesine.

“Anna,” diyor, “sakın böylece benden bütününü kurtuluyor olduğunu zannetme. E-mail adresini biliyorum. Mesajlarım senin için her türlü kitabın ve hele gazetelerin yerini tutacak.”

“Bu işe annen ne diyor?” Anna gerçi annesiyle hiç tanışmadı ama Frantischek henüz on sekizinde değil.

“O zaten hep Frankfurt'ta suflörlük yapmak isterdi.”

Frantischek masasını boşaltıyor. “Anna, sana bir hediyem var.” Çekmeceden yepyeni, upuzun bir kurşun kalem çıkartıyor. Ucuna pembe, fare şeklinde bir silgi yapıştırılmış süper bir kalem.

“Kokla, lütfen!” Frantischek kalemi Anna'nın burnuna doğru tutuyor. Pembe fare şeftali gibi kokuyor.

“Buna ne diyorsun?” Kalemi Anna'nın eline sıkıştırıyor. “Bir kâğıda bir şey yazdığında her seferinde beni düşünmen için. Salamlı sandviçlerin sayısını bile yazsan.” Anna'nın kulağına yaklaşıp gizlice fısıldıyor: “Bundan sonra acaba Ivo mu almaya gidecek sandviçleri?”

Şimdiden öğrenmiş Frantischek yükselmeyi. Onu kıskandığından değil; mutlu olsun Frankfurt'ta. Ama Anna bu olay nedeniyle kendi piyasasının düştüğünün farkında.

Yusuf ortaya çıktığında bütün bakışlar ona yöneliyor. Yoksa onun parmağı mı vardı bu işin altında? Daha önce Ivo'yu işe alışında olduğu gibi, yardım etmek istediği biri için boş bir pozisyona mı ihtiyacı vardı? Yoksa, her zamanki gibi anlaşılamaz bir biçimde, kendisine yardım edebilecek biri için mi?

Ama Yusuf'un gözlük camları sanki elenmiş altın gibi parlıyor. “Seni fırlama seni,” diyor Frantischek'e neredeyse duyulanmış bir sesle ve bu arada omzuna atıyor kolunu, “bize günümüzü gösterdin. Ben hep söylememiş miydim senin hepimizi sollayacağını?”

Sevinçli heyecan Frantischek'in sivilcelerini akkor hale getiriyor. "Ve ben sana inanmıştım adamım; ben sana, her zaman ki gibi, inanmıştım."

Yusuf en genç çalışma arkadaşlarının ayrılmasının şerefine kadeh kaldırmak için, mesainin bitiminden sonra beraberce bir yere gitmelerini öneriyor. Ama Anna'yla kendisinin dışında kimse, bunun için zaman ayırmayacak gibi görünüyor. Ferdy bile. Perşembeleri bir pul koleksiyoncuları kulübünün saymanı olarak prensip olarak vazgeçilmez bir konumda.

"Zaten bu tür bir üçlemeden alâsı yoktur." Yusuf âdeta rahatlamış olarak gülümsüyor. "Yaşasın sihirli sayı!"

Gigi Anna'yı bürodan aramaktan vazgeçemiyor çünkü gûya evden ona ulaşmak hiç mümkün olmuyormuş. Konu gelecek pazar. Onun ve Haugsdorff'un yemeğe gelip gelmeyeceklerini öğrenmek istiyor. Anna'nın cevabı gecikince bunun Oskar'ın fikri olduğunu iddia ediyor. Kaçırılmaması gereken mükemmel bir patates salatası yaparmış. Zaten Oskar her şeyiyle... bir methiye geliyor peşi sıra Anna tek eliyle çalışmaya devam ederken. Yalnız genel müdür makamı biraz rötâr yapacak gibi görünüyor.

"Önce Haugsdorff'la görüşmem lazım. Bir geziden bahsetmişti." Gerçi bu sadece kısmen doğru ama daha sonra buluncak inanılır bir bahane için iyi bir temel oluşturabilir.

"Her halû kârda olabildiğince erken haber ver ki zamanında alışveriş yapabileyim."

Henüz perşembe. Anna bu hafta sonu randevularını günahı kadar sevmez. Gigi ve Bonny onu son zamanlarda rahat bırakmışlardı, şimdi de Oskar başlıyor. Ne olursa olsun alışkanlık haline gelmemeli, muhakkak bir bahane bulacak. Onun tanıdığı Haugsdorff, her ne kadar Gigi ve Bonny'den hoşlandığını iddia etse de bu türden bir aile bağlantısına pek de meraklı değildir. Bu böyle de kalmalı.

Kalmalı ne demek? Hiçbir şey şimdiye kadar olduğu gibi kalmamalı. Haugsdorff'un sevgilisi olması da. Ona fazla tantana kopmadan bunu nasıl anlatmalı? Arkadaş olarak kalabilir-

ler. Arkadaş mı? Bu düşünce Anna'ya kafasını sallatıyor. Yo hayır, Haugsdorff öyle kolayca ayrılmasına izin vermeyecektir. Arkadaş ha! Eğer Anna onu sevgili olarak istemezse, onunla arkadaş kalmak yerine *Daffinger*'lerinden birinden ayrılmayı tercih ederdi. En azından Haugsdorff böyle bakardı bu meseleye. Anna Haugsdorff'un ayrılmalarını mümkün olduğunca zorlaştıracığından emin. Anna'yı erotik keşfi olarak kabul edip üzerinde sadece kendisinin hakkı olduğuna inanıyor. Bu da biraz korkutuyor onu.

"Manevi ebeveyn eğitimlerinin ürününü azat ediyorlar," diyor lügat paralayan bir edayla Yusuf, Tuna Kanalı kafelerinden birinde oturmuş campari-soda içerlerken. "Umarım Avrupa'nın batısının bu Babil Kulesi'nde ismimize leke getirmezsın."

"Tabii ki ben böyle bir şey yapmam," diye tüylerini kabartıyor Frantischek. Biraz çekinip korktuğu fark ediliyor. "En baştan hiçbir şeye boyun eğmeyeceğim. Herhalde en iyisi bu şekilde davranmak."

"Sakin ol Frantischek, sadece sakın ol. Ne tekme atman ne de ısırman gerekiyor. Kimse kafadan senin kötülüğünü istemez, tabii sen bunu zorlamazsan." Anna bunları samimi söylüyor. Frantischek'i özleyecek, onu ve dünyayı vecizelerle algılayan saf tavrını.

Yusuf bir kere daha güneşin doğduğu ülkelerden gelen ulu bilgeyi oynuyor. "Unutma, ay her suda yansır!" Ve bunun yeterince ruhani bir atmosfer oluşturmadığını görünce ekliyor: "Görmek için gözleri olan biri yıldızların yazısını da okuyabilir."

Ama genel olarak hoş bir ortam oluşmuyor. Ayrılık bir yönüyle, yani duygusal açıdan, çok uzak, ama diğer taraftan Frantischek bütün akli fikriyle şimdiden Frankfurt'ta. Bu demektir ki, içlerinden birinin her zaman en severek yaptıkları şeyi, yani sinemaya gitmeyi, aklına getirmesi sadece bir zaman sorunu. Şanslarına, BEBE'nin, filmdeki Batı Stirya* ırkından

(*) Avusturya'nın, Arnold Schwarzenegger'in de memleketi olan bölgesi - ç.n.

atı Arnold Schwarzenegger'in seslendirdiği münhasıran Avusturya için hazırlanmış kopyası hâlâ oynuyor.

"Haydi o zaman pergelleri açalım!" diye bağılıyor Frantisek coşkuyla ve o anda bütün düşünceleri Frankfurt'tan kopuyor.

Hızlı hızlı metro durağına gidiyorlar ve yürüyen merdivenin basamaklarını çocuklar gibi üçer beşer atlayarak inerlerken Anna yukarı doğru giden diğer merdivende Orhan'ı gördüğünü zannediyor. O anlaşılan Anna'yı fark etmedi ya da en azından tanımadı, ama Anna gördüğünün o olduğundan emin gibi. Eğer yalnız olsaydı yakasına yapıştırdı. Yalancı herif. Yoksa Ayverdilerin yanındaki işe, onunla beraber şu Mesut'u aramak için *İstanbul*'a gittikleri günden sonra mı girdi? Yine de cevap vermek zorunda kalacağı birkaç sorusu vardı. Anna'nın kismetsizliği. Belki bir ara ona tekrar rastlar, icabında evinin karşısındaki kafede.

Filmin başlamasından bir iki dakika sonra giriyorlar içeri, ama BEBE bu şekilde iğdiş edilmiş haliyle bile umulandan daha iyi, böylece son bir kere, üçlü olarak, işe yaradığı tecrübeyle sabit bir yolla zamanın akışını durduruyorlar.

Alevi şenliği için buluşma noktası metrodan inip tramvaya binilmesi gereken durak. Yusuf söylediğinin aksine vakit ayıramamış -Şi Çen şan dersi alıyor, özel, ona ders veren öğretmen bunu hatırlar için yaptığından cumartesileri- ve Anna'dan tam tamına iki dakika sonra o da geliyor. Anna beş dakika geç kaldı, Yusuf yedi. İdare eder. Anna onu uzaktan görüyor; gözlüklerinin parlayan camları, hafif yana yatırdığı kafası, uçuşan kıvrık saçları ve Groucho Marx'ı hatırlatan o kendine has telaşlı yürüyüşüyle metro çıkışının merdivenlerini nasıl tırmandığını seyrediyor. O Anna'yı hemen fark etmiyor, el salladığında dosdoğru ona doğru geliyor.

"Bütün deliklerden çıkıyorlar, değil mi?" Yusuf onu iki yanağından öperek selamlıyor. Gerçekten de her yönden akın akın, aynı hedefe yöneldikleri anlaşılan insanlar geliyorlar. Yusuf Anna'nın dikkatini amblemlere çekiyor. Dar bir kot panto-

lon ve siyah bir blazer giymiş, aslan yelesi gibi saçları olan bir genç kız gümüşten çift ağızlı bir kılıç taşıyor boynunda. Kılıç, ucu ve kabzasından ince bir gümüş zincire bağlanıyor. Bu Zül-fikâr, Hazreti Muhammed'in, yeğeni ve aynı zamanda damadı olan Ali'ye miras kalan kılıcı.* Başka birileri saz denen bir telli çalgıyı tasvir eden rozetler takmışlar.

"Bu," -Yusuf parmağıyla bu rozetlerden birini gösteriyor-, "aralarında birçok müzisyenin olduğunu gösteriyor, bir anlamda goluva şairleri benzeri, şiirlerini şarkı gibi söyleyen ve bu uzun boyunlu, lavta benzeri çalgıyla eşlik eden âşıklardır bunlar."

67 numaralı hattın vagonları durağa girer girmez doluyor. Binenlerin çoğu birbirlerini tanıyor gibi görünüyor. Tramvayla kırlara giden az sayıdaki Avusturyalı onları oturdukları yerlerden gözlüyor, meraklı ve biraz da şüpheyle, bir anda azınlık-lıkta kalmanın uyandırdığı ve kolayca kuşatılmış olma hissine dönüşebilecek bir tedirginlikle.

Kurhalle'ye geldiklerinde insan seli daha da büyüyor. Araba park edecek yer kalmamış, ama büyük çoğunluk zaten yürüyerek geliyor. Girişteki kontroller katı, bir erkek Yusuf'ta silah araması yaparken bir kadın Anna'nın üstünü elleriyle yokluyor; birçoğu sanki Yusuf'u tanıyormuş gibi görünmesine rağmen. Girişte, vestiyerin önündeki bankolarda satılık kaset ve CD'lerle broşürler bulunuyor. Salondan kötü ayarlanmış bir hoparlör gürliyor.

"Birkaç bin kişinin gelmesi bekleniyor." Yusuf düzenden sorumlu ekibin elemanlarından biriyle konuştu. "Saatlerce sürecektir bir program var. Türkiye'den meşhur bir şarkıcıyı getirttiler. Gerçi Alevi değil ama davalarına sempati duyuyor. Büyük sürpriz olarak da bakanın ziyareti planlandı. Bildiğin gibi kısa bir süre sonra seçimler var ve Aleviler, yani Avusturya vatan-daşı olmuş Aleviler büyük oranda onun seçmenleri, o halde onların keyfinin olması için birşeyler yapılacak."

"Hangi bakan?" Anna, büyüklerinden ayrılp kendi başları-

(*) Bu tam anlamıyla doğru değil. Zül-fikâr Bedr savaşından sonra ganimet olarak ele geçirilip Hz.Muhammed tarafından Hz.Ali'ye hediye edilmiştir - ç.n.

na küçük sürüler halinde bir araya gelmiş ve her şeyden önce bağırış çağırış ve muazzam bir hareket etme arzusuyla göze bakan çocukların görüntülerine dalmış. Yüzlerini çok güzel buluyor. Aslında başka zamanlarda çocuklar için -yeğenleri hariç- fazla sempati beslemese de bu küçük, kızarmış kafaları seyretmekten yorulmuyor.

Yusuf kulağına eğilip fısıldıyor: "Hangisi olacak?! Bizimki tabii." Demek ki gelecek olan Haugsdorff'un doğrudan amiri. Bir an Anna'nın midesinden boğazına doğru bir ateş yükseliyor. Haugsdorff onu dün arayıp, cumartesi, yani bugün, düşündüğünün aksine zamanı olmayacağını, çünkü bir rapor vermek üzere bakanın yanına çağrıldığını ve bütün hafta buna fırsat bulamadığı için de bugün yapmasının zorunlu olduğunu söylemişti. Hayat böyleymiş, hele devlet meseleleri. Ama o ne olursa olsun pazarı boş bırakmalıymış. Eğer hava iyiye, at bindikten sonra, hazır ilkbahar da kendisini nihayet hissettirmeye başlamışken şehir dışına bir yerlere gitmek istemiş.

Haugsdorff ona günü nasıl geçireceğini sorduğunda o da evi derleyip toplamaktan ve muhtemelen sinemaya gitmekten bahsetmişti. Alevi şenliğiyle ilgili hikâyeyi tekrar tartışma konusu yapmak hiç içinden gelmemişti. Ama şimdi her halü kârda oraya gitmek istiyordu, hem de Yusuf'la beraber. Tek başına herhalde yine de toparlanıp gelemezdi.

Büyük salona giderlerken Yusuf birkaç el daha sıkamak zorunda. Her seferinde de Anna'nın ismini söylüyor, fakat bu kadar gürültü varken Anna kendi isminin de onun ona tanıstırılanlarınkini anladığı kadar az anlaşıldığından emin, kaldı ki anlasa bile, bütün PACIDIUS tecrübesine rağmen, aklında tutması imkânsız.

Bu salonda sıkça boks müsabakaları yapılır, bu nedenle oldukça büyük bir sahne ve her yerden nispeten iyi görülebilmesi için yükselen oturma sıraları var. Çıkış tarafındaki oturma bloğunun aşağı yukarı ortalarında, sıra başında hâlâ boş bir iki yer var, oturabilecekleri. Yusuf'un hep belirttiği gibi klostrofobik eğilimleri var ve zaten sadece sıra başında oturabilir.

Hoparlör sistemi ya tümüyle bir facia ya da düzgün bir şekilde ayarlanması başılamıyor, ama bu kimseyi rahatsız eder gibi görünmüyor. Sahnede yarım daire halinde bir grup yeni yetme oturuyor. Hepsi Yusuf'un sözünü ettiği, saz denen müzik aletini çalıyorlar. Sadece kızların çoğunluğu oluşturmaları şaşırtıcı. Hatta Yusuf Anna'nın dikkatini özellikle buna çekiyor. "Aleviler kadınlara her zaman Sünnilerden daha geniş haklar vermişlerdir. Bunun için de onlara haksız yere aşağılık şeyler yakıştırılmıştır, bilhassa seks ve içkiyle ilgili sefih âdetler, çünkü alkol keyfi de Anadolu Alevileri tarafından hiçbir zaman yaşaklanmamıştır."

Sahnenin arka planında yüksekçe bir yere Türkçe ve Almanca iki pankart asılmış. Bunlardan birinde "Kadınlarını eğitmeyen bir halk ilerleyemez" yazıyor. Diğerinde ise "Bilgi lenmek de ibadetin bir türüdür" okunabiliyor. Sağ üst köşede yine, bir koltuğunun altında bir geyik diğerinin altında bir aslan tutan yüksek beyaz şapkalı adam görülebiliyor.

"Bunun kim olduğunu biliyor musun?" Anna amblem benzeri figürü gösteriyor.

Yusuf tam bu sırada mendiliyle gözlük camlarını siliyor ama aşıkâr ki bakmadan da biliyor Anna'nın kimi sorduğunu. "O Hacı Bektaş Veli. On üçüncü yüzyılda Horasan'dan Anadolu'ya göç etmiş bir evliya, yani o da bir göçmen. Orada bir tür bir tarikat kurmuş. Bana sorarsan Türk mistisizminin devrimci kanadının en sıradışı ruhani önderlerinden birisidir."

Anna yan gözle Yusuf'a bakıyor. "Bunları benim için mi uyduruyorsun yoksa hakikaten biliyor musun? Ve eğer biliyorsan nereden biliyorsun?"

Yusuf gözlüğünü tekrar takıp zorlukla pantolon cebine sokuyor. "Eh, işi bileceksin. Bu bilginin ardında yıllar yatıyor. Senin beni her gün otururken gördüğün yerde olmamın bir sebebi var chéri."

Sahnede büyük bir şevkle saz çalınıyor. Gençler, Aşağı Avusturya'daki bir Alevi derneğinin üyeleri. Onları sadece arkadaşları ve akrabaları değil bütün Alevi cemaat sevinç çılgınlıkları ve coşkuyla alkışlıyor.

Seyircilerin olduğu bölümde sürekli bir geliş gidiş var. Bir yandan da yenip içiliyor. Dışardan karton tabak ve bardaklar alınabiliyor. Yusuf sodayla karıştırılmış beyaz şarap alıyor ama maalesef yeterince soğuk değil. Saz çalan yeni yetmelerden sonra folklorik kıyafetleriyle dansçılar geliyor sahneye. “Dans etmek en önemli olaylardandır.” Yusuf yorumlarını oldukça kısık bir sesle yapıyor. “Dini bir merasim gibi olsa da, Alevilerde her zaman dans edilegelmiştir. Yapılması şart olan birçok hareket vardır. Çift olarak dans ederler, ki bu onların geldikleri yerlerde oldukça alışılmamış bir şeydir.”

Bütün bunlar Anna’nın üzerinde hem egzotik bir etki uyandırıyor hem de pek öyle değil. Sahnedeki genç insanların aslında pek yabancı gelecek bir tarafları yok. Giydikleri, gerçek köy kıyafetinden çok altmışlı yılların filmlerinde görülen Sovyet folklorik balelerindeki kıyafetlere benziyor. Hoşuna gitmediğinden değil ama egzotik kutsal danslara benzer bir tarafı da yok.

“Bütün bunlar hakiki mi?” Diğer bacağına üzerine attığı sağ bacağına ayakkabısının ucunu tempoya uygun olarak sallayan Yusuf’a dönüyor.

“Hakiki diyerek ne kastediyorsun?”

“Yani, bunu hep mi böyle yaparlardı?”

Yusuf kafasını sallıyor. “Adımlar gelenekseldir. Ama sen burada yeni bir kültürün doğuşunu izliyorsun, bir sürü konuda henüz karara varamamış bir kültürün. Burada yeni gelenekler yaratılıyor. Sadece yeniliklere açık olmakla bir grubu birbirine bağlamak mümkün değildir. Düşüncede, inanışta, dış görünüşte ortaklıklar olmalıdır. Ancak bunlar kesin hatlarla ortaya çıktıktan sonradır ki tekil konularda ayrılıklar tekrar mümkün hale gelir.”

Artık Anna da ayağıyla tempo tutuyor. “Bu Aleviler yüzyıllardır varlar, değil mi?”

“Evet. Onlar kaybedenlerin, İslâm dünyasındaki büyük siyasi paylaşımlardan eli boş çıkmış göçmen Türkmen aşiretlerinin dini fikirlerini korudular. Kısmen göçebe olarak yaşıyorlardı, hatta gizlenerek, özellikle kırsal bölgelerde. Şimdi Alevilikten, büyük şehirlerde ve yurtdışında yaşamaya imkân veren

ve İslâm dünyasının başka bir kısmının, yani radikalleşen İslamcılarının meydan okumasıyla boy ölçüşebilecek bir inanç ve kader birliği oluşmak durumunda. Bilmek istediğinin hepsi bu muydu?" Anna kulaklarını kapatıyor. "Bu seferlik yeterli. Şu anda kaydetmekle meşgulüm."

"Bir değinme daha. Anadolu Alevilerinin varlıklarını sürdürmelerini borçlu oldukları şeylerin en önemlilerinden biri edebiyattı ve hâlâ da öyle. Türk dilinin çok şey borçlu olduğu olağanüstü şairleri olduğunu anlatmışlardı bana."

Burada oturan ya da sağa sola gidip gelenlerin hepsi Alevi değil, ama büyük kısmı öyle. Giydikleri açısından Avusturyalılardan ayırt edilmeleri, gösterdikleri özen bir kenara bırakılırsa, pek mümkün değil. Şenliğin keyfi yüzlerinden okunuyor. İtinalı giyinmişler, genç kadın ve erkeklerin giysileri daha moda-ya uygun denebilir, neşeli bir intiba uyandırıyorlar, olayın gerektirdiği gibi keyifleri yerinde. Birbirlerini selamlarken ya da dostça konuşurlarken ellerini diğerinin kolunun üzerine koyuyor ya da kollarını omzuna atıyorlar. Kadınların pek azı başörtüsü takıyor, bunlar ihtimal ki misafir olarak davet edilmiş Sünni arkadaşların eşleri.

Sahneye şimdi bir dede çıkıyor, sokakta giyilebilecek bir kıyafet içersinde bir dini lider, kısa bir Türkçe konuşma yapıyor.

"Aleviler cami ya da benzeri bir mabet kullanmazlar, sadece buluşmalarını gerçekleştirdikleri toplantı mekânları vardır." Yusuf Anna'nın eğitimini ciddiye alıyor. "Alevilik her zaman Anadolu'nun gizli kültürü olarak kabul edilmiştir. Bir taraftan Türkmen çoban ve köylülerin hayatını ifade eder, diğer taraftan gizli öğretilerden tayin eder yönünü. Daha doğrusu Oniki İmam Şiilerinin öğretisinden, ama bu bile uzun zaman dini sırlardan biriydi. Ama sadece Şii değil, İslâm öncesi Şamanist mirasının da koruyucuları aynı zamanda." Yusuf kısa bir ara veriyor.

"Şimdi mesele yeni kitle hareketinde önderliğin kimde olacağına. Önce milliyetçiler denediler Aleviliğin kökenlerine sahip çıkmayı. Ama bunun uzun vadede yürümesi mümkün değildi çünkü Alevilerin arasında çok fazla Kürt var. Diğer ta-

raftan İranlı Oniki İmam Şiileri dogmatiklikleriyle o kadar temelden farklılar ki beraber yürümeleri düşünülemez bile. Kemalistler, Mustafa Kemal Atatürk'ün izleyicileri çok milliyetçi duygular besliyorlar hem de Atatürk'ün kendisi 1928'de diğer bütün tarikatlarla beraber Hacı Bektaş Veli'ninkini de yasaklamıştı. Dini bilimsellik olarak kabul eden modernist yorumu kendi köylü geleneklerini seven sıradan Aleviler pek takip etmek istemeyeceklerdir. Ve nihai olarak hâlâ ahlâk sorusu kalıyor. Sık sık dile getirilen kuralları her ne kadar pek basitmiş gibi gelse de kulağa -Eline, diline, beline sahip ol!- aslında o derece karmaşıktır onların geleneksel töresi.”

Anna duyduklarını Ayverdilerle irtibatlandırmaya çalışıyor her şeyini ortaya koyarak. Ama bunda pek başarılı olduğu söylenemez. Yusuf'un söyledikleri oldukça genel şeyler, Anna'nın tecrübeleri ise çok somut.

“Kökten bir yeniden yapılanmanın yolunu, İslâm dünyasının kalan kısmında da yaygın olan Seyyid inancı da tıkıyor. Seyyidler inanışa göre peygamberin torunu Hüseyin'in soyundan gelirler ve bir dede muhakkak seyyid olmak zorundadır.”

“Seni daha fazla dinlemeye devam edersem sonunda bildiğimi de unutacağım.” Anna daha sonra Yusuf'un bütün bu anlattıklarına tek tek geri dönmek istiyor, çünkü bir anda her şey biraz birbirine karışmış durumda.

“Şu an senin içinde olduğun durum bazı Alevilerin, yani aslında Alevi kökenli olduklarının bilincine yeniden varanların durumundan pek de farklı değil. Baskı ve din ile gündelik hayatın birbirinden ayrılması birçoklarının köken bilinçlerini zayıflattı. Fakat şimdi, Alevilik Ortodoks İslâma ve Aşırı Dincilik diye adlandırılan olaya gerçek anlamda ve Batı kökenli olmayan -ki bu son derecede önemli- bir alternatif sunduğu için onu tekrar keşfediyorlar. Sünni kökenli aydınlar arasında da sempatizanları var. Seksenli yıllarda Türkiye'de büyük şehirlerdeki aşırı soldan bazı kişiler Aleviliğe olan inançlarını açıkladılar. Doksanlarda ise Avrupa'daki radikal olmayan Kürtler ve Türkler arasında Alevilik gitgide daha fazla taraftar kazandı.”

“Beni ikna ettin. Senin şahsında firmanın elinin altında ger-

çek bir uzman var, hayatım.” Anna etkilendiğini gösteriyor ve Yusuf’a cebinde bulduğu bir naneli şekeri veriyor.

“Sana bir sır daha vereyim mi?” Yusuf’un fitne fücür sesi o kadar kulağına yakın ki onu gıcıklıyor.

“Bu alemi benim kadar iyi tanıyan, hele içinden tanıyan başka biri yoktur.”

PACIDIUS’u düşünmek elinde olmadan irkilmesine neden oluyor. Bu programın asıl amacı ne? Haberalma servisleri için geliştirilmiş iyi bir veri açısından başka bir şey değil mi, yoksa tehdit oluşturan çatışma olasılıklarını zamanında teşhis edip karşı önlemler alma konusunda gerçekten faydalı oluyor mu? Ve Yusuf hangi tarafta? Gerçi bunu bilseydi bile büyük olasılıkla tarafların gerçekte nerelerde birbirlerinden ayrıldığını anlayamayacaktı.

“Hayranlığım sınır tanımıyor Yusuf. Üzgünüm, o son mentollü şekerdi.”

“Hâlâ ağzımda. Beklediğimin aksine tadı da o kadar kötü değil.” Yusuf kanıt olarak ucunda şekerin son parçasının eridiği dilini uzatıyor. “Sana son bir gizli nasihat, chéri, durumun ciddiyetini bu akşamlik bir kenara bırakıp unutmadan evvel: Yanında olduğum müddetçe benden birşeyler öğrenmeye çalış. Bunları ne zaman kullanabileceğini hiçbir zaman bilemezsin. Usta ve hocan olarak değerimi bilsen iyi edersin. Dünya bir değişim içersinde ve yine kimse bunu dikkate alıyormuş gibi görünmüyor. Demek ki gözlerini ve kulaklarını açacaksın. Ben bile sonsuza dek yaşamayacağım.”

“Ne demek oluyor bu: Ben de sonsuza kadar yaşamayacağım?”

“Eğer günün birinde birilerinin keyfini kaçırarak biçimde dikkat çekersem, hemen olabilir bu. Bir uzman olarak hepimizden fazla risk altındayım ben.” Anna’ya döndüğünde tekrar kibirli bir sırtına maskesi takmış, üzgün Groucho Marx suratıyla bakıyor. “Yakın bir zamanda defterimin dürüleceğine inandığım filan yok, ama bilen, fakat bildiği yüzünden okunmayan insanlar olması her zaman iyidir.”

“Eğer bu bir iltifatsa” -Anna da sırtımayı deniyor ama pek

becerebildiği söylenemez-, “o zaman senin de öğrenmen gereken birşeyler olduğunu söylemek zorundayım, usta.”

Sahnenin ön planında iki virtüöz saz sanatçısı, sürekli devinim halindeki izleyicileri o derecede etkiliyor ki kendilerinden geçercesine alkışlıyorlar. Bu sırada düzeni sağlamakla görevli genç delikanlılar, çocukları zevkten bağrışarak kovalamaca oynadıkları sahnenin önündeki boşluktan çekip alıyorlar, tatlılıkla ve yorulmadan.

Alevilerin çoğu bu melodileri muhtemelen tanıyorlar, çünkü hiç de doğru dürüst dinler gibi görünmemelerine rağmen ritme uygun kafalarını sallayıp ayaklarıyla tempo tutuyorlar. Gürültü düzeyi toptan bakıldığında oldukça yüksek, ama hâlâ iyi ayarlanmamış hoparlörler müziği tepeden aşırıp, salonun zeminindeki sohbet halısının üzerinde, bir ses kubbesi gibi havada asılı bırakıyorlar.

Müzisyenler istiflerini bozmadan çalmaya devam ederlerken birisi sahneye çıkıp içlerinden birinin kulağına birşeyler fısıldıyor, sonra da sahnede kalıyor. Müzisyenler yavaş yavaş bir bitiş bölümüne geçiyorlar, sonra kalkarak coşku ısıklarıyla süslenmiş alkışları mimiksiz yüzlerle kabul ediyorlar. Ama bütün ateşleyici tezahürata rağmen hızla sahneyi boşaltıyorlar. Bu sırada adam boğazını temizlercesine sesler çıkararak mikrofonları bir bir kontrol ediyor, ta ki arka plandaki teknisyen tarafından yönlendirilerek doğru olanı, yani konuşmacı için olanı, bulana dek.

Bütün bunlar olup biterken bakışlar konuşmacıdan giriş kapısına gidip tekrar konuşmacıya dönüyor. Gerçekten de bütün bakışlar bu çizgide toplandığında, gürültü sanki gizli bir işaret verilmişçesine azalıyor. Anna’yla Yusuf birbirlerine mimikler yaparak göz kırparlarken bir grup giriş kapısından sahneye doğru harekete geçiyor. Bu grubun tam ortasında, ne kadar önemli olduklarını etrafına bakışlarıyla vurgulayan birkaç adam ve düzenden sorumlu ekibin elemanları tarafından çevrilmiş bir şekilde Haugsdorff’u gören Anna gözlerine inanmakta zorlanıyor. Haugsdorff, kendisini olası birtakım tehlikelere karşı koruması amaçlanan bir sürü el hareketi ve jestle,

konuşmacının elinde ona doğru uzattığı mikrofonla beklediği sahneye doğru yönlendiriliyor.

Tam Haugsdorff uzanıp almak istediğinde mikrofonu konuşmacı ağzına götürüp Türkçe, herhalde “Bay Ministerialrat” [Bakanlık Müsteşarı] Haugsdorff’u takdimle ilgili olması gereken bir iki cümle söylüyor ve salonda bulunanları ona hoşgeldiniz demeye davet ediyor, köşeli hareketlerle. Münferit alkışlar duyuluyor, önce biraz müteredit, anlaşılan ilk anda herkes olan bitenin farkında değil. Ama sonra, konuşmacı açık açık ve yüksek sesle sahnedekinin kim olduğunu, yani “İçişleri Bakanlığı’ndan Bay Ministerialrat Haugsdorff’u” tekrar anons ettiğinde duyulur bir alkış kopuyor. Alkışlar bakanın kendisi gelmiş olsaydı muhakkak ikiye ya da üçe katlanırdı.

Anna ve Yusuf otomatik olarak saklanmaya çalıştılar, koltuklarındaki görüntülerini ufaltıp sanki Haugsdorff’la aralarındaki mesafeyi büyütmek istermişçesine mümkün olduğunca geriye yaslandılar. Aslında zaten Haugsdorff’un tanıyamayacağı kadar uzak oturuyorlar sahneden.

“Işık,” diyor kendini daha çabuk toparlayan Yusuf, “öylesine gözünü alıyor ki, bizi bir kenara bırak hiçbir şey göremiyor.”

Haugsdorff da mikrofonu eline almadan önce birkaç defa genzini temizliyor. Konuşmasına “Sevgili Alevi Vatandaşlar” diyerek başlamadan evvel orada bulunan bazı zevatı ismen selamlıyor. “Bildığınız gibi Sayın Bakan sizlere şahsen saygılarını sunmak istiyordu, ama şimdi size neden benimle yetinmek zorunda olduğunuzu anlattığımda anlayış göstereceğinizden eminim. Yalnızca bir saat önce sayın bakan bombalı bir saldırıdan kıl payı kurtulmuştur. Buraya, size gelmek için yola koyulmuş bulunuyordu, yani şoförü, binip buraya geleceği makam arabasının kapısını kendisine açtığında patlayıcı infilak etti. Tanrı’ya şükür can kaybı yok. Şoför bu talihsiz olayı bir anlamda şanslı atlattı, gerçi göğüs bölgesinde ve ellerindeki yaralanmalar nedeniyle hastaneye kaldırıldı ama hayati tehlike bulunmuyor. Sayın Bakanın böyle bir şoktan sonra biraz dinlenmeye ihtiyacı olmasını muhakkak ki anlayışla karşılırsınız.”

İnsanlar ancak şimdi anlar gibi görünüyorlar olan biteni ve

bir anda şaşkınlık ve inanmak istememe nidâlarından bin sesli bir koro sahneye doğru yükseliyor. Söylenenlerin hepsi bir şekilde Tanrı'yla alakalı ve Haugsdorff'un bir süre ara vermesine neden oluyor, ta ki tekrar mikrofona iyice yanaşıp devam edene dek: "Bu nedenle bana, sizlere şenliğinizin başarılı geçmesi için en içten dileklerini onun adına iletme görevini verdi."

Muazzam bir alkış. Haugsdorff'un yüzü solgun ve hâlâ biraz sinirli görünüyor, buna rağmen elinde bir metin olmadan yaptığı konuşmasına devam ediyor. Büyük ihtimalle ana hatlarını belirleyecek zaman bile olmamış. Haugsdorff şu anda suikastın gerisinde yatan nedenlerle ilgili bir bilgi olmadığını, ama özel polis birimlerinin her işaret ve izi konunun gerektirdiği titizlikle incelediklerini anlatıyor. Şimdi yapılması gereken terörizmin her şekline olduğu gibi bu şekline de karşı, eldeki bütün olanaklarla mücadele etmekmiş. İnsanların -bunu söylerken orada bulunan Alevi dostları da kastediyormuş- entegrasyon konusunda şimdiye kadar gerçekleştirilmiş işleri aşırı uçtaki birkaç kişinin mahvetmesine izin vermeye hakları yokmuş. Haugsdorff sonunda "biz, yani bu ülkenin vatandaşları ve ilerde vatandaşı olmak isteyenler, bu vahşi saçmalıkları kabullenemeyiz, bunu söylerken burada kendileri ve çocukları için bir vatan bulmuş olan bütün göçmenlerin ortak çabalarına da güveniyorum. Gelin bu çılgınlığa karşı beraber savaşalım, ki zahmetlerimizin meyvelerini beraberce toplayabilelim" diyerek konuşmasını bitiriyor. Eğilerek selâmlıyor, tekrar şenliğe başarı dileklerini sunuyor ve oradakilerin gelecek seçimlerde, eğer bu ülkede kimin entegrasyon için çalışıp kimin çalışmadığını dikkatlice düşünürlerse, genel barış ortamının tesisine büyük bir katkı yapabileceklerini bildiklerinden emin olduğunu ekliyor. Ve yaylanan adımlarla ve geldiğinden daha renkli bir suratla terk ediyor sahneyi.

"Daha salakça bir şey olamazdı, kastettiğim şu bomba." Anna'yla beraber, salondan ve ortamdan çıkıp gitme hususunda epey acelesi olduğu açıkça görülen Haugsdorff'un arkasından bakarlarken Yusuf yine mendilini arıyor.

Haugsdorff'un sahneden çekilmesi sırasındaki birkaç dakika-

yı neredeyse felç olmuş gibi geçirdikten sonra insanların hepsi hemen birbirleriyle konuşmaya başlıyorlar. Aynı yoğunlukla kaygı okunuyor şimdi suratlardan. Ne Yusuf ne Anna Türkçe biliyor, buna rağmen üzerinde uzun uzadıya fikir beyan ettikleri konunun ne olduğu epeyce açık gibi görünüyor: Bakana yapılan saldırının gerçekten onlarla ya da bakanın katılmak istediği bugünkü toplantılarıyla bir ilgisi olup olmadığı ve eğer cevap evetse bundan ne gibi sonuçlar çıkartmak gerektiği.

Biraz evvelki dede tekrar sahneye çıkıp, kulağa oldukça ciddi gelen birtakım sözler söylüyor. Öyle görünüyor ki kendilerini hiçbir şeyin yıldırmasına izin vermeyecekleri anlamına gelen şeyler bunlar. Birden, bu bağlamda kullanılması Anna'yı güldüren İngilizce bir söz dökülüyor ağzından: "*The show must go on.*" [Gösteri devam etmeli.] Büyük ihtimalle aynı anlama gelen birşeyleri Türkçe de söylüyor, çünkü birkaç kişi alkışlıyor ve salonu terk etmek üzere ayaklanmış olan başkaları tekrar yerlerine oturuyorlar. Hatta çoktan çıkışa doğru hareketlenmiş olanların bir kısmı da durup dinliyor, bir zaman düşündükten sonra yerlerine dönmeye hazırlanıyorlar. Hele dedenin yerini organizasyondan bir sunucu alıp art arda bağırarak topluluğa bir ismi anons edince.

Alkışa başlanıyor, gitgide daha kuvvetli, bomba gibi şeylerin varlığı tekrar unutulmuş gibi görünüyor, çünkü bahis konusu olan Türkiye'den özel olarak getirtilmiş meşhur şarkıcı. Şarkıcı sonunda yavaş hareketlerle ve ellerini selamlamak için havaya kaldırarak sahneye geldiğinde öyle bir coşku dalgasına çarpıyor ki, şiddetli alevler fışkırtan sempatiyi sahneye çıkışının katapultu yapmaktan başka bir seçenek kalmıyor ona. Oldukça solgun görünen şarkıcıya biri bir saz uzatıyor ve elektro gitarlarıyla iki müzisyen arkasında yerlerini alıyorlar.

Aletlerini kısa bir süre akort ettikten sonra, yüksek sesle ve olağanüstü ritmik çalmaya başlıyorlar, bir iki mezür sonunda şarkıcı da en yüksek ses düzeyine ulaşıyor. Şarkının her bölümünü ıslıklar ve sevinç nidaları takip ediyor. Ve Haugsdorff sahneye çıkmadan evvel her ihtimale karşı toparlanmış olan çocuklar hemen sahnenin önündeki boş alanda toplanıp kaş

göz oynatarak ve kalçalarını müziğin ritmine uygun olarak sallayarak marifetlerini gösteriyorlar.

Her ne kadar müziğinin tereddüte yer bırakmayan Doğulu bir tınısı olsa da şarkıcı bir gelenekçi değil. Anna'ya daha çok bir şarkıcı-ozanı hatırlatıyor, tek fark Türkçe söylemesi. Eğer hoparlörlerin kulakları tırmalaması bir kenara bırakılırsa sesi kulağa hoş geliyor. Orada bulunanların birçoğu şarkılarının sözlerini biliyor ve onunla beraber mısra mısra söylüyorlar. Bütün kaygılar kulağı okşayan bu melodilerle yok oluyor gibi görünüyor. İnsanlar coşkulu bir şekilde bu melodilere veriyorlar kendilerini. Melodiler, Alevi şarkıları olmasalar dahi, dini politikaya, politikayı da bombaya dönüştüren gerici aşırı uçların ve fanatiklerin kuru gürültüsüne pabuç bırakmak istemeyen çağdaş bir cemiyetin birlik hissini kuvvetlendiriyorlar.

Bu insanlar bir şenliği bütün kamuoyunun gözleri önünde, onlarla beraber olmak isteyen herkese açık olarak kutlamak için buraya gelmişler. Bu şekilde aynı zamanda ciddiye alınması gereken bir gruplaşma olduklarını da ispat ediyorlar, barışçı fakat hiçbir şey ve hiçbir kimsenin yıldıramayacağı bir gruplaşma. En azından Anna salona hakim olan havayı böyle algılıyor.

“Ne düşünüyorsun, kim yapmış olabilir?” diye soruyor, ellerinin arasında tuttuğu kafasıyla, alışılmış düşünen adam pozunda yanında oturan Yusuf’a.

“Hiçbir fikrim yok. İşin kokusunu alabilmem için daha yakında olmam gerekirdi.” Uzun uzadıya kulağının arkasını kaşıyor. “Bombalama baskı altında tutulan halklar ve radikal ideologlar için bir tür yarışma sporu haline geldiği için bir dizi grup bu işi yapmış olabilir. Eğer söz konusu olan şahsen baksana daha da fazla. Eğer hedeflenen sadece Alevilerse sayı biraz ufalıdır. Ama bundan dahi emin değilim. Diğer taraftan baktarsan zamanlama ve bakanın tam o sırada yapmayı planladığı birtakım şeyleri açık açık gösteriyor.”

“Bir kelimeyle söylemek gerekirse sen de biz buradakilerden fazla bir şey bilmiyorsun.” Anna etraflarında oturan herkesi bu “biz”e cömertçe dahil ediyor.

“Her halü kârda itiraz edeceğim şey...” Yusuf’un sesi neredeyse sinirli gibi. Ama tam Anna neye itiraz ettiğini sormaya niyetlendiğinde, hemen onların koltuklarının altında bir patlama sesi duyuluyor. Kısa ve kuvvetli bir patlama sesi, peşinden bir infilak olmayan ama kulağa sanki öyleymiş gibi gelen. Etrafta oturanların bir kısmının kulak kesilmesine yetiyor bu. Diğer bazıları havaya sıçrayıp birşeyler bağırıyorlar. O anda ikinci bir patlama sesi işitiliyor ve sonra da bir üçüncüsü.

“Haydi gel!” Yusuf Anna’yı kolundan çekerek kaldırıyor. Şanslarına sıra başında oturuyorlar ve hemen harekete geçebiliyorlar. Ne kadar hızlı reaksiyon gösterebildiğini bilse de, Yusuf’un dar tribün merdiveninden inerken kendisini peşi sıra çekişindeki hızı hayatta ondan beklemezdi. Fakat etraflarındaki her şey hareket halinde. Aşağıya ulaştıktan sonra tribün boyunca koşarlarken, Anna düzenden sorumlu ekipten birinin küçük bir erkek çocuğunu kulağından tutarak kendine çektiğini göz ucuyla görebiliyor. Adam bu sırada çocuğun elinden bir şey almaya çalışıyor ve bağıra çağıra paylıyor onu. Güvenlik ekibinden başka adamlar da harekete geçmiş topluluğu yatıştırmaya çalışıyorlar ama bunun için artık çok geç. İçlerinden biri her ne pahasına olursa olsun ters yönde harekete geçmiş kalabalığı yararak sahneye ulaşmaya çabılıyor, ama boşuna. Bu arada ayağa kalkan insanların sayısı gitgide artıyor. Ne olduğunu bilmek istiyorlar ve bir cevap bulamayınca onlar da tribünleri terk ediyorlar.

Hatta şarkıcı ve saz arkadaşları da yolunda gitmeyen birşeyler olduğunu hissediyorlar ve hâlâ çalmaya ve söylemeye devam etseler de bakışları gittikçe artan bir sıklıkla, insan kalabalığından neredeyse görülemez hale gelmiş çıkış kapısına yöneliyor. Birisi arkadan sahneye zıplayıp şiddetli el kol hareketleri yaparak müzisyenlere birşeyler anlatıyor. Onları sakinleştirmeye çalıştığı açıkça belli. Ama bunu yaparken kollarını o kadar fazla hareket ettiriyor ki insanların bir kısmı asıl şimdi tehlike sezip diğerlerinin arkasından koşmak için acele ediyorlar.

Anna kendisini aniden izdihamın tam ortasında buluyor, itilip kakıldığını hissediyor. Şarkıcı hâlâ sinirlerine hakim olma-

ya ve dayanmaya çalışsa bile o da kaçmak üzere gibi görünür. İnsanların büyük kısmı bir tür içgüdüye itaat ediyorlar ve bu içgüdünün söylediği tek şey: “dışarı!”

Yusuf da yok ortada, artan kalabalıkta kaybolmuş gibi görünür. Artık hiç kimse istediği gibi değil, yapabildiği gibi hareket ediyor ve Anna çıkışa doğru itiliyor. Her ne kadar salonun büyük kapısında sıkışma tehlikesi belirmiş olsa da, sakın panik yapma diyor kendi kendine. Hoparlörlerden yapılan anonslar birbirine karışıyor. Bir kelime bile anlamıyor, ne Almanca ve tabii ki ne de Türkçe. Cümleler, kulak yollarını tıkarak her türlü bilgiden yoksun bırakan, vızıldayan akustik topaklar halini alıyorlar.

Birisi yandan kaburgalarına bastırıyor, ama o anda giriş holüne geçmiş bile. Burada hoparlörsüz bir bağırış çağırış var. Kalabalığın baskısıyla vestiyer bankolarındaki CD ve broşürler süpürülüp yerlere dökülmüş, arkadan bastıranların ayaklarının altında şekilleri bozuluyor. Kadınların çığlıkları, erkeklerin küfürleri duyuluyor. Çocuklar eller üstünde yukarılarda tutuluyor ya da babalarının omuzlarında oturuyorlar.

Anna sık ve şiddetli nefes aldığını fark ediyor, henüz çığlık atmasa da bunun eşiğinde. Gerçeklik bu işte, diye düşünüyor. Gerçekliğin inandırıcı kudreti. Omuzlarının üzerinde çocuk olan biri yanından geçmeye çalışırken onu sıkıştırıyor. Bağırان çocuğun bacakları ona çarpıyor, ama hiçbir şey yürümüyor artık. Korkutulmuş bedenler arasında sıkışmış nefes almaya savaşıırken diğerleri gibi debelenmenin karşı durulamaz dürtüsü aniden onu pençesine alıyor. Neden onun hayatı diğerlerininkinden daha az kıymetli olsun ki?

Ama daha ellerini kaldıramadan kafasına yıldızlardan başka hiçbir şey görememesine neden olan bir darbe alıyor. Vücutlardan oluşmuş bu yumağın içinde düşmek mümkün değil. Tekrar kendine geldiğinde ilk düşüncesi, bilinç kısa bir süre için tabanları yağlasa bile gerçekliğin kimsenin kaçıp kurtulmasına izin vermediği. Beden ölümle tehdit eden bu gerçeklikle karşı karşıya kalıyor, korkunun cellada çiraklık yaptığı şantajcı bir gerçeklikle.

Ve daha sonra kendi kendine, eğer Hikmet de yanında sıkışmış bir şekilde duruyor olsaydı ne hissederdim diye soruyor. Acaba onun vücudunu da hasım olarak mı algıladı yoksa sadece yakınında olduğu gerçeği bile onu her türlü korkusundan kurtarır mıydı? Bunu bilmiyor. Zaten böyle bir sorunun cevabı olabilir mi?

Sonra bir anda bir adım ilerlenebiliyor ve sonrasında bir adım daha. Birinin akli cam kapıları açacak kadar başındaymış. Serin hava, Anna'nın dışarıdaki müşfik karanlığa kapağı attığında kurtulacağını anlamasını sağlayan ilk şey.

Vücutlar yavaş yavaş birbirlerinden ayrılıyorlar, hava tekrar ortaya çıkan boşlukları dolduruyor. Bağrış çağrış yerini iniltilere bırakıyor, küfürler Tanrı'ya yakarmalara; korkunun cildi yumuşattığı ter dahi kurumaya başlıyor.

Anna'nın dizleri hâlâ hantal, sanki eklem bağları gevşemişler ve normal bir yürüyüş imkânı sağlayamıyorlar gibi. Birazdan, içine menekşe ekilmiş beton çiçekliklerden birinin üstüne de olsa bir yerlere oturmak zorunda kalacağı kesin. Sersem sepelek çiçekliğe doğru ilerliyor, hâlâ dolu etrafı ama artık kendisini bir cendereye girmiş gibi hissetmiyor. Bitap ayaklarının altında çimeni hissediyor ve son kuvvetiyle geriye dönüyor. Gündüz gibi aydınlatılmış Kurhalle'den insanlar biraz azalmakla beraber hâlâ fışkırırcasına dışarı akıyorlar. Girişin yanında yerde yatan insanlar var, onlara yardımcı olanlar üzerlerine eğilmişler, kafalarını tutuyorlar ya da dikkatlice yana çeviriyorlar onları ve uzaktan bir ambulansın sireni duyuluyor.

Altın çamlar çiçek açmış diye düşünüyor Anna ve sallanmaya başlıyor. Tekrar kuşatılma korkusuyla binadan mümkün olduğunca fazla uzaklaşmak istiyor, ama dizleri nihai olarak iflas ediyor.

Birisi arkasından yanaşarak usulcacık kollarının altından tutuyor. Yusuf olmalı bu, o anda kendini tümüyle bırakıyor. Kendisini bir gölge oyunu figürü gibi onun kollarına asılı hissediyor, yaslanmak dışında bir şey yapmaktan aciz ama bir anda öyle bir rahatlık, öylesine zaptolunmaz bir bedensel mutluluk hissediyor ki içinde, kavrayamıyor dahi bunu. Sanki, onu

tutan bu diğerk vücuttan kendisininkine, içine tamamıyla dol-
duracak, hatta zaptedecek bir şey akıyormuş gibi. Bütün bedeni
kaynamaya başlıyor, eğer bu kollar onu tutuyor olmasa
çoktan çimende yatıyor ya da uçmuş gitmiş olacaktı. Vücudu-
nu hiç böyle kayıtsız şartsız kendine ait hissetmemişti - kendi-
sinin bu vücut olduğunu ve kendi kendisini ona ait bu vücut-
ta duyumsayabileceğini.

O anda ağlamasını tutamıyor ve kulağındaki şimdiye kadar
kendisini sadece bir tür vızıldamayla duyuran ses, fısıldıyor:
“Ağla ağlayabildiğin kadar. Ağlamayan hiçbir şey görmez.”

Ağlamak iyi geliyor, mütemadiyen iyi geliyor. Ama bu ger-
çekten Yusuf mu?

Bir fotoğrafçının flaşı gözünü alıyor. Bir tür dünyevi fırtına
kopuyor; atlatılmış korku olabildiğince ayrıntılı bir şekilde
kaydedilmeli.

Anna gözlerini ovuşturuyor. Arkasındaki vücut bir palto gi-
bi. Henüz tereddüt içersinde. Aslında hiçbir yüz görmek iste-
miyor. İsteddiği, sadece bir zaman için böyle yaslanarak kalmak
ve gözyaşlarının akışı kendiliğinden kesilinceye dek beklemek.

Vızıldama tekrar başladı. Anna yavaşça arkasına dönüyor ve
böylece o kolların arasından da çıkıyor. Bu hareket aynı za-
manda içini ürpertiyor. Göz kapaklarını hâlâ neredeyse kapalı
tutuyor. Ses ise “Tanrı’nın bir kadındaki sureti en kusursuz
olanıdır” diyor.

Bu Abdal değil mi?

Kapı çaldığında Anna hâlâ kimonosuyla. Bonny’nin bir hedi-
yesi, üç sene önceki Noel’den. Çin işi ham ipekten, doğal ren-
ginde, sırtına şans ve uzun yaşamın işaretleri işlenmiş, işleme-
nin rengi siyah. O zamanlar yeni açılmış olan Doğu Asya
Evi’nden ucuza düşürülmüş.

Ölü taklidi yap, bırak bitinceye kadar çalsın. Evde kimse
yok ya da herkes öldü. Ama zil tekrar çalıyor. Biraz evvel sü-
tün kalanını verdiği kedi daha ilk çalınışında kaçtı. Balkondan
pervaza sıçrayarak bir sonraki açık pencereye. Anna ya bir se-
ferinde düşerse diye bunu yaparken hiç ona bakmak istemi-

yor. Kapiyı çalanın Haugsdorff olduğunu biliyor. Telefon çaldığında açmamıştı, mutlaka Haugsdorff'dur. Günün böyle başlaması şart mıydı...

Kapiya giderken aynaya kendisini onaylayan bir bakış atıyor. Onu deviren vuruş uzaktan bile görülebilen mor-siyah izini bırakmış.

Haugsdorff kapiya yüklenmeye başlamış olmalı, çünkü kapiyı açtığında burun buruna geliyorlar. Elinde bir gazete tutuyor. "Bu sen misin?" Daha ona doğru dürüst bakmadı bile, sadece gazetedeki resme bakıyor. Anna gazeteyi onun elinden alıyor. Şimdiden şişmiş gözüyle flaş ışığıyla parlayan yüzü ve arkasında bir adamın, kime ait olduğunu sadece kendisinin bildiği, tanınması mümkün olmayan kafası. Göğüslerinin üzerinde bir kol, kalçasının etrafında bir diğeri.

"Olabilir." Anna masaya dönüyor. "Çay ister misin? Kahvaltıdan biraz evvel kalktım."

Haugsdorff ancak şimdi fark eder gibi görünüyor morarmış gözünü ve sol şakağının üzerindeki izi. Yüzünü iki elinin arasına alıp pencerenin yanında ışığa doğru çeviriyor. "Tanrım, bu halin ne? Canın yanıyor mu?"

Anna kafasını sallıyor, sonra kendisini kurtarıp ikinci bir fincan alıyor ve Haugsdorff istediğini söylememiş olmasına rağmen çay koyuyor.

"Sana anlatmıştım da bunun sana göre bir şey olmadığını."

"Hakikaten yapmış mıydın bunu?" Anna bir yere otururken Haugsdorff fincanı ayakta içip bitiriyor.

"Bana inanacağını düşünmüştüm. Başına çok daha beteri gelebilirdi."

"İÇİŞLERİ BAKANI'NA SALDIRI - Şimdi sıra kimde?" manşetinin altında iki sütun üzerine daha küçük puntolarla atılan başlık, "ÇATAPATLAR KURHALLE'DE PANİK YARATTI".

"Böylece seni hiç olmazsa bir kere konuşma yaparken dinlemiş oldum." Anna'nın gülümsemesi biraz eğreti duruyor hasarlı suratında.

Haugsdorff şüpheyle bakıyor ona. "Sanki hiç bununla ilgilendin mi?"

“Dünkü konuşmanı kaçırmayı hiç istemezdim.” Anna terliklerini önce çıkarıp sonra tekrar giyiyor.

“Sen benimle dalga geç. Bırak bunu da anlat bakalım nasıl oldu.” Haugsdorff morluğunu detaylı şekilde inceliyor.

Anna kendisini bir biçimde rahatlamış hissediyor. Bu pazar güzel olması bile gerekmiyor. Yemeğe çıkmak da herhalde mümkün değil bu yüzle, özellikle Haugsdorff’un eşliğinde. Onu bundan sorumlu addedecek tek bir garsonun bakışları bile Haugsdorff’un bütün iştahını kaçırdı. Ve personelin fısıldaşmaları -“Sayın müsteşar bey kız arkadaşının gözünü morartmış”- onu o kadar mahcup ederdi ki birbirleriyle iki kelime sohbet dahi edemezlerdi. Bunun düşüncesi bile Anna’yı gülümsetiyor. Demek ki bol yıldızlar, ahçı şapkaları kepçeler yok bugün.

Ama son günlerde sık sık olduğu gibi bunda da yanılmış Anna. “Haydi, giyin. Annene yemeğe davetliyiz.”

“Doğru duymadım herhalde.” Anna gafil avlanmış hissediyor kendisini, Haugsdorff da sonunda onun ihtiyatı elden bırakmasını sağlamış olmanın getirdiği zaferin tadını çıkarıyor.

“Oskar arayıp senin hangi delikte olduğunu bilip bilmediğimi sordu. Annen sana bir türlü ulaşamadığı için kaygı duyuyormuş. Kaldı ki sana bu günkü yemeği hafta ortasında bildirmişmiş. Ve eğer daha başka bir program yapmamışsam davet geçerliliğini koruyormuş.”

“Eh, daha iyi bir planın var mı?”

“Hayır yok. Senin de yok. Yarın saat içersinde orada bekleniyoruz. Haydi, hazırlan.”

Anna şu an en çok dün akşamki çocuk gibi debelenip etrafını tekmelemeyi isterdi. Çıglıklar atarak debelenen ve bir an sanki onun hayatına karşı kendisinininki söz konusuymuşçasına nefret etmiş olduğu o üç yaşlarındaki çocuğu bu kadar açık olarak gözlerinin önünde canlandırabiliyor olması tuhaf.

“Bir, henüz biraz evvel kahvaltı ettim, ikincisi başım ağrıyor.” Dikkatlice şakağındaki izi yokluyor eliyle.

“Başın mı ağrıyor? O zaman seni hemen doktora götürüyim. Beyin sarsıntısı geçiriyor olabilirsin.”

Anna kafasını sallıyor. “Her şey kontrol altında.”

“Böyle bir şey nasıl olabildi?” Haugsdorff’un sesinde alttan alta garip birşeyler seziliyor.

Anna parmağıyla gazetenin manşetini gösteriyor. “Tam ortadaydım. İnsanların paniğe kapıldıklarında ne yapacakları belli olmuyor.”

“Kendini düşüncelessiz bir şekilde tehlikeye attın. Keşke sözümü dinleseydin.”

“Bunu önceden görmek mümkün değildi. Kimse bunun olacağını önceden tahmin edemezdi, aynı senin bakanının bombası gibi. Üstelik hesapta günde yirmi dört saat korunan makam arabasında.” Anna saldırıyla ilgili bilgilere şöyle bir göz gezdirmişti.

“İşte tam da burada problem. Yirmi dört saat korunmuyordu.” Olayın Haugsdorff’un içini kemirdiği görülüyor. “Otomatik yıkama ve garaja park. Zincirin hemen dikkati çeken iki zayıf halkası. Ve muhakkak hiç kimsenin düşünmediği daha başkaları da vardır.”

Bir şeyi daha öğrenmek istiyor Haugsdorff: “Kollarını burada senin etrafına dolayanın kim olduğunu biliyor olabilir misin tesadüfen?”

“Hayır, efendim!” Bu cevabı Anna uzun zamandır düşünüyordu. “İkinci kere kendimi kaybetmek üzereyken birisi beni tuttu. Yardımsever bir yabancı. Herhalde onu tekrar görsem tanıyamazdım.”

“Ya yalan söylüyorsan?” Haugsdorff gazeteyi tekrar eline alıyor.

“Niçin yalan söyleyeyim ki?”

Resim sadece Anna’nın suratını açığa çıkartıyor. Arkasında ki yüz açık ve koyu renkli lekelerin hercümercinde dağılıyor. Açıkça görülebilen sadece eller.

“Bana sanki bu yüzüğü önceden de sıkça görmüşüm gibi geliyor. Sadece kimde olduğunu bir türlü hatırlayamıyorum.”

Anna yüzüğe hiç dikkat etmemişti. Şimdi o da fark ediyor. Ayırt edilebildiği kadarıyla örgülü gibi görünüyor. Hafızasında bir yüzük yok. Zaten ne var ki hafızasında? O anda aklına bir şey geliyor.

“Yusuf’un böyle bir yüzüğü var. Buna dostluk yüzüğü diyorlar. Örülmüş gibi görünecek şekilde iç içe geçirilmesi gereken birçok parçadan oluşuyor. Öyle takılıyor.”

“Yusuf mu bu adam?” Haugsdorff resme bakarken gözlerini kısıyor.

“O olsaydı sana söylerdim. Ama Yusuf değildi. Yusuf’u gözden kaybetmiştim. Ancak bir süre sonra, bir ambulansın yanında görebildim onu. Koluyla ilgili bir problemi vardı. Onu röntgenini çekmek için getirmişlerdi.”

“Yani Yusuf’la beraber gittin oraya.”

“Biz aynı projede çalışıyoruz, unuttuysan hatırlatayım. On-
dan birşeyler öğrenebiliyorum.”

“Bu da dersin bir parçası mıydı?” Haugsdorff gözünü işaret ediyor.

“Şanssızlık! Herkesin başına gelebilir. Biraz daha çay ister misin?”

Haugsdorff fincanını ona doğru uzatıyor. Anna çay koyduktan sonra volkmenini onun önüne bırakıyor. “Belki haberleri dinlemek istersin. Ben bu arada üstümü değiştireceğim.”

Gerçekten de Abdal’dı. Bu defa Anna onu kucaklayıp tekrar ağlamaya başlıyor. Abdal saçlarını okşuyor, vızlayarak sanki onu ayakta pışpışlarmış gibi sağa sola sallanıyor. Anna’nın içinde yeniden bir ferahlık hissi oluşuyor, bu defa bütün vücudunu kaplayıp ona hayat veren bir köpürme halinde.

“Güzel Anna,” diyor Abdal, Anna kendisini tekrar onun yardımını olmaksızın ayakta duracak kadar kuvvetli hissettiğinde.

Peki ya Yusuf? Yusuf nerelerde olabilir? Anna Abdal’ı önünde hâlâ gruplar halinde insanların durduğu binaya doğru çekiyor peşi sıra. Ama kalabalığın büyük kısmı ortadan kaybolmuş. Neredeyse vazgeçmek üzereyken buluyor Yusuf’u. Biraz acı içersinde olsa da yine sırtıyor. Eli sanki onun değilmiş gibi. Tam bu sırada bir ambulansa binmek üzere. “Seni yarın telefonla ararım. Bu arada başka şeyler de olmadan eve gitmeye bak. Öyle günler vardır ki, yataktan hiç çıkmamak evlâdır.”

Sonrasında kapının iki kanadı arkasından kapanıyor. Doktor ve sürücü öne biniyorlar.

Anna, Abdal'ın kolunu hâlâ sanki havaya karışıp yok olabileceğinden korkuyormuş gibi tutuyor. "Siz de içeride miydiniz?"

Abdal hafifçe dilini şapırdatıp kafasını kaldırıyor. "Hayır, burada dışarıda olmak daha çok hoşuma gidiyor." Gerçekten de yumuşacık bir gece, bu sene ilk kez.

"Metin içeride." Anna şenliğin anlaşılan devam ettiğini ancak şimdi fark ediyor. Müziği duyabiliyor ve yarı yarıya boş fuayede güvenlik elemanlarının bir aşağı bir yukarı gidip gelmelerini görebiliyor. Anlaşıldığı kadarıyla sadece çocuklara daha fazla dikkat gösteriliyor şimdi o kadar. Yusuf ve onun haricinde de yaralananlar olduysa bile ya evlerine gitmişler ya da ambulanslar onları hastaneye götürmüş.

Gerçekten hiçbir şeyin onları yıldırmasına izin vermek istemiyorlar, ne birtakım fanatiklerin ne de tesadüflerin.

Anna'nın el çantası karışıklıkta kaybolmuş. Pek fazla bir şey yoktu içinde, biraz para, tarak, ruj, bir kimlik ve anahtarlar. Fakat tekrar içeri girmeye cesaret edemiyor. Bu akşam değil. Zorunlu durumlar için bir anahtar da kapıcıda var, en azından evine girebilir. Yarın sabah Kurhalle'nin müdürlüğüne telefon edip çantasının bulunup bulunmadığını sorabilir.

"Beni eve götürür müsünüz?" Abdal onu hemen kapı ağzından çekerek yürümeye koyuluyor, sonra onunla beraber şehir merkezine doğru giden daha geniş sokağa sapıyor. Abdal'ın eve götürmekten anladığı eve yürümek. Anna'ya fevkalade uyuyor bu. Şimdi herhangi bir şeye binmeyi zaten beceremezdi, ne bir arabaya ne de tramvaya. Hâlâ etrafında çok hava ve geniş mekâna ihtiyacı var.

Şimdi aralarında biraz mesafe var, ama parmakları hâlâ birbirine kenetlenmiş durumda. Boş kaldırımlarda yürümek ve şimdiden taze yaprakların kokusunu taşıyan havayı içine çekmek hoş.

"Siz Abdal'sınız değil mi?" Abdal içinde aydan birşeyler barındıran yüzünü Anna'ya doğru çeviriyor.

"Tekrar tekrar," bu sırada kafasını hafifçe sallıyor, "tekrar tekrar Abdal olabilirim."

Anna Abdal'ı, varolduğu ve onun için de tekrar tekrar varolur görüldüğü için kucaklamak isterdi. Abdal'ın elini sıkıp bakışlarını sokağın derinliklerine gömüyor.

Susarak yaklaşıyorlar şehir merkezine, sadece ayakları ritmik bir gürültü çıkarıyor asfaltta. Anna'nın muntazam adımları ve Abdal'ın aksaması. Tuhaf bir müzik.

Uzun bir yol ve aslında Anna'nın fazlasıyla yorgun olması gerekirdi. Ama Abdal'la el ele daha saatlerce böyle yürüyebilir. Yüzü geriliyor, elleriyle şişen gözünü yokluyor, ama bunun artık bir önemi yok. Artık Anna'nın oturduğu bölgeye yaklaştıklarında daha fazla dayanamayıp soruyor: "Hikmet nerede?"

Abdal sanki biraz dengesini kaybeder gibi oluyor, herhalde Anna aniden durduğu için. Birkaç kez bir sadmeyle sarsılmışçasına sallıyor kafasını. "Hikmet, Hikmet, Hikmet! Her şey Hikmet'tir, şaşırmak, bilgelik, kavramak. Eğer doğru bakarsan her yerde Hikmet'i görebilirsin. Ben de Hikmet'im."

Anna Abdal'ı daha yakınına çekip fısıldıyor. "Benim kastettiğim beni annenize götüren kardeşiniz Hikmet. Güzel yazmayı öğrenmek için bir ustaya giden Hikmet. Yedi kardeşin en genci Hikmet."

Abdal gözlerini aşağıya doğru indirip birkaç kez tepiniyor. "Hikmet benim. Benden başka bir Hikmet olamaz."

"Ama siz Abdal değil misiniz?"

"Abdal bir isim değildir. Abdal deli demektir."

Anna yalvarmayı deniyor. "Söyleyin bana nerede olduğunu. Onu bulmak zorundayım, aksi halde hasretimde boğulacağım." Abdal, Anna'nın ona söyleyemeyeceği bir şeyi duymak istemesi kendisine acı veriyormuş gibi silkeleniyor. "Lütfen Abdal!"

Abdal'ın yüzünde birbirine en ters duyguların çatışması görülüyor. Aniden gülümsemeye başlıyor. "Bir şarkı söyleyeceğim. Dikkatle dinleyin, aradığınızı bulacaksınız." Abdal tekrar vızlamaya başlıyor. Anna bu defa tek tek kelimeler de duyabildiğini düşünüyor. Ama bu kelimeler anlamadığı bir dilde. Abdal'ı daha fazla sıkıştırmanın anlamsız olduğunu biliyor. Anlaşılan sorusunu doğru anlamadı veya anladıysa bile onun bek-

lediği cevabı veremiyor veya vermesine izni yok.

Sonunda Anna'nın evinin önüne geldiklerinde Anna Abdal'ı kucaklıyor ve o Anna'yı, vızlayarak hemen oracıkta, ayakta uykuya dalacakmış hissine kapılana kadar son bir kez daha beşikte gibi sallıyor. "Teşekkürler Abdal." Abdal'ı yanaklarından öpüyor. "Feride Hatun'a selâmlarımı iletin lütfen."

Bir an şaşırmış görünüyor Abdal, daha sonra geri geri gidecek ve fark edilir şekilde topallayarak uzaklaşıyor. Bu arada Anna yedek anahtarı alabilmek için kapıcının zilini çalıyor.

Anna, Haugsdorff'un vaziyete hakim oluşuna bazı durumlarda hâlâ saygı göstermek zorunda hissediyor kendisini. Oskar'a bir defa olsun sertleşmeden haddini bildirmesi dikkate değer. Oskar'ın, kendisi ve Haugsdorff arasında bir tür ahbablık oluşturmak için yaptığı her deneme, belirli bir noktaya kadar yürüdükten sonra, Oskar'ın hedefe ulaştığını vehmedip Haugsdorff'a onun izin vermek istediğinden daha samimi davrandığı anda çöküyor.

Anna artık Haugsdorff'u, tavrını izleyip takdir edebilecek kadar iyi tanıyor. Haugsdorff'u, konuştuğu kişinin ona değmesi kadar çok rahatsız eden hiçbir şey yoktur. Elini ellerinin arasına almaları ya da daha beteri ellerini onun omzuna atmaları. Bir adamın gülerken kendi bacaklarına vurması ve bu sırada bir de onu daha fazla gülmeye teşvik etmek için ona hafifçe yumruk atar gibi yapmaya kalkışması hiç ama hiç kaldıramadığı şeylerdir. Böylesine durumlarda yüz hatları tam anlamıyla donabilir. Sadece onun, Anna'nın, beraber yatakta olmadıkları zamanlarda da kolunu tutma veya arkadan onun üzerine eğilirken omuzlarına dayanma izni vardır.

Buna karşın Oskar aile içinde müttefik arayışında ve ona Haugsdorff demir atmak için en uygun liman gibi geliyor. Gigi zaten avucunda ve kızları da anlaşılan erkekler üzerinden elde etmeyi istiyor.

Anna sadece, Oskar için, aileden anladığı şeyin ne kadar önemli olduğuna hayret ediyor. Bu yemeğin gerçekten de onun fikri olduğu konusunda bir an bile tereddüt duymuyor.

Ve Haugsdorff'a şaşıyor kabul ettiği için. Şimdiye kadar Ayı'nın ilkgösterimleri dışında aileyle yolunun kesişmemesine özen göstermişti. Bu şekilde Anna'yı daha iyi kontrol altında tutabileceğine mi inanıyor acaba?

Ama Anna'yı en çok etkileyen, Oskar'ın her şeye rağmen Haugsdorff'u, onun yine geriye çekilip daha düşük samimiyet düzlemine geçtiğini her defasında fark edecek kadar iyi gözlemliyor olması. Acaba futbol oynarken mi öğrenmiş bunu? Şurası muhakkak ki, Haugsdorff daha fazla, bir şey kazanmak değil fakat hoşlandığı davranış biçimini muhafaza etmek isteyen bir strateji uzmanı gibi hareket ederken, o bir oyuncu gibi tepki veriyor.

Doğal olarak Anna'nın morarmış gözü ve bakana yapılan bombalı saldırı bu öğlenin konuşma konuları. Gigi önce Anna'nın görünüşü ile ilgili oldukça fazla gürültü çıkardı, ama sonra Oskar, küçük yaralanmaların uzmanı, sadece oturan kanı daha çabuk dağıtacak bir merhem tavsiye edince tekrar rahatladı. Bu merhem haricinde eğer başı çok fazla ağrımazsa bir şey kullanmamalıymış. "Aktif sporcuyken bu türden o kadar çok yaralanmayla karşı karşıya kalırdık ki." Önemsemediğini belirten bir el hareketi yapıyor. "Eh, biraz zaman alır tabii her şeyin tekrar eskisi gibi olması."

Gigi bakana yapılan saldırının failleri konusunda en garip fikirleri iddia edecek kadar ilerletti işi ve böylece hızla en sevdiği konulardan birine, mafyaya geliyor. Büyük olasılıkla bu konuyla ilgili çok fazla film seyretmiş. Her ne olursa olsun, onlar, yani mafya üyeleri için hiçbir şeyin kutsal olmadığını bildiğini iddia diyor. Söz konusu olanın mafyanın İtalyan, Amerikan, Polonya, Rus, Türk ya da Çin kolu olması önemli değilmiş.

Oskar daha fazla bilgi sahibi gibi bir görüntü veriyor. Ona daha fazla Kürtler'in işi gibi geliyormuş ya da İslâm kökten-dincilerinin, Filistinlilerin olması da mümkünmüş. "Ben ırkçı değilim," diyor domuz tandırının yağını ayıklarken, "ama Ortadoğu'dan gelen bütün bu insanların savaşlarını bizim ülkeye taşımalarının endişe verici olduğunu düşünüyorum. Söy-

lemek istediğim bizim sömürgelerimiz bile yoktu ve bizim yabancı işçilerimizin keyfi Tanrı şahittir Suudi Arabistan'dakilerin keyfinden daha fazla yerinde.”

Fakat Haugsdorff faillerin aşırı sağcı Avusturyalılar olması olasılığının da hesaba katılması gerektiğini söyleyerek itiraz ediyor. Gerçi henüz hiçbir iz bulunamamış ya da en azından onun haberi olmamış, ama zaten daha sonra bakana uğraması gerekiyormuş, belki orada daha fazla birşeyler öğrenebilirmiş. Nihayetinde bu boyutta olmasa bile emsal kabul edilebilecek birkaç olay olmuş geçmişte de.

“Ki hepsi çözümsüz kalmıştır.” Şimdiye kadar sohbeta katılmayan Anna hiç olmazsa bunu söylemek zorunda hissediyor kendisini. Tabii ki şu anda en çok, memleketin asıl ahalisindeki huzursuzluk odaklarının pasifize edilmesini sağlamaya yönelik programın ismini ve bu programın verilerini hangi firmanın hazırladığını sormak isterdi. Ama herhalde bu programı bakanlıkta kendileri üretiyorlar. Bu program için yabancıların içinde bulunduğu alemi iyi bilen Yusuf gibi eksperlere de ihtiyaç yok, sadece vatan sathındaki tutucu meyhane muhabbetleri konusunda uzman olanlar yeterli.

Haugsdorff tırnaklarını kontrol ediyor. “Bu konudaki çabaların mutlak suretle güçlendirilmesi lazım.”

Fakat hem Haugsdorff hem Gigi ve Oskar, özellikle içişleri bakanının seçilmiş olmasının fevkalade cüretkâr olduğunda hemfikirler. Failler ilgili uzmanların içişleri bakanlığında olduğunu biliyor olmaları.

Ya da değiller, diye düşünüyor Anna.

Oskar hiddetleniyor. “Ya kendilerini her şeyi yapabileceklerini düşünecek kadar kuvvetli hissediyorlar ya da istedikleri gerçekten bakanın kendisi, ki o takdirde bu iz üzerinden yakayı ele vereceklerdir.”

Haugsdorff kendisine bir pipo hazırlayıp yakıyor ve kafasını hafifçe sallıyor. Tartışma bu kadar somutlandığında düşüncelerini açığa vurmaması gerekir. Önünde sonunda adı geçen bakanlıkta memur. Özel çevresinde de olsa kesinlikle ihtiyatsız açıklamalar yapmamalı. Anna bunun oldum olası onun düstu-

ru olduğunu biliyor.

“Sadece ve sadece eğer uzmanlar...” Oskar tam bu sırada böyle biri, bir uzman, olmayı deniyor, “...gerçekten tam anlamıyla bakanın arkasındalarsa.”

Haugsdorff’a bu kadarının da fazla geldiği artık açıkça belli oluyor. Kendi bakanlığındaki ilişkiler konusunda bilgilendirilmeye, hele hele Oskar tarafından bilgilendirilmeye pek hevesli değil. Bunun için ustaca -ve sadece Anna’nın takdir edebildiği bir fedakârlıkla- cumhuriyeti sarsan bombadan, ulusun aynı şekilde nefesini tutmasına neden olan yeşil sahaların bombacılarına yöneltiliyor konuşmayı ve Oskar’a futbol oynadığı zamanları soruyor. Bu Oskar’ı bambaşka tuzaklar ve alçaklıklardan konuşturmak üzere iç politikadan koparıyor.

Aslında futbolla hiç ilgilenmeyen Haugsdorff Oskar’ı ve anlattıklarını, sanki dünyayı bütünüyle kavramaya ilişkin yeni bakış açıları kazanmak bahis konusuymuş gibi dinliyor. Oskar’la beraber şevkle, oynadığı meşhur takımların fotoğraflarının asılı olduğu yatak odasına gidiyor. Spor muhabirlerinin onu ismiyle zikreden maç haberlerinin saklandığı dosya çamaşır dolabının en yukarıdaki gözünde. Gigi bütün aşkına rağmen evin tümünün bir futbol nostaljisi tapınağı olmasına izin vermemiş.

Gigi Anna’yla baş başa kaldıkları zamanı kullanıyor. “Ne işin var senin bu Türk toplantılarında? Başına kötü şeyler gelebilir. Benim bu insanlarla bir alıp veremediğim yok eğer evimin altında avluda kuzu kesmeye kalkışmazlarsa, ki bunu da gördük. Ama sana ne verir bunlarla beraber olmak? Farkında değil misin böyle şeyler yaparak onu zor durumda bıraktığının?” Oskar’la Haugsdorff’un gittikleri yatak odasını işaret ediyor. “Gerçekten, biraz daha fazla gözetebilirsin onun pozisyonunu.” Anna mor-siyah gözünü kapatıp sağlam olanını Gigi’ye diyor. “Avluda kuzu kesmekten bahsediyorsun - ya siz ne yapıyorsunuz? Sen ve Bonny ve senin Oskar’ın? Siz beni bir mevkiye satmaya uğraşıyorsunuz.”

Gigi derin bir nefes alıyor. “Müsaadenle, içimizden birinin bakanlık müşavirini senin aklına sokmaya çalışması bir kena-

ra, seni onunla tanıştıran bile biz değiliz. Nasıl olur da bizi böyle bir şeyle suçlarsın?”

Fakat Anna kılını kıpırdatmadan devam ediyor: “Ben yetişkinim, kendi kendime bakıyorum ve evli değilim. Ve boş zamanımda yaptığım ne sizi ne de Haugsdorff’u ilgilendirir.”

Gigi odanın tavanının tanıklığına başvururken Anna şimdi daha dik oturuyor. “Ne yazık ki artık seninle konuşmak mümkün değil. Hiç kimse sana ne yapman gerektiğini söylemeye çalışmıyor. Biz sadece kaygılanıyoruz. Bonny haklı, seninle ilgili yolunda olmayan bir şey var, yoksa böyle saplantılı bir şekilde ağzına geleni söylemezdin.”

“Sizin yerinizde ben de olsam, eğer Ayverdilerin de onlardan olup olmadığını öğrenmek istiyorsam, şenliğe giderdim. Bütün temennim,” -Samiha morarmış gözüne acısını paylaşarak bakıyor-, “bu acıya değmiş olması.”

Anna, sanki kendini ikna etmek istercesine kafasını eğerek onaylıyor: “Evet, evet, aslına bakarsanız değdi.”

“Ben de bir dizi Ayverdi buldum.” Samiha vefat etmiş babasının odasından, koltuğunun altında birkaç kitapla gelmişti. “Gerçi hâlâ bir Hikmet bulamadım ama, buna karşın şu Ekrem Hakkı Ayverdi ve karısı İlhan birkaç kere geçiyor. Bunlar şu hat koleksiyonu sahibi olan aile. Sonra, ilk adı benimkinin aynısı, yani Samiha olan bir kadın daha keşfettim. Bir Samiha Ayverdi, yazar ve Rifai tarikatının kadın şeyhi.” Samiha kitapları Anna’nın önünde masanın üzerine koyup içlerinden birini kaligrafilerin kusursuz reproduksiyonlarını göstermek için açıyor. “Hakikaten muhteşem bir güzellik değil mi?”

Anna açık sayfanın üzerine eğiliyor ve dikey ya da yatay sıralanmış bu işaretlerin ne türden bir metin oluşturduğunu okuyabilmek bir yana, değişik harfleri birbirinden ayırmayı dahi beceremese yine de bu yazıya bakarken bir çeşit tatmin hissediyor, daha fazla görmek, sayfaları çevirmeye devam etmek istiyor.

“Fakat anlaşılan Türkiye’de sıkça görüldüğü gibi paraları kalmamış, ki bu şatafatlı tarzı görünce pek şaşılacak bir şey değil, çünkü ben sadece bu cildi ve 1992’de basılmış bir ikinci

cildi bulabildim. Şu önünüzdeki babamın da çok sözünü ettiği Aziz Efendi diye bir ustanın monografisi. Babamla neredeyse aynı dönemdendir. Yani, Aziz Efendi 1934'de öldüğünde babam altı yaşındaymış. Yakışıklı bir adam değil mi?"

Samiha kitabı kısa bir süre için kucağına alıp Aziz Efendi'nin bir boy fotoğrafının olduğu sayfayı açıyor. Siyah, yerlere kadar uzanan bir kaftan var üzerinde, dar boyun aralığından yakasız bir beyaz gömlek görünüyor. Başında, siyah abadan, kafasına sıkıca oturmuş bir tür takke var. Takke, alnın üzerinde kalan yine siyah bir şerit haricinde beyaz bir kumaşla sarılmış, sadece başın üst yuvarlağını kapayan abanın siyahlığı açıkta kalmış.

"Bakın bu Samiha Ayverdi'nin Aziz Efendi'nin yüzü hakkında yazdıklarını dinleyin." Bir iki sayfa çeviriyor. "Hem form hem de renk itibarıyla iğde yapraklarını andıran, biraz eğri yerleştirilmiş kaşlarının korumasındaki gözleri ve yüksek elmacık kemikleriyle gözüme neredeyse bir efsane kahramanı gibi görünürdü."

Anna tekrar fotoğrafı görmek istiyor. Bir Tatar prensini aynı bu Aziz Efendi gibi canlandırırdu gözünde, Moğollara benzer ama biraz daha dar yüzlü.

"Bir şey daha keşfettim sayfaları karıştırırken. Hakkı Ekrem bu Aziz Efendi'nin damadı olmalı. Buna karşın gelenekçi bir yazar olarak tanınmış Samiha Ayverdi büyük olasılıkla Hakkı Ekrem'in kızı ya da bir ihtimal kız kardeşi ya da yeğeni, ki bu bana daha gerçekçi geliyor, çünkü çocukluğunda Aziz Efendi'yi ne kadar sık gördüğünü yazıyor ama hiçbir şekilde onun büyükbabası olduğunu hissettirmeden. Ama bu yolla yazdıklarına daha objektif bir hava vermek istemiş olabilir. Her halü kârda Aziz Efendi'nin ailesi ile Ayverdi ailesi Samiha'nın çocukluk yaşlarından beri tanışıyor olmalılar."

Samiha kitabı tekrar Anna'nın önüne bırakıyor. "Benim ailevi teferruatla bu kadar ilgilenmeme hayret ediyorsunuzdur, ama ne yapalım ki ben de çok dindar Aziz Efendi, ki o da yine bir Rifai şeyhi olmalı, kadar meşhur olmasa bile bir hattatın kızıyım."

“Bir şeyh mi?” Anna Samiha’ya ilk kez olası bir şeyh kızı olarak bakıyor.

“Kıdemlilerden. Bu bir tarikatın yüksek kademelerinden biridir. Aziz Efendi Şeyh Hamza Rifai’nin müritlerinden biriydi. Ondan evvel inanç konularında çok fanatik olduğu rivayet olur. Mekke’ye yapılan bir hac ziyaretinde, Hamza Rifai’nin huzurundaki aydınlanmasından sonra çok daha insancıl olduğu söylenir. Bu durum için kullanılan deyimle tevazu mertebesine ulaşmış. Ve kendisi de şeyh olmuş. Bundan sonra kaligrafilerini Aziz ya da Aziz Eyyubi olarak değil Şeyh Abdülaziz er-Rifai olarak imzalamış.”

“Ne anlama geliyor bütün bunlar, bu şeyhler, derviş tarikatları? Hepsi o kadar esrarengiz geliyor ki kulağa.” Anna sahici bir anlam veremediği bu şeylerin tekrar tekrar karşısına çıkarıldığı izlenimine kapılıyor bu arada giderek.

Samiha Anna’ya cevap vermeden önce bir süre düşünüyor. “Kültürümüzün bize sunduğu, ruhumuz için birşeyler yapabilme imkânlarından biridir. Neredeyse bütün erkekler -ve de bizim Samiha gibi az sayıda kadın- böyle bir tarikata, en azından misafir olarak bağlıydılar. Belirli bazı dini merasimler ifâ edilirdi beraberce. Her bir tarikatın tercih ettiği transa geçme tekniğine bağlı olarak zikredilir, müzik yapılır ve dans edilirdi. Sırlar apaçık ortadadır, ama onları sadece sırta ortak olanlar anlayabilir. Çoğunluk için bunlar irşât toplantılarıydı, onlara günlük hayat ve onun zorunlulukları dışında başka bir gerçeklik de olduğunu hatırlatan toplantılar.”

“Babanız da Aziz Efendi gibi bir tarikata bağlı mıydı?”

“Öyle olduğunu zannediyorum, evet hatta o bu konudan, en azından bana, hiç bahsetmemiş de olsa eminim diyebilirim. Çok dindardı, ama onun zamanından önce bu tarikatlar yasaklanmışlardı.” Anna için dindar kelimesinin yavan bir tadı var, sofı gibi, ki bu hiç ağzına almadığı bir kelime. Samiha anlaşılan bu deyimın Anna için ne kadar yabancılaştırıcı olduğunu bilincinde ve daha etraflı açıklamaya çalışıyor. “Dindarın, anlamı bizde biraz farklıdır. Tabii ki insanın dua etmesi ve dini kurallara uymasıyla alakalıdır, ama ikinci derecede önemli-

dir bunlar. Bir hattat için dindar olmak yaptığıyla Tanrı'ya yakınlaşmak demektir. Bu Tanrı'nın bir yetenek ihsan ettiği kişinin tevazuudur. Bazen melekler de bu şekilde tasvir edilmişlerdir, insanların ellerindeki yetenekler olarak. Hat bir denge sanatıdır. Soyut bir sanattır, bu dünyayı ve onun pejmürdeliğini yansıtmaz, aksine diğer âlemin güzellik ve uyumunu hissettirmeye çalışır. İşte bu nedenle de hat ustalarının temiz kalpli olmaları çok önemlidir.”

Temiz kalpli, bu sözcük Anna'ya ilkokuldaki din derslerini hatırlatıyor. O zamanki anlamı birinin yalan söylememesi idi. Yine de inanıyor ki, Samiha'nın kendisi için önemli olan bir şeyden bahsettiğini hissediyor ve bunun izlerini bakmakta olduğu kaligrafilere keşfetmeye çalışıyor.

“Biliyorum, bu size oldukça garip geliyor olmalı. Ben o kadar uzun zamandır buradayım ki, babam gelene kadar bana da garip gelmeye başlamıştı. Hatta ondan sonra da oldukça kesin çizgilerle iki dünyayı birbirinden ayırdım, babamın dünyasıyla benim yıllardır içinde yaşadığım ve kendi isteğimle yerleştiğim dünyayı.”

Morarmış gözünü şehirde gezintiye çıkarmayı hiç canı istemişti Anna'nın. Akşam vakit öldürmek için şu enternasyonal moda dergilerinden birini almış, okuyup bitirdikten sonra da yukarıya Samiha'ya çıkarmak aklına gelmişti. Bu arada “En kısa zamanda tekrar ziyaretime gelin” cümlesini ne kadar ciddi söylediğini de kestirmek istemişti.

Samiha'nın bunu gerçekten ciddi olarak söylediği açıkça belliydi ve Anna'nın en rahat koltuğa, yani babasının da kafasını dinlemek için kullandığı koltuğa oturmasında ısrar etmişti. Bu koltuk kallavi bir berjer, o kadar ki Anna bacaklarını toplayıp, kitabı elinin altında olabilmesi için koltuğun dirsekliğinin üstüne koyabiliyor.

“Ne kadar zamandır burada yaşıyorsunuz? Yani bu şehirde demek istiyorum?”

Samiha arkasına yaslanıyor. “Aşağı yukarı on sene evvel buraya geldim. Eşim burada mühendislik okudu, bir tatilde memlekete döndüğünde tanışmıştık. Annemin akrabaların-

dandı, ikinci dereceden bir kuzen. Ben tam o sıralar öğretmen olmak üzere eğitimime başlamıştım ki evlendik. Din âlimleri ve hattatların aileleri alışılmış olarak kendi aralarında evlenirler, bu onların hayat tarzları ve 'dindarlıkları' ile ilgilidir. Ama annemin ailesi öğretmenlerin ağırlıkta olduğu bir aileydi ve kendisi de öğretmendi, bu nedenle bizim ailede her şey biraz farklıydı. Ailenin benden başka çocuğu olmamıştı, bu nedenle kocamla beraber buraya taşınmama çok üzüldüler. Ama kocam, Osman, Türk asıllı birine ait bir bilgisayar firmasında aldığı iyi eğitim ve dirayetli çalışmaları sayesinde iş teklifi, hatta ortaklık önerisi almıştı. Bu, memlekette ummayı bile aklından geçiremeyeceği kadar iyi bir fırsattı."

"Ülkenizi ve ailenizi çok fazla özlemediniz mi? En azından başlarda."

"Hem evet hem hayır. Tabii ki anne ve babamı çok seviyordum, ama bir oğul olmadığım için kaligrafiye evet ya da hayır kararı vermek zorunda değildim. Annem ve babam birbirlerine pek düşkündüler ve sakın, daha çok mütevazı denilebilecek bir hayat sürüyorlardı. Baba evinde sürekli yüzünü görebildiğim insanlar sadece öğrencilerdi, babamın öğrencileri, annemin öğrencileri. Hepsi anne ve babama saygı duyan, evet hatta onlara tapan öğrencilerdi. Bu yüzden hep bir tür vicdan azabı içindeydim; onlara, annemle babama çok az hayranlık duyduğum, itaatimin noksan olduğu, hatta evimize girip çıkan bütün bu genç insanlarla karşılaştırıldığında onları yeterince sevmediğim hissine kapılmıştım.

Bu açıdan bakıldığında, onları uzaktan evde olduğundan daha fazla hayranlıkla izleyip sevebilme şansının ortaya çıkması beni neredeyse rahatlatmıştı.

Buna karşın kocama, olması gerektiği gibi, en başından beri hep âşıktım, tutkulu ve çok yakın bir ilişkimiz vardı. Onu o kadar fazla seviyordum ki bazen neredeyse acı veriyordu bu bana. Birlikte çok mutluyduk, öylesine mutluyduk ki bir süre daha baş başa olmaya devam etmek istiyorduk. Yalnız ikimiz. Ben gençtim ve kendi kendimize ilerde de çocuk sahibi olabileceğimizi söylüyorduk.

Hep çok çocukları olmasını istemiş olan anne babam, eğer korunduğumuzu bilselerdi bunu şeytana uymak sayarlardı. Her seferinde İstanbul'a gittiğimizde bizi, ne olup bitiyor diye soru sağanağıyla karşı karşıya bırakıyorlardı. Biz geceleri yatağımızın altını üstüne getirip, birbirimize ve aşka doyamazken, onların sürekli olarak Tanrı'nın bize bir çocuk lütfetmesi için dua ettiklerinden eminim.

Bir lisan kursuna devam ettikten sonra eğitimimi devam ettirmek için Pedagoji Akademisi'ne yazıldım. Bu sırada eşim bilgisayar firmasında çalışmaya devam ediyordu.

Eşim ve ben çok dışarı çıkıyorduk. Onun iyi bildiği ve benim henüz tanımadığım şeyleri bana gösterip ve anlatmak ona büyük keyif veriyordu. Sinemaya, tiyatroya hatta dans etmeye gidiyorduk. Eğer nasıl olsa burada yaşıyorsak kendimizi tecrit etmemeliydik diye düşünürdü kocam. Çok arkadaşımız vardı, burada okuyup sonra bizim gibi burada kalmış Türkler olduğu gibi özellikle eşimin branşından Avusturyalı dostlar da. Ben gerçi Müslüman geleneklerine göre büyütülmüştüm ama anne ve babam fanatik insanlar değillerdi. Bunun için her zaman kendime, insanın kalbindeki önemli olduğunu söyleyebiliyordum. Nihayetinde kötü bir şey yapmıyorduk ki. Gerçek anlamda kötü bir şey, hayır. Ara sıra içtiğimiz iki kadeh şarabın bizi fazla kaygılandıracak bir tarafı yoktu, keza yemekle ilgili kurallara her zaman uyamıyor olmamızın da. Ben hâlâ namaz kılıyor ve kocam için Kuran okuyordum. Küçük bir kızken Kuranı bölüm bölüm ezbere öğrenmişim, tabii ki Arapça. Ama eğer dini bütün Müslümanlar gibi yaşıyorduk dersem yalan söylemiş olurum.

Kendimi tam anlamıyla bir Müslüman gibi hissettiğim tek şey kocamla olan ilişkimdi. Ben kocamı ölçüt olarak kabul etmişim. O ne karar verirse benim için de geçerliydi. Eğer henüz çocuk istemiyorsa bu benim için de uygun olmalıydı. Eğer arkadaşlarıyla utanıp çekinmeden sohbet etmemi istiyorsa, neden olmasındı? Modaya uygun kıyafetler giymem hoşuna gidiyorsa hiç şüphesiz bir itirazım olmayacaktı buna. Eğer eğitimimi bitirene kadar rahatça sürdürmem gerektiğini düşü-

nüyorsa, eh, birşeyler öğrenmek hoşuma gidiyordu, günün birinde öğretmenlik yapıp yapmayacağım da sadece ve sadece ona bağlıydı. Toplumda konuşmalara katılabilmemin gerekli olduğunu düşünürdü. Gerçi buna kendi üslûbunca annem de taraftardı. Hep onun istediklerini yapardım ve bu şekildeki bir itaat ona keyif verirdi.

Şirket gerçi hâlâ kuruluş aşamasındaydı ama kocam gençliğine oranla fena kazanmıyordu. Bir iki sene sonra bir arabamız bile oldu. Bu ev konusunda da şanslıydık. Biz genciz, demişti kocam, asansöre ihtiyacımız yok. Bir asansöre ihtiyacımız olduğundaysa, çoktan kendi bahçeli evimizde oturuyor olacağız.

Öylesine iyimserlik ve yaşama sevinciyle doluydu ki. Tabii para kazanmak da ona keyif veriyordu. Çok çocuklu büyük bir ailenin çocuğuydu ve çok hırslıydı. Bir bursla okumuştı. İslâmî bir vakfın bursuyla. Gerçi böyle bir bursu geri ödeme zorunluluğu yoktur ama yaşama şekliyle ilgili belirli bazı beklentilerle bağlantılıdır. Bu beklentileri yerine getiremediğimiz eşim için de açık olduğundan, daha sonra bir zaman burs olarak aldığı paraları vakfa geri ödemeyi düşünüyordu. Evet tam tamına bunu planlıyordu, kuruşu kuruşuna, faizleri de dahil olmak üzere. Bunun için her ay belirli bir miktarı bankadaki primli bir tasarruf hesabına yatırmaya başladı, çünkü o zaman en yüksek faiz oranını bu hesaplarda alabiliyordu. On sene içersinde meblağın bütününe vakfa geri ödeyebilecek duruma gelecekti.

Yeni bir araba yerine kullanılmış araba almıştı. Araba bir ihtiyaç haline gelmişti çünkü şirket neredeyse şehir dışında bir yere taşınmıştı, yani araba da lüks olarak alınmadı. O zamanlar o bölgeye metro da çalışmıyordu. Ya benim için yeni kıyafetler? Tanrım, gençtim, giydiğim her şey yakışıyordu ve kocam benim varlığımdan büyük zevk alıyordu. Mücevher almıyordu bana. Sahip olduğum bir iki parçayı da, annemden ve o zamanlar hayatta olmayan onun annesinden almıştım.”

Anna, Samiha'yı, mutlu alınyazılarının yabancı dünyasından söz eden bir masal anlatıcısını dinler gibi dinliyor. Bu dünya,

somut hayatın gerçekliklerinin kanunlarından çok anlatma sanatının kanunlarına itaat ediyor, yine de Samiha'nın gözleri anlatılanlardan yansıyan parıltıyla doluyor ve anlatıldığı süre boyunca her ikisi de buna inanıyorlar.

Anna tuhaf bir haleti ruhiye içersinde. Bir tarafta kaligrafile-re bakmaktan aldığı keyif var, diğer taraftan duydukları onda bu türden bir evlilik mutluluğuna çocukça bir özlem uyandırıyor; aslında bu tür bir mutluluğun bu şekilde herhalde varolmadığının ya da varolsa bile yaşanmış değil en fazla hatırlanan bir mutluluk olarak mevcudiyetinin mümkün olduğunun bilincinde.

“Peki siz birbirinize hiç küskün olmadınız mı ya da hiç kavga etmediniz mi, siz ve eşiniz?” Anna Samiha'nın anlattıklarıyla ilgili tereddüt yaratmak için değil onun anlatmaya devam etmesini sağlamak amacıyla soruyor. Bu türden bir mutlulukla ilgili hep daha fazla şey duymak istiyor.

“Kavga mı?” Samiha korkuyla duralıyor, sanki bu soruyu kendi kendisine ilk kez soruyor gibi. “Hakiki bir kavgadan bahsediyorsunuz değil mi?”

“İnsanlar beraber yaşarken tartışmalar tabii ki her zaman olacaktır. En azından ben başka türlüşünü bilmiyorum. İşte bu nedenle de çoğunluk beraberliklerini sürdüremiyor.”

“Hatırladığım kadarıyla hayır.” Samiha parmağını birkaç ke-re burnunun altında bir sağa bir sola hareket ettiriyor. “Hayır gerçek anlamda hiç kavga etmedik. Doğal olarak ufak tefek şeyler oldu. Osman ayakkabısını evde çıkarmak istemezdi, bütün Türkler bunu yapmasına rağmen. Ve Türkiye'deki gibi yıkanmak yerine evde de tuvalet kâğıdı kullanmamız konusunda ısrarlıydı, ama bunların pek bir ehemmiyeti yoktu.”

“Peki o zaman niye artık beraber değilsiniz?” Anna bunu da aslında daha çok hikâyenin devamının gelmesini sağlamak için soruyor, bu esnada bakışları sürüp giden bir büyülenmeyle kaligrafilere takılıp kalıyor.

“Alın yazımız başka türlü tayin etti” diye cevap veriyor Samiha ağır ağır, sanki bunu yapabilmek için kendisini çok zorlaması gerekiyormuşçasına.

Anna afallıyor. “Ne yazısı?” Sanki her yolun sonu yazıya çıkmış gibi.

“Eğer isterseniz kader de diyebilirsiniz. Eşim dört sene evvel hayata veda etti.”

“Çok üzüldüm.” Anna, bütün bunların lâf arasında, geçen sorduğu soruyla açılmasından pişman oldu bile, ama daha iyi bir şey aklına gelmemiştir.

“Bir kazaydı, trajik bir yanlış anlama!” Samiha ellerini birbirine kenetledi ve parmaklarını kıtlatıyor. Belki bu ona gözyaşlarına hakim olabilmesi için yardım ediyor.

Anna’nın aklına aniden Hikmet’in babasının hikâyesi geliyor. Orada da aynı cümleyle karşı karşıya kalmıştı. “Bir kazaydı, trajik bir yanlış anlama!” Bu şehirdeki bütün Türkler kazalarda mı ölüyorlar, yoksa kaza kelimesinin onun anladığından bambaşka bir anlamı mı var?

“Evet, bir kazaydı!” Samiha bu konuda daha fazla bir şey söylemek ister gibi görünmüyor, Anna da daha fazla bir şey sormaya cesaret edemiyor. Kim bilir daha neleri kurcalamış olur sormaya devam ederse. Belki başka bir sefer. Samiha’yı daha iyi tanıdıktan sonra. Onun ziyaretine sevindiğini görmemek imkânsız. Demek ki tekrar gelecek. Sadece bu arada bir sürü Ayverdi izini takip ettiği için değil onu sempatik bulduğu için. Mümkün olduğunca özen göstermeye çalışarak sormaya devam ediyor.

“Sizin için korkunç olmadı mı böyle aniden, eşiniz olmadan, bu ülkede yalnız kalmak?”

Samiha başını eğiyor. Hayatı boyunca kendisini hiçbir zaman bu olayın hemen ardından olduğu kadar çaresiz hissetmemiş. Anne babası tabii ki onu eve dönmesi için zorlamışlar. Ama burada kalmayı tercih etmiş. Her şeyin başında, eşiyile beraber bu kadar mutlu olduğu evde oturmaya devam etmek istemiş.

“Geri dönseydim evlenmek zorunda da kalacaktım”

“Zorunda kalmak neden?” Anna kitabı elinden bıraktı.

“Başta ailem yüzünden. Tabii bir de hayata benzer bir şeyi sürdürebilmek için. Normal kontrollerden birinde çocuk sahibi olamayacağım ortaya çıktı. Biliyor musunuz, bu durumda

burası daha kolaydı benim için. Bir taahhüt altına girme zorunluluğu olmadan istediğimi yapıp istediğimi yapmamam mümkündü. Kısa bir süre sonra annem ölüp babam bana geldiğinde, ona bu kadar iyi bakabiliyorken bütün gün sadece evde oturmak zorunda kalmadığım için sevinçliydim.”

Biraz kabahatini bilircesine gülümsüyor. “Bunun için evden çıkarken şu ipek eşarbi başıma örtüyordum. Benden bunu hiçbir zaman istememiş de olsa, onunla olduğumu göstermeliydi bu ona.”

Anna’nın kalış süresi planladığını çoktan aştı. Aslında Samiha’yı tekrar görmek için “şöyle bir kapıdan uğramak istemişti”. İçten içe Samiha’nın da kaybolmuş olabileceğini bile düşünmüştü. Kapıda başka bir ismin olacağını ve kimsenin Samiha ve babasını hatırlayamayacağını. Ama Samiha var ve Anna bundan büyük bir memnuniyet duyuyor. Ama artık buna yeterince ikna edebildi kendisini. Geç oldu, gerçekten gitmeli.

“Gelecek sefer size belki babamın birkaç çalışmasını göstereyim, eğer bu arada bir düzene sokabilmiş olursam. Gerçi Şeyh Hamdullah gibi bir dâhi değildi ama onun yazısına derinden duygulanmaksızın bakmam imkânsız. Samiha artık kesin olarak yola koyulmuş olan Anna’nın peşinden kapıya gidiyor.

“Bu şeyh de kimin nesi?”

Samiha esrarlı bir şekilde gülümsüyor. “Bu da başka bir hikâye. Bunu da bir dahaki sefere dinleyeceksiniz. Tekrar geleceksiniz, değil mi?”

Anna başını sallıyor. “Ama siz beni neden ziyaret etmiyorsunuz?”

“Muhakkak ben de size geleceğim.” Samiha Anna’yı her iki yanağından da öpüyor. “Size her şeyi gösterir göstermez. Ama daha size çok fazla bir şey göstermiş sayılmam.”

“Chéri, buraya gel ve bana parmaklarını ödünç ver!” Yusuf Anna’yı tek kişilik bürosuna çağırıyor. Eli sarılı. Şansına kırık yok, sadece ezilmiş, örselenmiş, berelenmiş. Yere kapaklanmış ve kaçanlardan biri parmaklarına basarken bir diğeri onun üzerine düşmüş.

“Önceden astroloğuma danışmalıydım.” Yusuf, sargının be-yazlığının altından parlayan bütün renk nüanslarının da açık-ça görünmesini sağlayabilmek için kolunu vücudundan açıkta tutuyor.

Teresa, hasar görmüşlerin içecek servislerini istisnai olarak üstlenmiş ve elinde iki kahve fincanıyla süzülerek odaya giri-yor. Aynı anda dudaklarını yorumunu dile getirmek üzere bü-züyor. “Aynı renkleri taşıyorsunuz, ben buna *Partner-look* * derim!”

Yani gırgır konusu bulmak için hiç kimsenin kafa patlatma-sına gerek yok.

“Teşekkürler tatlım!” Yusuf ve Anna koro olarak sahneye çı-kabilirlerdi.

Teresa tekrar kaybolduğunda Yusuf çakmak çakmak bakışla-rını ona doğru kaldırıyor. “Bu arada, eve nasıl ulaştın? Senin de ufak bir şok geçirdiğin açıkça belliydi.”

Anna mutat olduğu gibi klavyede geziniyor, bu sefer Yu-suf’unkinde. “Yürüyerek.”

Yusuf’un ağzı bir an açık kalıyor. “Yürüyerek mi?”

“Şehrin bir ucundan diğerine yürüyerek.”

“Ama yalnız değildin herhalde. Senin gibi bir kızın başına neler gelebileceğini düşünmek bile istemiyorum.”

“Yalnız değil, Abdal Ayverdi ile birlikteydim.”

Yusuf aniden dönüyor. “Bu şu saçları kazınmış deli değil mi?”

“Bunda seni rahatsız eden ne? Bir ‘Güzel Türk’ olmaması mı?”

“Senin Abdal’ın ne anlama geldiği konusunda bir fikrin var mı?”

“Deli. Tanrının delisi gibi bir anlamı olduğunu zannediyo-rum.” Anna Yusuf’un gözleri önünde onun programına sızdı.

“Bir ‘Güzel Türk’, bir ‘Tanrı Delisi’, işi ilerletiyorsun. Sana özel ders veren biri mi var?”

Ve evet işte burada: Hikmet Ayverdi, ölümü: 05.07.1993, ölüm sebebi...ekranda. Ama Yusuf’un yaralı olmayan parmak-ları daha hızlı.

(*) İki kişinin aynı renk ve şekilde giyinmesi - ç.n.

“Beni provoke etme chéri, yoksa içimdeki aslan amca uyanabilir!”

“Neden benim bir aptal olarak ölmeme izin veriyorsun, usta? Bunu hiç mi hiç hak etmedim.” Anna alt dudaklarını sarkıtıyor. “Ben failin kim olduğunu bilmek istemiyorum ki, bilmek istediğim sadece ölüm nedeni, anlıyor musun?”

“Dinle beni mürit, ben senin şeyhinim ve senin öğrenmen gerekenlerin sınırını hâlâ ben belirlerim. Senin iyiliğin için, inan bana, sadece ve sadece senin kendi iyiliğin için.”

Anna saniyenin dörtte biri kadar yavaş kaldığını anlıyor. Yakın zamanda böyle bir tekrar yakalaması pek mümkün olmayacak. Yusuf prestijini korumak zorunda. Anna’nın gerektiğinde ne kadar hızlı olabileceğini artık o da biliyor.

“Kızma bana büyük şeyh. Bir gün nasıl olsa yaşlı Hikmet Ayverdi’nin başına ne geldiğini öğreneceğim. Ama şimdi güleceksin, bu beni çok fazla da ilgilendirmiyor. Beni ilgilendiren sadece ve sadece genç Hikmet’in neden molekülüne ayrılıp ortadan yok olduğu.”

“Bu konudaki çalışmalar sürdürülüyor.” Yusuf kahvesinden höpürdeterek bir yudum içiyor. “Dervişlerin aleminde güven duymak gerekir, sen de lütfen buna uy.”

Her ikisi de, şanssız geçen hafta sonu gezileri nedeniyle firmanın defterlerine işgücü kaybı kaydolmaması için gayret göstermek zorundalar.

“*Business first!* [Önce iş] Biraz daha fazla konsantre olarak bir sürü şey telafi edilebilir.”

Anna sanki inadına balkonunda oturuyor. Yumuşak hava devam etti ve parklardaki leylaklar tomurcuklanıyorlar. Kimse bacaklarını göremiyor -bir parça çizgili kumaşı metal parmaklığın demirleri arasından geçirmiş-, daha yukarıdaki pencere-lerdeki bakışları da görmezden geliyor.

Önündeki tabakta gerçek bir “akşam ekmeği.”* Siyah çavdar ekmeğine sürülmüş ciğer ezmesi ve ayrı bir tabakta salata-

(*) Almanca akşam ekmeği -*Abendbrot*- aynı zamanda akşam yemeği anlamına gelir - ç.n.

lık dilimleri. Balkon mekânının kusursuz kullanımı için bir güneş şemsiyesi ile içinde orta boy bir yeşillik olan bir saksı hâlâ eksik. Zaman içersinde hepsi tamamlanabilir. Anna ayak parmaklarını aralarını açarak korkuluğa yashıyor, tuhaf güneş gözlüğü de gözünde. Telefon çalarsa duyabileceğinden emin değil. Aşağıda avluda çocuklar top oynuyorlar, aşağıdaki katların birinin penceresinden on sekiz haberleri duyuluyor.

Anna'nın canı aslında dondurma yiyip gezinmek istiyor. Frantischek'in buralarda olmaması ne kadar yazık. Şimdi onu arayabilirdi. Onu, gözünün artık siyahtan yeşile doğru çalan morluğu da fazla rahatsız etmezdi. Ama Frantischek onların hepsini geride bırakıp yükselmişti. Bunun tartışılacak hiçbir tarafı yok. Anna mesleki ilerlemesi açısından hâlâ Haugsdorff gibi bir adamın ruh haline bağımlıyken, şu Cibril tereddüte mahal bırakmayacak şekilde tercihini Frantischek'den yana kullanmıştı. Haugsdorff'tan pazardan beri bir haber çıkmadı. Anlaşılan bakanlıktakiler, o da dahil olmak üzere, işten başlarını kaşıyamıyorlar. Gazete bayilerinin önünden geçerken görebildiği kadarıyla suikast hâlâ manşetlerde. Ama faraziyeler dışında bir şey yok ortada. Her halü kârda, öyle görünüyor ki Haugsdorff tam anlamıyla cephede. Her gün, bilgileri itinayla derleyip rapor vermek üzere bakana çıkıyor. Aslında, içişleri bakanlığında bakanlık müşaviri olarak yapması gerekenlerin neler olduğunu Anna'ya hiçbir zaman tam olarak anlatmamıştı. Önemli olan şu anda sürekli cephede olması ve Anna'nın zaman kazanması. Kafasında parlamasını beklediği fikir hâlâ kıvılcımsız. Her şey darmaduman olmadan ondan ayrılmanın yolu ne? Anlaşma? Gülünç. Hiçbir zaman bir anlaşma yapmamışlardı. Bunu Haugsdorff, Anna'nın artık onunla yatmak istemediğini anladığı o anda şapkasından çıkardı. Ve Anna sadece derhal ve doğru kelimelerle lafı gediğine oturtabilecek kadar hazırcevap değildi, o kadar.

Şimdi de haftalardır Haugsdorff'suz bir hayata başlama kararını sürüncemede bırakmakta devam ediyor. Sanki efsunlanmış gibi. Anna, Haugsdorff'un bu kadar düşkün olduğu şeyin ne olduğunu öğrenmeye yeterince meraklı olduğu sürece her

şey çok basit gibi görünürken, şimdi, bu onu ilgilendirmemeye başladığından beri her şey daha karmaşık hale geliyor. İtiraf etmeli ki, Haugsdorff'un onun küçük, sapkın hikâyelerini nasıl açgözlü dinlediğini fark ettiğinde kendisini kişisel olarak aşılması gereken bir hedefle karşı karşıya hissetmişti. Ama onun için bu her şeyden evvel anlatma tekniği idi, özünde oldukça kuramsaldı. İşe yaramasıydı keyif veren, neden bahsettiği ve ne anlattığı değil.

Haugsdorff'u, en azından çarşıların arasında, avucunda tutuyor olma hissi, ona bayağı değerli bir tecrübe gibi görünmüştü. Bazen kendisi de şaşırıyordu bu işe konsantre olduğunda nelerin aklına geldiğine. Ama zamanla sıkıcı oldu. Artık ona bir heyecan vermiyor. Sadece Haugsdorff doymuyor buna ve Anna'yı bunu gitgide daha sık yapmaya zorluyor. Artık aklına bir şey gelmediğini onun kafasına sokmak zorunda kalacak ve bir ilişkiden anladığının uzun vadede bu olmadığını. Bundan böyle artık anormal şeyler hayal etmek istemiyor, hayal gücü tükendi. Bitti, sona erdi, geçmişte kaldı. Fikirleri henüz taze olan başka birini bulsun.

Özgür olmak istiyor. Eğer herhangi bir zamanda bir anlaşma, zımni bir anlaşma varolduysa bile, sözümona anlaşmalarının zamansal olarak sınırlı olduğuna dair olmalıydı bu. Gelecek sefer bunu ona söyleyecek, tam tamına bunu ve bu işi dostlukla çözenin, kin tutmadan ve şantaja başvurmadan gerçekleşebilecek bir yolu olması gerektiğini. Şu andan itibaren hangi türden olursa olsun bir anlaşma olmaksızın yaşamak istiyor.

Aşağıda top bir pencere camında patlıyor, cam şangırtıyla parçalanarak çerçevesinden düşüyor. Avludaki herkes bir an için nefesini tutarken Anna ansızın kendi kapısının zilini duyuyor. Sonrasında mutat bağırış çağrışlar, azarlamalar ve savrulan küfürler çınlıyor avluda. Bu sırada çocuklar geçici olarak çöp bidonunun arkasına saklanıyorlar, Anna ayağa kalktığında onları orada görebiliyor. Bunlar Naima Hanım'ın çocuklarıyla onların arkadaşları. Ev sakinlerinin paylamalarına, avlunun karşı tarafındaki, kapıcısı bir Türk kadını olmayan evden, da-

ha keskin birtakım laflar karışıyor. Kulak tırmalayan bir “Hanzo dölleri” ve daha tok bir “Dönerciler güruhu”, hayatlarını pencereden bakarak geçirenlerin yorumlarının tuzu biberi oluyor. Çocuklar çöp bidonunun arkasında kafa kafaya verip birbirleriyle Türkçe fısıldaşırlarken, bir köpeğin, o da aynı şekilde kendi gözetleme noktasından, anlamsız bir sinirle havlayışı bütün bunlara karışıyor.

Anna daha karanlık olan evin içinde rahatça hareket edebilmek için güneş gözlüğünü çıkarttığında Haugsdorff’un çoktan kapıyı açmış olduğunu görüyor. Derin bir nefes alıyor. Herhangi bir zamanda Haugsdorff’a bir ev anahtarı vermiş olduğunu hatırlamıyor.

“En kısa zamanda düzgün bir kilit almalısın kapın için. Buna parmağını soksan açılacak.” Anna yanılıyor mu yoksa gerçekten de Haugsdorff’un boynuyla kulağının arası kızarmış mı? “Ne kadar zamandır deliler gibi çalıp duruyorum kapıyı. Artık telefonu da açmıyorsun.”

Anna o kadar çok filmde görmüştü ki haydutların ya da komiserlerin ataçlar ya da kredi kartlarıyla yabancı insanların evlerinin kapılarını açtıklarını. Ama Haugsdorff?

“Balkondaydım.” Anna biraz evvel geldiği yöne doğru işaret ederken Haugsdorff kapıyı arkasından, herhalde kilidi kontrol etmek amacıyla, özenle kapatıyor. Yaptığı numara kilide zarar vermiş olabilir. “Kaygılandım, ne telefona bakıyorsun ne kapıyı açıyorsun, hem de tam iki gündür. Birinden ya da bir şeyden korktuğunu düşündüm.”

Anna şaşkınlık içersinde. Şimdi bu da ne demek böyle?

“Evde olduğumu kim söylüyor?”

“Yok, yok, seni eve girerken görmüşler.”

Yoksa Haugsdorff onu izletiyor mu? Tanrı aşkına neden? Samiha’yı ziyaret ettiğini ona söylemeli mi? Söz konusu bile olamaz. Bu onu hiçbir şekilde ilgilendirmez. Peki ama ya dün de burada onun evindeydiyse? Ona kendiliğinden hiçbir şey söylemeyecek, ancak sadece bu konuyu açıkça sorarsa cevap verecek.

“Ama doğrusunu istersen balkon aklıma gelmemişti.” Haugsdorff, bu detayı, bir daha hiç unutmamak için, kafasındaki

ilişkilendirme olasılıklarının oluşturduğu geniş kapsamlı ağın bir parçası haline getirmeye çalışır gibi görünüyor. Ve sanki kendi kendisini dikkate almadığı şeyin gerçekten de var olduğuna ikna etmek istermişçesine Anna'nın yanından geçerek dışarıya, minik masanın üzerinde hâlâ tabağın durduğu ufak balkona çıkıyor.

Bir tabaktakini koklaması eksik kaldı. Anna sanki "işte gördün mü!" demek için onun arkasından gidiyor. Aşağıdan biraz öncesine kıyasla daha alçak perdeden de olsa yine çocukların gürültüleri tırmanıyor yukarıya, haberlerin yerini ise müzik almış ve postu deldiren camın olduğu pencereden Naima Hanım'ın kocasının kafası çıkmış bile. Zararı inceliyor ve apartman sakinlerinin cezalandırma ihtiyaçlarını tatmin etmek için aşağıdaki çocukları açıkça görülecek bir şekilde yumruğunu sallayarak tehdit ediyor. Haugsdorff gözlerine ve kulaklarına inanabiliyor gibi görünüyor.

"Dışarıda oturmayı mı tercih edersin?" Balkon Haugsdorff'u ikna etmiş olmalı. Anna belki ikna edici olanı detaylarla da desteklemeli. Yavaş yavaş bu balkonun ne gibi avantajlar sağladığını anlamaya başlıyor. Hiç ama hiç kimsenin ona ulaşması mümkün değil evindeki bu sığınakta, tabii Haugsdorff'un biraz evvel yaptığı gibi zorla girmedikçe. Tamamıyla hazırlıksız karşı karşıya kaldığı bir terbiyesizlik.

Haugsdorff sanki ancak şu dakika birisinin onu görebileceğini düşünmüş gibi kafasını omuzlarının arasına doğru çekip evin içine dönüyor. Bu arada balkon kapısını da aynı özenle kapıyor.

"Güneş fazla parlak." Anna'nın yüzünü ellerinin arasına alıyor. "İzin ver sana bir bakayım. Eski haline dönmen birkaç gün daha sürecek." Aniden onu kendisine çekip kollarının arasında tutuyor. Onu böyle gafil avlaması pek nadiren olur. Anna onu kollarının arasına almasına karşı koymasının, Haugsdorff'a doğrudan doğruya yalan söylemek kadar anlamsız olduğunu biliyor. Bir şeyden kuşkulanmamalı. Aslında neden kuşkulanabilir ki? Bildiği hiçbir yanılsı yok. Fakat yine de onu korkutmak istediğine dair bir his var içinde. Peki ama neden? Ve onu korkutmaya çalıştığı şey ne?

“Bütün bunların ne anlamta geldiğini sonunda lütfedip bana anlatır mısın?” Soru, Anna’ya biraz geri çekilme ve bu sırada en azından onun yüzünü görme imkânı sağlıyor.

Haugsdorff onu bırakıp oturuyor ve parmaklarının ucuyla masanın üzerinde trampet çalıyor. Anna ancak şimdi farkına varıyor Haugsdorff’un ufak yarasının. Yoksa kapıyı açarken mi oldu? Pek kanamıyor ve fazla önemli bir şey gibi de görünmüyor.

“Bir yara bandı koymamı ister misin?” Sevinçle karşılanan bir mola, en azından Haugsdorff için.

“Evet, varsa çok iyi olur.”

Anna banyoya gidip yara bandını alıyor. Masaya geri döndüğünde yepyeni bir cep telefonu var masanın üzerinde. Haugsdorff bir elini yara bandını yapıştırması için ona doğru uzatırken diğeriyle de cep telefonunu kavırıyor.

“Beni dinle...” Sanki nasıl başlaması gerektiğini bilmiyormuş gibi davranıyor. “Bu senin için. Sana devamlı ulaşabilmeyi istiyorum.”

“Beni delirtmek istiyorsun galiba? Niye bir anda gece gündüz ulaşılır olmam gereksin ki?”

Haugsdorff yara bandı yapıştırılmış elini inceliyor. “Güzel yapmışsın. Şimdi sana numarasını yazacağım. Sonra benimkini de, ki ben de senin için devamlı ulaşılabilir olayım.”

Anna afallıyor. Görevde kullandığı cep telefonunun numarası mı? Artık hikâyelerini ona bir de telefonla mı anlatacak ki o da bunları kaydedip her istediğinde dinleyebilsin?

“Hadi, bir kalem al, ciddi söylüyorum.”

“Bana bütün bunların ne anlamta geldiğini söylemeden olmaz.” Şimdi haklı olarak öfkeliyi oynayabilir. Haugsdorff öylesine tavizsizce bir gizemli suskunluğa büründü ki, Anna’nın onun söylediklerini yapacağını varsaymaya hakkı yok.

Haugsdorff cebinden bir tükenmez kalem çıkarıp Anna’nın eve geldiğinde kapının altından atılmış bulduğu bir reklam dergisinin kenarına iki uzun rakam dizisi yazıyor.

“Bunları ezberle! Yeterince sağlam bir şekilde beynine kazıdığında bu kâğıdı yak, anladın mı?” Sayfayı dergiden yırtıp tersini çeviriyor. “Neydi numaralar?”

Anna'nın olağanüstü bir hafızaşı var. Tabii ki iki numarayı ezbere söyleyebiliyor.

"Böyle çok iyi!" Haugsdorff rahatlamış görünüyor.

"Niçin? Lütfen nihayet anlatır mısın, niçin?" Haugsdorff ona bu sanki bir vicdan sınavıymış gibi bakıyor. "Çünkü benim de sonunda nereye varacağını tam olarak bilmediğim bir şeyler oluyor. Fakat her halü kârda iyi şeyler değil. Sen de bir şekilde bu işin içindesin. Bilsen de bilmesen de. Ve ben senin buna daha fazla bulaşmanı istemiyorum."

"Tanrı aşkına, neye bulaşmamı istemiyorsun, haydi söyle artık!" Anna artık neredeyse hiçbir şey anlamıyor. Açıkça görüyor ki bahis konusu olan onun hikâyeleri değil, başka bir şey. Daha az elle tutulur bir şey. Keşke biri ona ne olduğunu söyleyebilseydi.

"İyice düşün! Ben de hâlâ karanlıkta yolumu bulmaya çalışıyorum. Ama işaretler gittikçe çoğalıyor."

Anna kafasını sallıyor. Haugsdorff ne demek istiyor? Yoksa bütün bu bombalı saldırı hikâyesi yüzünden fazlasıyla sinirli mi sadece?

"Aklına bir şey gelirse beni bundan mümkün olduğunca hızlı haberdar et!" Haugsdorff cep telefonunu işaret ediyor.

Anna yavaş yavaş gerçekten bir filmde olduğu hissine kapılıyor.

"Bir şey içmek ister misin? Çay ya da soda? Zannediyorum biraz kampari de var buzdolabında." Anna'nın habersiz misafirleri için ayırıp hiç dokunmadığı yedeği.

Haugsdorff ayağa kalkıyor. "Üzgünüm tatlım, ama gitmem gerekiyor." Anna'nın aklı karışmış durumda. Kendisini uzun ve zor bir akşam için hazırlamıştı.

"Numaralar neydi?" Haugsdorff kapıda dikilmiş bile.

Anna sayıları isteksizce tekrarlıyor. Haugsdorff tekrar geri geliyor, misafir küllüğünün yanındaki çakmağı alıp telefon numaralarının yazılı olduğu kâğıdı yakıyor.

"Hadi o zaman..." Hepsinin yanıp kül haline geldiğinden emin oluyor. "Yakında görüşmek üzere. Artık bana nasıl ulaşabileceğini biliyorsun. Her zaman emrine amadeyim, eğer tam

o anda bakanın odasında değilsem tabii. Eğer yine de aklına bir şey gelirse, her detaya ihtiyacım var. Anlıyor musun?”

Haugsdorff'un kapısının kilidini kırmış olmasına Anna hâlâ inanamıyor. Yoksa o mu...? Hemen bir sonraki işgünü Kurhalla'nın yönetimine çantasının bulunup bulunmadığını öğrenmek için telefon etmişti. Buna cevap vermelerinin mümkün olmadığı söylenmişti, çünkü polis her şeyi alıp götürmüştü. O da konuyla ilgilenen komiserliği arayarak içinde kimlik ve anahtarla kaybolan el çantasını bildirmişti. Cevap yine olumsuzdu. Tabii ki yine de bahis konusu şey ortaya çıkarsa onu haberdar edeceklerdi. O zamandan beri hiç haber çıkmamıştı. Haugsdorff'un bu işte parmağı olabilir mi? Yoksa şimdiden hayaletler mi görmeye başladı?

“Evden çıkmam lazım.” Teresa meyveli dondurma kupuyla oynarken bakışlarını Tuna kanalı yönünde gezdiriyor.

“Nereden çıktı bu?” Anna çikolatalı dondurmasını çoktan bitirmiş. Dışarıda bir masayı -ne masası, masacık- zorlukla ele geçirebildiler. Ilkbahar akşamdan sabaha, kalp ve kan dolaşımını hazırlıksız yakalayan bir yaz başlangıcına dönüştü. Masacık, kafenin bahçesinin kışın kaldırılabilen çitinin en dıştaki köşesine yerleştirilmiş ve sandalyesinde arkasına yaslanan Anna iki dirseğiyle tahta çite dayanıyor.

“Bildiğin gibi doğrudan ev sahibinden kiralananmış bir ev değil. Evi kiraya veren kişi evi bana yalnız yaşayan biri olarak kiralamadığını ve daha bir sürü insanın oraya taşınmasını kabullenmesinin mümkün olmadığını söylüyor.”

Anna kafasını sallıyor. “Bu onu niye ilgilendiriyor ki? Önemli olan senin kirayı zamanında ödüyor olman. Ayrıca İvo ‘bir sürü insan’ değil.”

“Bunu sen söylüyorsun.” Teresa'nın dondurmasını bitirmekten vazgeçtiği anlaşılıyor. Zaten dondurma meyveli bir sosa dönmüş durumda. “Aptmandan biri şikâyet etmiş olmalı.” Güneş gözlüğünü çıkarıp kâğıt peçeteyle temizliyor.

“Hangi nedenle şikâyet etmiş?” Anna kollarını tekrar vücuduna yapıştırıp öne doğru eğiliyor.

“İvo'nun arkadaşları nedeniyle.”

“Hepsi size mi geliyorlar ki?”

“Başka nereye gitsinler. Devamlı dışarıda bir yerlerde buluşmaları imkânsız, buna paraları yetmez. Bu yüzden sırayla evlerde toplanıyorlar, doğal olarak bizde de. Ve geleceği tartışıyorlar. Ülkelerini kurtarmak için ne yapacaklarını. Ve hepsi aynı fikirde olmadığından sesleri yükseliyor. Hesapta kavga bile etmiyorlarmış ama başlarda ben de bazen korkuyordum.”

Anna problemi hâlâ anlamış değil. “Biraz daha dikkatli davranamazlar mı? Bunun bir sakıncası olmazdı, değil mi?”

“Bir de sen dene bakalım kan kaybindan ölmek üzere olan vatanının kaderini, sakın ve normal yükseklikte bir sesle tartışmayı!” Teresa'nın sesi öfkeli, neredeyse saldırgan.

Anna sükûnetini kaybetmiyor. “Ama sadece ara sıra yüksek sesle tartışılıyor diye evinden kovulmaz ki insan.”

“Sadece bu yüzden değil. Arkadaşlar bazen aşağıda zilde yazan soyadımı unutuyorlar ve kapıyı açtırmak için herhangi bir zile basıyorlar. Gelip giderlerken merdiven boşluğunda gürültü yapıyorlar ve birbirleriyle kendi dillerinde konuşuyorlar. Hesapta bu apartmanda oturan insanları korkutuyormuş.” Teresa yüzünü buruşturup gözlerini döndürüyor. “Kendilerini taciz edilmiş hissediyorlarmış.”

“Bunlardan başka bir şey oldu mu?” Anna'nın sesi hâlâ biraz inanmazmış gibi. Gizliden gizliye hikâyeyi, Teresa'nın paylaştığı çileleri meziyetleri haline getiren birçok abartısından biri olarak kabul ediyor.

“Başka hiçbir şey olmadı. Arkadaşlardan birinin, kapı aralığından gözetleyip tekrar tekrar ‘sessiz olun!’ diye bağırان ikinci kattaki bir kadına, sessizliğin en iyisinin mezarlıkta olduğunu ve eğer isterse onu seve seve oraya götürebileceğini anlatması dışında.”

Anna gülmekten kendini alamıyor. Sadece bir sefer Teresa'nın evine gitmişti, taşınmasına yardım ederken. Yüzyılın başlarından kalma, şehrin en iyi semtlerden birinde bir apartman ve buna uygun kiracılar. Anna daha o zaman bununla ilgili bir dokundurmada bulunmuştu ama Teresa herhangi bir

yer bulabildiği için o kadar mutluydu ki buna pek önem vermemiştir.

“Yani gerçekten başka bir yere taşınmak mı istiyorsun?” Anna buna inanamıyor. “İvo’nun eski evi ne oldu?”

“O deliği mi kastediyorsun? Onu ev olarak adlandırmak konunun vahametini tam anlamıyla hafife almak olur. Kaldı ki o delikte bile şimdi İvo’nun arkadaşları oturuyorlar. Hem de bütün bir aile.”

“Belki yine ona benzer bir şey bulabilirsin. İvo oraya, apartman komşularının aklına hemen bir düşman istilâsı gelmeden, ne zaman isterse dostlarını davet edebilir. Senin de biraz huzurun olurdu.”

“Ben huzur istemiyorum, ben İvo ile beraber olmak istiyorum.” Teresa’nın bakışlarında bir an için meczupluk benzeri bir ateş parlıyor. Kilo vermiş ve fazlasıyla sinirli olduğu apaçık.

Anna şu an konuyu kaşımamasının daha iyi olacağını farkında. “İvo’dan ayrılmanın gerektiğini söylemiyorum, söylemek istediğim sadece birbirinizin ayaklarına basmayacağınız birer yeriniz olmasının belki de çok akıllıca olacağı. İvo bunu karşılayamayacak kadar da kötü kazanmıyor.”

“Efendim!?” Teresa’nın cevabı minik bir çığlık. “Sen hiç dayanışma diye bir şey duymadın mı? İvo’nun maaşına ne olduğunu zannediyorsun? Belgrat’ta en hayati ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaklarını bilemeyen annesi, babası, kardeşleri olduğunu unuttun mu?”

“Ya da karısı ve çocukları?” Anna şeytana uyuyor, ama Teresa’nın dayanışmacı konuşma tonuna gitgide daha hassas tepki veriyor. Yalnız Teresa’nın bir anda beti benzinin ceset gibi atmasını ve koyu renk gözleri dumdum kurşunu deliklerinin büyüklüğüne yaklaşırken tamamıyla donup kalmasını hiç beklemezdi.

“Şaka, şaka” diye fısıldıyor Anna ciddi şekilde korkmuş bir durumda. “Unut bunu, sadece öylesine söylemiştim, vaziyetini bildiğim için, İvo’yla ve genel olarak.” Anna, konuştuklarının en ufak bir kısmı dahi Teresa’nın bilincine sızmadan daha uzun süre bu şekilde konuşmaya devam edebilirdi. Kaskatı

halinde korku verici bir yan var.

Anna ona doğru eğiliyor ve silkeliyor. "Hey, kendine gel. Bunun gerçekte bir ilgisi yok. Ben sadece eğer öyle olsaydı ne olurdu, tahayyül etmeye çalıştım. Bu seni bu kadar eşekten düşmüşe çevirmiş olamaz. Özür dilerim, yaptığım gerçekten büyük kabalıktı."

Terasa yavaş yavaş kendine geliyor. Gözleri yaşlarla doluyor, burnunu silmek için biraz evvel güneş gözlüğünü temizlediği kâğıt peçeteyi arıyor.

"Of Anna," diyor, "böyle bir şeyi hiç düşünmemiştim."

Anna onun yalan söylediğini hissediyor. Hem de nasıl düşünmüştü Teresa bunu! Büyük ihtimalle sabah akşam bunu düşünüyor. Yoksa İvo söylediği bir şeyle şüphesini çekmiş olabilir mi?

"Hem öyle olsa bile...!" Teresa peçeteyi avucunda ezerek ıslak ve kalın bir topak haline getirip içinde erimiş dondurma olan kaba tıkıştırıyor. "Düşünsene zavallı kadının neler çekmiş olacağını, hele hele çocukların."

Anna şaşkın. Bu bakış! Teresa'nın böyle inzivaya çekilir tarzda aniden İvo'dan ayrılmaya niyeti yok herhalde. O bile böyle bir oyunu sahneye koyamaz.

"Şimdi bir ailesi var mı, yok mu?" Anna her şeye katlanabilir; dayanamayacağı, feragatle nurlanan bu bakışlar sadece. Mümkün olduğunca hızlı bir şekilde olaya açıklık kazandırmak onun için çok önemli.

Teresa sadece omuzlarını silkiliyor, bakışları çoktan Tuna kanalına doğru uzanmışlar.

"Bunu öğrenmeye çalışmamı ister miydin?" Anna bu cümleyi dile getirdiği anda pişmanlık duyuyor. Teresa yüzünü öfkeyle ona doğru çeviriyor. "Onu takip ettirmek mi? Bu olacak şey değil. Nasıl bir durumda olduğunu unutma."

"O zaman ne yapmak istiyorsun? Sahiden yeni bir ev mi arayacaksın?"

"Bana yapacak başka bir şey kalmayacak. Onunla beraber olmak istiyorum, en azından hâlâ burada olduğu müddetçe."

Hassas nokta demek ki bu. Anna gelecekte neye dikkat et-

mesi gerektiğini sonunda öğrenmiş olmaktan mutlu. Deminki türden utandırıcı talihsizlikler böylelikle çok daha kolay önlenabilir. “Nasıl yani? Tekrar geriye döneceğini mi söyledi?”

“Ne zannetmiştin?” Teresa’nın sesinde gurura benzer bir şey de hissediliyor. “Hiçbir şey yapmadan ülkesini nasıl iflasa sürüklediklerini seyredeceğini mi? Tabii ki geri dönecek. En kısa zamanda. Demek istediğim, asker kaçaklığı yüzünden onu içeri atmayacaklarından emin olur olmaz.”

Anna genzini temizliyor. “Bu uzun sürebilir. Bu demektir ki ev aramaktan yırtma ihtimalin yok. Ayrıca bunu planlarken işe beni de katabilirsin.”

O anda elinde ertesi günün gazeteleriyle yollarına çıkan ilk satıcı kaldırımında belirip onlara doğru geliyor. Anna bir yandan bozuk para ararken bir yandan da ona işaret ediyor. Gazetede doğru sayfaları açar açmaz, parmağı sanki su kaynağı ya da maden ararken kullanılan bir çatal değnek gibi küçük ilanlar boyunca gezmeye başlıyor, ta ki ona bir şekilde tanıdık gelen bir adreste duralayınca kadar. “Buna ne dersin? İki oda, mutfak, yüklük, yüzyıl başından kalma bir binada, tuvalet-mutfak-banyo dairenin içinde. Randevuyla görülebilir.”

Teresa adresi not ediyor, pek bayılmış gibi görünmese bile yine de fark edilebilir bir ilgiyle.

“Ne diyorsun buna?” Anna hâlâ adresin ona neden bu kadar tanıdık geldiğini düşünüyor.

Yeni aletlerle hep aynı şey yaşanır, varlıklarına alışılması ve gündelik hayatın sorgusuz kullanılan doğal parçası haline gelmiş diğer eşyaya dahil olmaları belirli bir zaman alır. Anna cep telefonunu evde bıraktı. Gerçi her seferinde çantasına koymayı düşündü ama sonra aceleyle unuttu.

Haugsdorff sonunda onu evinden aradığında biraz kızgın. “Seni korumama izin vermezsen nasıl koruyabilirim seni?” Anna’nın oynadığı, kendi ifadesiyle, saklambaç oyununa hâlâ öfkeli.

“Korumak da nereden çıktı. Ben tehlikede değilim, yoksa öyle değil mi?”

“Doğrudan doğruya değil. Buna rağmen sana gelen postaya dikkat et. Biri senin üzerinden bana zarar vermeyi isteyebilir.” O ana kadar elinde cep telefonuyla evin içinde bir aşağı bir yukarı yürüyen Anna oturmak zorunda kalıyor. “Bunun bana gelen postayla ne alakası var?”

Haugsdorff hafifçe öksürüyor. “Bunu sana daha sonra açıklayacağım. Yarın saat sonra *Cafe Schwarzer*’de buluşalım.” Anna’ya oraya nasıl gideceğini anlatıyor, sanki Anna çağrı bekleyerek, onun çağrısını bekleyerek yaşıyor.

“Lütfen tam zamanında gel, seninle konuşmak zorundayım.”

Bitti, sona erdi, artık hatta kimse yok. İtiraz etme şansı yok.

Peki ya oraya gitmezse? Haugsdorff kısa bir süre önce evinin kapısını zorla açtığından beri gitmemenin bir şey değiştirmeyeceği onun için açık. Gerçekten onunla konuşmak istiyorsa buraya gelip aynı şeyi tekrar yapmakta hiç tereddüt etmezdi.

Anna biraz pudra sürmek için banyodaki aynanın önüne geçiyor. “Mor gözü” gerçi gitgide rengini kaybediyor ama mor-siyah-tan daha çok siyah-yeşil bir gölge halinde de olsa hâlâ açık seçik görülüyor. Onu böyle palas pandıras şehrin göbeğine çağırması için Haugsdorff’un çok önemli bir nedeni olmalı.

Günlerdir yağmur yağmadı ve dışarıdaki hava âdeta yaz havası kadar sıcak. Anna ceketini kolunda taşıyor; burnunun üzerinde, gözündeki morluğu bakışlardan neredeyse tamamıyla saklayan devasa güneş gözlüğü.

Kafeyi hemen bulamıyor, öylesine saklı, daha doğru bir deyişle göze batmayacak tarzda bir parçası olmuş ki binanın imparatorluk devrine has cephesinin. En sonunda içeriye girdiğinde, Haugsdorff çeşitli günlük gazetelerin akşam baskılarıyla kuşatılmış en arka köşede oturmuş hummalı hummalı sayfaları çeviriyor.

“Sana bakmama izin ver.” Güneş gözlüğü Anna’nın elinde, içersi oldukça karanlık, pencerelerin hepsi doğuya bakıyor. Haugsdorff onu dikkatle inceliyor. “Eh, yavaş yavaş tekrar eski Anna oluyorsun.” Onu yanına çekerken yanağını değil elini öpüyor. Haugsdorff’un yaralarla arası pek iyi değil. Deformasyonun her türü onu iğrendiriyor. Bu nedenle onu son günlerde

rahat bıraktı; okşamalarıyla istemeden onun canını acıtmaktan korktuğundan değil Anna'nın gözündeki morluk onu tiksindir-diği için. Bu şartlarda tercihi, fildişi üzerine yağlıboya kusursuz yüzleriyle Biedermeier minyatürleri. Anna zorla renklendiril-miş gözünden bir fayda bile sağlamış oluyor, ilk kez.

“Olayı üstlenmek üzere yazılmış bir mektup ortaya çıktı.” Haugsdorff otomatik olarak gazetelerin sayfalarını çevirmeye devam ediyor. “Bakanın arabasına konan bomba yerli malı bir bomba. Gerçi son bombalı mektup saldırıları ile kanıtlanabilir bir alakası yokmuş gibi görünüyor ama üslup açısından belirli bazı benzerlikler var.” Haugsdorff, sanki ona gazeteden bir şey okuyormuş gibi alçak sesle ve donuk bir yüz ifadesiyle konu-şuyor.

Anna bir kapuçino ısmarlıyor ve garson siparişi aldıktan sonra tekrar bara döndüğünde, aynı şekilde donuk bir yüz ifa-desiyle soruyor: “E, kim varmış olayın arkasında? Kimmiş bu?”

Haugsdorff içini çekiyor. “Çok şey biliyoruz, bu kadarını sa-na söylememe hiçbir zaman imkân yok. Bir sürü ayrıntı, zih-niyet, sosyal çevre, öğrenim durumu, ideolojik çevre. Sadece bu işi yapanın, yani fail denilen kişinin kim olduğunu bilmi-yoruz.”

Anna, Haugsdorff'un şahsından bile kaynaklanmayıp bütün bakanlığın sorumlu olduğu bu başarısızlığın onun nasıl canına okuduğunu kolayca gözünün önüne getirebiliyor. O kendi tar-zı içersinde başarılı olmaya alışkın. Yetki ve yeteneklerinin bi-lincinde olan ve onları sistemli bir şekilde oyuna süren bir adam. Bakanlık kalemi jargonunun teknik terimiyle, bir prob-lemün çözüme götürülme niyetine direnmesine tahammül et-mesi zor.

“Peki bunun bana gelen postayla ne alakası var?” Anna, bü-tün bu bomba hikâyesinin sadece onu Haugsdorff'a daha sıkı bağlamaya yaradığına dair sessiz bir şüphenin kafasında belir-mesini engelleyemiyor. Hem de tam şu sıra, fazla gürültü çık-madan ondan ayrılmaktan başka bir şey düşünmezken.

“Dün bakanın kızı bir bombalı mektup almış. Her kimseler gitgide daha cüretkâr oluyorlar. Henüz basına yansımada - ve

şans eseri bu defa bir şey olmadı ama her seferinde biraz daha yaklaşıyorlar.”

Anna biraz titriyor. Sanki bütün bunlar bir filmde olup bitiyor ve o sinemanın ilk sırasında oturuyormuşçasına gerçek dışı geliyor her şey kulağına. Fakat gerçeklikte de vukû buluyor bütün bunlar. Sadece bu ülkede değil, bütün ülkelerde. Ne zaman bir gazeteyi açsa bu tür şiddetle ilgili birşeyler oluyor içersinde. İnsanların birbirlerini karşılıklı olarak korku ve yılgınlığa sürüklemeleri bu kadar mı kolay oldu artık?

“Ama ben senin kızın değilim.” Daha iyi bir şey aklına gelmiyor ve Haugsdorff’a yakın olmaktan kurtulmak istiyor. “Beni neredeyse kimse tanımıyor, hiç de o kadar sık beraber çıkmıyoruz. Birinin nasıl olup da beni aklına getirebileceğini düşünemiyorum.”

“Sakin ol.” Haugsdorff bir de onu teskin etmek ister gibi görünüyor. Neden aslında, zaten hiç sinirlenmedi ki. “Ben tehlikenin büyük olduğunu söylemiyorum zaten. Senden sadece dikkatli olmanı rica ettim. Bu delilerin bir dahaki adımlarının ne olacağını aramızda kimse bilmiyor. Ve şimdiye kadar bir dahaki adım hep şaşırtıcı bir adım oldu.” Haugsdorff gazeteleri katlıyor, kendi gazeteleri, onları beraberinde getirmiş. Yeni bombalı mektupla ilgili bir şeyin zamanından önce sızıp sızmadığını kontrol etmek için bakmak istediği neşriyatın tam o sırada kafede başkaları tarafından okunuyor olmasından mı korktu?

“Peki tamam, mektuplarımı, tabii eğer mektup alacak olursam, dikkatle inceleyeceğim ve biri bana şüpheli görünürse alarına basacağım.”

“Beni araman yeterli olur.” Eğreti bir şekilde gülümsüyor, babayla polis müdürü arası bir şey.

“Her şey için hemen ortalığı velveleye vermek gerekmez. Hele işin uzmanlarını tanıyorsan hiç gerekmez. Bir şey daha: İlişkilerine dikkat et! Yabancı şenliklerinin ziyaretçisi olarak gazetelerde daha sık görünürsen, her şey üst üste gelebilir.”

Demek Haugsdorff’un ona bir sefer daha söylemek istediği buymuş. Sanki bunu çoktan yapmamış gibi, o kendine has üs-

lûbuyla, başka yöne bakarak ama duyulmaması imkânsız bir sesle. Bir fırsat daha onun hayatına karışmak için, hatta tereddüt halinde müdahale etmek için.

“Kıskandın mı?” Tanrım, gerçekten aklını kaçırmış olmalı, ama artık hiçbir şeyin faydası yok, laf ağızdan bir kere çıkar.

Haugsdorff kaşlarını kaldırıyor. “Çocuklaşma sevgilim. Kimi kıskanabilirim ki? Yoksa bunun için bir sebep var mı? Aslında durum dalga geçmemeyi gerektirecek kadar ciddi. İster inan ister inanma ama kendimi senden sorumlu hissediyorum. Seni uyarmakla yükümlüyüm, bunu anlıyorsun herhalde.”

“Evet tabii.” Anna’nın üstünde genel bir sıkıntı var. “Ama kafam bir şeye yine de basmıyor: Bu bombalarla ne elde etmek istiyorlar?”

Haugsdorff ciğerlerindeki havayı kesik kesik boşaltıyor. “Yüzyılın sorusu. Hepimizi yıldırmaq istiyorlar. Bize yıldırma-bileceğimizi göstermek. Bizleri, güvenliğe bu kadar önem veren bizleri yıldırmanın bilhassa kolay olduğunu göstermek. Dışardan göçü engellemek ve hali hazırda göç etmişleri defetmek mi istiyorsun, bir bomba koy. Böylece herkesin dikkatini çekersin ve sempatizanlar kazanabilmek için özellikle gayret göstermene gerek kalmaz., Eskisinde rahat rahat yaşamaktan seni alıkoyan bütün diğerlerinin kapı dışına atılacağı kendine ait yeni bir devlet mi kurmak istiyorsun, bir bomba koy, bütün herkes neden kendi devletin olmadığına kafa patlatacaktır. Ülkeni çöküşten sadece senin inanç ya da düşüncelerinin kurtarabileceğine kani olduğun için dini ya da siyasi düşüncelerini dünya çapında zafere mi ulaştırmak istiyorsun, bir bomba koy ve sürdürmeyi düşündüğün savaşta cepheler belirginleşsin. Bir bomba koymak için varolan nedenlerin hepsini sana saymam imkânsız. Ayrıca bomba üretmek son derecede kolaydır da. Her şeyi gitgide daha titizlikle izliyor olsak da bütün insanları korumamız mümkün değil. Zaten çoğunluk buna esasen karşı çünkü gözetilmek, gözetlenmek istemiyorlar. Öte yandan kendilerini güvenlik içersinde hissedebilmeye hakları olduğuna da inanıyorlar. Bu çelişki gittikçe daha çözümsüz hale geliyor, buna rağmen herkes bizim onu çözmemizi istiyor. Bombacı

olarak düşünülebilmesi mümkün olan insanların sayısı ne kadar büyürse onların gözetimi de o derecede iyi işlemeli. Ama bize yardım eden teknik onlara da yardım ediyor. Bunu hiç duygusallaşmadan dikkate almak zorundayız.”

“Duygusallaşmadan mı?” Anna Haugsdorff’un bunu söylemekle özellikle vermek istediği mesajın ne olduğunu düşünüyor.

“Nesnel diyelim, eğer bu deyimi tercih edersen. Sadece bu şekilde bir izi takip edebilir ve entrikaları entrikalar olarak algılayabilirsin.” Haugsdorff’un cebi çalmaya başlıyor. Ceketinin cebinden beceriksizce uğraşarak çıkarıp “evet,” diyor, “yirmi dakika içersinde tekrar yerimde olacağım. Tam zamanında.”

“Görüyorsun,” diye şikâyet ediyor, “hiç ara vermeden işimin başındayım. Yani seninle sadece iki arada bir derede buluşabilirim. Bu arada, benim telefonumun dahi dinlenip dinlenmediğini bilmiyorum. Zira karşı taraf da uyumuyor. Ama senden buraya gelmeni rica etmemin sebebi bu değil, seni aradığımda bana gelecek sevgiyi hâlâ bahşediyor musun, öğrenmek istemiştım.”

Buna şapka çıkarılır. Anna, takdir hissinden dokunaklı bir duygusallığın doğmasını engellemek için en içsel duygu sarmallarına çekiliyor. Haugsdorff’u bir kere daha her açıdan küçümsemiş. Birbirleriyle ilişkilerini anlayış biçimi daha dikkatle bakıldığında tabii ki bir terbiyesizlik. Haugsdorff arar Anna gelir. Ama Haugsdorff bu tür cümlelerle sadece kafa karışıklığına yol açtığını hemen fark ediyor. Anna’nın elini tutarak heyecanla sıkıyor.

Hiç olmazsa sevgiden bahsetti, gerçi bir yan cümlede ama yine de duymamak imkânsızdı. Anna’nın normlardan sapmalar konusunda çok gelişmiş bir duyarlılığı var. Haugsdorff’un bu defa her zamankinden daha ileriye gitmeye cüret etmiş olduğunu biliyor.

“Peki ya sana bu sevgiyi bahşetmemiş olsaydım?” Haugsdorff’un daha da ileri gitmeyi göze alıp alamayacağını bilmek istiyor -ve bunun için de kışkırtıyor-. Ama o perdeyi hemen tekrar kapatıyor.

“O zaman seni en kısa zamanda ziyaret ederdim.” Bakışları

ne kadar da hızlı bir şekilde soğuyabiliyor! Anna mucizevi gülümsemesini takınma zorunda hissediyor kendisini, başlangıç zamanlarından kalma, konuşmanın her tür yanlış anlaşılabilir şeklinin üzerindeki mucizevi gülümsemesini.

Anna yanılıyor mu yoksa garson onların masasının etrafında fazlasıyla göze batacak kadar pervane mi oluyor? Sayın bakanlık müsteşarını mutlaka tanıyor olduğuna göre o da muhakkak ki birinci elden esaslı bir porsiyon bilgiye sahip olmak isterdi.

Haugsdorff bir yüzlüğü sallayarak garsona işaret ediyor. "Ne yazık ki büroya dönmek zorundayım." Anna'nın gülümseyişi onu tekrar mûnis yaptı. Hatta bu sefer onu, hasarsız gözünün altındakinden olsa da, yanağından öpüyor ve giderken parayı garsonun eline sıkıştırıyor.

Anna kahvesini bitiriyor. Aslında kahve istediği de yoktu.

Saat daha yedi ve saat ayarının yeni değişmesi nedeniyle dışarısı hâlâ gündüz aydınlığında. Şehir merkezinde aylak aylak yürümeyeli ne kadar çok olmuş! Çeşitli vitrinlerin önünde duruyor. Bakın, işte ben buradayım diye bağırmayı her şeyden çok isterdi. Mektuplarına birşeyler gizlemenize hiç gerek yok, beni burada, şehrin göbeğinde enseleyebilirsiniz. Bir apartman girişinden bir atış, tabii ki susturucuyla. İnsanlar ona ne olduğunu anlayana kadar saldırgan çoktan yakayı sıyırmış olur. Hiç kimse onun arkasından koşmaz ya da onu teşhis etmezdi. Peki neden? Herkesin akli başka bir yerde olduğundan. Tıpkı şu an bakışlarını yeni çıkmış CD'lere odaklamış olan kendi ilgisini, CD'lerden çekip alarak gürültüye, o da eğer duyabilirse veya oradan geçmekteyken onun düşüşünü ilk gören insanların çığlıklarına yöneltmek için ihtiyaç duyacağı zaman nasıl fazlasıyla uzunsa. Elini yüzüne siper etmiş bir saldırganı tanıyabilmek için fazlasıyla uzun. Bu da şu anlama geliyor ki, insan burada da yol ortasında vurulmaktan güvende değil ve saldırgan ya da saldırganlar tanınmadan kaçmak için iyi bir şansa sahipler.

Anna silkiniyor. Haugsdorff onu öylesine tereddütte sürüklemeyi başardı ki bir an için gerçekten de tehlikedeymiş gibi

hissetti kendisini. Aslında o bir megaloman; gizliden gizliye kendisini, şimdiye dek yeterince sık temsil ettiği bakanın yerinde görüyor. Şimdiye kadar bu bombabeyinlilerin hiçbiri bir memuru hedef almayı aklına getirmede. Kim ilgilenir ki bir memurla? Ve Haugsdorff bir memur - bakanlık müşaviri ya da ne olursa olsun. Aslında memurlar iyi kurbanlar olmak için yeterince popüler değildir. Hele hele onların sevgilileri hiç. Tanrı aşkına onun, Anna Margotti'nin bombalı bir mektup alması dünya yüzünde kimi ilgilendirirdi? Sadece içişleri bakanlığının yüksek kademeli bir memuruyla yattı diye! Bunun anlamı olmaz, hem de gerçekten hiçbir anlamı olmaz.

Bakanın kızı tabii ki başka bir şey. O zaman sebepler baştan bellidir. O zaman sadece neden daha yaşlı olan diğerinin değil de bu kızın mektubu aldığı üzerine spekülasyon yapılabilir. Yoksa biri daha mı fazla çaba gösteriyordu, belki de iltica etmek isteyenlerle ya da yabancılar polisince işleme tâbi tutulan yabancılarla ilgili olarak? Ama o, Anna? Onun bu konuyla ilgisi hiç yok.

Haugsdorff açıkça metanetini kaybetmiş. Çok fazla çalışıyor. Mecbur olduğu için mi kişisel hırsları nedeniyle mi, hiç önemli değil. O ölçüleri kaybetmiş ve Anna bunu kendisine bulaştırmasına izin verdi. Artık bu sona erecek.

Anna, kendisini CD tezgâhından tek bir tanesini bile hafızasına almaksızın bir anda koparıyor ve biraz fazla hızla metro girişine doğru yürümeye başlıyor. Hemen ardından tereddüde düşüyor. Hazır şehir merkezindeyken neden hemen şimdi eve dönmesi gereksin ki? Uzun zaman sonra tekrar sinemaya gidebilir. Eğer acele ederse hâlâ saat on dokuz gösterimine yetişebilir.

Onu tekrar durduranın ne olduğunu hemen kavrayamıyor. Ama o zaman Hikmet'i ararken içine girdiği lokal, şu *İstanbul*, işte orada. Acaba Hikmet gerçekten hiç buraya uğramış mıydı? Hâlâ varken ve şimdi kendisinin yaptığı gibi şehirde gezinirken.

İçeri girmeyi istemiyor ama kendisine zaman tanıyor ve uzun uzadıya pencereden bakıyor. İçerde ışıklar şimdiden yanmış. Orada barda duran Orhan olabilir. Gözlerini zorluyor,

hatta biraz öne doğru eğiliyor, o anda adam kafasını çeviriyor ve şu işe bakın, biraz da korkuyla görüyor ki bu gerçekten Orhan. Anna'yı tanımış gibi görünüyor ve eliyle ona beklemesini işaret ediyor.

Fakat birdenbire Anna onunla konuşmayı istemiyor. Şu an bir Orhan'la görüşmeyi arzu etmiyor. Yürümeye başlıyor, koşuyor ve yolunu kesen bir sonraki dar sokağa sapıyor hızla. Orada hemen bir kapı aralığına saklanıyor, Orhan'ın nasıl peşi sıra koşarak geldiğini son anda fark edebiliyor. Nasıl durup gözlerini dar aralığa diktiğini, sanki koku almak istermiş gibi kafasını nasıl havaya diktiğini ve sonrasında koşmaya devam ettiğini görüyor.

Anna bir süre daha kapı aralığında durmaya devam ediyor. Kalbi çarpıyor. Neden aslında? Haugsdorff'un onu bu korku hissiyle dolu ruh haline getirmiş olmasına izin vermesi fazlasıyla aptalca. Hele hele Orhan'dan kaçmış olması maskaralığın doruğu. Kaldı ki ona yeni işini ve Ayverdileri sorabilirdi. Bundan da muhakkak birşeyler çıkardı.

Topla kendini Anna! Şimdi bu dar yoldan çıkıp Orhan'la konuşacak. Kararlı bir şekilde adımlarını atmaya başlıyor. Fazla uzağa gitmiş olamaz, koşu temposuyla olsa bile. Ama etrafta Orhan'a en ufak bir benzerliği olan hiç kimse görülüyor. Tekrar *İstanbul'a* mı bakmalı acaba? Belki oraya geri dönmüştür. Yoksa sinemaya gitmeyi mi tercih etmeli?

Ne birini ne de ötekini yapmaya keyfi kalmadı. Yusuf'u mu arasa? Ama onun muhakkak bir programı vardır. Ve ne yazık ki Frantischek'i kaybetti.

Demek ki yine eve dönmek durumunda. Yürüyerek gitmeye karar veriyor. Üç metro istasyonu, pek o kadar da uzak değil. Yapış yapış bir hava var ve henüz devasa güneş gözlüğüyle dikkat çekmeyeceği kadar aydınlık. Yürümek, yürümek, yürümek, şu an istediği bu, ayaklarına kara sular ininceye kadar.

"Artık oldukça iyi idare edebiliyorum." Samiha yazlık bir elbise giymiş ve çok genç görünüyor. "O zaman kocam öldüğünde oracıkta inme inmiş gibi kalakalmıştım; naif, bilgisiz ve yalnız

yaşamaya kesinlikle hazırlıksız. Ki aslında daha o hayattayken bir şansım olduğunu kavramıştım.” Muammalı bir şekilde gülüşüyor.

Anna dur alıyor. Doğru mu duydu? Ses tonu, yüz ifadesi ve söylenenler bir şekilde birbirlerine tam olarak uymuyorlar.

“Nasıl bir şanstı bahsediyorsun?”

Birbirlerine, bununla ilgili tek kelime bile etmeden sen diye hitap etmeye başladılar ve Anna sık sık yukarı Samiha’ya geliyor. Evde olmadığı günler var, bilhassa salılar, arasına cumalar da, ama bu çok normal. Samiha neden her akşam evde olmak zorunda olsun ki? Önemli olan, zorlayıcı olmayan anlaşmalarının sürmesi ve Anna’nın kendini kötü hissetmemesinin gerekmemesi. Samiha onu her seferinde teselli ediyor. “Benim sana göstermem gereken daha o kadar çok şey var ki. Bütün bunları sana aşağı indirmek bir sürü zorluk olurdu. Tabii ben de sana ziyarete geleceğim.”

Anna Samiha’nın ikram ettiği şeftali suyundan içiyor ve beklenti dolu olarak ona bakıyor.

“Hayatımda birşeyler yapabilme şansı.” Samiha’nın bakışlarında hâlâ aynı domuzuna parlaklık var. “Acının en yoğun olduğu dönem geride kaldığında anladım ki eskisinden de daha fazla kararlar almak durumundaydım.”

Anna bundan fazla bir anlam çıkartamıyor, ama Samiha’nın “kararlar” kelimesini vurgulayış tarzı onda merak uyandırıyor. “Ve sonra?”

“Kaydımı ilk olarak pedagoji fakültesine yaptırmıştım, ama kısa bir süre sonra anladığım gibi öğretmenlik yapmak değildi artık içimden gelen. Ekonomiyle ilgilenmeye başladım. Ticaret hatta iş idaresi ile. Böylece birbiri ardına ilgi alanıma uygun derslere devam etmeye başladım. Hatta okuduğum yüksek okulu değiştirdim.” Samiha bir sigara yakıp dumanını tavana doğru üflüyor. Alacakaranlık olmuş bile, pencereler açık ve bir buluta narince yaslanan solgun bir aya bakıyorlar.

“Hiç de o kadar kolay olmamıştı ruh halimdeki değişikliği eşimden gizli tutmak, ama bir hayli çabayla da olsa başardım. Tabii onun aklına hiçbir şey gelmiyordu ve ben çok dikkatliydim.”

“Eşine hiçbir şey söylemedin mi?” Anna bunu doğru anlayıp anlamadığından emin değil. “Bana bütün hayatını onun isteklerine göre düzenlediğini anlatmıştın ve bunun da sadece bir anlamı olabilir, o da güveninin sınırsız olduğu.”

Samihâ sigarasını içiyor ve gülümsüyor. “Öyleydi de zaten. Bir taraftan. Diğer taraftan benliğimin çok derinlerinde bir yerde, bana ait olan bir şeye sahip olma arzusunu keşfetmiştim. Eğer gündüzleri baş başa kalacağım bir çocuk olmayacaksa, eşim yanımda olmadığında hayatımı dolduracak başka bir şey olacaktı. Bütün zekâmı ve enerjimi kullanabileceğim ve beni değiştirecek, bir çocuk beni nasıl değiştirebilirse öyle, belki Osman’ın fark edemeyeceği bir şekilde fakat iz bırakarak değiştirecek bir şey.”

Esmeye başladı. Samihâ kalkıp, ince perdesi hava cereyanı ile odanın içine doğru uçuşan pencereyi kapatıyor.

“Bunu anlayabilecek misin bilmiyorum Anna. Siz buradakiler çok farklı yetiştirilmişsiniz. Ama benim için kocama; ben de senin gibi bir şey olmak istiyorum, gerekli donanımları elde etmek, bir vazife üstlenmek, yükselmek, kariyer yapmak, birtakım risklere girmek istiyorum demek düşünülemez bir şeydi. Uzun süre bunu gerçekten istediğimi kendime bile itiraf edemedim. Önce bunu sadece düşüncelerimde oluşturdum. O zaman çocuğum olmayacağını da henüz bilmiyordum. Kocam çocuklarımız olmasını planlayıncaya kadar bir meşgalem olsun istiyordum. Ama aslında o zaman bile bundan fazlasıydı. Şimdi düşündüğümde, beni tahrik edecek, iştahlandıracak bir tür heyecan aradığımı görüyorum. Kendime bir sır yaratmıştım ve bu sırrı korumak için gitgide daha zeki stratejiler geliştirişiyordum. Osman’a okulda rastlamayacağımdan emin olabildim, o firmasında çalışıyordu, hem de artık hiç de istemediği kadar fazla ve uzun. Geçen zaman içersinde firma da neredeyse şehir dışında bir yere taşınmıştı.

Ama bu bana güvenlik açısından yeterli gelmiyordu. Kıyafet değiştirmeye başladım. O zamanlardan beri her zaman yanımda hacimli bir çanta taşıyım. Üniversiteye yakın yerlerde uzun mantolar ve şallarla örtünüyordum, sonra Türk kadınlarının

çoğu tekrar ev dışında başörtüsü takmaya başladıklarında onlar gibi davrandım ve böylelikle bağımsızlığımı korudum.

Derslerde mümkün olduğunca arkalara oturuyordum, tabii ki başörtüsü takmadan. Sınıfta başörtüsü çok fazla dikkat çekti ve İslâmcılık üzerine tartışmalara taraf olmayı istemiyordum. Göze çarpmayacak şekilde davranmayı o derecede iyi becerebiliyordum ki, gerek erkek gerekse kız sınıf arkadaşlarımdan çoğu daha koridora çıktığımız anda beni tanıyamıyorlardı.”

Anna bu defa babasının berjerinde oturan Samiha'ya inanamayan bir bakış fırlatıyor. Muhakkak ki hemen göze batan gösterişli bir görüntüsü yok, ama yine de onun tanıdığı Samiha'nın canlı bir yüzü var ve bakışları çekici ve sıcakkanlı.

“Ben seni her yerde ve her zaman tanırdım, hangi örtülerin ardına saklanırsan saklan” diyerek ifade ediyor kararlılığını Anna ve şamfistiklarından bir iki tanesinin kabuklarını soyuyor.

Samiha ayağa kalkıyor. “Bu iş için çok zaman sarf ettim. Hem de bunu o zamanki basit araçlarla yaptım. Ne kastettiğimi belki de sana göstermem gerekir. Eğer bir dakika sabredebilirsen seve seve gösterebilirim.”

Anna Samiha'nın gelir gelmez önüne koyduğu hat kitaplarından birini eline alıp sayfalarını çevirmeye başlıyor. Bu elindeki bundan önce görmemiş. Bunun içinde eşyalar ama aynı zamanda bitkiler, hayvanlar ve şaşırtıcı biçimde insanlar tasvir edilmiş ve bütün bu tasvirler açıkça belli oluyor ki Arap harflerinden meydana getirilmişler. Anna hayranlıkla eğiliyor kitabın üzerine. Daha kalın siyah çizgilerle çizilen harfler belli ki çizim işlevine sahipler, buna karşın daha ince çizgiler açıklayıcı metinler anlamına geliyor. Bir seferinde o da, şu harflerinden oluşmuş kafaya benzeyen bir dövmeliyi görmemiş miydi rüyasında?

Anna öylesine dalmış ki çizimlere Samiha'nın geri döndüğünün hiç farkına varmıyor. Yoksa Samiha onu rahatsız etmemek için bilhassa parmaklarının ucunda mı yürüdü?

Samiha eğitimini anlatmaya devam etmek üzere tekrar konuşmaya başladığında Anna gözlerini kitaptan ona doğru kaldırıyor ve istemeden bir hayret nidası geçiriyor ağzından. Ya-

nında divanda oturan kadının onun tanıdığı Samiha ile gerçekten en ufak bir benzerliği yok.

“Kusura bakma” diyor Samiha; önceki Samiha’yı sadece sesi hatırlatıyor. Ama Anna sesini de istediği gibi değiştirebileceğinden kesinlikle emin oluyor birdenbire.

“Seni korkutmak istememiştim. Sadece mümkün olduğunca göze çarpmayacak şekilde davrandım derken ne demek istediğimi göstermek istemiştim. Bunun için en başta hep aynı kişi olmamak gerekiyordu. İnsanların beni tekrar gördüklerinde tanımamaları çok önemliydi. Bana bu işte kalabalığın tabii ki çok faydası oldu. Her köşe öylesine öğrenci kaynıyordu ki kalabalıkta girdiğinde derecede kolaydı. İş sadece bir sınava girdiğimde veya bir seminere devam ettiğimi belgelemem gerektiğinde çatallaşıyordu.”

“Ve eşin bütün bunların hiç farkına varmadı öyle mi?” Hikâye Anna’ya hâlâ inanılmaz geliyordu.

Bir iki hareketle -Samiha peruğunu ve gözlüğünü çıkartıyor, yeleşinin düğmelerini açıyor, yüz hatlarını değiştiren bir iki makyaj çizgisini silmek için bir mendille yüzünü silerken biraz silkeleniyor- tekrar Anna’nın tanıdığı Samiha oluyor. Ama Anna artık biliyor ki, Samiha kılık değiştirme sanatında işi tam anlamıyla kusursuzluk seviyesine kadar getirmiş. Bu gösteri için sadece birkaç dakikaya ihtiyacı olduğuna göre çok deneyimli olmalı.

“Kocam zaman zaman eğitimin nasıl gittiğini soruyordu ama aslında bu onu ilgilendirmiyordu. Onun için sadece beraber olduğumuz zamanın ve bu sırada her şeyin yolunda olup onun istekleri doğrultusunda yürümesinin önemi vardı. Bunun dışında benim yaptıklarımı sadece boş zamanların değerlendirilmesi olarak kabul ediyordu. Burada yaşadığından beri, diyordu bazen, kadınların da bir meşguliyete ihtiyaçları olduğu onun için de açıktı artık. Sadece ev işleri, bugün emre amade olup onca zaman tasarrufu sağlayan alet ve makinelerin varlığında, yeterli değildi. Bundan dolayı çocuklarımız olmadığımız müddetçe rahatça birtakım şeylerle meşgul olabilirdim.

Böylece okula devam ettim, sınavlarımı verdim. Bu en zor

işlerden biriydi, çünkü sınavlardan evvel her zaman çok tedirgin oluyordum, alerjik reaksiyonlar da gösteriyordum. Öyle ki kocam öğretmen olmak istemekten yine vazgeçmem gerektiğini söylüyordu. Annemin aksine bana yaramıyordu bu, vücudum bile isyan ettiğine göre.

Hep birşeyler uydurmak zorunda kalıyordum. Aynı zamanda, kendi paramın sahibi olmak gitgide daha fazla önem kazanıyordu benim için. Mutfak bütçesinden birşeyler ayırıyordum ama tabii ki bununla pek bir yere varamadım. Geçtiğim derslerde özel ders vermeye başladım. Günün programını, akşamları bir de masaya yemek koyabilecek şekilde düzenlemek gitgide güçleşiyordu.

Ama olayı benim için cazip hale getiren de tam buydu işte. Gün boyunca uğraştığım işleri Osman'ın ruhu bile duymadan bir kere daha başarmış olmanın yarattığı o mucizevi hissi her akşam tekrar yaşamak. Neredeyse onun kadar iş becerdim diyordum kendi kendime ve ben ilaveten evi de temizledim.

İtiraf etmeliyim ki ev işleriyle ilgili olarak giderek daha özensiz oluyordum. Osman bazen ütülenecek çamaşırla dolu sepetin üç gündür aynı yerde ve aynı dolulukta kaldığını fark ettiğinde afallıyordu. Ama ona kocaman gözlerle, hesapta benim de katıldığım, okul çağında çocuklarla yapılan alıştırmalarla ilgili birşeyler anlattığımda beni hemen affediyordu. Bütün bunların, bir gün kendi çocuklarımız olduğunda onların eğitimi için bana faydalı olacağı düşüncesindeydi.

Gençtim, enerjimin sanki sonu yoktu ve hakkımda her şeyi bilmeyen bir adamla aynı yatağı paylaşmanın keyfini çıkarıyordum.

Hayatımın organizasyonunun gün geçtikçe daha karmaşık bir hale gelmesi tehlikesi başgösterdiğinde kocamdan bir bilgisayar almasını rica etmeye başladım. Nasılsa firması bilgisayar satışında da uzmanlaşmıştı. Onu şüphelendirmemek için buna çok ağırdan başladım, pedagoji fakültesindeki arkadaşlarımdan birkaçının bitirme tezlerini şimdiden bilgisayarla yazmaya başladıklarını anlattım ona. Evde daktilomuz yoktu ve ben onu, personel indirimiyle alacağı bir bilgisayarın bir daktilo-

dan pek de pahalıya patlamayacağına ikna etmeye çalışıyordum. O da buna karşı çıkmıyordu. Sadece, kadınların bu tür şeylerde pek fazla istidadı olmadığı bilinirken bir kadın olarak benim bu işe girişmeme hayret ettiğini belirtiyordu. Her hâlû kârdâ firmada araştırma yapmaya söz verdi. Başlangıç için en yeni model olması zorunlu değildi tabii ki.

Bir şekilde, benim bilgisayarlarla ilgileniyor olmamda hoşuna giden birşeyler de buluyor gibi görünüyordu ama bunu yapmayı hep unutuyordu. Ona zaman zaman hatırlatmam gerekiyordu, pek üzerine varmadan ve sanki beni keyiflendirecek bir oyuncağa kafamı takmışım gibi. Sonra bir akşam, gelecekte talep edeceğimden çok daha fazlasını yapabileceğini iddia ettiği bir aletle eve geldi. Bir cuma günüydü ve Osman hava puslu, soğuk ve yağmurlu olduğundan hafta sonunda en azından tezimi yazabilmem için gerekli olan ilk adımları atmamı bana öğretmeye zaman ayıracağını söyledi.

Bilgisayara hemen girmeye başlayabilmemiz için tezimi getirmemi istediğinde bir an için işin kokusu çıkacak gibi oldu. Ne yapacağımı bilemedim, kekelemeye başladım, ama sonrasında her şeyi sadece notlar halinde tuttuğumu ve bütünlüklü cümleleri ancak bilgisayar başında çalışırken düşünmeyi istediğimi söyledim. Osman sanki beni bir kandırıcılık yaparken yakalamışçasına gülümsedi.

Başka bir markayla bile olsa bir bilgisayarın nasıl kullanıldığını çeşitli derslerde çoktan öğrenmiştim. Ama daha önemlisi, kullanma talimatlarını okuyabiliyordum - herkes beceremiyordu bunu. Belki de özellikle yabancı olduğum için, kimi zaman oldukça beceriksizce karalanmış tercümeleri anlayabilmek bana daha kolay geliyordu.

Yani o hafta sonu olduğumdan daha salak görünmek zorunda kaldım, ki Osman ilk defa bilgisayarın önüne oturduğuma inanmakta devam etsin. Buna rağmen beni kabiliyetli bulmuş ve iltifatta da cimri davranmamıştı. Hafta sonlarında uzun bir öğle uykusu alışkanlığı vardı. O divanda yatarken mümkün olduğunca az zaman kaybetmek için kullanma talimatlarını hızla okudum. Sonuçta bilgisayarı kendimi daha iyi organize

etmek amacıyla istememiş miydim?

Hâlâ dikkatli olmaya devam etmek zorunda olduğum tek şey benim diğer hayatımı ilgilendiren kayıtlarım ve hesaplarımdı. Onları makinede Osman'ın ilerlememden emin olmak istediğinde tesadüfen keşfedemeyeceği kadar iyi saklamak zorundaydım.

Daha iyi bir kamufraj için tanıdığım bir pedagogun yayımlanmış tezini kopya ettim. Bilerek bir iki hata yaptım yazarken ve Osman'ın makineyi açtığı anda gayri ihtiyari karşı karşıya kalacağı şekilde kodlamadan bıraktım. Okulda, tanıdığım bütün programcılara, çevirdiğim dolapları en akıllıca gizlememe yarım edebilecek emniyetli kodlama imkânlarını sordum.”

Bu anda yan odada telefon çalıyor. Samiha aceleyle ayağa kalkıyor ve diğer odanın kapısını arkasından kapatıyor. Anna tekrar ona sadece bir rüyayı hatırlatmakla kalmayan, hatla yapılmış resimlere eğiliyor. Daha sonra Samiha'ya bu konuyla ilgili detaylı sorular sormak istiyor.

Samiha aslında kim? sorusu bir anda şimşek gibi çakıyor beyninde. Onu tanıdığından beri kafasında hakkında oluşmuş resim birçok kere değişti. Bu değişkenlik daha nerelere kadar varacak? Ve Samiha onun için neden özellikle bu kitabı hazırladı?

Samiha geri geldiğinde çıkmak için hazırlanmış durumda. “Gerçekten üzgünüm Anna. Bunu söylemek doğrusu utanç verici ama tekrar çıkmak zorundayım. Bütün gün bu telefonu bekledim ve hiç gelmeyecek diye korkmaya başlamıştım.”

Anna ayağa kalkıp kitabı gösteriyor. “Bir dahaki sefere kadar ödünç alabilir miyim?”

Samiha sevinçle gülümsüyor. “Tabii ki evet. Ayrıca yüzün hâlâ birisi el yazısını orada bırakmış gibi görünse de biraz daha iyi durumda. Kan oturan kısım fark edilmiyor bile, sadece koyu bir gölge hâlâ hatırlatıyor hikâyesini. Biliyor muydun ki -kitabı masadan kaldırıp Anna'ya doğru uzatıyor- bu resimlerin çoğunluğu dervişler tarafından yapılmıştır? Bektâşi dervişleri tarafından. Onlar da Alevi dünyasına aittirler, tabir yerindeyse ruhani kolu oluşturlar.”

“Peki ya Ayverdiler?” Anna her zamanki gibi bir işaret umut ediyor.

“Bana biraz daha zaman ver” -Samiha çantasını kontrol ediyor-, “sonrasında belki sana daha fazla birşeyler söyleyebilirim.”

Yeni iş süresi modelinin konuşulmuş ve karara bağlanmış hale gelmesi yarım gün bile sürmedi. İşe karşı tavrı başka zamanlardan kalma olan Ferdy dışında kimsenin bir itirazı da olmadı. Şu andan itibaren, alınan işlerin çokluğuna göre çalışılacak ve herkes zamanını kendisi ayarlayacak. İstisnai durumlarda hafta sonları da çalışılacak. Bu Anna’yı korkutmaz, tam aksine; o bir memur değil ki. İyi ki de öyle! Çalışma düzeni türünden sebeplere Haugsdorff dahi muhalefet edemez.

Sadece iş saatleri değil, bir anda kayganlaşan şahıs olarak sürekli el altında tutulamayacak artık. Gigi ve Bonny artık hafta sonlarına dilediklerince el atamayacaklar. Anna âdeta gizli-den gizliye bir zafer tadıyor uzun uzadıya telefonda konuştuğu ya da daha doğrusu onunla konuşan Bonny’ye karşı. Bonny sitem dolu olarak tespit ettiği gibi ona akşam saat on bire doğru ancak ulaşabiliyor. Fakat sıradaki bütün laf kalabalığı, Anna’nın artık zaman zaman hafta sonları da çalışacağını bildirilmesiyle saldırı yönünü değiştiriyor. Anna tabii ki abartıyor, henüz hafta sonlarından bahsedilmedi, ama o yeni ayarlamasının tadını derhal çıkartabilmek için yanıp tutuşuyor.

Bonny her düzlemde bir anaç tavuk olduğunu ispat ediyor ve şaşkınlıktan kurtulur kurtulmaz ortalığı velveleye vermeye başlıyor. Sadece zorlayıcı ailevi yükümlülükleri olmayan bir grup çatlak single [tek yaşayan] ile böyle diktatörce kararlar verebilirlermiş. Ödevlerini ciddiye alan tek bir anne ya da baba bile olsaymış bunların arasında, mücadele kararı çıkarmış ve Bonny kellesini koyarmış bunun için. Ama Bonny istediği kadar feveran etsin, bu onun meselesi değil.

“Buna karşılık tekrar şehre indiğinde öğleden evvel seninle kahve içmeye gidebileceğim.”

Bunlar Bonny’nin kutsal saatleridir. Çocuklar bu saatlerde ana okulunda olurlar, arabasında, oturarak ve zaman zaman

sabitleştirilmesi gereken kafası bir o yana bir bu yana sürekli sallanarak uyuyan Tonio dışında. Bu saatlerde Bonny kanal boyundaki kafelerin yazlık bahçelerine gelir, güneşin boynunu ısıtmasına izin verip insanlara ve kıyafetlerine bakar. Haftada en az bir kere yapar bunu, sadece hava iyi olduğunda tabii ki.

“Buna ne diyorsun?”

Bonny derin bir nefes alıyor. “Söz konusu olan ben değilim, senin için de bu aşikâr olmalı. Bahis konusu olan senin hafta sonların. Haugsdorff ne diyor buna?”

Haugsdorff'un yeni düzenlemeden henüz haberi yok. Memurların da bu kadar çok çalışmak zorunda kalabilecekleri hiç aklına gelmezdi. Ama bakana suikast girişimi ve kızına gönderilen bombalı mektup bütün organizasyonu tam bir telaşa düşürmüş gibi görünüyor. Belki de Haugsdorff şu anda daha gizli, daha yetkin ve kişisel ilişkisinin olmadığı bir firmayla, yurtiçindeki gruplarla ilgili verilerin, Yusuf'la Anna'nın PACIDIUS'ta yaptıkları gibi, doğru sonuçlar çıkaracak şekilde işlenmesi için pazarlık ediyor. Anna Yusuf'a da bu anlama gelecek bir imada bulunmuştu ama o sadece usanmış bir şekilde kafasını sallamıştı. “İnan bana chéri, biz hepimiz çoktan bir ağın parçaları olmuş durumdayız, sadece görebilmek gerekiyor bunu.”

“Bunu Haugsdorff'a da söyledin mi?”

Yusuf, sanki bu fikrin özellikle Anna'nın aklına gelmiş olmasına inanamazmış gibi, renklendirilmiş camlı gözlüğünü çıkardı birkaç saniyeliğine.

“Ben ve bir şey söylemek? Ben prensip olarak sadece bana bir şey sorulduğunda konuşurum.”

Yusuf birden yeteneklerini gözlerden saklamaya çalışmayacak herhalde?

“Bu anormal tevazu da nereden ortaya çıktı birden?” Anna ona yeni gibi gelen bu çizgiyi bir şekilde yorumlamak zorunda hissediyor kendisini.

“Çünkü insanların bunu benim düşündüğüm gibi yorumlamayacağından eminim. Benim nereli olduğumu unutun mu yoksa?”

Bonny her zamanki gibi pek hiddetli, Haugsdorff'un henüz bundan hiç haberi olmadığını, gece gündüz saldırının sonuçlarıyla uğraştığını ona söylediğinde. Bu hiç olmazsa Bonny'nin anlayabileceği bir şey.

"Ee? Sonunda bir ipucu bulunabildi mi? Demek istediğim bu senelerdir böyle gidiyor. Daha ilk iki bombalı mektup serisi bile açıklığa kavuşturulamadı." Bonny sanki içişleri bakanının bizzat ona hesap verme zorunluluğu varmış gibi konuşuyor.

"İpuçlarından oluşmuş koca bir koleksiyon var," diyor Anna Haugsdorff'un derin iç çekişini tekrarlayarak, "işlenmesi mümkün olandan çok daha fazla ipucu. Sadece olayın faili bulunabilmiş değil."

"Garip," Bonny lafın arasında esnemesini tutamıyor, "faydalanılabilecek daha bir dolu yetenekli insan var. Yoksa yanlış mı düşünüyorum?"

"Belki işi başarıya ulaştırmak için senin gibi biri gelmeli." Anna Bonny'nin birazdan telefonu kapatacağını biliyor, bunun için sesi sakın.

"Sen dalga geçmeye devam et!" Bonny'nin gerçekten de süngüsü düşmüş durumda. En ufak çocuğuna beşle altı arasında tekrar mama vermesi gerektiği düşünülürse gecenin bu saatinde pek de şaşılacak bir şey değil. Havlu atıp daha fazla zorluk çıkarmadan iyi geceler dilemesi pek uzun sürmez.

Gerçekten de çalışma saatlerinde birşeyler değişti. Saat henüz dört bile olmadı ve Anna Naschmarkt'a gitmek üzere çantasının kayışını omzuna atıyor. Kararlılık gücünün nadir görüldüğü anlardan biri, onu bu hortlak hikâyesine bir son vermek üzere harekete geçiriyor. İki kardeşten birine Hikmet'i soracak, sanki bu dünyanın en doğal şeyiymiş gibi. Ve Feride Hatun'a selâm yollayacak. "Hikmet hangi delikte?" diye soracak, mümkün olduğunca tabii bir biçimde. "Bana hâlâ bir sinema borcu var." Ya da buna benzer bir şey. Daha sonra Metin'in bilgisayarını soracak ve belki Alev'in ismini de geçirecek. Herhangi bir cevap muhakkak ki alacak. Ve Abdal'ın yüzünde Hikmet'in hatları belirecek, biraz değişmiş ama yine de tanınabilecek biçimde.

Sıcak bir rûzgâr dar sokakların arasından hızla geçip bulutlara doğru yükseliyor ve onları birbirlerine doğru harekete geçiriyor. Senenin ilk fırtınası görünüyor ufukta ama henüz yağmur yağmıyor ve havalanmış olan toz o kadar kuru ki her yöne dağılıp ince bir tabaka halinde tekrar her şeyin üzerine saçılıyor.

Anna sorunu, Büyük Iskender'in Gordion'daki kördüğümü bir kılıç darbesiyle çözüşü gibi halletmeye karar verdi. İmalara ve kuruntulara son; olana, her ne ise, dayanmayı öğrenmek istiyor. Neden Hikmet'in onunla ilgilenmediği gerçeğiyle karşı karşıya kalamasın ki? Bu türden hatalar yapılabilir, bu onun için yeni bir şey değil. Ama şimdi tam tamına bilmek istiyor.

Yüksek Tekniker Okulu'nun arkasındaki keşlerin yanından güçlü adımlarla yürüyerek geçiyor. Lambaların yeşil yanmasını beklemekte zorlanıyor, bacaklarını gözler önüne seren rûzgâra karşı adımlarını sıklaştırıyor.

Bunu çoktan yapmış olmamasının nedenini soruyor kendisine. Aniden bütün yanlış anlamalardan ve belirsizliklerden kendisi sorumluymuş gibi geliyor ona. Sisın kafanın içine girmesine izin verdiği an güneşi de görememeye başlarsın. Belki de Hikmet ona değil sadece kendi kafasında oluşturduğu resmine âşık oldu. Ve resim onun, gerçek insanın içinde gitgide çözülmeye başladığında ihtimal ki hatasını anladı ve kendini hiç iz bırakmadan geri çekmeye çalışıyor. Belki hatası nedeniyle utanç da duyuyor.

Anna Ayverdilerin meyve sebze tezgâhına ne kadar yaklaşırsa meselesinden o kadar emin oluyor. Böylelikle artık geriye dönebilirdi aslında. Ama kendine işkence edercesine bir hedefe kilitlenmişlikle yoluna devam ediyor. En genç kardeşlerinin neden sanki yer yarılıp içine girdiğine dair süslü açıklamalar uyduran iki ağabeyin utanç verecek kadar dokunaklı mimiklerini iç gözünün önünde şimdiden görebiliyor. Büyük olasılıkla birinin adına bir iş gezisindedir ya da Feride Hatun'la kaplıcaya gitmiştir. Açıklama olarak kullanacakları bir şey tabii ki olacak ve Anna Hikmet'in onları sırrına ortak ettiğini gözlerinden okuyabilecek.

Hata yapmak insani bir olaydır - bu cümleyle olayın özeti çıkıyor. Tanrının, o kim ki zaten? Şehir gayet düzgün görünen genç kızlarla dolu. Haugsdorff'un ısrarla onu istemesinin sebebi hikâyeleri ve büyük olasılıkla gençliğinde yatıyor. Haugsdorff ellinin üstünde ve bu yüzden, yarı yaşında bile olmayan bir vücut onu etkiliyor. Ama Hikmet?

Rüzgâr vites büyültüyor. Bir fesleğen plastik saksısında havalanmış, uçarak onu karşılıyor. Satıcılar tezgâhlarına üşüşüyorlar, malzemeyi topluyor, sıkıca tutuyor ve emniyetli bir yere taşıyorlar. Kimsenin ona bakacak hali yok.

Anna, Ayverdilerin tezgâhına geldiğinde orada da herkes malları kurtarmaya çalışıyor, rüzgârın kuduruşunu nurlu bakışlarla, sanki rüzgârda ona, herkesten önce ona vahşi bir gösteri sunan özel bir güç idrak ediyormuşçasına izleyen Abdal dışında.

Diğerleri dört elle çalışıyorlar. Ama onlardan hiçbiri Metin değil, İsmet değil. Orhan bile orada değil. Bu da ne demek oluyor şimdi? Anna'nın hiç tanımadığı iki adam salataları ve çeşit çeşit meyveyi topluyorlar. Eğer Abdal da, kendinden tamamiyle geçmiş bir halde, orada duruyor olmasaydı Ayverdiler topyekûn hiçbir zaman var olmadılar diye düşünürdü.

Tanımadığı iki adamdan biri o anda "Hikmet" diye bağıırıyor. Anna nefesini tutuyor. Şimdi olacak ne olarsa. Şimdi her şey ortaya çıkacak. Ama adamın Abdal'ı dürtüp bir kere daha "Hikmet" ve daha sonra "Abdal" diye bağıırıp, Türkçe birşeyler söylemesi dışında hiçbir şey olmuyor. Ona böyle aptal aptal duracağına yardım etmesini söylüyor herhalde.

Ağır ağır çıkıyor içinde bulunduğu vecd halinden Abdal ve tam henüz kurtarılmamış olanları kurtarmaya çabalarken bakışları Anna'ya denk geliyor. Yüzünde bir gülümseme beliriyor. Vücuduna bastırıldığı turplar, brüksel lahanaları ve turfanda kuşkonmazlarla ona doğru geliyor. Sanki sıcaklığını sadece insanlar ve hayvanlar değil bitkilerin de aradığı garip bir ermiş gibi.

"Rüzgârın bana birini getireceğini biliyordum."

Adamlardan diğeri onu kolundan tutup tezgâhın arkasındaki küçük kulübeciği gösteriyor. Abdal'ın aklı karışıyor, neredeyse

dengesini kaybediyor, iki işi bir anda nasıl yapacağını bilemiyor, ama Anna da ona sebzeyi içeri taşıması gerektiğini işaret ediyor. Bunun üzerine, bu çözümle mutlu, işe koyuluyor.

Havada yağmur var, her an yeryüzünün yolunu bulabilir; ama Anna herhangi bir yerde bir korunak aramak yerine aceleyle bir yerlere giden insanların tam ortasında çakılmış gibi kalıyor. Kadınlar ya alışveriş çantalarında eşarplarını arıyorlar ya da cep şemsiyelerini şaklatarak açıyorlar. Bu arada erkekler de şimdiden evrak çantalarını kafalarının üzerine tutuyorlar.

İlk damlalar arnavut kaldırımına çarpmaya başladığında Anna hafifleme benzeri bir duygu hissediyor. İslanması hiç önemli değil. Bir kere daha işler onun beklediği gibi gelişmedi. Ne önemi var ki?

Aniden Abdal beliriyor yanı başında ve onu kolundan tutuyor. "İçeri gelin yoksa iyice ıslanacaksınız."

Anna kafasını sallıyor, ama Abdal onu peşi sıra çekip bir seferinde de Hikmet'le beraber içersinde oldukları kuru odaya sokuyor.

"Bunlar benim kardeşlerim Nusret ve Sinan," diyor Abdal. Her iki adam da dostça elini sıkıyorlar. "Hikmet," diyor ona Sinan diye tanıştırılmış olan, "hakikaten en güzel kızları tanır." Diğer, Nusret "Bunu nasıl yaptığını hep kendime soruyorum" diyor bu sırada Abdal'ın omzuna şakadan bir yumruk atıyor.

Bu defa çay semaverde hazır. Nusret ona hemen bir bardak çay uzatıyor. "Üşütmemeniz için. Saçınız sıırılsıklam olmuş."

Anna sessizce çayını içiyor. Bu sırada yağmur, kalın şeritler halinde kızgın tavaya düşen su damlacıkları gibi cızırdayarak toprağa çarpıp hızla havaya sıçrayan ve oluşan su birikintilerinde hemen tekrar yokolup giden kabarcıklar yaratıyor.

Anna bir de Hikmet'i, kendisinin tanıdığı Hikmet'i sormanın anlamsız olacağını farkında. Eğer herhangi bir zamanda gerçekten var olduysa izi o kadar temelli kaybolmuş durumda ki bu izin bulunmasından artık Anna'yı sorumlu tutmak mümkün değil.

Abdal Anna'ya tekrar çay dolduruyor. Kardeşleri havadan sudan sorular soruyorlar. O işinden bahsediyor, tabii ki PACI-

DIUS'tan değil ve muhabbet şaşkınlık verecek derecede o zaman Metin ve İsmet'le yaptığına benziyor.

Sonra yağmur başladığı kadar hızla tükeniyor. "Tam bir sağanak!" Anna biraz mahcup gülümseyerek elini, ıslandıklarında her zaman olduğu gibi bukle bukle parmaklarına dolanan saçlarına götürüyor. Yola koyulmadan evvel biraz kiraz paketletiyor. Kardeşler kirazlar için para almak istemiyorlar.

"Bizden bir hatıra," diyerek önünde eğiliyor yaşça büyük gibi görünen Nusret. "En kısa zamanda tekrar ziyaretinizi bekliyoruz," diye ekliyor Sinan, "yağmur yağmadığında da gelebilirsiniz."

Abdal onunla göz göze gelmemeye çalışıyor. Bu onu hatırladıklarından tamamıyla şüphe duymamasını sağlayan tek şey. Sonunda yola koyulduğunda onu bir süre takip ediyor. Abdal'ın yakınlığı hâlâ bedensel huzur anlamına geliyor, sanki cildinden hâlâ şu hayat veren sıcaklık yayılıyormuş gibi. Pazarın sonunda duruyorlar. "Her gönülde bir arslan yatar." Abdal ağırlığını bir ayağından diğerine aktarıyor. "Ben sizinkinin kükremesini duydum."

Anna gözyaşlarını tutmak için kendisiyle savaş veriyor. "Neden onu susturmuyorsunuz o zaman?"

Abdal parmağını dudaklarının üzerine koyuyor, sonra geri dönüp su birikintilerinin ortasından öylesine bata çıka yürüyor ki su sandallarının içinden fışkırıyor.

"Bir ikamet yasağının orijinal metnine göz attın mı hiç?" Yusuf her iki elini de tekrar kullanabiliyor, her ne kadar üzerine basılmış olanın rengi, aynı Anna'nın gözü gibi hâlâ biraz değişik de olsa. Yusuf'un masasının üzerinde küçük bir yığın halinde ihbarname kopyaları var ve Anna ilk eline geleni çekip alıyor.

İkamet Yasağı: Yabancılar Kanununun, Yurttaşlar Kanunu No 838/1992 (Yabancılar Kanunu), §18, bent 1 ve bağlı olarak bent 2 fıkra 7 mucibince, şahsınıza § 21 bent 1 Y.K. mucibince beş yıllık bir süre için meriyet müddeti mahdut ikamet yasağı getirilmiştir.

Mucip Sebepler: Resmi makamlar, Avusturya'da ikametinin gerektirdiği maddi imkânlarla sahip bulunduğunuzu ispat edemiyor olmanız vaki olmakla, Avusturya Cumhuriyeti'nin iktisadi menfaatlerinin korunması ve aynı zamanda meydana gelmesi muhtemel cezayı müstelzim hareketlerin önlenmesi amacıyla bir ikamet yasağının ısdarının zaruri görüldüğü kanaatindedirler. Bu kamu menfaatlerinin veya ikamet yasağından sarfı nazar edilmesinin mahzurlu sonuçlarının, bir ikamet yasağının sizin hayat şartlarınıza yapacağı tesirlerden kıyas kabul etmeyecek derecede önemli olduğu açıktır. Bu nedenle hüküm çerçevesinde karar verilmiştir.

Masrafların tazmini zikredilen kanunda mücbir olarak emredilmiştir.

Anna bu azametli kelimelerin taşınması gereken anlamın ne olduğunu kavrayabilmek için metni birçok kere okumak zorunda kalıyor.

“Ya da şu,” diyerek başka bir kâğıdı ona doğru tutuyor Yusuf, “komünistler için çalıştığı ve sonra mücahitlerin elinden kaçtığı için hakkında arama emri olan Afganistanlı XY'nin temyiz talebinin reddi.”

Anna birçok kez okumak zorunda kalmamak için yüksek sesle okuyor:

Federal İltica Dairesinin ihbarnamesi aleyhindeki temyiz talebiniz İdari Usûl Kanunlarının, Yurttaşlar Kanunu no:51/1991, §66 bent 4 mucibince reddedilmiştir.

Mucip Sebepler: Karar mercî görüşünde şu nedenlerle de teyit edilmektedir: Var olduğunu iddia ettiğiniz tehditlere rağmen, 1992'den 1995 yılına kadar, anavatanınız ya da Mücahidin tarafından somut, iltica hakkı açısından kayda değer bir baskı şiddetine ulaşan haksızlıklara maruz kalmadan, sözde baskıcı devletin hudutları içinde yaşadınız. Dört sene boyunca sadece saklanarak hayatınızı devam ettirdiğiniz yolundaki iddialarınıza inanılmasına hiçbir surette imkân yoktur ve yalnızca bahsi geçen müddet nedeniyle bile taciz edilmeden yaşayabilmiş olduğunuz kabul edilmelidir. Afganistan'daki ha-

yatınızı tahammül edilemez hale getiren bir tehdidin varlığı durumunda herhalde yurtdışına çıkmayı daha erken mütalaa ederdiniz.

“Ya da şuna bak,” Yusuf bir kâğıt daha çekiyor desteden, “Afganistanlı bir kadına Federal İltica Dairesinin gönderdiği menfi ihbarnameden bir bölüm.” Kendisi yüksek sesle okuyor:

Annenizin 1993 yılı başında Mücahidin tarafından gördüğü kötü muamele sonucunda öldüğünü ve o tarihte beş yaşında olan kızınızın kaçırılıp öldürüldüğünü iddia ettiğiniz beyanlarınıza dair mülhaza edilmelidir ki bu feci hadiselerden evvel emirde anneniz ve kızınız mutazarrır olmuşlardır. Sizin de kişisel olarak bundan fevkalade üzüntü duymuş olmanızı ve hali hazırda da üzüntü duymakta devam etmenizi karar mercii tamamıyla saygıyla karşılamaktadır. Bu hadiseler 1993 başında vukuu bulmuşlardır ve Federal İltica Dairesi tarafından bu çerçeve içersinde değerlendirilmek durumundadırlar. Hadisenin zamansal boyutu bir kenara bırakılsa dahi; bir devletin, sadece, iltica talebinde bulunan şahsın akraba ve hısımlarının değil ve fakat doğrudan doğruya kendisinin mutazarrır olmasına yol açan uygulamaları iltica sebebi olarak kabul edilebilir.

“Bütün bunları nereden buldun?” Anna bir yığın halindeki kriptogramları* karıştırıyor. “‘Karar Mercii’ üslûp ögesi olarak yoğun bir şekilde yabancılaştırmaya başvuruyor.”

Yusuf kâğıtları tekrar üst üste koyuyor. “Belki biliyordur, iltica dairesinin üst düzey çalışanları zaman zaman PACIDI-US’un kullanışlı bir biçimde hazırlanmış verilerinden faydalıyorlar. Ben de bu yüzden resmi makamların bunlarla neler karıştırdığını bir sefer görmek istemiştim.”

“Sakın onlarla samimiyeti ilerlettğini söyleme.” Anna artık her şeyden şüpheye düşmüş durumda.

“Allah korusun!” Yusuf kurşun kaleminin arkasındaki silgiyle tırnaklarını cilalıyor. “Ben onların hep uzağından dolaş-

(*) Şifreli metin - ç.n.

maya çalıştım. Gerçi artık bir Avusturya pasaportuna sahibim ama yabancılar polisi ya da iltica dairesinden birini gördüğümde eğer mümkünse yürüdüğüm kaldırımı değiştiririm.”

“O zaman nasıl eline geçti bu şeyler?”

“Af Örgütü’nden arkadaşları ziyaret ettim.”

“Sadece öylesine mi?”

“Sadece öylesine ve Şi Çen için birşeyler düşünmek zorunda olduğumdan.”

“Şi Çen için ne demek? Ben onun öğrenci olduğunu düşünüyordum.”

“Öyleydi de. Ama kısa bir süre sonra oturma müsaadesi sona erecek. Onunla evlenmem mümkün değil ve bir işi de yok. Benim için yemek pişirmek dışında.” Yusuf gülümsemeye çalışıyor ama pek ikna edici değil gülümsemesi.

“Bunu başkaları için de yapamaz mı? En azından geçici bir süre için. Tanıdığım bütün Çinliler birtakım restoranlarda çalışıyorlar.”

“Bunu ben de düşündüm. Mesele şu ki muhalif Çinliler kolonide pek sevilmiyorlar. Koloninin anavatanla ilişkileri mükemmel ve bunun bozulmasını da hiç istemiyor. Çinliler arasında her şey hemen duyulur. Yani hiç kimse Şi Çen’e restoranında yemek yaptırmak istemiyor.”

“Şi Çen ne kadar muhalif ki aslında?”

“Görüyor musun, iltica dairesindekilerin de hemen soracağı tam tamına bu olacaktır. Şi Çen birkaç şiir yayımladı. Bunlar için ülkesinde onu kesine varan bir olasılıkla hapse atarlardı. Ama onu bu nedenle hapse atmadıkları sürece gel de bunu ispatlamaya çalış bakalım.”

“Eğer bu masanın üzerindekiler standart oluşturuyorlarsa gerçekten pek şansı yok.”

Yusuf elinin rengi bozuk tersini uzun uzadıya kaşıyor. “Evet bu standart. Demek ki bir şey düşünmek zorundayım. Şimdi Şi Çen şarkı söylemeyi öğrendiğine göre belki onu tiyatroya alırlar.”

“Çalışabilir mi ki? Müracaat ederse çalışma izni alabilir mi? Geçenlerde bir yerde okuduğuma göre Avusturya’da yaşayan

sekiz yüz bin yabancından sadece yaklaşık iki yüz altmış bin tanesi düzenli bir işte çalışıyormuş ki bu da en fazla bu kadar insanın çalışmasına izin verildiği anlamına geliyor.”

Yusuf çerçevesiz gözlüğünün kenarlarından görünen kaşlarını daha da yukarı kaldırıyor. “İşte böyle chéri ve sen bile bunun farkına vardın.”

Anna kızarıyor. Bir kozada mı yaşıyordu? Yoksa sadece onu ırgalamamış mıydı? Ama kim kendisini doğrudan doğruya etkilemeyen bir konuyla gerçekten ilgilenir ki?

“Vaktiyle senin durumun nasıl olmuştu? Sen de mülteci olarak gelmemiş miydin?” Tabii ki Yusuf’la sık sık bundan önceki dönem üzerine konuşmuştu gerçi ama hiçbir zaman ayrıntılı değildi konuşmaları. Neden konuşsundu ki? Yusuf bütün bunları çoktan geride bıraktı ve beraber çalışıyorlar.

“Tasdikli mülteci olarak ve ilticanın altın dönemlerinde. İnsanların yardım etmeye hazır olmalarını bir kenara bırakalım, bu ülke o zamanlar yabancı insanların zekâlarından faydalanmayı tasavvur edebiliyordu hâlâ. Bu nedenle bir zaman sonra sızılısız bir şekilde toplumun bir parçası haline getiriliyorlardı. Bu birçoklarında, beni kendimde bile bazen hâlâ şaşkınlık içersinde fark ettiğim, bir tür sadakat oluşturunuyordu; sen de bilirsin ki beni pek az şey şaşırtır. Ama geçen zaman içersinde koşullar ve ilişkiler değişti. Sadece bu ülkede değil bütün Avrupa’da. İnsanlar kendilerini buna göre ayarlamak zorunda kalacaklar, kurnaz, âlicenap ve ketum.”

“Peki bundan anladığın nedir?” Anna, kapsamlı ve üzerinde stratejik olarak düşünülmüş bir cevap bekleyerek sormuyor, bilmek istediği sadece Yusuf’un buna ilişkin herhangi bir şey tahayyül edip edemediği.

“Dâhiyane çözümler, chéri, bir dizi dâhiyane çözüm. İnsan beyninin icat kabiliyetine hiçbir şekilde sınır konulamaz. Hele mesele kendi kellesini kurtarmak olduğunda hiç. Bazı gruplar ya da halkların nasıl var olmayı sürdürdrebildiklerini zannediyorsun? Kuvvetlerini sadece bellerinde değil kafalarında da kullandıkları için.

Şu Anadolu Alevilerini alalım örnek olarak. Hayatta kalma

sanatlarının özü belirleyici anlarda başkalarının görüş alanlarından çekilmekte ve bunu yaparken, kanımca bir örneği daha olmayan dayanışma yapılanmaları geliştirmekte yatıyordu. Örneğin, iki çiftin birbirleriyle girebildikleri ve özbeöz kardeşlikten daha bağlayıcı olan bir tür ihtiyari akrabalık ilişkisi. Karşılıklı ant içerek, birbirlerine karşı insanın yapabileceği her türlü yardıma yükümlü hale gelirlerdi iki kadın ve iki erkek. “Eğer dört gönül bir olursa dağ aşılır dağ üzre,” onlar için o zaman hiçbir engel kalmaz gibi bir anlama gelir bu. Başka zamanlarda, mecburiyet başka bir yol bırakmaz ve kaybedecek birşeyleri kalmazsa olağanüstü cengâverdiler de.

Ama toplumsal haklarını mücadeleyle talep edemedikleri dönemlerde başlarını omuzlarının arasına çekip gizlilik içerisinde hayatta kalma maharetlerini icra ediyorlar, bu arada onları Sünni çoğunluğun baskı ve aşağılamasıyla karşı karşıya bırakan ibadet âdetlerine de sadık kalıyorlardı.

Ve bu Alevilerin, tam da şu sıra kamuoyunun önünde kimliklerini açığa vurmaları beni artık hiç şaşırtmıyor. Gelecek bin yıl için, şimdiye kadar onlarla hep alay etmiş olanlardan çok daha iyi hazırlanmış durumdalar. Çünkü gerek düşünce gerekse eylemde hareketli olma meziyetine sahipler. Dikkatli ve özeleştiriyeye yatkın kalmalarına neden olan güçlü bir hafızaları var. Onları birbirine bağlayan ne bir ulus ne de bir tanrı, onları birbirine bağlayan işte bu güçlü hafıza. Dayanışmaları sonsuz sayıdaki yenilgilerin oluşturduğu bilinçten kaynaklanan insani bir dayanışma.” Yusuf bir mendille alnını siliyor. Bir usta olarak rolünün hakkını bir kere daha verdi.

“Peki ya Ayverdiler?” Anna soğukkanlı bir şekilde sordu, Yusuf soğukkanlı bir şekilde cevap veriyor.

“Beni gafil avlamayı başaramayacaksın. Hikmet’inin ya da senin şu yaramazın gerçek ismi her ne ise onun nerede olduğunu öğrenir öğrenmez bunu sana söyleyeceğim. Ama bundan bir saniye dahi evvel olmaz. Tahminler bizi hiçbir yere götürmez, nazariyeler yanlış yöne doğru cezbeder, söylentiler düşünlmemiş eylemleri kışkırtırlar. Senin kendi başına da onu bulmaya çalıştığını anladığımdan beri -eğer onu zaten sadece

rüyalarında bir araya getirip yaratmadınsa- dikkatli olmaya başladım. Ben sorumluluk diye adlandıran şeyin ne olduğunu bilincindeyim ve biliyorum ki bir anda ortaya çıkan duygu yoğunlaşmasından mustarip senin gibi genç kadınlar, bin bir güçlkle oluşturulmuş bir gizlenme imkânını bile en keyif dolu nedenlerle yerle bir edebilirler.”

“Yusuf, bu konuyu kapatır mısın lütfen!” Anna kelimelerin ardında yatan suçlamayı fark etti ve kendisini nasıl savunması gerektiğini bilmiyor.

“İşte böyle chéri, artık bu konuda bir kelime bile edilmeyecek.” Anna daha ağlamaya başlayamadan Yusuf, Arşak Palabıyıkyan gülümsemesini yüzüne oturtarak onun sırtına vuruyor. “Beni bilirsin. Yani fazla takma kafana bunu!”

“Hâlâ anlamıyorum ne demek istediğini. İşin sonunda bütün diğerlerini mutsuzluğa sürükleyen canavar ben miyim?”

“Belki.” Yusuf siyah beyaz filmdeki bir inci gibi sırtıyor. “Belki de değil. Kim bunu o kadar kesin olarak bilebilir ki? Kadınlar her zaman dünyanın düzenini alt üst etmişlerdir ve bunu her şeyin en başından beri yapmışlardır. Bunu hiç duymamış mıydın?”

Anna kendisini sopa yemiş gibi hissediyor. Bu Yusuf’un ona şimdiye kadar yaptığı en açık uyarı. Ama neden? Yusuf onunla, her zaman sadece güvenini, tam anlamıyla kişisel güvenini talep etmek yerine daha farklı da konuşabilirdi.

“Anlaşılan benim bir geri zekâlı olduğumu düşünüyorsun.” Anna’nın sesi âdeta bir katafalk salonundan gelirmiş gibi.

“Anna, kızıl kafaların arasındaki güneş, ben seni hiçbir şekilde bir geri zekâlı saymıyorum; tam aksine, ki bu işleri her zaman daha kolay hale getirmiyor. Çünkü tam anlamıyla vakıf olmadığın ilişkiler içersinde el yordamıyla birşeyler bulmaya çalışmaya başladığın anda, ortaya çıkarabileceğinin toplamından fazlasını tahrip ediyorsun. Mantıklı, değil mi? Sabır dervişlerin meziyetidir. İnan bana, senin özleminle ilgili olarak çalışmaya devam ediyorum, onun için devamlı olarak işlerime burnunu sokup durma.”

“Bana bilgeliklerinden birkaçını öğretecektin. Ama görünen

o ki, sadece beni bilmek istedikleriinden uzak tutmak için bahaneler arıyorsun.”

“Eğer bana gerçekten kulak verirsen öyle olmadığını göreceksin. Üzerinde düşünmen gereken öğrenmenin şekli, sonuçlar değil. *Sonuçlar* kendiliğinden ortaya çıkıyor, *sonunda*, sözcüğün kendisinin de söylediği gibi, eğer doğru bakış açısı bulunduyorsa. Amin. Ve şimdi yapılacak işlerim var.”

Anna Yusuf’un tek kişilik bürosunu terk edip kurşun gibi ağır adımlarla masasına sürüklüyor kendisini. E-mailde Frantischek’ten mektup var. “Anna, Doğuortaavrupa kadınlığının kıyas kabul etmez zirvesi, Frankfurt külliye tatsız. Kendimde bunu iddia etme cesaretini buluyorum. En azından şimdiye kadar böyle. İş açısından her an doluyum, ama daha istiap haddim dolmadı. Annem beni tahammül sınırlarını zorlayacak kadar sinirlendiriyor, hiçbir şey anlamadığı modern bir oyunun suflörlüğünü yapıyor şu sıralar ve devamlı olarak oyunu ona izah etmemi istiyor.

Sadece erkeklerin çalıştığı bir departmandayım. Çoğu tırnaklarını yiyor veya dişlerini karıştırıp duruyorlar. Bütün bunlar benim için ne kadar geride kaldı! Ama Frankfurt bu kadar sıkıcı olmaya devam ederse belki ben de tekrar başlayabilirim. En azından tırnaklarımı yemeye.

Sadece bir cümleyle ifade etmem gerekirse, yokluğunu hissediyorum. Gece gündüz senin, sizlerin hayaliyle beraberim. Hatta bir defasında, tabii ki sadece bir gece rüyasında olsa da, müdire bile oradaydı. Belki de sadece henüz doğru diskoyu bulamadım. Annem benimle beraber gitmek istiyor.

Şu an erkek arkadaşı yok onun için böyle aptalca fikirler geliyor aklına. Cibril’e hepinizi buraya alması gerektiğini söyleyeceğim. Öncelikle seni ve ihtiyar Yusuf’u. O zaman tekrar beraberce sinemaya gidebiliriz. NOTR DAME’IN KAMBURU’na gittiniz mi? Bana birkaç kelime sadaka ihsan edin ve ruhen so-larak kurumama izin vermeyin! Size yalvarıyorum beni sabit disklerinizden silmeyin! Sevgilerimle, Frantischek.”

“Zavallı,” diyor Anna, Teresa’ya ve Frantischek’in çöldeki sürgününden yazdıklarını okuyor. “Terfi etmekten, Frank-

furt'ta bulamadığı anlaşılan birşeyler bekliyordu.”

“Buluğ çağı hikâyeleri” diyerek konuyu kapatıyor Teresa, “orada yaşamaya alışır alışmaz, Tanrı bilir ne hikâyeler uydu-racak Frankfurt hakkında.”

Geçişli iş saatleri konusunda anlaşmaya vardıklarından beri İvo ve Teresa aynı saatlerde çalışmıyorlar, bu sadece çalışma saatlerinin birkaçı çakışıyor anlamına geliyor. “Çiftler için hij-yen” diye adlandırıyor Teresa bunu. “Gece gündüz birbirimize yapışık kalmamamız için. Bu stres yapar.” Bundan üç hafta ön-ce bunun gibi bir cümleyi dile getiremezdi.

“Ya ev hikâyesi? Anna daha ziyade nezâketen soruyor. Tere-sa günlerdir bu konudan hiç söz açmadı. “Buradaki işimi bitir-diğimde, biliyorsun ya, hani şu geçenlerde gazetede ilanı çıkan daireyi görmeye gideceğim. Sen de gelir misin?”

Aslında Anna bir kere daha evinin yakınındaki kafeye git-mek istiyor, bunun hiçbir şey getirmeyeceğinden emin olsa bi-le. O halde bundan hemen vazgeçip Teresa’yla gidebilir.

“Lütfen sen de gel! Sen ev sahibinin sorumluluğunda olan hataları görebiliyorsun. Ben bu tip şeylerde hep yetersiz kaldı-ğımı hissederim.”

“Ya İvo?”

“İvo onun için önemli olmadığını söylüyor. Bu benim evim, kararı verecek olan benim.”

“Peki ne zaman? Yani sormak istediğim, daha ne kadar ça-lışmayı düşünüyorsun?”

“Bir saat diyelim mi?”

Anna işine dönüyor. Şu anda hazırladığı veriler sürgündeki Sırplar ve onların organizasyonları üzerine. Anna’nın bilinci bu arada sadece kapsamını genişletmekle kalmadı aynı zaman-da keskinleşti de. İçsel bir coğrafya diye adlandırılabilir bir şey oluştu kafasında. Sadece özel bir sayısal hafızası değil aynı zamanda coğrafi ifadelerle çalışan çok iyi bir mekânsal hafızası da var. Sırp bloğu üzerinde ne kadar uzun süre çalışırsa kafa-sındaki resim de, bütün bağlantı hatları, yoğunlaşmaları ve seyrilmeleriyle o derecede anlaşılır hale geliyor. Bir adres oku-

duğunda, hemen bunun bir yığışıma dahil mi yoksa bağlantısız bir bölgede mi olduğunu söyleyebiliyor. Bu daha bariz şekilde lokallerle ilgili olarak tespit edilebiliyor. Hedef grup bu lokallere sık sık gidiyor mu gitmiyor mu? Bu lokaller buluşma noktası statüsüne yükseltilebilirler mi yoksa sadece ara sıra kişisel boyutta fikir alışverişi için mi kullanılıyorlar? Kulüp lokalleri ve sürgünlerin sahibi oldukları dükkân ve restoranlar baştan bu kategoride tanımlanıyorlar. İvo da kayıtlara alınmış durumda, özel eğitim görmüş olanların grubunda, ki bu grup ayrıca işaretlenmiş. Entelektüeller, akademisyenler, bilgisayar uzmanları. Rüzgâr yön değiştirdiğinde ülkelerinde yeni belediye başkanları, bakanlar, başkanlar olabilecek olanlar. Yani onlarla ilgili malzeme sahibi olmanın hiçbir zararı olmaz ve bu nedenle özellikle gözlem altında tutulmak durumundalar.

Kaydı Teresa'ya gösterme isteği Anna'nın içini tırmalıyor, ama bunu yapma izni yok ve bu yüzden hiçbir şeyi riske atmak istemiyor. Bunu yapmasının Teresa'ya faydalı olup olmayacağını da kim bilebilir ki. O bir kere daha ceza müzekkelerinin değerlendirilmesiyle ilgili çalışıyor. Ya İvo'nun kendisi? Ya verileri çoktan ele geçirdi, ki bu eğer bu sırada iz bıraktıysa tehlikeli olur veya bunlar onu zaten ilgilendirmiyor.

Ama belki Teresa da yakında PACIDIUS'ta çalışmaya başlayacak. Her şey, bugünün üzerine kaplanmış veri ağının gelecekte daha sıkı dokunmuş hale getirileceğini işaret ediyor ve bunun için Haugsdorff'un söylediğine göre daha birçok çalışma arkadaşına ihtiyaç var. Daha Frantischek'in yeri de doldurulmadı, ama bu sadece bir zaman sorunu.

İvo'nun isminin yanında yorum olarak şunlardan fazlası yok: nerede doğduğu, ne zaman ülkeye giriş yaptığı, kimin yanında oturduğu ve adresi. Henüz alkol problemiyle ilgili bir işaret görülüyor veya politik yönelişi ile ilgili, tabii asker kaçağı olduğu dışında. En azından Anna'nın çözebileceği bir şey yok. Ama Anna bu çeşit işaretlerin yakın bir gelecekte oturma müsaadesinin sıra numarasında kodlanıyor olacağını gözlerinin önüne getirebiliyor.

Bu arada İvo içmeden durabildi, şimdiye kadar. Sadece bu

yüzden bile Teresa onun maddi varoluşunun bir kısmı üzerinde hak iddia edebilir. Teresa'nın kendine has devamlılığı ve azmi nedeniyle. Acaba İvo ona hiç teşekkür edecek mi? Her halükârda Anna Teresa için bir şey yapabilir, tutulması düşünülen daireyi kafasındaki bir koordinat sistemi çerçevesinde kontrol edebilir. Eğer bu bölgede çok Sırp yaşıyorsa evi tutmamasını salık verecek. Teresa'nın biraz daha fazla sükûnete hakkı var.

Bu defa dondurma yemek için oturmuyorlar bile, doğrudan kûlahtan yiyorlar. Anna'yla Teresa Naschmarkt'ın Ayverdilerin tezgâhının hiç görünmediği dış cephesi boyunca geziniyorlar, şehir dışına doğru giden Linke Wienzeile'ye giriyorlar, daha sonra saparak Mariahilf cihetine yönelen sokaklardan birini tırmanıp yollarını kesen dar aralıkları ve ev numaralarını karış karış arşınıyorlar.

“Soğuk,” Anna bunu birçok defa tekrarlıyor, hemen arkasından “sıcak” ve daha sonra “daha sıcak” diyor.

Daha bürodalarken şehir planına kısaca bakmış ve adresi hafızasına nakşetmişti. “İyi bir semt,” diye heveslendirerek cesaretlendirmişti Teresa'yı, “semt” pek davetkâr görünmese bile. Ama Anna'nın başka kıstasları var. Teresa'nın iyiliği için, sürgündeki Sırplarla ilgili olarak tenhalıktan yana. Eğer aklına güvenebilirse bu tenhalık burada varit. Ve aklına neredeyse her zaman oldukça iyi bir veri ambarı olarak güven duyabilir.

“Sıcak, daha sıcak,” Anna oyunu sürdürmeye devam ediyor ve bu sırada, tebliğ edilmiş ruhun semavi bedenini dudaklarından bir nefes gibi çıkartmak üzere olan bir medyumun yüz ifadesiyle gözlerini kapatıyor.

Neredeyse vardılar. Bir tek Anna'nın “sımsıcak” demesi eksik kaldı, ama onun beyni başından beri hatırladığı başka bir şeyin cenderesinde. Hikmet'le beraber Feride Hatun'u ziyaret ettiği evin de yakınlarda olması gerekmiyor mu? O zaman kardeşlerle beraber geldiğinde, ne sokak isimlerine ne de apartman numaralarına dikkat etmişti, ki bunu yapmamış olmaktan dolayı birçok kere esef duymuştu. Ama şimdi, Teresa'yla beraber belirli bir evi arayarak yürürken sanki çok da uzun ol-

mayan bir zaman evvel buralardan geçtiği hissine kapılıyor. Tabii, tabii, adreste ismi geçen aralığa saptıklarında her şey apaçık hale geliyor. Ayverdilerin oturduğu ev solda köşedeki, onların bakmak istedikleri dairenin olduğu apartman ise sağda köşede. İki evin birbirine bundan daha yakın olması neredeyse mümkün değil.

“Kaynıyor,” Anna’nın içi hissedilir şekilde katılaşıyor. Gazetede ki numarayla karşılaştırıp bir kere daha emin olmak için apartmanın kapısında duruyorlar. Sanki bu tür bir sürpriz yetmemiş gibi, bir sonraki de yolda, Haugsdorff suretinde; tam o anda karşı kaldırımından bu tarafa geçmekte olan Haugsdorff.

Teresa daha sonra, müşavir beyin ve keza Anna’nın gözlemindeki hayret, şüphe ve bir anda tanıyiverme arasındaki değişiminin onu uzun zamandır olmadığı kadar eğlendirdiğini iddia edecektir; ama doğrusu sadece Anna’nın kararlaştırdıkları gibi onunla beraber daireye çıkmayıp bunun yerine Haugsdorff’la gideceğinin belli olduğu ana dek. Teresa’ya göre, zaten aralarında en açık göz olan, bir anda sanki orada onları bekliyormuş ve hemen oracıkta Anna’yla konuşması gerekiyormuş gibi yapan Haugsdorff’muş. Bu şartlar altında ona, Teresa’ya, ekspertiz için tek başına yola koyulmak dışında yapılacak ne kalırmış ki? Eh, hiç olmazsa boşu boşuna değilmiş, çünkü dairenin iyi bir fırsat olduğu ortaya çıkmış.

“Ne yapıyorsun burada?” Anna ve Haugsdorff şimdi yan yana şehir merkezine doğru yürüyorlar.

“Ben de sana tam bunu sormak istiyordum”

Anna hemen hızlı hızlı buralarda bir daireye bakmak isteyen Teresa’ya eşlik ettiğini anlatmaya başlıyor, ki bunlar gerçeğe uygun ama bu nedenle kulağa daha inanılır geldikleri söylenemez. Kendisi bile duyabiliyor, inandırıcılıktan uzaklığı. Bu nedenle Haugsdorff’un cevabı için iyice şiddetle ısrarcı olması gerek.

“Ya sen, söyle artık!”

Haugsdorff kolunu tutuyor. Erken yaz sağanaklarından biri daha gelmekte olduğunu belli ediyor. “Acele et, sıırıslıkla m olma dan bir yere oturalım.” Anna’nın buna karşı bir şey söyle-

me şansı olmuyor. Gök hâlâ mavi lekelerle dolu olmasına rağmen ilk şişman damla alnında patlıyor.

“İlk önümüze gelen lokale.” Ve hemen merdivenlerden aşağı, müzikli ve batakhane havası verilmek üzere makyajlanmış bir çeşit bara iniyorlar. Şu an onlardan başka müşteri yok. Bir kuytadaki küçük masalardan birine oturuyorlar, masa lokal ağzına kadar dolsa da başka kimsenin oturmasına imkân veremeyecek denli küçük.

“Bir bourbon lütfen, yanında ekstra bir soda ve bayan için bir campari!” Campari Anna’nın bile içebileceği bir tür alkol, içmek için çok uzun zamana ihtiyaç duysa da.

“Şimdi sen anlat artık buralarda ne aradığını.” Anna kafasını ellerine dayayarak kamışının üzerinden gözlerini Haugsdorff’a sabitliyor.

“Bir bayanı ziyaret ettim.” Haugsdorff cilveli rolü oynuyor.

“Yapma ya!” Anna’nın ses tonu bir engizisyon yargıcınıninkine benzemeye başlıyor. Haugsdorff’u kendisine kesinlikle hiç bahsetmediği bir şeyi yaparken yakaladığı duygusuna sahip olduğundan beri nasıl kolayca çıkıyor bu ses tonu hançeresinden.

Haugsdorff içkisinden bir yudum içiyor. “Gerçekten de bir kadını ziyaret ettim. Eşi birkaç sene evvel vurulmuş yaşlı bir Türk bayan. Bu olayın nedeni ve hangi bağlamda meydana geldiği bizim dosyalarımızdan tam olarak çıkartılamıyor. Olayın gerçekten taammüden cinayet mi yoksa sadece yanlış anlama nedeniyle öldürme mi olduğu dahi kesin değil gibi görünüyor. Bunun için, olayın ardında yatan nedenlerle ilgili bir-şeyler öğrenmek amacıyla onu ziyaret ettim. Çünkü örtülü birtakım benzerlikler var.”

“Onu sorguya mı çektin? Baş parmaklarını mengeneye mi soktun, yoksa onu ikamet yasağı ile mi tehdit ettin?”

Haugsdorff tedirgin bir şekilde gülümsüyor. “Yoksa sen bu hadiseyi biliyor musun?”

“Hangi hadise? Ben senin kimi ziyaret ettiğini ve insanların isimlerinin ne olduğunu bile bilmiyorum. Bunları bir kenara bırak, onu tehdit ettin mi etmedin mi?”

“Ben polis değilim. Bu tür metotlara ihtiyacım yok, anlıyor

musun?!” Haugsdorff bir anda tam bir bakanlık müşaviri.

“O zaman neden oraya gidiyorsun ki?”

Haugsdorff yüz ifadesini değiştirip biraz arkasına yaslanıyor. “Bazen bütün bu verilerin ardında birtakım yüzler de görme ihtiyacı hissediyorum. Ben başka bir kuşaktanım, tatlım. Bana bilgisayarlar bugün bile belli bir güvensizlik hissi veriyorlar. Ben bu sürekli soyutlamalar için yaratılmamışım. Zaman zaman, bütün bu kaydedilmiş verilerin ardında bir insan da tasavvur edebilmeliyim ve departmanımın memurları araştırmalarıyla bir sonuca varamadıklarında ben tamamıyla modası geçmiş bir şey yapar, insanları ziyaret ederim.”

Anna buna inanamıyor. Haugsdorff insani çehresini mi gösteriyor, yoksa bu sadece onu tuzağa düşürmek için bir manevra mı? Onun bir şey bildiğini fark etmiş olmalı. Yoksa daha fazla mı biliyor? Gerginliğini engelleyemeyerek dinliyor onu; böyle, başka zamanlarda fevkalade titizlikle özel hayatından ayırmayı istediği mesleki yanından bahsettiğinde. Ama bu ani değişiklik ne anlama geliyor? Yoksa gözden kaçırdığı bir yönü mü var onun?

“Yani ne yaptın bilmek istediğini ondan sökebilmek için? Ona iltifat mı ettin? Ona kur mu yaptın? Kahvesini mi övdün?”

“Çocuklaşma Anna. Dostça ve keyifli bir sohbetimiz oldu. Bu yaştaki Türk kadınlarının bu kadar cazibeli olabileceklerini hiç bilmezdim.”

Anna’nın Haugsdorff’un kimin ziyaretine gittiği konusunda en ufak bir tereddüdü kalmadı. Feride Hatun en güzel tarafını göstermiş olmalı.

“Yani onunla flört ettin, itiraf et.” Anna onu gerçekten ilgilendiren tek sorusunu biraz daha erteliyor. Hiçbir şeyi aceleye getirmemeli şu anda. Haugsdorff gerçi Yusuf değil, ama muhtemelen ondan çok daha ihtiyatlı davranıyor. Anna bir fırsatı sadece algılamakla kalmayıp kullanmayı da öğrenmek zorunda.

“Flört mü ettim? Eğer bir şekilde gözünden kaçtıysa söyleyeyim, ben sadece ve sadece seninle flört ederim.” Haugsdorff o derecede beklenmedik şekilde tutuyor ki elini, geri çekmek için hiçbir iyi sebep bulamıyor. “Senin zekânla.”

Bu ne demek şimdi, bir şey mi ima ediyor? Bunu söylemekle kimin yanına gittiğini Anna'nın bildiğinin farkında olduğunu mu anlatmak istiyor?

“Gençliğinle.” Elini dudaklarına götürüp öpüyor. “Seninle, olduğun gibi seninle.”

Haugsdorff'un içinde olan biten nedir Tanrı aşkına? Feride Hatun kahvesine bir şey mi koymuş? Şimdi de dudaklarının birleştiği köşeler titriyor. Anna sonunda bir de dokunaklı bir duygusallığın pençesine düşmeden birşeyler yapmak zorunda. Onları, Haugsdorff'u ve gençleşmiş Feride Hatun'u, ki büyük olasılıkla Haugsdorff'dan pek öyle fazla yaşlı da değildir, net bir biçimde önünde otururlarken görebiliyor.

Lokal sıırıslıkılam ısılanmış, korunacak bir yer arayan, plastik örtüler ve şemsiyelerdeki suyun süzülmelerini sağlamaya çalışan insanlarla doluyor fark edilir biçimde. Kısa bir süre sonra bütün mekân fonda ölçülü bir müziğın olduğu, gürültü düzeyi yüksek ve tropik bir buğuyla kaplı bir alacakaranlığa benzemeye başlıyor.

“Seni sonsuza dek,” diye sürdürüyor Haugsdorff konuşmasını yeni ortaya çıkan insancılığının ses tonuyla, “elimde tutamayacağım benim için çok açık, ama buna rağmen gelecekte de beni düşünmeni istiyorum.”

Eski dengenin tekrar oluşturulabilmesine şimdi artık sadece hikâyelerinden biri yardım edebilir. Ona onu anlatacak, burada herkesin önünde. Bu fazlasıyla dolu, gürültülü batakhane- de. Belki o zaman Haugsdorff kendisini mükafatlandırılmış hissedebilir. En azından yeni bir şey olurdu, bundan önce hiç beraberce oynamadıkları bir oyun.

İlk cümle Haugsdorff'un donakalmasına neden oluyor. Reddedercesine gözlerini kısıyor, sanki doğru duyduğundan emin değilmiş gibi biraz geriye çekiliyor.

“Anna, burada olmaz!” cümlesi dökölüyor ağzından. Bu sırada duyularının nöbetçileri alarm halinin kaldırıldığını bildir- diler bile. Anna'nın ona söylediklerini hiç kimse duyamaz ve hiç kimse en ufak bir ilgi dahi göstermiyor buna.

Anna en alt basamaktan başlıyor, zararsız, biraz fazla detaylı

ama Haugsdorff'un merakının azalmasına fırsat vermeksizin. Haugsdorff tahrik edici ilk kelimenin hiç tahmin etmediği bir anda geleceğini biliyor. Bir Zen ustasının dikkati yoğunlaştıran vuruşu gibi. Baştan çıkaran bu ilk kelime bütün vücudunu dolayıp onu hassas hale getirecek, her yeni heyecana karşı hassas.

Anna alçak sesle konuşuyor, çok alçak değil, ama Haugsdorff'un ona doğru eğilmesini zorunlu kılacak, Anna'nın onun yüzünü bir bütün olarak ve yakından gözlemleyebilmesini sağlayacak kadar alçak sesle. Uzun zamandır bunun mümkün olduğuna inanmıyordu ama yeni bir şey geldi aklına. Bir zamanlar başarılı olmuş bir temanın sayısız çeşitlemelerinden biri değil, aksine tamamıyla yeni bir terkip. Her yeni şey gibi risk içeriyor.

Haugsdorff'un bu sunuma nasıl tepki göstereceğini kestirmek zorunda, şaşkınlıkla mı, yalın bir ilgiyle mi yoksa şehvetle mi. Burada en önemli şey tahrik edici sözcüklerin kalitesi, ama aynı zamanda hangi sıklıkta tekrarlandıkları.

Giriş her zamanki gibi daha çok geleneksel. Toparlanmaya yarıyor, katıksız bir vaat, yani gelecek bir şeyin vaadi, yakında, çok geçmeden.

Haugsdorff'un göz kapakları titriyor, etkinin uzun süreli olması için Anna dozu biraz daha artırıyor. Haugsdorff'un nabzının hızlanışını neredeyse gözleriyle görebiliyor. Yeni olay örgüsü ilgisini çekmiş gibi görünüyor, demek ki bu minvalde devam edilecek. Yavaş ama tesirli bir şekilde zirveye ulaştırılacak. Hiçbir şeyi aceleye getirmeden. Tam tamına onun uyarımının derecesini takip etmek zorunda. Geriye çevrilemez bir şekilde kendi içine göçüp dumanda boğulacak bir saman alevi istemiyor. Anna'nın cümleleri Haugsdorff'un vücuduna vantuz gibi yapışarak onu acıyı hissetmeye zorluyorlar, zevke dönüştürdüğü, vücudunu ısıtan muhayyel zevke dönüştürdüğü acıyı.

Haugsdorff'un ayakkabısı Anna'nın ayakkabısını arıyor, ama ellerini tutmasına bile izin yok, Anna onları kafasına destek yapıyor. Haugsdorff hayal gücüyle yetinmeye devam etmek zorunda, Anna bu hayal gücünü sözcüklerle tahrik ediyor ama bunun dışında her şey sadece ve sadece Haugsdorff'un kendisine bağlı.

Anna anlatıyor, Haugsdorff yaşıyor. Bilinçli olarak seçtiği kelimelerin onun algılamasına nasıl etki ettiğini takip ederken Anna'nın heyecanı da artıyor. Belirli bir noktaya ulaşıldığında Haugsdorff'u korkunç bir hareket ihtiyacı pençesine alır, Anna bunu tecrübelerinden biliyor. Ama işte tam da Haugsdorff'un bu ihtiyacı şimdi ve bu mekânda bastırmak zorunluluğunda olması, artık kontrolü mümkün olmayan bir şekilde, içinde cereyan etmekte olana konsantrasyonunu artırıyor.

Anna şimdi cümlelere gerilim yüklüyor, aşırı bir basınç yaratmadan sanatkârane bir şekilde dozu artırıyor. Haugsdorff'un, son can alıcı noktaya, bitişe, Anna tarafından oluşturulan gerilimin nihai ve zevk dolu gevşemesine yol açacak finale çevrilmiş gözleri, nereye kadar ilerleyebileceğini ya da ilerlemesinin zorunlu olduğunu gösteriyorlar ona.

Haugsdorff'un gözlerinde pırıltılar başlıyor, neredeyse fark edilmeyecek gibi, ama Anna için bu bir sinyal, hazırlanmakta olan doruğun bildirilmesi bu nedenle onun konsantrasyonu da son kertede gerekli.

Son cümlelerin vakti geliyor, en güçlünün, karşı konulamaz olanın, zamanından bir saniye bile erken gelmemesi gerekenin. Yavaş ve tane tane konuşuyor, asıl tetik vazifesi görmesi düşünülmüş olan bir yan cümleyi tekrarlıyor ve aniden Haugsdorff'un göz bebekleri göz kapaklarının altında kayarak kayboluyor. Haugsdorff derin bir iç geçiriyor ve Anna onu korumak için dirseklerine değiyor, ki her şeyi bir kucaklamayla bitirme dürtüsü ağır basıp nefsine yenilmesine neden olmasın.

Haugsdorff onun varlığını tekrar algıladığında Anna'nın ellerinde çoktan ikisinin bardakları var. Kendi bardağını almadan önce bir an için Anna'nın bakışlarını arıyor Haugsdorff. Kadehlerini tokuşturup birer yudum içiyorlar. Haugsdorff pantolonunun dışındaki lekeyi engellemek veya en azından büyümesini sınırlamak için acil olarak dışarı çıkmak zorunda.

Anna arkasına yaslanıyor. Kimse bir şey fark etmedi. Sadece garsonlardan biri ona davetkâr bakıyor. Ama Haugsdorff yüzünden olduğu kesin değil. Belki ona cazip gelen sadece saçları.

Demir tavında dövülür. Anna için gerilim henüz sona erme-

di. Her şeyden evvel şimdi kayıtsız bir yüz ifadesi takınmalı, sanki cinayet onu sadece cinayet olarak ilgilendiriyormuş gibi. Kim bir cinayetle ilgilenmezdi ki? Bu konuyu bir kere daha sormaması daha fazla şüphe bile uyandırır.

“Hadi şimdi bana şu kaza hikâyesinden birşeyler anlat.” Anna sanki uyku öncesi masalını isteyen bir çocuk gibi rahat.

Haugsdorff tekrar oturuyor.

“Hiçbir şey belli olmuyor.” Anna bunu söylerken ağzını neredeyse hiç açmıyor. Haugsdorff susarak geçiştiriyor. Elleri keskin bir biçimde genel tuvalet sabunu gibi kokuyor. Gülümsemeye başlıyor. “Sen de hiçbir şeyi unutmuyorsun.”

Anna dudaklarını büküyor.

“Tamam, tamam.” Genç kadının elini okşuyor. “Evet, bütün hikâye şöyleydi.” Tekrar düşünüyor, saate bakıyor, Anna’nın ayakkabısı isteksizce değişiyor onunkine. “Kısaca söylemek gerekirse son derecede garip bir silahlı çatışma. Bu çevrede görülen ilk değil gerçi ama en tuhaf olan.” Haugsdorff bardağıyla garsona işaret ediyor. “Sen de bir şey daha ister misin?”

Anna konuşmanın yeniden kesilmesine içerlemiş kafasını salıyor. “Ya da içeyim. Ama sadece su. Bu kadar tuhaf olan neydi?”

“Failin kurban, kurbanın fail olması.”

“Bu ne anlama geliyor?” Garson yeni bir burbonla geliyor, Haugsdorff Anna’nın suyunu ısmarlıyor.

“Her ikisinin de öldüğü anlamına geliyor. Fail tabancasını kurbanı doğru çevirmişti. O anda kurban da silahını çekti. Aynı anda ateş ettiler, her ikisi de isabet ettirdi ve her ikisi de derhal öldü.”

“Peki şimdi hangisi katil kabul ediliyor?”

“İşte soru bu. Kurban tarafından öldürülen katil mi yoksa katil tarafından öldürülen kurban mı?” Haugsdorff bilinçli olarak oynuyor kurban-katil kelimeleriyle, sanki bunlar araştırmacıyla özel lezzetli yemeklermiş gibi.

“Bu kadar dramatize etme de anlat hadi!” Anna bunu hiç o kadar komik bulmuyor.

“Her zamanki Türk hikâyesi denilebilir, olayın meydana gelmesinin sebebi yine bir kadın.”

“Hangi kadın? Aslında öldürülmesi gereken adamın ki mi?” Anna “Feride Hatun değil herhalde” demekten kendisini son anda alıkoyabildi. Kalbi hâlâ çarpıyor, bu sırada şiddetle hõpürdeterek camparisinin son yudumunu çekiyor kamıştan.

“Hayır, o değil. Söz konusu olan başka, daha genç bir kadın, zaman zaman kabzımala muhasebeyle ilgili yardım ediyor-muş. Ama anlaşılıyor ki kocasının bundan hiç haberi yokmuş. Birisi ona jurnallemiş olmalı. Bu insanların hepsi gibi kıskanç olan adam karısını izlemiş. Daha sonra karısının gerçekten de sıkça işadaminin evine girdiğini gördüğünde karısının onu al-dattığı düşüncesini kaldıramamış. Kadın bir dahaki sefer muhasebeyle ilgili çalışmak üzere adama gittiğinde onun ardından eve dalıp hemen silahını, -onun sözleriyle- ‘ırz düşma-nı’na doğrultmuş. Böyle olaylarda genellikle alışılmış olanın aksine karısını ona bir şey yapamayacak kadar çok sevdiği açıkça belli. Fakat içeriye dalanı bir kiralık katil zanneden diğ-er adam da, uzunca bir zamandır anonim tehdit mektupları aldığı için henüz o gün edindiği silahını çekmiş. Söylenenlere göre koruma haracı vermeyi reddediyormuş, dul eşi de bugün bana bunu anlatmaya çalıştı.”

“Neyin koruma haracı?” Anna her ayrıntı için deli olabilir.

“Dükkânının. Bu nokta daha fazla araştırılmamış. İhtiras nedeniyle işlenen suç. Rakiplerin her ikisi de bu dünyayı terk etmişler, kim kovuşturulacaktı ki? Genç kadın da eşinin bütün Türkler gibi çok kıskanç olduğu ve trajik olan şu ki ken-disinin de -vatanından uzakta olmanın etkisiyle- bu kıskançlı-ğı gerektiği gibi önemsemediği yorumunda ısrar edince dava kapatılmış.”

“Ya diğer dul? Senin ziyaretine gittiğin, o ne diyor bu ko-nuda?”

“Tabii ki kocası ile genç kadın arasında bir şey yokmuş. Ni-hayetinde o hep yandaki odada olurmuş ve ikisini o garip muhasebe lisaniyla konuşurlarken duyarmış. Genç kadının koca-sına bu yan işinden bahsetmemiş olması sadece onun hassas karakteriyle açıklanabilirmiş. O ve eşinin yurtdışındaki genç çiftlerde sıklıkla olduğu gibi parasal sorunları varmış ve bu

nedenle genç kadın kocasının ailesini tek başına geçindirebildiği hayalini yıkmadan, gizlice biraz birşeyler kazanmak istemiş.” Anna bakışlarını Haugsdorff’a, sanki o bizzat bir bilmenin çözümümüştü gibi diyor.

Ama Haugsdorff hiç istifini bozmuyor. “Sözümüne her şey bir yanlış anlamadan ibaretmiş, aslında bir kaza. Olayla alakası olanlar için trajik bir kaza ama hayat denen oyun bazen böyledir.”

Anna bir şekilde hayal kırıklığına uğruyor. Bu yaşlı Ayverdi’nin ölümü, ki söz konusu olan sadece yaşlı Hikmet Ayverdi olabilir, kafasına bir türlü yatmıyor. Haugsdorff da ona olması gerektiği kadar ikna olmuş gibi görünmüyor.

“İhtiras cinayetine inanıyor musun?”

Haugsdorff gözlerinin derinliklerine bakmaya çalışıyor. “İlkesel olarak mı yoksa bu özel durumda mı?”

Yine biraz evvelki gibi tuhaf biçimde duygusallaşmasın sakın?

“Bu özel durumda.”

“Aslında pek değil. Ama hissi bir çekince dışında hiçbir somut tutamağım yok.”

“Peki ya dul eş? Onun şüphelendiği bir şey var mı?”

“Bu konuda onunla konuşmak mümkün değil. Trajik kaza yorumunda ısrarlı ve işin arkasında herhangi bir şekilde kanunsuzluk yattığını, ödenmemiş haraçlar dışında tabii ki, duymak istemiyor. Biraz daha sohbet ettik, nezaketen oğullarını sordum. Yarım düzine kadar oğlu var, fakat hepsi dükkanda çalışmıyorlar veya sadece zaman zaman çalışıyorlar. Ama işler iyi gidiyormuş, herkesi geçindirecek kadar iyi diye anlattı bana kahvelerimizi içerken. Türk kahvesinin yanında bana şu tatlı, ciklet gibi şeyden de ikram etti, hani şu insanın dolgularını söküp çıkartan şeyden.”

Anna Haugsdorff’tan artık hiçbir şey alamayacağına ikna oldu, demek ki onu daha fazla sorguya çekmenin bir anlamı yok. Bu sadece onun şüphelenmesine yol açar. En azından Yusuf’tan tekrar bir hamle önde. O bakalım bunlara ne diyecek? Hele bilgileri kimden aldığını öğrendiğinde. Sadece tek bir şeyi daha bilmek istiyor, o da bu cinayetlerin ne zaman işlendiği.

Haugsdorff omuzlarını silkiyor. “Aşağı yukarı dört sene evvel.”

“Peki neden özellikle şimdi ilgileniyorsun bu konuyla?”

Haugsdorff gözlerini kısıyor. “Sana bu konuyla ilgili bilgi vereceğimi düşünmüyorsun herhalde, değil mi tatlım? Bu bakanlığı ilgilendiren bir olay ve benim bunu bir anlık zayıflığımda bile unutabileceğimi düşünmüyorsun herhalde.”

Anna son sorusuyla Haugsdorff’un şüphesini uyandırabileceğini hiç düşünmemişti, bunun için alt dudaklarını sarkıtıyor ve somurtmaya karar veriyor.

Haugsdorff, cin gibi uyanık olduğu dışında hiçbir sır vermeyen yüz ifadesiyle Anna’nın koluna sarılıyor. “Bu konuya kişisel bir ilgin olmadığını umuyorum.” Gülümseyişi neredeyse kendini beğenmiş.

Anna esner gibi yapıyor ve o anda da gerçekten esniyor. “Nereden çıkartıyorsun bunu? Hikâyeler anlatan biri her zaman başka hikâyelere de ilgi duyar.”

Buna söylenecek bir şey yok ve Haugsdorff biraz büzülüyor koltuğunda.

“Bu olayda seni ilgilendirebilecek hiçbir şey yok, seni ilgilendirecek hiçbir malzeme.”

“Sen öyle san.” Anna arkasına yaslanıyor. “Ama anlatan benim. Onun için ilhamımı nereden alacağımı bana bırakmalısın.”

Bunun itiraz edilebilecek hiçbir tarafı yok. Haugsdorff tekrar ketumluk mecburiyetini kanıt olarak gösteriyor, sonra sanki özür dilemek istermiş gibi ekliyor: “Her şeyi bilmediğine sevin. Bazıları seni uykusuz bırakabilirdi.”

Evinin kapısını, tam kapatılmadan sadece çekilmiş olarak bulduğunda Anna’nın içini ürperten korku uyuşmuş bir ayağın gitgide daha fazla saçaklanarak vücuda yayılan karıncalanmasını andırıyor. İlk tepkisi kaçma düşüncesi. Hiçbir şeye dokunmayacak, her şeyi olduğu gibi bırakacak ve sokaktan polisi arayacak. Polis ne demek?

Haugsdorff’un cep telefonu cebinde, niçin taşıyor ki onu? Yine Haugsdorff olmasın lütfen. Kapısını Tanrı bilir neyle -eğer Anna’nın kaybolan anahtarı değilse- ilk defa kırıp açan o

değil miydi? Belki de sadece o sırada kapıda bir bozukluk olmuş ve o bunu fark edememişti.

Fakat aniden sesler duyuluyor, evinden gelen sesler, tanıdık sesler. En azından birini, bir kadına ait olanı çok iyi tanıyor, yanılması mümkün değil.

Anna kapıyı açıyor ve dairesine sanki yabancı bir evmiş gibi giriyor.

“Eh sonunda,” Bonny ona el sallıyor, “kaçırıldığını düşünmeye başlamıştım.”

Onun yanında Abdal oturuyor ve gülümsüyor. Bonny ve Abdal, bu terkibi hiçbir zaman kendiliğinden aklına getirmezdi.

“Kaçırılmak ne kelime!” Bonny’nin ağzını tam olarak kapatabilmek için ekliyor: “Tesadüfen Haugsdorff’la karşılaştım. Yağmurdan kaçmak için bir lokale sığındık. Ama Tanrı aşkına hanginiz benim kapımı kırdı?”

“Geldiğimizde açıldı.” Abdal sanki bunda şaşılacak hiçbir şey yokmuş gibi bir suratla bakıyor. “O zaman düşündüm ki burada kalıp evinizi kollayayım.”

Bonny ona fısıldamak için acele ediyor: “Çok sevimli bir insan. Öyle şairane şeyler söylüyor ki. Onu Ayı’yla tanıştırmalıyım. Ayı bu tür cümlelerden çok keyif alırdı.”

Anna’nın ağzı açık kalıyor. Yoksa ablasıyla ilgili olarak da mı yanlışlığı içindeymiş? Bonny Abdal’a neredeyse hayran kalmış gibi görünüyor. Ne üzerine sohbet etmiş olabilirler ki acaba?

“Ya sen, sen nereden geliyorsun akşamın bu saatinde? Sıparlarını doyurman gerekmez miydi?” Anna Bonny’nin orada olmasından duyduğu hayreti gizlemeye çalışmıyor.

Bonny vücudunu dikleştiriyor. “Bugün dışarı çıkma günüm. Biz, yani ben ve Ayı, haftada bir veya en azından iki haftada bir kere yalnız çıkmam konusunda anlaştık.”

Anna şaşkınlığını nasıl üzerinden atacağını bilemiyor. “Peki ne zamandır akşamları yalnız çıkmaya başladın?”

“Bu günden itibaren. FARİNELLE’ye gittim. Hep gitmek istediğim bir filmdi.”

Anna bütün bunlar gayet normalmiş gibi davranan Bonny’ye nutku tutulmuş bir halde bakıyor.

“Bön bön bakma! Ayı da bir sefer olsun çocuklarla kalabilir rahatlıkla, hele artık hiçbirinin emzirilmesi gerekmediğine göre. Ayrıca öneri ondan geldi. Eh sonra da zıplayıp bir sana uğramayı düşündüm, son zamanlarda sana ulaşmak neredeyse imkânsız olduğu için.”

“Kapı açıldı,” diye açıklıyor Abdal, Bonny’nin bağımsızlık sarhoşluğunun tam ortasında, “ama hâlâ sıcaktı.”

“Hâlâ sıcak mı?” Anna Abdal’ı kucaklamayı çok isterdi ama Bonny’nin varlığı onu utangaç yapıyor.

“Evet, sıcak. Kısa bir süre önce burada biri olmuş olmalı.”

Anna titriyor. Yine birisi evinin kapısını zor kullanarak açmış, ama bu defa Haugsdorff olması mümkün değil.

“Kimin yapmış olabileceğine dair bir düşünceniz var mı?” Abdal omuzlarını silkiyor ve onun yanından kapıya bakıyor.

“Bence bir şeyin eksik mi veya nelerin eksik, bir bak. Zabıt tutturmalısın.” Bonny ayağa kalkıp tanıdığı eşyaları arıyor, bu esnada Anna hemen bir bakışta anlıyor içeri girenin neyin peşinde olduğunu. “Bir yerlerde paran ya da mücevherin var mıydı?”

Mücevher nereden çıktı? Bonny Anna’nın mücevheri olmadığını bilir. Haugsdorff’un ona New York’tan getirdiği lapis kolye dışında, ama o da komodinin üzerindeki çanakta ve bir iki avuç dolusu bijuteri de eski bir şekerleme kutusunda.

“Ben neyin eksik olduğunu biliyorum. Dizüstü bilgisayarım yok.” Tabii ya, firmanın hediyesi yok. En acemisinden bir hırsız bile bu minik süpermakineyi hemen götürürdü.

“Bunu Haugsdorff’a bildireceğim. Çay içer misiniz?”

Bonny ve Abdal başlarıyla onaylıyorlar, Anna mutfağa geçip suyu koyuyor, sonra Haugsdorff’un numarasını çeviriyor. Sesi oldukça neşeli geliyor. Bugün bir sefer daha sesini duyacağını ummazmış. Yine aynı terane. Yoksa amacı vicdan azabı çektirmek mi? Anna ona hırsızlığı anlatıyor.

“Kapılarının ne soksan açıldığını sana söylememiş miydim? Acil olarak bir emniyet kilidi taktırmalısın.”

“Ya bilgisayarım ne olacak?”

“Onu unut gitsin. Bu tür küçük suçlarla bugün artık kimse ilgilenemiyor.”

“En yeni modeldi, daha piyasaya sürülmemiştii bile.”

“Eğer bir yerde ortaya çıkarsa tamamen tesadüfi olur. Bunun sana bir ders olacağını umuyorum.” Şimdi sesi tekrar sanki Anna’nın hem babası hem patronu gibi.

“Şikâyetle bulunmalı mıyım?”

“Eğer istersen yap ama sana fazla faydası olmaz.”

“Belki tesadüfler bir kere de benim lehime çalışırlar.”

“Peki o zaman. İhbarı şahsen ben gerekli yerlere ileteceğim. Senin bölgene bakan karakolun sorumlularını tanıyorum.”

Haugsdorff, dizüstü bilgisayarının çalınmış olmasından neredeyse rahatlamış gibi görünüyor. Bunun nedeni sadece onun sağlığı için duyduğu endişe olamaz.

“Burada ne yaptığını sorduğumda bu tatlı insanın ne dediğini biliyor musun?” Bonny Anna’nın arkasında ve iştirilebilir biçimde fısıldayarak konuşup duruyor. “Dedi ki, senin yüzünde insanın yüzünü görmek için gelmiş. Bugün daha sevinmediğini söyledi bir de.”

Anna da aynen fısıldıyor. “O Tanrı’nın delisi. Buna böyle diyorlar. Onunla Naschmarkt’ta tanıştım.”

Bonny içindeki su kaynayan çaydanlığı otomatik bir hareketle ocaktan alıp çayları dolduruyor. “Ayı’ya ondan bahsetmeliyim. Nerede oturduğunu biliyor musun? Onu bir akşam bize davet edebiliriz.”

Sakın ha! Anna’nın içi donuyor Bonny ve Ayı’nın Abdal’la daha yakından tanıştıklarını tasavvur ettiğinde. Zaten nedir Bonny’de birdenbire ortaya çıkan bu coşku? Anna’nın yıllardır tanıdığı Bonny “hırsızlık” dışında hiçbir şeyden konuşmaz ve avazı çıktığı kadar bilgisayarın yerine konmasını talep ederdi. Ek olarak bir de yönetici zümrenin şu anki durumu ile ilgili toplu kanaatlerinin kısa bir hûlasasını da patlatırdı. Bütün bunların yerine yaptığı sadece Abdal’ı göklere çıkartmak. Hiçbir şey eskiden olduğu gibi kalamayacak mı?

Ya Abdal? Onu öylesine Anna’yı ziyaret etmeye sevk eden aklına sokan neydi? Herhalde aniden yüzünü görmek istemesi değil. Yoksa sonunda onunla konuşmaya mı karar verdi? Kendine has şifreli ama yine de açık üslûpla! Hikmet’e ne olduğu-

nu anlatmak ve şu anda nerede bulunduğunu söylemek mi istiyor? Belki de Abdal onu Hikmet'e götürme niyetiyle gelmiştir.

"Ne zamandır bir cep telefonun var?" Bonny büfenin üzerindeki ufak aleti eline alıp hayranlıkla inceliyor, başı gözleri kafasının iki yanında olan bir kuşunki gibi eğik.

"Fazla olmadı. Haugsdorff'un bir hediyesi." Anna bunu söylerken bilerek biraz azametli bir tavır takınıyor, umudu sadece Haugsdorff'un isminin geçmesinin Bonny'nin merakına gem vurması.

"Şık, çok şık." Bonny bir önünü bir arkasını çeviriyor elindeki aletin, sonra gelmesi şart olan soru geliyor: "Denememe müsaade var mı?"

Anna fincanların ve çaydanlığın yanına birkaç tane bisküvi koyarken kafasını sallıyor.

Bonny kendi numarasını çeviriyor ve bağlantı kurulur kurulmaz çocuklardan birinin haykırışları Anna'nın kulağına kadar geliyor. Bonny'nin tek başına dışarı çıkarken takındığı surat derhal geçerlilik süresini doldurarak tedavülden kalkıyor, anaç tavukluk onu tekrar eline geçiriyor. "Ne oldu?" Anna Bonny'nin nefes almakta zorluk çektiğini ve biraz sonra "Öyleyse neden bağılıyor böyle?" dediğini duyuyor.

Göründüğü kadarıyla pek ciddi bir şey yok. Hemen ardından, o an için bir şey yapma imkânı olmayan anaerkinin öğütleri küçük aletin üzerine sağanak halinde yağmaya başlıyor. Bu sırada sesi sık sık çatallaşıp sonrasında tizliği azalıyor, ta ki cep telefonunu, biraz hızlı, tekrar tezgâhın üzerine bırakana kadar.

"Ayı diyor ki eğer şimdi hemen eve dönecek olursam Tonio her seferinde aynı tiyatroyu oynarmış. Hiç olmazsa bu sefer bir defalık sert olmalıymışım."

"Bunu söylerken de yüzde yüz haklı." Anna tepsiyle diğer odaya geçiyor.

Bonny arkasından gelip fincanları masanın üzerine koyuyor. Bir anda canlı, yalnız başına dışarı çıkmasıyla gençleşmiş, Abdal gibi biri için bile heyecanlanabilmiş Bonny'nin yerinde yeller esiyor. Duygularının çelişkisi içersinde, iç dünyasına çevrilmiş bakışlarıyla onların yanına oturuyor. Kararsız ve düşün-

celeriyle başka yerlerde gibi görünüyor bakışlarla.

“Hadi Bonny, kendine gel. Bana her zaman Ayı’nın tam bir erkek babası olduğunu anlatırsın. Çocukları yatırmayı muhakkak becerecektir, tasalanma.” Anna Bonny’nin tepkisini abartılı buluyor.

“Senin için söylemesi kolay. Bütün sahne capcanlı gözümün önünde şu anda. Ve eğer Tonio’nun hakikaten bir şeye ihtiyacı varsa hayatım boyunca kendi kendimi suçlayacağım.”

Anna oflayarak gözlerini deviriyor. “İnsanın çocuk sahibi olma isteğini kaçırmayı gerçekten pek iyi beceriyorsun.”

Bütün bunlar olup biterken sakince koltuğunda oturan Abdal aniden Bonny’ye doğru eğiliyor. “Çocuklarınızın keyfi yerinde. Endişelenmenize gerçekten neden yok.”

Bonny zorla gülümsüyor. “Yani burada kalmalı mıyım?”

“Tabii ki.” Anna’nın aklına tekrar kilidi geliyor. “Bununla ilgili ne yapmalıyım?” Her üç fincanı da dolduruyor, sonra kapağıya gidip kilidi tekrar eski haline getirmek için anahtarını kullanıyor. Kilidi kurcalayan her kim ise, yayı sadece kısa bir an için gerip kapıyı açmış sonra hemen serbest bırakmış. Kapının çekili kalmasının nedeni bu. Anna kilidi birçok defa açıp kapattıktan sonra kapı tekrar sorunsuz kilitlenebiliyor.

“Yine de yeni bir kilit taktırmalısın.” Bonny tekrar komutayı ele alıyor. “En iyisi hemen yarın yaptır. Bazen, insanların yeni bir dizüstü bilgisayar ya da öyle birşeyler almış olacaklarını düşündüklerinde tekrar gelirler” Hemen bunu söyler söylemez, hâlâ çok sıcak olan çayıyla ağzı yanıyor. “Seni korkutmak istediğimden değil,” gürültüyle hava çekiyor içine, “ama eğer tedirgin olacaksan bizde divanda yatabilirsin.”

Anna kafasını sallayarak reddediyor. Aniden Abdal’ın elini kolunun üzerinde hissediyor ve bu arada artık çok iyi tanıdığı sıcaklık, bu defa atlatılan panikten sonra olduğu kadar kuvvetli olmasa da, derhal yayılmaya başlıyor vücudunda.

“Korkmanıza hiç gerek yok, Anna, bu gün artık kimse gelmeyecek.” Anna sakinleşiyor biraz evvel Bonny’nin sakinleştiği gibi.

Abdal kim? Ne yapabilir ve kefil olduğu nedir? Neden onun

üzerinde böylesine ikna edici bir etkisi var? Ve nasıl oluyor da aynı etkiyi besbelli Bonny üzerinde de uyandırıyor?

“FARİNELLİ nasıldı bakalım?” Anna üzerinde bisküviler olan tabağı önce birinin ardından diğerinin önüne doğru sürüyor, sonra kendine doğru çekiyor.

Bonny iğdiş edilmiş şarkıcının hikâyesini anlatmaya başlıyor, hayret uyandırıcı resimlerden, Rokoko rezilliklerinden ve olağanüstü güzellikteki bir *soundtrack*ten bahsediyor. Ancak ısınmaya başlıyor konuşmaya, yine de aniden esnemek zorunda kalıyor. “Bu yalnız çıkma hikâyesi canıma okudu. Çocuklar olunca mecburen erken kalkıyorsun.” Fincanını bulaşığa koyup bir iki tarak darbesi ve tazelediği rujuyla gitmek için hazırlanıyor.

“Metroyla mı gideceksin yoksa taksi mi ısmarlayacaksın kendine?” Anna da ayağa kalkıyor.

Bonny saatine bakıyor. “Bu saatte korkmama gerek yok.”

“O zaman Abdal’la beraber seni durağa götürelim.”

Abdal buna sevinmiş gibi görünüyor. “Benimle tekrar şehirde dolaşmanızı o kadar istiyordum ki!”

Evi terk ederlerken Anna kapıyı özenle kilitliyor, gerçekten kilitlenip kilitlenmediğini birçok kez kontrol ediyor. Girişte Naima Hanım’ın evinin zilini çalıp kocasının evine yeni bir kilit taktırmasını rica ediyor. Naima Hanım’ın bakışları oldukça tedirgin. Anna arkasını döndüğünde bakışların muhatabının Abdal olduğunu fark ediyor.

Bu arada hava kararmış. Yağmurdan bir iz bile yok, buna rağmen bütün şehir buğu içersinde. Sıcak, nemin içine işlediği hava kıpırtısız duruyor blokların arasında, en ufak bir esintinin hareket ettirmediği, hoş olsun, itici olsun bütün kokuların yoğunlaştığı bir hava. Hiç ortalıkta görünmeseler de leylaklardan bir nefes dolduruyor sokağı ve toprak altının tüketilmiş havası pis kokular yayarak yükseliyor metro tünelinden.

Abdal ve Anna Bonny’yi aralarına almışlar, muhafız kıtası gibi. Bonny durmaksızın kendi âleminde birşeyler anlatıyor. Farinelli anlaşılan onu derinden etkilemiş. “Hele kardeşine kendisi için bir çocuk yaptırması, en çarpıcı olan da buydu.”

Yürüyen merdivende deri ceketli, saçları sıfır numara kesilmiş bir grup genç delikanlı onları sıkıştırarak yanlarından geçip istasyona o anda girmekte olan vagonlara yetişmeye çalışırken itilip kakılıyorlar.

Bonny besbelli ağırdan alıyor. “Nasıl olsa yenisi gelecek.” Biraz eğreti gülümsüyor. “Bunlarla oturacak yer kavgası yapmayı hiç canım çekmiyor.”

Delikanlılar metroyu yakaladılar ve kapanmakta olan kapıyı zorla aralıyorlar. Bunun onları eğlendiren bir oyun olduğu açıkça görülüyor, yüzleri zafer kazanmanın sırtışıyla aydınlanıyor çünkü.

Anna, Bonny ve Abdal birkaç dakika için her tarafı reklam panolarıyla dolu beton tüpün içinde yalnızlar, ta ki yeni yolcular yankılanan adımlarla yürüyen merdivenden inene kadar.

“Belki bir dahaki sefere beraber sinemaya gidebiliriz.” Bonny bütün analık hislerine rağmen biraz değişmiş gibi bir izlenim uyandırıyor. Bu ona yakışıyor. Bir de Abdal’a elini uzatmasa. Abdal sanki Anna’nın çekincesini hissetmişçesine Bonny’nin merakını alevlendirecek hiçbir şey yapmıyor artık. Sadece dostça gülümsüyor ve bir sonraki metro geldiğinde Bonny veda ederken kafasını eğmekle yetiniyor.

“Ayı’ya senin yolda olduğunu söyleyeceğim.” Anna aradan geçen zaman içersinde yanında taşımaya alıştığı cep telefonunu gösteriyor.

Anna Bonny’nin yolda olduğunu müjdelediğinde Ayı kahkahayla gülüyor. “Henüz özgürlüğünü nasıl kullanacağını bilemiyor ama bu da olacak zamanla” diye gülüyor babacan bir sesle. Onun etrafında sükûnet hakim gibi görünüyor ortama.

“Çocuklar uyuyorlar mı?”

“Donald dışında hepsi.”

“O zaman Bonny’yi karşılamaya çıkabilirsin.”

Anna’yla Abdal asansörle yukarı çıkıyorlar. “Kapalı mekânları sevmiyorsunuz değil mi?” Anna Abdal’ın asansöre binerken nasıl tereddüt ettiğini gördü.

“Pek sevmiyorum.”

“Hadi gelin o zaman biraz yürüyelim.”

Tuna.kanalı yönüne doğru yola koyuluyorlar. Ay dolunay olmak üzere ve ayın ışığı suyun üzerinde bir köprü oluşturuyor. Anna Abdal’la beraberken kendisini bu kadar emniyette hissetmesinin nereden kaynaklandığını bilmiyor. Birisi onlara ciddi bir biçimde saldırdığında muhakkak ki ne Anna’yı ne de kendisini savunmayı beceremeyecek olan bu adam, Anna’da sıcak ve kucaklayıcı bir esenlik duygusu uyandırıyor.

Sahile inen sırta giden yolun bir tarafından diğerine geçerken Anna’nın ayağı bir araba tarafından yamyassı edilmiş bir plastik şişeye takılıyor ve Abdal onun elini tutuyor. Sahildeki gezi yolunun merdivenlerinden aşağı iniyorlar. Anna’nın bu saatte yalnız başına dolaşmayı isteyeceği bir yer değil ama Abdal’la beraberken hiç rahatsız olmuyor.

Dev gibi, sarı siyah bir kurt köpeği beliriyor yanlarında, hiç gürültü çıkarmaksızın burnunu Abdal’ın diğer elinin içine sokuyor ve üzerine sıçramayı istediğini belli eden hareketler yapıyor. Abdal ona birşeyler fısıldıyor, köpek sakinleşiyor, sadece alçak sesle dostça ulumaya devam edip elini yalıyor Abdal’ın.

“Tanıyor musunuz bu köpeği?” Anna köpeklerden korkuyor, gerçi korkusu pek fobi seviyesinde değil ama ona pek tekin gelmiyorlar.

“Olabilir.” Abdal köpeğin sırtını defalarca okşuyor.

“Her halû kârda o beni tanıdı.”

Bir ısıklık duyuluyor. Köpek gayri ihtiyari kulaklarını dikeyliyor, ama daha başka bir tepki vermiyor. İkinci ısıklık daha uzun ve melodili. Abdal köpeğin kafasını okşuyor. “Hadi git,” onu hafifçe itiyor, “git!”

Köpek havlamakla ulumak arası bir ses çıkarıyor, sonra dönüyor. Anna ancak onun zıplayarak sırtı çıkışını görebiliyor, sonra gözden kaybediyor.

“Bütün hayvanlar sizinle böyle mi ilişki kurarlar?” Anna eskiden hayvanat bahçesine gitmeyi severdi, buna rağmen hayvanlarla arası çok iyi değildir. Gigi evde hayvan beslemelerine hiçbir zaman izin vermemişti, evin çok küçük olduğunu iddia ederdi, bunda haklı olduğu da muhakkaktı.

“Belki bu oydu.” Abdal elini pantolonuna siliyor. “Kim bilir?”

“O kim?” Anna aşıya, sakince akmakta olan kanala bakıyor. Karanlıkta pislği görünmüyor kanalın.

“Dost.”

Anna anlamıyor ve yüzünü Abdal’a dönüyor.

“Can birçok bedende dolaşabilir. Belki bu sefer bir köpekte saklanmış.”

“Ama bu ‘o’ kim? Yani demek istediğim sizin dostunuz olmak dışında kim, o?”

“Eğer onu severseniz bilirsiniz.” Abdal tekrar Anna’nın elini tutuyor. Anna ayın ışığına rağmen karanlıkta iyi göremiyor.

“Eğer onun kim ya da ne olduğunu bilmiyorsam onu nasıl sevebilirim. Onu bana tasvir etmeyi deneyin.”

Abdal sanki kendini zorlayarak düşünüyormuş gibi bir an duruyor.

“Bazen Ali’nin suretinde ortaya çıkar.”

“Hangi Ali’nin?” Anna Abdal’ın kendisine cevap vermeye devam etmesini istiyor, belki hâlâ ona faydalı olabilecek bir ipucu öğrenebilir.

“Ali önce Muhammed’in gözünün nuru olarak dünyada yerini aldı, yeğeni ve damadı olarak. O zamanlar Muhammed’in Zülfikâr adlı kılıcını verdiği büyük bir kahramanmış. Muhammed’in ölümünden sonra derhal onun yerine geçmeliydi. Ama ondan önce Ebubekir, Ömer, Osman halife oldular. Ve sonunda Ali hakkı olanı aldığında çok geçmeden öldürüldü. Oğulları Hasan ve Hüseyin de öldürüldüler. Hüseyin’in soyundan gelen imamların hemen hepsi de öldürüldü.”

“Neden öldürüldüler?”

“İnsanların tarafını tutuyorlardı, fakirlerin, anlıyor musunuz? Hükmetmek için büyük bir imparatorluğa ihtiyaçları yoktu. İnsanları aydınlatmak istiyorlardı, onların haklarını savunmak, onlara yaşamayı öğretmek. Bu nedenle fakirler hep Ali’nin, ailesinin ve ardıllarının yanında cephe aldılar. Sadece Araplar ve Acemler arasında değil Anadolu’ya gelen Türkler’in arasında da. İnsanlar baskı altında kaldıklarında Ali’yi dostları yaptılar. Ve o onları ziyaret etti misafirlerinin suretinde. Tanrı

İnsan-ı Kâmil olarak onda yansıtır kendisini, onun içinden saçır nûrunu dışarıya.

Ali dostunuzsa o size, siz ona dönüştürsünüz. Onun geldiğini hissederseniz, aynı zamanda nasıl 'o' olduğunuzu hissedersiniz. Onun yüzü Tanrıyı yansıtır siz onun yüzünü yansıtırsınız. Onunla konuşmak için camiye ihtiyacınız yoktur. Sadece ona kapıyı açmalısınız. Mekke'ye hacca gitmeniz de gerekmez, çünkü Kâbe gönlünüzdedir şayet öyle değilse Mekke'de de Kâbe'yi bulamazsınız. Arınmak için oruç tutmanız da gerekmez. Gerçekte ne kadar temiz olduğunuzu düşünceleriniz gösterir size."

Abdal onu tanıdığından beri hiç bu kadar çok konuşmamıştı. "Peki ona nasıl ulaşılır?" Anna Abdal'ın sesinin büyüüne kapılmış durumda.

"Hasret duymalı insan," diye cevap veriyor Abdal, "öyle büyük bir hasret duymalı ki Ali karşı duramasın. O zaman ziyaret gelir. Onun cânı bir bedenden diğerine gezinir ama suretinden kendini her zaman İnsan-ı Kâmilde aksettiren Tanrı görünür."

"Mükemmel bir insan var mıdır ki?"

"Bu insan sırrı bilen insandır. Onu bilen Ali'dedir ve Ali ondan içredir."

Anna'nın kafası gitgide daha fazla karışıyor. "Siz sırrı biliyor musunuz?" Fısıldamak zorunda hissediyor kendisini. "Eğer biliyorsanız bana da açıkla mısınız onu?"

Abdal bir defa daha durup iki eliyle omuzlarından tutuyor onu. "Yüzüme bakın. Görebiliyor musunuz onu?"

Ay bir bulutun arkasında kayboluyor ve Anna artık hiçbir şey görmüyor. Yürümeye devam ediyorlar, ancak bir dahaki sokak lambasının ışığına yaklaştıklarında Abdal'ın yüzünü tekrar görebiliyor, ama o bu arada bakışlarını aşağı indirmiş bile. Kafasından neler geçiyor kim bilir?

Üstü başı perişan yaşlı bir adamın yanına geliyorlar. Adam torbalarını bir istihkâm duvarı gibi etrafına istif etmiş, fısıldayan bir portatif bir radyoya yaslanmış kafasıyla, bir sûrû paltoya sarınmış, bir bankın üzerinde yatıyor. Yüzünü onlara dönü-

yor, sonrasında gözlerini bir süre daha onların üzerinde tutabilmek için kafasını çeviriyor.

“Akşamları buraya sık sık mı gelirsiniz?”

Abdal omuz silkiyor. “Buraya ya da başka bir yere, akşamları her zaman yürümeliyim. Eğer yürürsem daha iyi düşünürüm. O zaman, sınırı o kadar şiddetli hissetmem.”

“Hangi sınırı?” Anna daha aşağılardan bir gürültü duyuyor ve bir anda anlıyor bu gürültünün ne olduğunu.

“Bedenler arasındaki sınırı.”

Nefes nefese bir adamın sesi kanalın diğer gürültülerinden açıkça ayrışıyor; fonda beyaz vücudu kanala doğru inen sırtın alt tarafından yukarıya doğru parıldayan bir kadının sessiz inlemeleri var. Adamın üzerinde yukarıya doğru sıvanmış bir tişörtten başka bir şey kalmamış, biraz daha koyu renkli vücudu ateşli darbelerle içine girerken, kadın çimende dizleriyle dirseklerine dayanarak çömelmiş.

Çift, açıkça görülmesi mümkün olmamasına rağmen, her şeyi, havayı, kıyıyı, geceyi inlemeleriyle dolduran, duyulmaması imkânsız bir gerçeklik yaratıyor. Sanki o an için, belki de bir hayatın oluştuğu bu birleşme dışında hiçbir şey mevcut değilmiş gibi. Fakat erkek kadının vücudunu terk eder etmez, tohumlarının büyük kısmı tekrar dışarı akacak ve yağmurdan farksız, çimenin derinliklerine sızarak yok olacak.

Abdal gözlerini hâlâ aşağıdaki çiftten ayıramıyor, hem korkmuş hem de hayran.

“Gelin,” diyor Anna. Bu defa o Abdal’ın elinden tutuyor. “Havada fırtına kokusu var. Geç kalmadan eve ulaşmanın çaresine bakmalıyız.”

Abdal bakışlarını yavaşça çiftten ayırırken iç geçiriyor, kafası karışmış, biraz üzülerek. Dönüş yoluna koyulduklarında daha kuvvetli topallamaya başlıyor.

“Ağrınız var mı?” Anna aslında daha hızlı gitmek istiyor.

“Evet, evet” diyerek gülümsüyor Abdal, “kalbim boş ve sızlıyor.”

Tekrar yaşlı adamın yanına geldiklerinde adam bankın üzerinde yatmıyor artık, bunu yerine bir çadır gibi bankın üzerine çe-

kip mandallarla torbalarına bağlayacağı muşambayla uğraşiyor.

Henüz bir damla bile düşmedi ama rüzgâr su tarafından esiyor ve gezinti yolunun üstünde toz bulutları oluşturuyor. Yaşlı adam muşambanın ucu elinden kayıp gittiğinde kendi kendine küfrediyor.

Anna şimdi Abdal'ın koluna giriyor. Daha hızlı yürümeye başlıyorlar, kafalarıyla rüzgâra karşı yüklenirken gözleri tozdan neredeyse kapalı ve ceketlerinin yakalarını göğüslerinde bir arada tutuyorlar.

Merdivenlerden yukarı doğru çıkarlarken ilk damlalar da düşmeye başlıyor. Bir yıldırım bütün kanalı aydınlatıyor ve geriye doğru dönen Anna köprü'nün altında bir sürü gece kuşunun toplandığını fark ediyor. Koca koca açılmış ve parlak ışığa dikilmiş gözleriyle tuhaf bir cemaat. Abartılmış bir komünyon ayininden bir bölüm.* Birisi dağıtıyor, diğerleri alıyorlar, sıraları gelinceye dek tutkuyla bekliyorlar. Gün gibi aydınlık bu resim Anna'nın hafızasına kazınıyor. Ona uzaydan gelenlerin dünyayı ziyaret ettiği bir filmi hatırlatıyor.

"Şu aşağıdakiler kim?" diye soruyor Anna kendisi gibi etrafına bakınan Abdal'a. Ama o Anna'yı hızla çekerek oradan uzaklaştırıyor, öyle hızlı yapıyor ki bunu topallaması neredeyse dengesini kaybetmesine neden olacak.

"Haydi gelin," diye bağıyor rüzgâra karşı, "acele etmeliyiz."

"Onları tanıyor musunuz?" Anna onları yıldırım olmadan da görmeye çalışıyor.

Abdal kafasını sallıyor. "Şahsen değil. Ama kim olduklarını biliyorum. Aradıkları dost onların kafalarını değiştiriyor."

Şişman damlalar sokağa çarpıp sokak lambalarının ışığı bir an için üzerlerine yansıdıktan sonra hemen bütün parlaklıklarını kaybeden toz kürelerine dönüşüyorlar.

"Niçin biz de o köprü'nün altında durmuyoruz?" Anna'nın merakı bir sonraki yıldırımla tekrar alevleniyor. Fakat Abdal onu yukarıya doğru gitmeye zorluyor ve dirseğinden kuvvetlice öne doğru çekerek neredeyse itip kakıyor.

(*) Katoliklerin İsa'nın son yemeğini hatırlayarak kutladıkları bir ayin. Bu ayin sırasında şarap ve ekmek dağıtılır - ç.n.

“Hayır, hayır. Oraya hiçbir şekilde gitmeyeceğiz.”

“Peki neden?” Anna bir anda bu kadar kararlı davranmaya başlayan Abdal’a sadece hayret edebiliyor. Onu böyle hiç görmemişti. O, bütün hepsinin en yumuşağı olan o, neredeyse zor kullanıyor.

“Neden gitmemeliyiz oraya?” Anna’nın muhalif ruhu uyanıyor. “Orada hiç olmazsa kuru kalırdık.”

“Çünkü onların peşinden koştukları dost çok güçlüdür, insanı hemen pençesine alır ve kin güder,” Anna yavaş yavaş Abdal’ın neden bahsettiğini anlıyor, “ve insanı hapse götürebilir.”

Artık Abdal’ın kendisini sığınabileceği bir köşeden diğerine çekmesine karşı koymadan izin veriyor. Hava hâlâ gerçek anlamda soğumadı. Bir süre sonra, dakikalık aralıklarla korunaklar arayıp sonra yürümeye devam etmekten vazgeçiyorlar. Nasıl olsa iç çamaşırlarına kadar ıslanmış durumdalar. Abdal yürürken gömleğinin önden sarkan uçlarını sıkmaya çalışıyor, Anna da aynı şeyi saçlarıyla yapıyor. Bu ikisini de öyle neşelendiriyor ki kahkahayla gülmeye başlıyorlar. O kadar gülüyorlar ki yağmur açık ağızlarından giriyor, yutmak zorunda kalıyorlar. Ara sıra tekrar bir şimşek çakıyor ama fırtına uzaklaşıyor gibi görünüyor. Abdal’ın saçları kazınmış kafasından su bütün hızıyla akıp giderken Anna’nın yelesi sayısız yilankâvi bukle oluşturarak kıvrılıyor.

En nihayetinde Anna’nın evinin önüne vardıklarında ikisi de sudan çıkmış sıçan gibi, sokakların üzerlerine sıçramış pisliğiyle kirlenmiş ve sırlıklam. Bu arada havada nemli bir serinlik başlamış durumda.

“Benimle yukarı gelip kurulanın,” Anna Abdal’ın kıyafetlerini işaret ediyor. “Pek hemen biteceği yok yağmurun.”

Su hâlâ kalın saçaklarla toprağı dövmeye devam ediyor. Uzaklardan bir itfaiye sireni duyuluyor. Büyük olasılıkla şimdiden bazı bodrumların suyunun boşaltılması gerekiyor.

Anna ve Abdal yukarıya çıkarlarken ayak izleri merdivenden aşağıya akıyor. Daha alçak sesle de olsa hâlâ gülüyorlar. Geç olmuş. Kimse onlar yüzünden gece yarısı uyanıp kapısını açarak ne olup bittiğine bakmak zorunda kalmamalı.

Bu defa dairenin kapısı gerektiği şekilde kapalı. Buna rağmen Anna kapıyı yine aralık bulduğunu tasavvur ettiğinde sırtında soğuk bir ürperti hissediyor. Sırf bu nedenle bile Abdal'ın yanında olmasından mutlu.

Hemen sonra çay yapmak üzere, ilk olarak o girecek banyoya. Abdal'a bir banyo havlusu atıyor. "Üzerinizdekileri çıkarın, bu arada bununla sıcak tutun kendinizi."

Duşun suyu vücudundan kayıp giderken kanın damarlarında dolaştığını hissediyor Anna. Hoş bir duygu. Yıkadığı saçlarını bir havluyla sarıp bornozu giyiyor.

Mutfağa geldiğinde Abdal odanın ortasında duruyor, havluyu vücuduna öylesine sarmış ki gerçekten de gezgin bir derviş gibi görünüyor. Sırılsıklam kıyafetler küçük bir yığın halinde yerdeler. Anna onları alıp çamaşır askısına asıyor. Abdal bu sırada banyoya giriyor.

Anna Abdal'ın pantolonunun bacaklarını ters yüz ederken pantolonun, düğmesi açılmış arka cebinden bir şey düşüyor. Bu bir kimlik. Hikmet Ayverdi. Anna fotoğrafa bakıyor - kazınmış bir kafa ve kaşlar, ama yine de Hikmet. Ya da Abdal'ın gençliği mi? Hikmet'in kazınmış bir kafa ve kaşlarla nasıl görüneceğini o nereden bilebilir ki? Doğum tarihine bakıyor. Tarih Hikmet Ayverdi'nin yirmi sekiz yaşında olacağını söylüyor. O yirmi beş olduğunu tahmin etmişti, ama ya yaşı daha büyükse? Abdal'ın da otuz yaşlarının başında olduğunu düşünüyor. Kimliği tekrar cebin içine koymuyor, tamamen yumuşamaması için masanın üzerine bırakıyor.

Çay hazır olduğunda Abdal banyodan çıkıyor. Masaya oturup parmaklarını fincanlarda ısıtıyorlar. Abdal kimliğin masanın üzerinde olduğunu görüyor, ama bakışları hiç sır vermiyor. Diğerleri gibi herhangi bir eşya.

Bir süre birbirleriyle hiçbir şey konuşmuyorlar, ortam o kadar sessiz ki damlaların Abdal'ın çamaşır askısındaki giysilerinden zemine düşüşü duyuluyor.

Anna kimliği eline alıyor, açıp Hikmet'in adını okuyor. Abdal tepki vermiyor. Ya gerçekten de onun kimliği veya ondan duymak istediği sözler Anna'ya kadar ulaşamıyor.

“Onu iki kitabın arasına koyuyorum yoksa kâğıt kıvrılacak.” Abdal kafasını sallıyor, Anna kitapları almak için ayağa kalkıyor. O anda aklına Samiha’dan ödünç aldığı kitap geliyor. Zaman zaman sayfalarını karıştırdığı *Binbir Gece Masalları*’nın çocuk baskısıyla beraber yatak odasındaki komodinin üzerinde. Abdal’a tekrar Hikmet’i sormanın hiçbir anlamı olmadığı ortada. Bilse bile ona Hikmet’e ne olduğunu söyleyemeyecek, söylemesine izin yok anlaşılan. Ama belki de bilmiyor bile.

Kitaplarla geri geldiğinde Abdal’ın gözleri tekrar canlanıyor.

“Bu kitap kime ait?” diye soruyor, Anna harflerle oluşturulmuş resimlerin olduğu kitabı kimliğin üzerine koymak istediğinde.

Anna hemen cevap vermiyor. Abdal’ın büyük bir hayranlıkla sayfaları nasıl okşadığını seyrediyor. “Dostun yazısı” ve birden parmağıyla insan yüzlü bir aslanın resmini gösteriyor. “Bunun ismi Ali ve onun üzerinde de Zülfikâr’ı, şu iki ağızlı kılıcı, görebilirsiniz.”

Kalın, siyah, kıvrımlı çizgiler resmin üzerine yayılıyorlar. Yazı gözleri, burnu, bıyığıyla diklemesine yatan bir kafa meydana getirirken aslanın bedeninin içine daha açık renkli harflerle birşeyler yazılmış.

“Bütün bunları okuyabiliyor musunuz Abdal?” Hikmet’in ona bunun o kadar önemli olmadığını söylediğini hatırladığı için soruyor.

Abdal parmağıyla harfleri takip ediyor. “Ne anlama geldiğini biliyorum,” diyor. “Burada yazan: Necef Şahı, seçilmiş olan Ali’nin gerçeği aşkına, tut sefaletin pençesine düşmüş olanların ellerinden.”

“Peki Ali neden bir arslan olarak resmedilmiş?”

“Ali Haydar’dır, Tanrı’nın Arslanı.”

Sayfaları beraberce çeviriyorlar. “Peki bu nedir?” Resim neredeyse bir çocuğun ya da bir zihin özürünün çizimini andırıyor.

“Bu dünyadır, evrendir. İnsan-ı Kâmil iki balığın üzerinde durur. Bir elinde bir arslan tutar diğesinde ise bir ejder. Yanlarında bir ağacın üzerinde bir horoz öter.”

İnsan-ı Kâmil baştan ayağa harflerle kaplı. “Onun üzerinde

ne yazıyor?” Anna bunu sorarken bir mesaj olduğunu düşünüyor.

Abdal sanki kendisini zorlayarak okuyormuş gibi yapıyor. “Tekrar tekrar Ali’nin ismi geçiyor içinde, Ali’nin ve Tanrının ve Muhammed’in ve torunları Hasan’la Hüseyin’in.

Her şeyi okuyamadığı anlaşıyor ama hiç olmazsa ne anlama geldiğini biliyor.

“Güzel bir kitap,” Abdal ellerini tekrar kâğıdın üzerinde dolaştırıyor, “insan tekrar tekrar bakabilir.”

“Bir arkadaşşıma ait, bu evde oturan bir kız arkadaşşıma.”

Abdal kafasını kaldırarak ona bakıyor. “Bir kız arkadaşşıma mı?” Sesi sanki şaşırmış gibi geliyor.

“Onu yakında geri vermeliyim.” Anna Abdal’ın yüzündeki ifade onu düşündürse de aniden son derecede yorgun hissediyor kendisini. “Eğer isterseniz burada divanın üzerinde uyuyabilirsiniz.”

Abdal hemen bacaklarını yukarıya çekip boylu boyunca uzanıyor. Anna bir de örtü getirip onun üzerine örtüyor. Sonra tıraş edilmiş kaşlarından öpüyor. “İyi geceler!”

“Mutlu rüyalar görmeniz dileğiyle!” Abdal, gözleri kapalı, bir çocuk gibi gülümsüyor.

Anna ertesi sabah uyandığında Abdal ortadan kaybolmuş bile. Örtüsünü kaldırmak istiyor ve şaşırp kalıyor. Örtü açmış bir çiçek gibi katlanmış. Onu bu şekilde sanatkârane katlayabilmek için bir hayli vakit harcamış olmalı. Anna kalbinde bir sıcaklık hissediyor. Abdal onu sevindirecek bir şey yapmak istemiş.

“Yani bir çifte cinayet!” Yusuf bu konuyu bilip bilmediğini anlamasını sağlayacak hiçbir açık vermiyor. “Ve sen bu bilgiyi büyük patronun şahsen kendisinden aldın?!” Gözlüğünün üzerinden dikkatle onu süzüyor, yarı neşeyle yarı sorguda gibi.

“Ki o da bu kıskançlık trajedisine tam inanıyor gibi görünmüyor.” Anna Yusuf’un karşısında oturuyor ve bir kere daha müphem sözlerle atlatılmayı kabullenme niyetinde değil.

“Ya öyle mi? Bunun ardında başka ne olabilir mi?” Yusuf

yapmacık bir çalımla dilini şaklatıyor.

“Bunu ben sana sormak istiyorum büyük usta. Nihayetinde Haugsdorff’un ağzından bu cinayet hikâyesini almakla senden bir ipucunu hakkettim. Heybeme sen de bir iki bilgi atmadan odanı terk etmeyeceğim.”

“Peki o zaman...” Yusuf bir bacağına yukarı doğru çekiyor, ona düşünmeyi kolaylaştırması gereken bir bedensel gevşeme egzersizi. “Bana bilmek istediğini söyle, ben de hafızamı elden geçireyim.”

Anna’nın hiddeti için için köpürüyor. Nasıl sanki Anna ona Hikmet’ten hiç bahsetmemiş gibi davranabilir? Ama soğukkanlı olmalı. Ağırdan almaya karşı sabır, isteksizliğe karşı dostça davranış, bulanıklaştırmaya karşı keskin zekâ. Bir dereceye kadar da olsa işe yarar cevaplar almak için olabildiğince kesin sorular sorması gerektiğini biliyor.

“Farz edelim ki yaşlı Hikmet Ayverdi’nin herhangi bir grup, parti veya dernekte ya da etnik bir topluluk veya bir dini cemaatte rolü vardı...”

Anna yine damdan düşer gibi giriyor konuya.

“Meselâ?” Yusuf eski bir hesap pusulasıyla kâğıttan bir gemi yapmaya çalışıyor.

“Mesela şu Aleviler arasında.”

“Tam isabet!” Yusuf yelkenleri açıyor.

“Olası rakip olarak kimden söz edilebilirdi?”

“Seçenekler oldukça geniş.” Yusuf kahvesinden kalanı fincanın tabağına boşaltıp gemisinin denize açılmasını sağlıyor.

“Kimseyi göz ardı etmemeliyiz.”

“Hikâyenin büyük bir kıskançlık trajedisi olmadığını kabul etsek dahi çekememezlikler ve rakipler yeterince var.”

“Sadece Ayverdilerin işleri fazlasıyla iyi gittiği için bir cinayetin riskine girecek rakipler mi yani? Böyleyse son derece mükemmel organize olmaları gerekirdi ki zarar görmeden yakayı sıyrabilirler. Bir cinayetin bir çifte cinayete dönüşeceğini planlamak gerçekten zor olmalı.” Anna şakaklarındaki lûlelerden birini parmağına sararak deli gibi kıvrıp duruyor.

“Doğru komiser hanım! Eğer bu organizasyonlardan birinin

talep ettiği haracı ödemeyi reddetmediyse.” Minik gemi kahvenin içine batmaya başlıyor.

“Bir ara bu iddia ortaya atılmış zaten” diye hatırlıyor Anna. “Dul karısı Haugsdorff’a bu anlamda birşeyler söylemiş, yani eşinin silahı kaynağı belli olmayan ölüm tehditleri nedeniyle olay vuku bulmadan hemen evvel edindiğini ve eşinin kıskanç kocayı kiralık katil zannettiğini.”

“Fakat buna rağmen...” Yusuf fincan tabağının kenarında karaya oturmuş gemiciğı tekrar kahvenin ortasına doğru itiyor. “Bir haraççının aslanın inine, hem de yalnız, girmeye cûret etmesi oldukça ufak bir olasılık. Düşünsene ya oğullarından bir ikisi evde olsaydı.” Yusuf kafasını sallıyor. “Bana hiç öyleymiş gibi görünmüyor, hem de hiç.”

“Ne ya da kim kalıyor o zaman geriye?” Anna bakışlarıyla Yusuf’un derinliklerine nüfuz etmeye çalışıyor, ama onun gözü gemisinin batışından başka bir şey görmüyor.

“Evet, şimdi, bu yaşlı Ayverdi’nin Alevi olarak ne kadar aktif olduğuna, kendisi ve grubu adına bulunduğu yabancı ülkede ne kadar dikkat çekebildiğine bağlı.”

Anna’nın sabrının taşmasına, bütün çabasına rağmen ramak kalmış durumda. “Ee? Aktif miydi? Bu konuda uzman olan sensin.” Yusuf içini çekiyor. “Senin için çok fazla bilmek iyi değil. Genç Ayverdi’nin kayıp oluşunu içine sindir, kabullen. Bunun için kendince nedenleri vardır mutlaka. Kendimi zorlayarak düşünmeme gerek kalmadan hemen en azından beş tane geliyor aklıma. Böylece kapat bu konuyu. Mesleğin için, kişisel ilgilerinin bulanıklaştırmadığı keskin bir düşünme gücüne ihtiyacın var.”

“Bana beraber çalıştığımız müddetçe senden birşeyler öğrenmemi ısrarla söyleyen sen değil miydin?”

“Vurgulanan öğrenmekti, şahsen bulaştığın olayların çözülmesi değil.”

“Ya sen, senin hiçbir zaman şahsi olarak bulaştığın olmadı mı?”

Yusuf onun yüzüne bakıyor. “Ben en başından beri bu konuya bulaşmış durumdayım, sadece kökenim nedeniyle bile. Bu

benim vasıflarımın fiyatı. Bu nedenle sana oynuyorlar, çünkü sen buna baştan beri bulaşmış değilsin. İlaveten bu işten sorumlu bakanlık müsteşarının sevgilisisin de. Hâlâ mı anlamıyorsun? İşleri nasıl yaptığımı takip etmeliydin, tabii diğer yaptıklarının yanısıra, fişleneceklerden biri aklını başından aldığı için yetkilerini aşarak başına buyruk araştırma değildi yapman gereken. Planlanmış olan bu değildi, anla bunu artık!”

Anna bu cümleleri hazmetmesinin çok zaman alacağını biliyor. Ama şimdi bunun zamanı değil. Konudan kopmak istemiyor, kopmamak mecburiyetinde. “Bilmek istediğim sadece yaşlı Ayverdi’nin aktif olup olmadığından ibaret.”

Yusuf gözlerini iyice kıarak ona bakıyor. Bu kadar kararlı bir inatçılığı muhakkak ki o da hesaba katmamıştı.

“Hem de nasıl!” Yusuf geriniyor. “O Alevilerin o zamanlardan beri toplandıkları dernek lokallerinin alınmasını sağlayan kişiydi. Türkiye’yle olan ilişkileri yürütüp burada oturanları organize ediyordu. Çok sevilen bir kişiydi. Açıkça ona faydadan çok zarar verecek kadar çok seviliyordu. Öyle ki bundan önce bu konuya hiç ilgi duymamış Türkler bile Alevi kökenlerini hatırlamışlardı.”

“Bununla siyasi olarak da örgütlendiklerini mi söylemek istiyorsun?”

“Bir anlamda evet. Kendilerini ilericiler, hoşgörü sahipleri, ortodoks olmayanlar olarak takdim ettiler.”

“Yani ortodokslar, hoşgörü sahibi olmayanlar, ilerici olmayanlar yaşlı Ayverdi’nin ortadan kaldırılmasını sağlamış olabilirler.” Anna’nın kafası kazan gibi oldu. Ama hiç olmazsa Yusuf ilk defa birşeylere cevap verdi. Düşünecek çok şeyi olacak.

“Olabilirler...” Yusuf minik gemiyi kaşıkla ezerek tamamen imha ediyor. “Ama unutma, ne o zaman ne de şimdi en ufak bir kanıt var. Tam aksine. Güzel programlarımızın hiçbirinde, PACIDIUS da dahil olmak üzere, siyasi bir Ayverdi cinayetinden iz bulmak mümkün değil, bunu sana temin ederim. Bunun için bütün verileri birçok defa taradım.”

Anna gözlerini kısıyor. “Buna rağmen inanamıyorum, kusura bakma. Haugsdorff’un neden dul kadının kapısını çaldığını

düşünüyorsun, hem de aradan dört seneden fazla zaman geçtikten sonra?”

“Bunu nereden bileyim?” Yusuf elini yüzünün üzerinde gezdiriyor, isteksizlik ve sıkıntının ifadesi olan bir jest.

“Bir şey dikkatini çektiği için! Ya bu hikâyeyle ilgili olarak geçmişe işaret eden, bizim henüz duymadığımız yeni bir olay oldu ya da bakana yapılan saldırının araştırılması çerçevesinde bütün sonuçlandırılmamış olayları arşivin derinliklerinden tekrar gün ışığına çıkardılar. Ama kesin olan bir şey var: Haugsdorff’un ya da memurlarının dikkatini çekmiş olan bir şey var, bu da demektir ki...”

“Bu hiçbir şey demek değildir, chéri, en azından şu an için. Büyük ihtimalle bütün bunları yanlışlıkla yaptığın veri girişiyle sen başlattın. Hatırlamıyor musun?” Yusuf arkasına yaslanmasına yetecek kadar koz topladı.

Anna sanki elektrik verilmiş gibi sarsılıyor. “Geri zekâlı ben. Kendimi bu yüzden hiçbir zaman affetmeyeceğim.”

Yusuf babacan gülümsüyor. “Sana söz veriyorum bu işin peşini bırakmayacağım ve gönlünün sultanının nerelerde olduğunu bulacağım. Ama şahsen bir suç uzmanı rolünü oynamaya devam etmeyeceğine dair bana yemin etmelisin. Bu sırada konuyla ilgili hayatının sonuna kadar öğrenebileceklerinden daha fazla sorun yaratıyorsun. Bu söylediklerime inan lütfen.”

“Buna söz veriyor musun?” Anna ona elini uzatıyor.

“Neye söz veriyor muyum?” Yusuf sanki kafası iyice karışmış gibi görünüyor.

“Hikmet’e ne olduğunu ortaya çıkaracağına.”

“Allah, Allah,” kaçıyor ağzından Yusuf’un, “anlaşılan hiçbir zaman vazgeçmeyeceksin. Çelikten misin nesin?”

Anna eve geldiğinde daha uzaktan kapısına yapıştırılmış bir not kâğıdı görüyor. Kalbi tepinmeye başlıyor. “Yeni anahtar kapıcıda.” Naima Hanım’ın kocasını almak için tekrar merdivenleri inerken nabızı yavaş yavaş sakinleşiyor. Naima Hanım’ın kocası uzaktan görünür biçimde yeni anahtarları sallıyor, sonra kapıyı bir iki kere kilitleyip tekrar açıyor.

“Evde eksik bir şey var mı kontrol edin. Gerçi ben zamanın büyük kısmında yanlarında durdum ama kim bilir, belki yine de bir şey çalınmıştır. Hemen kontrol etmenizi istiyorum.” Naima Hanım’ın kocası apartmanda doğruluk timsali olarak kabul ediliyor ve her halû kârda ününü korumak istiyor.

Anna şöyle bir etrafa bakınıyor, hemen ardından para çantasını eline alıyor.

“İyice bakın!” Naima Hanım’ın kocası işin özenle yapılmasında ısrar ediyor.

Anna göstermelik olarak bir iki çekmece açıp içindeki bildik eşyayı eliyle yokluyor. Dizüstü bilgisayarı kaybolduktan sonra birisinin çalmak isteyeceği başka ne olabilir ki? Çay fincanları mı, misafir kül tablası mı, yoksa iç çamaşırları mı? “Her şey yerinde!” Anna bahşişin yeterince yüksek olup olmadığını düşünüyor. Naima Hanım’ın kocası kilit değiştirilirken orada bekleyerek çilingirin hızlı ve özenli çalışmasına dikkat etmiş ne de olsa, sonra bir de ortalığı süpürmüş.

Parayı kabul etmesini onun için kolaylaştırmak amacıyla “çocukların kumbarası” gibi birşeyler söylüyor. Naima Hanım’ın kocasının bu konuda da kusursuz bir nâmı var. Bahşişin gerekli olmadığını vurguladıktan sonra, aynı şekilde “çocukların kumbarası için” diyerek yine de kabul ediyor. Sonra veda ediyor, elini önce göğsüne koyup sonra alnına götürerek.

“Çok yazık olmuş bilgisayarınızın çalınması. Kilidi bana da ha önce söylemeliydiniz.”

Kapı Anna’nın ardından kapanıyor. Kapının içeriden nasıl açacağını bulmak biraz zamanını alıyor. Anahtarları yanlışlıkla kapının üstünde bıraktı, düğümlemiş telde üç anahtar birden sarkıyor. Yeni kilidin nasıl çalıştığını kavradığında hafızasına nihai olarak kazıyabilmek için bir kere daha deniyor. Anahtarlardan birini hemen Naima Hanım’ın kocasına verebilirdi ki her zaman evine girebilsin, çantasını bir yerde bıraktığında ya da Kurhalle’deki panikte olduğu gibi kaybettiğinde.

Bir şekilde yokluğunu hissediyor dizüstü bilgisayarın. Oturup düşünceleriyle bir girdaba girmek, bir menüden diğerine sürüklenmeye bırakmak kendini, birinden bir lokma yiyip ta-

dına bakmak ve eğer daha fazlası için iştahlandırmazsa hemen sonraki tabağı servis yaptırmak. Şurada zihne bir bilgi yerleştirilirken beri taraftan bir işaret almak, insanın bunlara gerçekten ilgisi olup olmadığının bir önemi yok, iştah zaten yemeği yerken açılır.

Sadece tek bir şeyin, olası problem sayısının sonsuz olmasının teselli ettiği, her probleme burnunu sokanlar topluluğuna üye olmak. Bana seninkini anlatırsan ben de sana benimkini anlatırım. Bu şekilde çözeceğimizden değil, ama büyük engin dünya bir anda o kadar meskûn ve aynı zamanda sonsuz derecede bulanık görünüyor ki. Kimse senin nasıl koktuğunu, biraz evvel elinde bir portakal tutup tutmadığını ya da ağzına bir şamfıstığını atıp atmadığını bilmiyor, hatta acı bile genel ve ifadesiz. Birisi birine korkunç bir yalnızlık içersinde olduğunu anlatıyor. Neden bahsettiği biliniyor, çünkü bu çeşit yalnızlık insanın kendi başından da geçmiştir. Peki böylelikle diğerinin yalnızlığı üzerine daha fazla şey bilinebilir mi yoksa insan her zaman sadece kendisinininkiyle ilgili birşeyler mi öğrenir?

Ama bütün bunlara rağmen bu bazen hiçbir şey olmamasından iyidir. Tuşlara basılır ve birşeyler hareket eder. Ne kadar umutsuz olursa olsun insan tuşlara basmaya devam etmekten başka bir şey gelmez elinden. Şu her şeyi değiştirecek cümleye belki yine de toslanabilecektir.

Anna'ya evi dizüstü bilgisayarı olmadığından beri epeyce boş geliyor. Bütün gün yağmur da yağdı ve hava oldukça soğudu, koyun soğukları ya da hazirandaki bu soğuklara her ne diyorlarsa. İlk defa olarak bir televizyonunun, herkesin hor gördüğü ama büyük çoğunluk için vazgeçilmez olan bu ruh avutucusunun bile olmadığına üzülüyor.

Yorgun ve canı sıkkın, bir iki dilim ekmeğe birşeyler sürüyor mutfakta. O anda kahvaltıdan beri hiçbir şey yememiş olduğunun farkına varıyor. Ekmekleri yutmasında şaşacak bir taraf yok.

Eve dönerken büyük kamu kütüphanelerinden birine gidip kataloglarda A harfinde Aleviler maddesini aradı. Geniş kapsamlı, bilimsel kalın kitaplardan birini kendisine reva görmek

istediğinden değil ama Yusuf'un kırıntıları ona artık kâfi gelmiyor. Normal boyutlardaki tek kitap, ki daha sonra onu alıyor, Alman Şark Cemiyeti'nin İstanbul bürosunun yirmi sayfalık bir yayını, bir kadın tarafından yazılmış ve bu ona güven veriyor.

Çay onu tekrar kendine getirdi. Üstünde kimonosu divanda yatıyor. Rüzgâr bir iki dolu tanesini cama çarpıyor ve o kadar karanlık oluyor ki yaz saatine rağmen ışık açmak zorunda kalıyor okumak için.

Aleviler 1990 yılında "Artık susmayacağız!" sloganıyla yüzyıllardır inanç tasarımlarını ve uygulamalarını sarmış olan suskunluk perdesini yırttılar. Bu olanlar, daha seksenli yılların başında Aleviliğin kendine has özellikleriyle modern kitle toplumunda çözülüp yok olacağı kehanetinde bulunan kötümserlerin kehanetlerini boşa çıkardı. O yıllarda öngörülen buydu çünkü bugün elli yaşın altında olanların çoğu 1950'den sonraki on yıllarda kendilerini dünyayı yorumlamanın seküler ve gelenekçilik karşıtı eğilimlerine vakfetmişlerdi. Alevi cemaatinin geleneksel yapısı seksenli yılların sonunda pek de sağlam değildi artık.

Şu ana kadar okudukları Yusuf'un zaman zaman söyledikleriyle önemli ölçüde örtüşüyor. O da aynı incelemeyi okumuş olabilir mi?

Ama daha sonra, bir anda Aleviliğin bir inanış biçimi ve yaşama pratiği olarak eşi görülmedik bir yeniden doğuşu vuku bulmuş. Birkaç senedir Aleviler ilk kez inanış ve ibadetlerini geniş bir şekilde kamuoyunun gündemine getirmişler; artık Aleviliğin bağımsız bir cemaat olarak resmen tanınmasını, toplumsal ve dini olarak Sünni İslâmıla eşit konumunun teslim edilmesini talep etmişler.

Yaşlı Ayverdi'nin hayatına mal olan talep bu muydu acaba?

Ayrıca Aleviler Avrupa'daki Türkler arasında, Türkiye'deki nüfustaki oranlarına, yani aşağı yukarı yüzde yirmi ilâ yirmi-beşe göre daha yüksek bir yüzdeyle temsil ediliyorlarmış.

Bu bilgi de Sünni Türk ve Kürtlerle karşılaştırıldığında Alevi

bloğunun hacmiyle aşağı yukarı çakışıyor. Anna bunu kendi girdiği veriler hâlâ kullanımına açık olduğu sırada daha yeni kontrol etmişti.

Ama o zaman bu konuda ne kadar az şey düşündüyse şu anda bununla ilgili olarak aklına gelenler o kadar fazla, bütün sorular nihayetinde sadece şu tek soruya bağlansa da: Hikmet'e ne oldu? Gerçekten bir Hikmet var oldu mu, yoksa o da insanın zorlukla uyandığı rüyalardan biri mi?

"İnsan Kâbe'dir." Abdal'ın Tuna kanalında ona söylemek istediği buydu demek. Burada insanoğlu Tanrı'nın yarattığı en yetkin yaratık [eşref-i mahlûkat] olarak kabul edildiği için Alevi dindarlığının tam odak noktasında olduğu su götürmez bir şekilde ortada. Hangi etnik gruba dahil olduğuna veya hangi sosyal statüde bulunduğuna bakmaksızın Tanrı onda tezahür eder. İnsan tanrısal mahiyetlidir ve böyle olmasıyla saygıya layıktır. Aleviler için etraflarındaki insanlara hizmet Tanrı'ya hizmet anlamına gelir.

Anna sempati duyan bir Müslüman tarafından tasvir edilmiş Katolikliğin ona nasıl görüneceğini düşünüyor. Ama kendisi dine hiçbir zaman fazla bir ilgi duymadı, ne uygulamasında ne de tahayyül dünyasında. Onun için sadece başa çıkamadığını hissettiği, onu örseleyen ve sürükleyen bu hasret var.

Anna okuyor, sayfaları çeviriyor, okuyor. Bazen göz kapakları düşüp kapanır gibi oluyorlar. Dört kapı, kırk menzil, kırk evliya, pirler, dedeler, rehberler, mürşitler...Bütün bu garip ve yabancı kavramlarla ilgili kafasında pek bir şey oluşturamıyor. Hikmet bütün bunlara inanıyor mu gerçekten?

Ama daha sonra Yusuf'un da sözünü ettiği ihtiyari akrabalık denen şeyle karşılaşılıyor. Bu "ahret veya yol arkadaşlığı" oldukça temel bir kavram gibi görünüyor. Türkçe *müşahiplik* kelimesini bir yere not ediyor. Bu olayda birbiriyle kan bağı olmayan iki erkek eşleriyle beraber *ömür boyu sürecek bir karşılıklı sorumluluk ilişkisine* giriyorlar. Ve bu sorumluluk gerçek akrabalara karşı duyulan sorumluluktan daha ağır basıyormuş yazılanlara göre, çünkü bu sorumluluk mutlak bir dayanışma, elde avuçta olan her şeyin paylaşılması ve müşahip ortağın ka-

bahatlerinin mesuliyetine ortak olmayı gerektirmiş. Müsahip ortakların çocukları da, kardeş olarak kabul edildikleri için, iki kuşak sonrasına kadar birbirleriyle evlenemezlermiş.

Dikkate değer bir âdet. Hristiyanların diğer insanları kendileri gibi sevmeleri hikâyesinden çok daha somut ve herhalde daha bağlayıcı. Ama daha zor da. Bir ömür boyu başka bir çiftle neşede ve kederde kayıtsız şartsız birlikte olmayı tahayyül etmek. Yusuf'un "Dört gönül bir olduğunda" diye tasvir ettiği gibi. Bunlardan biri bir kabahat işlediğinde hepsi bunun sorumluluğunu üstlenmek zorundalar. Biri bir bahtsızlık yaşadığında bu dördünün de başına gelmiş demektir, hem de neticeleri iki kuşak sonrasına kadar uzanabilecek şekilde. Babanın kendi kızından bile bihaber olduğu Anna'nın hikâyesiyle ne kadar büyük bir tezat oluşturunur.

Acaba hiç yalnız kalmış Aleviler de olmuş mudur? Yalnız kalmaya karşı aldıkları bunca tedbirden sonra herhalde hayır. Bu konuda dışardan gelen birinin aşık atması asla mümkün değil, tabiri caiz ise bir Alevi'nin her zaman birken dört olmasıyla.

Ama kurallara, hatta törelere uymayanlara ne oluyor? Bunlar artık Alevi olmaktan çıkıyorlar mı?

Bir keresinde Yusuf, başkalarına karşı gösterdikleri bütün hoşgörüyü rağmen cemaatin içindeki törelere eskiden oldukça sıkı olduğunu söylememiş miydi? Belki hâlâ da öyle olduğunu? Bir anda gayri ihtiyari Alev'i ve apar topar diskodan kaçışını düşünüyor. Alev acaba Frantischek'in iddia ettiği gibi gerçekten de on dördünde bile yok mu?

Kanunlarına uymayanlara karşı cemaatin tepkisi nasıl oluyor? İncelemede bununla ilgili de birşeyler var. Aleviler her şeyden önce muvafakati sağlamaya çalışırlar, diye geçiyor, ama buna rağmen para cezaları ve bedeni tedip gibi cezalandırmalar vardır. Fakat zina, cinayet veya sırlara hıyanet gibi en ağır suçlar geçici veya sürekli olarak cemaatten dışlanma ile cezalandırılırlar.

Acaba bütün bunlar bugün de geçerli mi? Aleviler dini erkânları ve kurallarıyla kendileri kamuoyuna açıldıklarından beri

ri sırlara hıyanet herhalde artık geçerli değildir. Cinayetin cezalandırılması devlet ve onun yargı erkinin işi. Ya zina? Hıristiyanlar da resmi olarak tekeşlilikte ısrarlılar. Bu ne ifade eder ki?

Her halü kârda şimdi Yusuf kadar bilgisi var. Ama bu Hikmet'i açıklıyor mu? Daha ona rastlamadan çoktan rüyalarına sızmış olan şu Hikmet'i? Yoksa nihayetinde hasretinin kuvvetiyle onu yaratan kendisi mi? Hatırlamaya bir son veremediği Hikmet'i meydana çıkartan onun isteği mi? Anna'nın isteğinin yeterince kuvvetli olduğu kısa süreyle sınırlı olarak mı çıktı ortaya?

Sebeup kendisi, kendi tahayyülünün gücü idiyse Hikmet'i tekrar tanımak için bir kere daha kendine çekmeye neden muktedir olamasın ki? Dünya yeniden hiçbir yaradana tâbi olmayan tesadüfler ve zaruretlere ayrışmadan önce.

Hikmet'in yeniden oluşmasını sağlamayı neden becerememiş? Omuzlarından aşağı kaydıracağı ve kıvrılmış bir köpek gibi yerde kalacak uzun, koyu renk, garip yamalarla kaplı paltosuyla bir anda önünde belirivermek için yeni kilidi de kıran, Haugsdorff'tan çok daha yetenekli bir Hikmet.

Ali'deki A olabilen bir Elif gibi koyu siyah kaşlarıyla bir Hikmet. Abdal ona yazıyı böyle anlatmıştı. Ve bu iki Elifin altında Hikmet'in çakmak çakmak bakışları, ki bu bakışlar karşısında çok kere gözlerini kapatmıştı. Bu defa içinde kaybolup gidecek de olsa dayanmak istiyor bu bakışlara.

Saçları hâlâ bir daire çiziyor bir anda kafasını çevirdiğinde yeni filizlenen sakalının bıraktığı gölgenin ismi Lam ve Ye, o zamanlar Hikmet'in bahsettiği Ye gibi. Şimdi bunu çözebiliyor.

Onu daha büyük bir kuvvetle çekebilmek için ayağa kalktı. Kalbi kelimelerin ritmiyle çarpıyor. "Yaklaş!" Evet gerçekten de bütün cismiyle Hikmet bu. Bakışları kimonoyu yakıyor, eriterek bacaklarından kayıp giden lif lif ipek topaklarına dönüştürüyor.

Onu gerçek anlamda hiç öpmemiş olan Hikmet -Anna isteğinin yeterince kuvvetli olup olmadığını soruyor kendisine-işaret parmaklarıyla boynunun göğsüyle birleştiği noktadaki çukurluğa değiyor, köprücük kemikleri boyunca gidiyor eli,

her iki yöne doğru, omuzlarında fiyonk gibi birer küçük fiyonk çiziyor -ne yazıyor Hikmet onun üstüne?-, göğüs uçlarına doğru bir yazıyı devam ettiriyor, üçer kere hafifçe dokunuyor onlara, bir B'den bir P ya da bir S'den bir Ş yapan sertleştirme işaretinin noktaları -bunu nereden biliyor bir anda?-. Anna'nın bütün bedeni bir yazı-resime yerleştiriliyor. Harflerin kuyrukları göbeğinin üzerinde çaprazlanıp bir aynada yansırçasına diğer yönde kalçasına iniyor.

"Einstein'ın bizzat kendisi dahi olsaydın severdim seni." Hikmet'in dili bir anda siyah oluyor ve onunla önceden çizilmiş harflerin üstünden geçiyor.

"Ben boş bir kâğıttım, sen harflerle doldurdun beni." Hikmet de şimdi çıplak. Onun nabızı Anna'nın kan dolaşımında atıyor. Cildi onunkinden daha beyaz ve yazıya ihtiyacı var.

"Çok kolay. Dilini batır hokkaya." Sanki Anna'nın dudakları hafızasındaki bir izi takip ediyorlarmış gibi. Sağdan sola, yukarıdan aşağıya, Elif'ten Ye'ye. Hikmet'in elleri omuzlarında, Hikmet'in dudakları saçlarında. "Şiiri oku!"

Hangi şiiri? Dilinin bulacağı bir şiiri mi? Hikmet'in şiirini mi? Hikmet'in vücudunda ona konuşmayı öğreten, onun da anlamasını sağlayan şiiri mi?

"Çöz dilinin bağlarını."

Ağzında oluşan, önceden bilmediği kelimeleri konuşuyor. Ancak söylerken kavırıyor onların anlamını, lisanı bilmese de. Anlam ona ait olmayan bir hatıradan yatıyor.

*Sana aşkım demirlemiş kalbimin derinliklerinde
Bir yol var ki iniyor daha da derinlere
Adalet ve kanun inanmaya isteklilerin yoludur
İlahi gerçek nüfuz eder daha da derinlere
İnancı terk etmek Tanrısız yaşamaktır
Hangi tanrısızlık işaret eder daha da derinlere
Kendimde olduğumu söyleme bu ben değilim
Bir ben zorlar kendini içimden daha da derinlere
Ne görürsem göreyim dopdoludur seninle
Kanımda saklı çağlarsın daha da derinlere*

*Birine yeter senin ilâhi vahyin
Sûrûkler arayış bir diğerini daha da derinlere
Aşkın aldı beni benden
Teselliden daha avutucu dağlar keder beni aşkından içre
Sadakat ve inanç unutuldu çoktan
Hangi iman vâkıf eder beni daha derinlere
Hikmet kaybolur dost yolunda
Durur önünde o kapının ki açılır daha derinlere*

Şiirin insan cildine benzer tatlı ve ter gibi tuzlu bir lezzeti var. Onu şimdi Hikmet'in dilinin üzerine de koyacak. Hikmet'in ağzı portakal ve şamfıstığı kokuyor. Bedenindeki yazı Anna'nıninkiyle aynı kertede siyah olmuş.

Yerden yükseliyorlar, biri diğerinin kanatları. Birbirlerinin içine yazılmışlar. Harfleri birbirine bağlamak için hat ustaları en sanatkârane çözümleri düşünürler. Hepsiyle olmaz, bazıları sonsuza dek ayrı kalırlar. Birbirlerinin içine yazılanlar güzellik içinde görünürler. Bir sözcük yaratırlar. Oldum olası içlerinde belirsiz bir şey olarak saklı kalmış belirli bir şeyi. Şimdi görünür hale geldi. Açıkça görülüyor. Bütün bu insanlar arasında Anna onu ilk kez görene dek saklı kalmış Hikmet gibi.

"Seni çağırmadım mı?" Ve söz, kaybolmasıyla aynı anda ete kemiğe büründü.

Tahayyülün sonsuz bir hazzı var, bunu hiçbir şeyle karşılaştırmak mümkün değil. Kokusu hâlâ odayı dolduruyor.

Anna ter içinde sırılsıklam. Şiir yüzükoyun yerde. Okuduğu incelemenin içinden düşmüş. Anlaşılan birisi onu Almancaya tercüme etmek için biraz çalışmış. Yunus Emre yazıyor altında, Anadolu, 13./14. yüzyıl. Telefon çalıyor. Eski telefonu, tabii ki o da var hâlâ. El yordamıyla ahizeyi bulmaya çalışıyor. Ahizeden bir hışırdama geliyor. Hatta biri olduğunu hissediyor. "Alo, kimsiniz?" Lütfen ona küfürler veya iğrenç pislikler yağdıracak manyaklardan biri olmasın bu. Şimdi değil. Şu an en son ihtiyacı olan şey bu.

"Eğer sensen gözlerimin önünde süzülüp duran?"

"Hikmet?" Anna'nın sesi çatallanıyor.

“Önümüzdeki günlerden birinde birisi seni bana getirecek. Hazırlıklı ol. Bunun ne zaman olacağını sana şu an tam olarak söyleyemem.”

“Hikmet!”

“Dikkat et seni kimse takip etmesin.”

Bitti. Sona erdi. Kesilmiş bir bağlantının sesi. Hikmet! Ya-vaşça kendi kendisine söylerse kimse duyamaz. Tabii eğer ya-tağının altında yatan birisi yoksa. Bir şey içmeli. Dili yanıyor. Kendisini o kadar bitkin hissediyor ki mutfakta buzdolabına yaslanmak zorunda kalıyor.

Başardı. Muhayyilesinin gücü Hikmet'i hayatına geri getirdi. Onu görecek, kısa bir zaman sonra. Bu arada ne olup bittiği hiç önemli değil, onu görecek. Arzusu bir kere daha yardımcı oldu.

Anna bardağı yatağın yanına getiriyor. Acaba onu Hikmet'e götürecek olan tanıdığı biri mi?

Rüyaları rüzgârın darmadağın ettiği bulut parçaları gibi. Her şey dörtlünün etrafında dönüyor. Erkek-kadın, erkek-kadın. Üstleri örtülü, örtüleri kaldırılmış, bir örtünün altında, örtüye doğru uzanarak. Okuduğu incelemede de bununla ilgili bir-şeyler yok muydu?

Sözcüklerin oyunu sabah düşün altında bile devam ediyor kafasında. Bir bilebilseydi bunun ne anlama geldiğini. Bir anda tüyleri ürperiyor. Ya Hikmet birinin suçunu örtbas ediyorsa? Saçmalık. O zaman kaybolan o olmazdı, onun suçunu örtbas ettiği kişi yeraltına iner ya da her nerede saklanacaksa oraya giderdi. Bilincinin dün yaşadığı aşırı zorlamadan sonra öylesi-ne boş rüyalar mı görüyor? Aklına bir de ört ki ölem deyimi geliyor ama bunun da bir faydası yok, aynı şekilde örtüşme sözcüğünün de. Yoksa daha iyi olan sözcük bu mu? İyi de, ne için iyi?

Eğer hâlâ bilgisayarı olsaydı hemen bir sözlük programını çalıştırırdı. Örtmek, örtülmüş, örtüyle kapatılmış... Adam sen de! Kafaya yapışan bir sabit fikir. Belki kahvaltının çayında boğarak ondan kurtulabilir. Anna bir anda cin gibi oluyor. Kimsenin seni takip etmemesine dikkat et derken ne demek istemişti Hikmet? Yoksa bunun anlamı Haugsdorff'un...?

Mümkün değil, ama yine de bir hırs uyanıyor içinde. Gülünç olurdu. Boşuna tutkulu bir sinema seyircisi değil. Onun polisiye tecrübesiyle Haugsdorff'un adamlarından hangisi aşıkatabilir? Ne yazık ki Samiha gibi kıyafet değiştirme konusunda bir uzman değil, ama yine de bu meydan okumayı kabul etmeye kararlı.

Hikmet'in telefonundan beri her şey değişti. Bir hedef, bir gerçeklik ve her türlü mukavemete göğüs germe iradesi var.

Yusuf çoktan onu bekliyordu. Kahve makinesinin yanında durup Anna'ya bürosuna gelmesini işaret ediyor.

"Okudun mu?" Fincanını gazetenin yanına koyarken biraz kahve döküyor. Sıvı kâğıda anında yayılıyor. Yusuf gazeteyi açıp ıslanmış yerinden katlıyor ve ona uzatıyor. Genç bir adam korkmuş gözlerle kameraya bakıyor. Anna okumaya başlıyor, Türkler arasındaki bir kavgadan sonra yaralı olarak gözüaltına alınan bir Haydar Ayverdi ile ilgili bir haber. Evraklarına bakılırsa yıllardır Viyana'da oturuyor olmasına rağmen neredeyse hiç Almanca konuşmıyor, görünüşe göre Viyana'yı da tanımıyor, ama bir çalışma müsaadesine sahip. Yaralanma nedeniyle hafıza kaybı olasılığı çok azmış çünkü yaranın ne özellikle ağır ne de tehlikeli olduğu ortaya çıkmış.

"Ama Haydar Ayverdi yaşamıyor. Sivas'ta yakıldı."

"Açıkça görülüyor ki burada hiç kimse bununla ilgilenmiyor."

Anna buna inanamıyor.

"Yavaş yavaş anlıyor musun?" Yusuf gazeteyi geri alıyor.

Tabii ki anlıyor Anna. Ama tam olarak anlaması gereken ne? Burada yolunda gitmeyen bir şey olduğu mu?

Yusuf beklentiyle bakıyor yüzüne, sanki kafasında bir şimşek çaktığında bunu ne olursa olsun kaçırmamak istermiş gibi. Ama Anna'nın kafasında böyle bir ışık yanmıyor. Henüz değil.

"Şimdi anladın mı sonunda, sana neden her zaman kendi başına, böyle bilmediğin, pek ince elenip sık dokunmamış da olsa bir süre yürümüş bir işe karışmaman için yalvardığımı. Artık bitti demektir bu iş. Muhakkak söyleteceklerdir sopayla." Yusuf adamın gazetedeki resmini gösteriyor.

“Neyi söyletecekler?” Anna o anda dilini yutmuş olmayı her şeyden çok isterdi. Hâlâ tam olarak anlamadığını nasıl olur da itiraf edebilir? Üstüne üstlük Yusuf’un karşısında.

Yusuf gerçekten şaşırmış görünüyor. Sonra bir kere daha ona Groucho Marx gibi sırtıyor. “Kafanda hâlâ sadece kalp ağrısı var, akli selimden ise bir iz bile yok, değil mi?”

Anna gazeteyi elinden alıyor. Genç adam Ayverdileri biraz andırıyor, ama buradaki resminden anlaşıldığı kadarıyla büyük olasılıkla sıradan bir Türk gibi görünüyor. Koyu renk saçları, kalın kaşları ve bıyığı var. “Pasaport hikâyesi. Ben de tam nasıl olduğunu bilmiyorum, bildiğim sadece işe yaradığı. Ama bunu ona muhakkak söyleteceklerdir.”

Anna cevap vermiyor, sadece daha da göze çaracak şekilde konsantre olarak, âdeta bu Haydar Ayverdi’yi bir polisiye araştırma çerçevesinde etüt etmek zorundaymış gibi resme bakıyor.

“Antiterör timlerimiz bomba olayı ile ilgili bir gelişme kaydedememiş olmaktan dolayı yaşadıkları hayal kırıklığıyla işi fazlasıyla sıkıya alıp ellerinden ne gelirse yapacaklar. Büyük intizam harekâtı başladı. *Buraya ait olmayan* herkes kendi ülkesine geri yollanmalı. Hiç olmazsa bu işte başarıdan vazgeçmek istemeyeceklerdir. Ve bu başarıdan emin olabilirler, bahis konusu olan küçük balıklar. Koruyucularımıza teşekkürü bir borç bileceğiz. Sadece sürünün doğru yoldan ayrılmış birkaç koyununun gönderilmesiyle istatistiklerin yükü azaltılmış olmayacak, koca koca koyun sürüleri sevk edilecek.”

Anna zaman kazanmaya çalışıyor. “Geçerli belgeleri ve çalışma müsaadesi olan biri geri gönderilemez. Bunun için kanunlar var.”

“Kimin bu kâğıtları var ki?” Yusuf omuzlarını silkiyor. “Olanlar da kardeşleri, yeğenleri ve ailelerine karşı sorumlular.”

“Müşahip ortaklarına,” diye ekliyor Anna düşüncelere dalmış bir şekilde.

Yusuf bakışlarını ona doğru kaldırıyor. “Bak hele, her şeye rağmen birşeyler öğrenmiş gibi görünüyorsun. Ve hepsinin akrabalık ilişkilerinin başka türlü hayata geçirildiği toplumlardan geliyor olduklarını da unutma.”

“Paylaştıklarını mı söylüyorsun? Yani belgelerini de mi paylaşıyorlar?” Yusuf aynalı camlarını parlatarak ona bakıyor. “Paylaşıyor ve bölüştürüyorlar. Ama bunun kaynağı ben değilim. Bunu söyleyen sensin.”

“Peki şimdi ne yapmalıyım?” Pek de gerekli olmayan aptalca bir soru daha. Ne yapılması gerektiğini zaten biliyor. Hikmet'i görecektir, ondan sonra tam olarak biliyor olacak. “Bunu sana birkaç kere söyledim, yaratıcı, âlicenap ve ketum ol.”

“Elimden geleni yapacağım sevgili üstad.” Sonunda Anna yeniden gülümsemeyi becerebiliyor. Bu Arap atasözleri hiç de o kadar kötü değil.

“Bana hâlâ bir iyilik borcun var.” Teresa neşeli ve uzun zamandır hiç olmadığı kadar, ıstırap çekmiyor izlenimi veriyor. “Bu evi muhakkak görmelisin. Benim gördüğüm kadarıyla tam bir piyango. Çok fazla büyük değil ama odalar İvo'nun arkadaşlarını misafir edebileceği, benim de buna rağmen uyuyabileceğim şekilde çok iyi ayarlanmış. Her yerde kalın duvarlar var, kalın, muhteşem eski yapı duvarları.”

“Daha ne istiyorsun?” Teresa'nın böyle keyifli görünmesi çok güzel. “Aslında orayı bulan benim, herhalde hâlâ hatırlıyorsundur.”

“İşte ben de bu yüzden ona bakmanı istiyorum ya! Ayrıca senin tavsiyelerine ihtiyacım var. Bu konuda İvo'nun hiçbir faydası olmaz.”

Geçişli iş saatlerinin hiç şüphesiz faydaları var. Teresa ve Anna yeni eve doğru yola koyulduklarında akşamüstünün erken saatleri. Bu defa otobüse biniyorlar ve evi gördükten sonra dondurma yemeye karar veriyorlar.

“Otobüs durağı da yakında.” Teresa devamlı yeni avantajlı detaylar keşfediyor.

Sıradan bir gün, sıcak ama bunaltıcı değil, bulutlu ama yağmursuz, hiçbir hoş olmayan olayın damgasını vurmadığı bir gün. Ama yine de kalbi gümbürdüyor Anna'nın, Teresa'yla beraber Ayverdilerin apartmanının yanından geçerlerken. Ayverdilerin dairesi üçüncü katta. Yoksa Hikmet buralarda bir yerde

saklanıyor olmasın? Hatta annesinin evinde?

Hikmet Anna'nın eski telefonundan aradı. Ama o zamanının çoğunu dışarıda geçiriyor ve cep telefonunun numarasını Haugsdorff'tan başka bilen yok. O numarayı Gigi ile Bonny'ye bile vermedi. Devamlı birtakım bip sesleri refakatinde dolaşan insanlara dayanamıyor. Hikmet'in bir kere daha telefon edeceğine de ihtimal vermiyor. Herhalde bir dahaki sefere bir kâğıt olur kapısının altında ya da yolda yürürken birisi bir işaret yapar ona.

Anna'yla Teresa dar yolun bir tarafından öbür tarafına geçip diğer eve giriyorlar ve asansörle dördüncü kata çıkıyorlar. Bu eski bir asansör, içinden dışarı bakılabilen cam bir kafes gibi. Ayverdilerin evinin yakınlığı Anna'ya sıkıntı veriyor. Belki de Naschmarkt'a gitmek yerine Feride Hatun'u ziyaret etmeliydi. Bir sürü kardeş olabilir, ama bir tek Feride Hatun var Anna bundan emin.

"Neyin var senin?" Teresa onu hafifçe dürtüklüyor. "Bugün hayal dünyasında mısın yoksa halinin sayın bakanlık müşaviriyle mi bir alakası var?"

Anna gülmek zorunda kalıyor. Şu an en az düşündüğü kişi o olmasına rağmen, bir şekilde her şeyin gerçekten de Haugsdorff'la da alakası var. Şurası kesin ki yakın bir zamanda, tekrar daha fazla zamanı olduğunda onu arayacak ve anlaşmaya uymasını talep edecek. Ama bu Anna'nın şu an için en az kafasını yorduğu konu. Yeter ki Hikmet'le ilgili olarak ondan daha hızlı davranmasın. Hikmet'e her ne olmuş olursa olsun.

Anna da evin kusursuz olduğunu düşünüyor. Her şeyden önce ayrı ufak yatak odası mükemmel. Mutfak, İvo ve arkadaşları ülkelerini batmaktan kurtarıırken, Teresa'nın istediği anda çekilebileceği bu odayı evin geri kalanından tecrit ediyor.

"Ne dersin, eski evdeki perdeleri getirmeli miyim?" Teresa çantasından bir mezura çıkarıyor ve Anna'ya pencereleri ölçerken yardımcı olmasını rica ediyor. Anna pek becerikli hareket etmiyor ama birlikte yine de kotarabiliyorlar işi ve Teresa sayıları küçük bir deftere kaydediyor.

Pencereden Ayverdilerin evi görülebiliyor. Acaba Hikmet

orada karşıda, kullanılmayan tavanarasında saklanıyor ve Anna'nın ona ne kadar yakın olduğundan tamamıyla bihaber olabilir mi? Büyük olasılıkla Ayverdilerin evi gözleniyordur. Anna gözleriyle, sokak boyunca bir aşağı bir yukarı yürüyen ve devamlı olarak kendisine apartman girişini göz önünde tutacağı bir pozisyon ayarlayan, hiçbir şeyle meşgul olmayan tek başına bir adam arıyor. Ne var ki bu koşulların uyduğu, yani fark edilir şekilde uyduğu kimse yok ortalarda. Ama bu, olmayacağı anlamına gelmiyor.

Ev tertemiz devredilmiş, ama bütün izlerin silindiği kesinlikle söylenemez. Bundan önceki kiracılar bir divan bırakmışlar artlarında, bir dolap ve birkaç sandalye. Mutfak da oldukça iyi durumda. Resimlerin duvarlarda bıraktığı gölgeler ürkütücü, zeminde de renk değişimleri mobilyaların nerede durduklarını gösteriyor.

"İvo'nun arkadaşlarından birisi biz taşınmadan evvel burayı boyayacak. İşte o zaman artık hiçbir şey ve hiç kimsenin ruhu cirit atmayacak buralarda." Teresa sıvanın yer yer döküldüğü duvarları yokluyor eliyle.

Anna burada kimin oturmuş olabileceğini hayal etmeye çalışıyor. Bir çift mi? Çocuklu bir çift mi? Yaşlı anne veya babalarıyla bir çift mi?

"Sen olsan yemek masasını nereye koyardın?" Teresa her ikisinin de deneme oturduğu yaptıkları divandan kalkıyor, odanın ortasına doğru giderken, içine pencerelerin ölçülerini yazdığı defter elinden düşüyor. Eğiliyor, o sırada sanki korurcasına elini göbeğinin üzerine koyuyor. Pek dikkati çekecek bir hareket değil kesinlikle ama Anna yine de afallıyor.

"Sen hamile filan değilsin ya?"

Teresa gafil avlanmış gibi görünüyor. Cevap vermeden, biraz kabahatini bilirmiş gibi gülümsüyor.

"Teresa, sana bir şey sordum."

Teresa omuzlarını silkiyor. "İstiyordum. Ne istersen söyleyebilirsin, ama istiyordum."

"Delirmiş olmalısın." Anna gürültüyle içini çekiyor, ama hepsi de bu.

“Hadi, bağır çağır. Bu konuda ne düşündüğünü biliyorum. Ama bir şekilde hallolacak. Her zaman çocuk isterdim. Ve sonra dedim ki kendi kendime, o zaman bu kadar çok sevdiğim birinden olmasını tercih ederim. Tabii ki buna karşı söyleyeceğin her şeyde haklısın ama ben de haklıyım. Şu ya da bu şekilde idare edeceğiz.”

Anna'nın bütün silahları elinden alındı, buna ne denilebilir ki artık? Her şeyi ön görmek mümkün ama Teresa'nın hangi şartlar altında kararını vermiş olduğunu düşününce bu onu garip bir şekilde etkiliyor.

“İvo'nun bundan haberi var mı?” Anna Teresa'yı ayrıntılı bir şekilde inceliyor, henüz en ufak bir şey yok fark edilebilen. Eğer şu hareket olmasaydı onun da aklına böyle bir şey gelmeyecekti.

Teresa gülümsüyor. “İvo çocukları sevdiğini söylüyor, bu ne anlama geliyorsa.”

“Hiç korkma.” Anna Ayverdilerden biri tesadüfen oralarda mı diye pencereden aşağı sokağa bakıyor. “Bir şekilde sallayacağız çocuğun beşiğini.” Nasıl söyleyebildi böyle bir şeyi? Yalnız bir anneyle büyümenin ne anlama geldiğini kendi tecrübelerinden bilen kendisi; İvo'ya güvenilemeyeceğinden de şimdiden emin. Ona da ancak kendi babası Bruce kadar güvenilebilir. Ama o ve Bonny de büyümedi mi önünde sonunda? Gigi'nin de ondan sonra bir hayatı olmadı mı? Neden kafasını patlatması gerekiyor Teresa'nın yerine? Daha iyisi ara sıra çocuğa bakmaya gitmesi olur.

“Teşekkür ederim.” Teresa kolunu omzuna atıp sanki Abdal gibi düşünceleri okuyabiliyormuşçasına “ara sıra bebek bakıcılığı yapmaya gelebilirsin” diyor.

Daha sonra aşağı inmek üzere asansöre binmek istediklerinde asansörün çalışmadığı ortaya çıkıyor, böylece merdivenleri yürüyerek iniyorlar. Teresa dondurma yemek için yola koyulduklarında eski günlerdeki gibi dingin. “Koca bir kap mango dondurması istiyorum, dev gibi krema ve bolca fıstıkla.”

Anna gözlerini deviriyor. “Şimdiden aşermeye başladın. Ne kadar iğrenç!” Her ikisi de gürültüyle ve kıkırdayarak gülüyorlar.

Göründüğü kadarıyla bir teslimat yapılıyor, apartman kapısı ardına kadar açılmış. Tam sokağa çıkmak istediklerinde Anna Teresa'yı aniden geriye, apartman girişinin karanlığına çekiyor. Karşıdaki evin kapısı açılıyor ve sarışın bir kadın sırtı onlara dönük dışarı çıkıyor. Anna Teresa'nın kolundan tutup parmağını ağzının üzerine koyuyor. İki kadın birbiriyle konuşuyor, herhalde Türkçe. Bu kadınlardan biri büyük olasılıkla Feride Hatun, ama o eşikten geçmediği için görülmüyor. Ya diğeri? Bir süre sonra kapı kapanıyor ve o ana kadar onlara sadece sırtını göstermiş olan kadın hızlı adımlarla uzaklaşıyor. Anna onu yürüyüşünden tanıyor, bu Samiha.

Ne kapısının altında bir kâğıt var Anna'nın ne de yolda biri ona bir işaret yaptı. Hatta kafeye uğrayıp bir de campari içti, çay için hava çok sıcak, kahveyi ise sadece işyerinde içiyor. Tezgâhta duran genç Türk, Anna yanından geçip lokalin arkasına doğru giderken onu selamlıyor. Ve sanki vicdanını rahatsız eden bir şey varmış gibi "acaba seyahate mi çıkmıştınız?" diye soruyor, uzun zamandır onu göremediği için bunu sorma gereğini hissetmiş.

Anna hem o zamanki nezaketsizliğinin hem de şimdiki nezaketinin farkında değilmiş gibi yapıyor. Sadece kafasını sallıyor, canının istemediğini -cezayı hak etmişti- ifade ediyor.

Tekrar Yusuf'un ona sabah gösterdiği gazeteyi alıp eline adamın yüzüne bakıyor. Ne kadar şaşkın görünüyor ve ne kadar çaresiz. Ve sanki şimdi kendisine ne olacağını çok iyi bilirmiş gibi. Peki ama Hikmet'e ne oldu? Varsayalım ki Haydar'ın belgelerini onun ölümünden sonra başka birine verdiler, ama bunun Hikmet'le alakası ne? Şayet Hikmet'in olayla bir ilgisi varsa. Anna'nın tahayyül gücü, arzusunun ve dostun yazısının kuvvetiyle nasıl bir inzivadan dışarı çıkmaya cezbetti onu?

Kafe her zamankinden daha dolu, herhalde iç avluya doğru bir tür bahçe açıldığı için, güneydeki gibi, kafenin alanını avlunun geri kalanından tahta fiçilerde zakkum ağaççıkları sınırlandırıyor. Ama göz ucuyla bakarak ona kendisiyle gelmesini işaret eden ya da gazetesinin altına fark ettirmeden bir not ka-

ğıdı sıkıştıran kimse gelmedi masasına.

Anna evinin merdivenlerini çıkarken cep telefonu çalıyor. Onu önce el çantasının dibinden çıkarması gerekiyor ve sonunda telefonu kulağına götürbildiğinde çoktan kapısının önüne varmış oluyor.

“Bir kere daha evde unuttuğunu düşünmeye başlamıştım bile, zaten görüldüğü kadarıyla onu kendiliğinden hiç kullanmıyorsun.” Haugsdorff’un sesi kırıgı geliyor. Gerçekten de onu son günlerde aramadı. Zaten neden arayacaktı ki, onun dikkatini çekebileceği bir şey yoktu ortada.

“Seni rahatsız etmek istememiştim.” Aklına makul, mantıklı bir şey gelse ne olurdu sanki! “Hiç olmazsa ilerleme kaydedebiliyor musunuz? Bombacıbeynin maskesi düştü mü?”

“Çeşitli yönlerde gelişmeler var.” Haugsdorff hafifçe öksürüyor. “Ama hep aynı hikâye. Sen yaban ördeklerine ateş edersen, bir anda kucağına bir karga düşer.”

Anna şaşırıyor. “Ne zamandır avcılarla takılıyorsun?” Gizli anlamların cini kıyafet değiştirdi “Devletin korunmasına hizmet ettiğinde.” Ne büyük kelimeler! Haugsdorff görüldüğü kadarıyla yaptığına inanıyor üstelik. Yoksa sadece onu etkilemek mi istiyor?

“Bu arada büroda yatıp kalkmaya da başladın mı artık?” Anna bugün için onu hesaba katmak zorunda olup olmadığını veya nihai konuşmanın daha da ertelenip ertelenmeyeceğini, öğrenmeye çalışıyor. Nihai konuşma ne demek? Ona söyleyebileceği her şeyi zaten söyledi. Sadece o bunu dikkate almayı reddediyor. Ve Hikmet’le buluşacağı şu sıra çok daha dikkatli olmak zorunda.

“Neredeyse öyle. Ama bu birbirimizi göremeyeceğiz demek değil.” Bu Anna’ya bir tehdit gibi geliyor. Yeni kapı kilidi, onu tam anlamıyla olmasa da biraz sakinleştiriyor.

“Belki bugün bile kısa bir ziyaret için gelebilirim, eğer öngörülmedik bir şey olmazsa.”

Sakın ha! Haugsdorff’u kaldıramayacak kadar sinirli. Ya Hikmet tekrar telefon ederse?

“Bugün olmaz. Teresa’yla sözleştim.” Teresa, hemen fark ettiği gibi kulağa pek inanılır gelmiyor.

“Teresa mı? Ne zamandır akşamları Teresa’yla buluşuyorsun?”

Haugsdorff onu sıkıştırarak sadece yalana değil hıyanete de sürüklüyor. Affet Teresa. “Bir çocuğu olacak.”

“Bir çocuk mu? Ne kadar güzel onun için.” Haugsdorf ne şaşırmış ne de ilgilenmiş görünüyor.

“Öyle pek de çok güzel değil onun için.” Battı balık yan gider. “Bu konuyla ilgili olarak ciddi şekilde konuşmaya karar verdik.”

“Ben daha sonra da deneyebilirim. Evde olursan güzel, olmazsan yarın görüşürüz. En kısa zamanda görüşmek üzere tatlım.”

Anna cep telefonunu yatağın üzerine atıyor. Telefonu bir daha açmayacak. Ne zannediyor ki Haugsdorff? Birbirlerini ne zaman göreceklarını tek başına mı belirleyeceğini zannediyor? Artık kendi evinde bile yalnız kalamayacak mı? Haugsdorff olmadan? Elleri titriyor. Zeminin kapıya yakın kısımlarını bir kâğıt paspasın altına girmiş olamaz mı diye bir kere daha kontrol ediyor. Aslında orada bir kâğıt olmadığını zaten Haugsdorff’la telefonda konuşurken görmüştü. Bir bilebilseydi onu Hikmet’e götürecek olan kişinin onunla nasıl, daha da önemlisi ne zaman ilişkiye gireceğini. Anna yüzünü soğuk suyla yıkıyor, kollarının alt kısımlarını da uzunca bir süre suyun altında tutuyor. Bu sakinleştirmiş ama onu sakinleştirmiyor.

Bütün gece evde oturmaması lazım eğer Haugsdorff’un onu evde bulması riskine girmek istemiyorsa. Bu Hikmet’i görmekle ilgili bütün umutlarını suya düşürürdü. Haugsdorff bunu bir kere becermişti. Onun New York’tan geldiği ve Anna’nın önceki günlerdeki gibi Hikmet’in onu beklediği ortak kafelerine gitmek yerine Haugsdorff’u almak üzere havaalanına gittiği akşam. Hikmet’in o akşam orada olduğundan Anna hâlâ emin. Ve hâlâ, ortalıkta görünmemekle Hikmet’in kayboluşuna asıl sebebiyet verenin kendisi olduğu yolunda bir hissi var. Haugsdorff bir daha hiçbir zaman onu Hikmet’i görmekten alıkoymayı becerememeli. Ne bugün ve ne bundan sonraki herhangi bir gün.

Eski telefonu çalmaya başladığında nabızı birkaç ölçü boyunca mola veriyor ve ancak ahizeyi eline alıp “Evet” diyerek

cevap verdiğinde tekrar atmaya başlıyor. Telefondaki Gigi; Haugsdorff'la beraber yedikleri öğle yemeğinden beri ondan hiç haber alamadığından şikâyet ediyor. "Gözün nasıl?"

Anna telefonu hiçbir şey demeden öylece kapamamak için kendisini olağanüstü denetim altında tutmak zorunda. Sadece Gigi onu daha da asabileştirdiği için değil, hattı da meşgul ediyor. Ya onu Hikmet'e götürecek olan daha önce telefon edecek olursa?

"Yeni gibi." Anna'nın sesi biraz huysuz, bu nedenle de ikna edici.

"Son defa söylediklerin beni çok kırdı." Gigi barışmaya hazır ve Anna onun kırılmak için yeterince nedeni olduğunu teslim ediyor.

"Özür dilerim, bu anlama gelmesini istememiştim. Sadece Bonny'nin ve senin bana zaman zaman çocuk muamelesi yaptığınızı düşünüyorum. En ufak olan benim biliyorum, belki de tam da bu yüzden." Hikmet'in de en ufak olduğu aklına geliyor, yedi kardeşin en ufağı. Peki Haydar olması, hiç olmazsa Haydar Ayverdi olması imkânsız olan bu Haydar kaç yaşında?

"Saçma. Sadece senin için biraz kaygılanıyoruz o kadar, hepsi bu."

"Lütfen Gigi, tekrar başlama!" Anna sesine olabildiğince dostane bir tını vermeye çalışıyor. Gigi keşke buna bir son verse.

"Tamam, tamam. Zaten sana aslında söylemek istediğim bu değildi."

"Neydi o zaman?" Anna sabırsızlığına zorlukla gem vuruyor.

"Yoksa misafirin mi var? Gigi farkına vardı, demek ki bu sefer Teresa yerine Haugsdorff bahanesini kullanacak.

"Henüz değil. Ama Haugsdorff uğrayacak ve daha ortalığı toplamam lazım." Anna bütün vücuduyla bir öne bir arkaya sallanıyor.

"Lütfen selamımızı söyle ona. Evet şimdi sana hemen söylemem gereken şey; Oskar genel müdür olarak işe başladı."

"Bu harika" Anna Oskar'la ilgili bir kelime daha duymak istemiyor, bütün başarılarına rağmen.

“Hangi sektörde olduğunu bilmek istemiyor musun?”

Lütfen Gigi, buna bir son ver artık! Ama yakarışlar her zaman arzunun gücüne sahip değiller.

“Bırak tahmin edeyim.”

Gigi kıkır kıkır. “Tahmin etmene imkân yok.”

“O zaman sen söyle.” Anna’nın ahizedeki eli terlemeye başladı.

“İç çamaşırı!”

“Ne?” Anna doğru dürüst dinlemedi.

Gigi’nin kıkırdaması hiç sona ermeyecekmiş gibi görünüyor.

“Bayan iç çamaşırları. Yani ne zaman bir şeye ihtiyacın olursa Oskar’ın aracılığıyla daha uygun fiyata alabileceksin.”

Anna’nın dili tutuluyor.

“Sadece sana bunu söylemek istemiştım.”

“Bu önerini hatırlayacağım, ama şu anda zil çalıyor, kapıya gitmek zorundayım.”

“Ve ara sıra aramayı...” Anna tam çılgılık atmaya başlayacakken, Gigi’nin sözünü yarıda kesiyor. Bonny haklı, Gigi umutsuz bir vaka.

Evin içinde yürüyor, yataktan banyoya, odadan mutfığa ve tekrar gerisin geriye. Yazıyla yapılmış resimlerin olduğu kitap hâlâ masanın üzerinde, incelemenin hemen yanında açık duruyor. Dostun yazısındaki insan yüzlü aslana bakıyor. Abdal onu böyle adlandırmıştı. Elif - Lam - Ye. Aslında çok basit, harflerden oluşan bir dünya. Hikmet yazıcı. Ya Abdal. Onda dostun sureti zuhur ediyor. “Yüzüme bakın, tanıdınız mı onu?”

Anna kitabın sayfalarını bir kere daha karıştırıyor. Bu sırada aklına geliyor. Samiha. Kitabı Samiha’ya geri götürecektir. Anna temiz bir bluz giyip saçlarını tanyor. Çözüm Samiha. Haugsdorff onu kesinlikle Samiha’da aramayacaktır. Peki ya Hikmet?

“Geldiğin iyi oldu, şimdi sana nihayet babamın çalışmalarını gösterebilirim.” Samiha hâlâ sarışın. Anna hiç saklamaksızın diyor gözlerini Samiha’ya, ta ki o elini başına atıp imalı bir şekilde bir tutam saç çekene dek.

“Evet, evet, bunlar gerçekten boya. Zaten her zaman insanın sarışın olarak kendisini nasıl hissettiğini bilmek isterdim.”

Anna'nın buna alışmak için biraz zamana ihtiyacı var. "Ya-
kışmış sana ama yine de bana yabancı geliyorsun."

Samihâ gülüyor. "Kendime de yabancı geliyorum. Ama asıl mesele de bu ya. Bütün herkes kendi kimliğini ararken ben hep başka biri olmak istiyorum."

Bütün masanın üstü kâğıt yapraklarıyla örtülü. "Tabii ki babam Aziz Efendi, biliyorsun hani şu Tatar bakışlı ya da on beşinci yüzyılın büyük ustası Şeyh Hamdullah gibi bir dâhi değildi, ama yine de yazıları hiç fena değildir. Türkiye'de kuşaklar boyunca öğrenciler yetiştirdi. Bu kulağa gerçekte olduğundan daha etkileyici geliyor, çünkü babam hat sanatının gitgide önemini kaybettiği bir dönemde yaşamış olma şanssızlığına sahipti. Belki de biliyordur, Türkler yirmili yılların sonundan bu yana Latin alfabesini kullanıyorlar. Bu da Arap yazısını tamamıyla sanat alanına sıkıştırdı. Uzun bir zaman Latin harfleriyle yapılan bir kaligrafi yoktu. Aslına bakarsan hâlâ da yok, sadece birkaç seneden beri Kapalıçarşı'da veya büyük alışveriş merkezlerinde bir köşede oturan kaligraflar görmek ve onlara cûzi paralar karşılığında isminin Latin harfleriyle bir kaligrafisini hazırlatmak mümkün." Samihâ hercümercin içinden bir beyaz yaprak çekip hâlâ ayakta durmakta olan Anna'ya gösteriyor. "Ben de son sefer İstanbul'da ismimi böyle yazdırdım."

Anna geldiğinden beri Samihâ'ya bir şey sormak istiyor ama Samihâ'nın gözleri babasının dünyası ve bu dünyanın yazısından başka bir şey görmüyor, bu nedenle vazgeçiyor. Muhakkak bunun için bir fırsat daha çıkacaktır.

"Hadi otur lütfen. Bir bardak meyve suyu ister misin?" Anna başıyla onaylıyor. Samihâ'ya geri getirdiği, hatla yapılmış resimlerin olduğu kitabı da hâlâ elinde tutuyor. Şimdi ona uzatıyor kitabı.

"Dikkatle inceledin mi?" Samihâ kitabı alıp babasının sayfalarının yanına masaya koyuyor. "O zaman belki benim vardığım sonuç ilginç çıkar, yani babamın...ama önce sana içecek bir şey getireyim." Samihâ kısa bir süre için mutfakta kayboluyor. Elinde bardakla geri geldiğinde saçları eski kızılkahve rengine. "İtiraf et, bana inandın."

Anna biraz şaşkın, kafa sallıyor.

“Bu demektir ki parasına değiyor. Bilmen için söylüyorum, el emeğinin hâlâ ucuz olduğu İstanbul’da yaptırmış olmama rağmen oldukça pahalı bir peruktu.” Samiha bardağı bırakıp tekrar kâğıtları karıştırmaya başlıyor. “Çoğu klasik stilde oldukça düzgün kaligrafiler. Kuran ayetleri, sureler, adaletin kılavuzluğundaki dört halifenin mühürleri, Ali’nin kişiliğinin menkıbelerle tasviri, dindar vecizeler bütün bunlar biraz Aziz Efendi’nin stilinden etkilenmiş de olsa alışılmış hat tarzlarından birinde yazılmış. Ama bir süre sonra babam, sanatın devamlı olarak tekrarlanarak yaşamaya devam edemeyeceğini, hat sanatının bile bu tür bir katılaşmayı kaldıramayacağını anlamış olmalı. Ve karalamalara, yani başka bir deyişle elini serbest bıraktığı alıştırma sayfalarına başlamış.

Arap yazısının günlük hayatta da kullanıldığı zamanlarda hat sanatının soyutlaştırabildiği yeterince dünyevi şey vardı. Ama Arap yazısı artık sadece yazı sanatı olarak var olduğunda, hat sanatının yaşayan zemini bir anda onun ayakları altından çekilmiş oldu.

Daha önceleri bu yazıyı yazan herkes doğal olarak ne yazdığını da okuyabiliyordu. Bu babamın döneminde değişmişti. Kendisi gerçi her şeyi okuyabiliyordu ama daha genç öğrencileri okuyamıyorlardı. Üstüne üstlük Arap yazısı birçok sesliyi kesin olarak belirtmediği için Latin yazısı kadar kolay okunamıyordu. Arap yazısı dilin kullanımıyla birlikte öğrenilen ampirik bir yazıdır. Yazma tecrübesinin çokluğu üzerine binâ olur.

Gerçi Arapça bilirdi, en azından Kuran okumak için gerekli olan klasik Arapçayı, ama babam da ustaları taklit ederek öğrenmişti ve uzun bir süre de taklit aşamasında kalmıştı. Ta ki, besbelli, günün birinde en kusursuz taklidin bile kişisel bir kararın tazeliğinin yerini tutamayacağını anlayana dek. Bu onu eski ustalar karşısında tevazuun önemli bir rol oynadığı iş anlayışı ve keza dindarlığıyla çelişki içersine düşürmüştü muhakkak. Her ne kadar pek nadiren evden çıkıyor olsa da, belki aynı zamanda buraya göç de onu bütün kanaatleriyle ilgili olarak sarsmıştı. Aniden denemeler yapmaya başladı. Burada, bak.”

Samiha Anna'ya bir sayfa veriyor. "Belki farkı hemen göremeyeceksin ama daha öncekilerle ayrıntılı olarak karşılaştırırsan bunun diğerlerinden nerede ayrıştığını görürsün."

Anna gerçekten de farkı göremiyor, en azından ayrıntıdaki farkı, ama yine de bu sayfa değişik bir ahenk içersinde gibi geliyor ona, eğer Samiha'nın telkininin etkisi altında değilse.

"Konular bile değişti. Sadece bir kelime yazmaya, onu renkli bir fon üzerine oturtmaya ve köşelere lügat anlamı olmayan küçük harf demetleri yerleştirmeye başladı."

"Bu kelime ne?" Samiha sayfalardan birini Anna'ya uzattı. Zeminde gül kurusu kullanılmış; özel, menevişlendirilmiş bir kâğıttan yapılmış iç çerçevede elma yeşili süslemeler ve narin altın varaklı kırlentler var.

"Hiç." Samiha başka tek kelimelik sayfalar arıyor.

"Nasıl hiç? Tek başına bir kelime de herhangi bir anlama gelir."

"Hiç. Kelime, HİÇ kelimesi." Samiha gülümsüyor. "Belki bu sayfalardan birini sana hediye ederim eğer böyle bir şey gerçekten hoşuna giderse. Tekrar tekrar denemiş. Sanki bu kelimeye, onun yapısına çarpılmış gibi. Benim bundan hiç habirim yoktu. Bana HİÇ-sayfaları koleksiyonunu hiçbir zaman göstermedi. Sonunda onun eşyalarını düzenlemeye gönlüm elverdiğinde bu sayfaları keşfettim. Rulo halinde paketlenmiş yatağının altındaydılar."

"Bu HİÇ'in belki de NİRVANA gibi bir anlamı olabilir mi?" Anna tek tek harfleri tanımaya çalışıyor ama beceremiyor.

Samiha omuzlarını silkiyor. "Hiçbir fikrim yok. Hiçbir zaman dinle felsefi anlamda ilgilenmedim. Sadece HİÇ'in hat sanatının bir objesi olarak başka ustalarda da olduğunu biliyorum, ama ne anlama geldiğini veya bir yazı olarak oluşturduğu varlığının dışında herhangi bir anlamı olup olmadığını hiçbir zaman öğrenmedim." Samiha dağılmış kâğıtlar biraz düzene girsin diye kaligrafileri üst üste koyuyor.

"Şu sıralar hat sanatının yıldızı tekrar parladı. İslâmcılar hat levhalarıyla süslenmesi gereken o kadar çok cami inşa ediyorlar ki babamın eski öğrencileri, onun aksine, bu işten rahatlık-

la geçinebiliyorlar. Pek çoğu cenazesindeydi ve yeni ulaştıkları refah hissediliyordu. Bunu söylerken fanatik olduklarını iddia etmek istemiyorum ama yeni işverenleriyle iyi bir uyum içerisinde yaşamaya besbelli gayret gösteriyorlardı.”

Anna o anda, geriye kalan sayfaların arasından bir şey çekti. Parmakları sanki kendi kendilerine benzerini kitapta gördüğü bir hat örneğine uzandılar. Bu telkâri inceliğinde bir yaprak, kurumuş damarları altın kaplanmış, haftalar önce kapısında asılı olana benzer şekilde üzerine bir metin yazılı.

“Dervişin hediyesi bir yeşil yaprak.” Samiha’nın ağzından bu bir vecize gibi çıkıyor.

“Ne dedin?” Anna kendi yaprağını gösterdiğinde, gerçi o altınla kaplı değildi ama, Yusuf’un da aynı doğallıkla aynı şeyi söylediğini hatırlıyor.

“Hiç.” Samiha gülerek yaprağa bakıyor. “Bu bir deyimdir. Ama bu yaprak dervişlerin sanatından bir motif. Ben kendim bile babamın sonunda böyle şeyler de yapmış olmasını şaşırtıcı buluyorum. Sanki, bütün hayatı boyunca az çok ortodoks bir Müslüman olmuş olmasına rağmen ortodoks İslâm’dan bir çıkış arıyormuş gibi. Ama onun için bu başka bir şey ifade ediyordu. Onun için dindarlık ruhun bir ifadesiydi, zorla benimsetilmesi mümkün de değildi buna izin de verilmemeliydi, tabii eğer ondaki fevkalâdelik tahrir edilmek istenmiyorsa.”

Samiha’nın gözleri yaşla doldu ama bir anda hışımına parlıyorlar.

“Türkiye’deki politik değişimden faydalanabilirdi ama bunu istemedi. Dışsal olarak tespit edilmiş her şeyden nefret ederdi, çünkü gizli anlamı bildiğine inanırdı. Bu işi o kadar ileriye götürecekler ki, diyordu, Allah sevgisinin yolunu hepimize kapatacaklar. Başka ülkelerde yaptıkları gibi. Zorlamayla olunca insanlar Kuran’ı okumayacaklar, onu sadece yanlarında gezdirecekler. İnsanların Tanrı’nın adaletini gasp ettikleri ve ölüm veya yaşama karar verdikleri din, nasıl bir dindir? Sadece bu yüzden bile İstanbul’u terk edip buraya benim yanıma gelmek ona o kadar zor gelmedi. Burada, diyordu, gerçek anlamıyla yabancı bir yerde yaşıyorum. Bu yaşlı bir adam için gerçi çok

zor, diyordu, ama daha zor olan, evindeyken yabancı bir yerde gibi yaşamak.” Samiha’nın gözyaşları yanaklarından süzülüyor ve Anna bir an için gerçek Samiha’nın bu olduğunu düşünmekten alıkoyamıyor kendisini, ama Samiha göz açıp kapayıncaya kadar tekrar gülümsüyor, mutfaktan yeni bir paket sigara alıyor.

Yazı, yazı ve tekrar yazı, rüyaların uyanıp hayat bulmuş yazısı gibi bu.

“Babanın, bu minnacık işaretleri de kusursuzca yazabildiğine göre herhalde elleri hiç titremiyordu.”

“Melekleri ona iyi hizmet etmişler.”

“Melekleri mi?” Anna kısa bir süre için kafasını hat örneklerinden kaldırıyor.

“Ellerdeki maharetlerin, özellikle hattatların ellerindeki maharetlerin aslında melekler olduğu söylenir.”

Anna yazıcı meleklerle ilgili birşeyler duymuştu. Ama bir kabiliyet olarak melekler? Yine de garip bir şekilde anlaşılır geliyor bu ona.

“Asıl şimdi hat sanatını teşvik ettiklerini ileri sürenler kaçırarakları ondaki melekleri.” Samiha çakmağının kapağını birçok defa açıp kapıyor.

“Bu nasıl oluyor?”

“Bir zamanlar gönüllerin itikatıyla oluşanın reproduksiyonunu hat sanatından programlı bir şekilde tekrar tekrar istemeleriyle. Yeni bir iktidar arzusunun yaftalarını süslemek istiyorlar şimdi onunla. Böylece gelenek politik bir araç haline geliyor. Buna hiçbir melek dayanamaz, inan bana. Babam bunu açıkça hissetmişti. Kendisini suiistimale karşı muhafaza etti ve buradaki öğrencileri İstanbul’dakilerden farklı bir öğretmen tanıdılar. Hiçbir geleneğin pürüzsüz örülmüş duvarlarının ardına kendilerini hapsettirmeyen hat meleklerine saygı duymayı öğretti önce onlara. Melekler uçmak isterler, bu onların hakkıdır. Ve değiştirdikleri, hiçbir zaman o şekilde yazılmamış kelimeler yazabilmek için şeklinden yola çıkarak devamlı yeni bağlantı imkânları türettikleri her bir harf ile güzelliği yeniden yaratırlar.”

Anna bakışlarını bir sürü egzotik şekilden zorlukla ayırabiliyor. “Baban ne zaman buraya geldi demiştin?”

“Aşağı yukarı dört sene evvel,” Samiha bir an için düşünüyor, “evet, dört sene evvel.”

“Kocan öldükten sonra mı yoksa ölmeden evvel mi?”

“Annem ve kocam bir iki ay içersinde öldüler. İki kez üst üste cenaze için İstanbul’a gitmek zorunda kaldım, bir seferinde tabutla aynı uçakta. Kocamın ölümü babamın bana gelme kararını kolaylaştırdı. Sadece benim ona bakmam için değil aynı zamanda beni korumak için geldiğini söylüyordu.”

Anna meyve suyundan bir yudum içiyor, sonra kâğıtlara bir şey dökmek için bardağa masanın kenarında bir yer arıyor. “Peki babanla kocanın arası nasıldı?”

Samiha sigarasından derin nefesler çekiyor. “Biraz mesafeli. Demek istediğim baba oğul gibiydiler, aile ilişkileri içersinde birbirlerini severlerdi de, ama tabiat olarak çok farklıydılar. Bütün ruhuyla derinden dindar olan babam, ömrünün sonlarına doğru siyasi İslâmın tekrar uyanışıyla alakalı neredeyse her şeyi sorgularken, kocam hayatı katı kurallar olmaksızın öylece sürüp gitmeye bırakmıştı. Sana daha önce de söylediğim gibi zaman zaman şarap içiyor, dans etmeye gidiyorduk, yeme içme ile ilgili kurallara da uymuyorduk ve sokakta başörtüsü takmak zorunda değildim. Ama içsel olarak İslâmî hiyerarşinin otoritesinden hiçbir zaman tereddüt duymadı, onun aslî üstünlüğüne inanırdı. Karakteri itibariyle geçimli bir insandı, uygulandığında sevgi dolu ve kendisini ilgilendirmediklerini düşündüğü her şeye karşı bütünüyle kayıtsız. Eğitimi ve sonrasında firmada ortak olmasıyla büyük bir piyango kazanmıştı, ama gerçekte hiçbir zaman bu piyangoyu onun için çekenin kim olduğunu unutamamıştı.”

“Bana bir ara, eğitiminin parasını vakfa geri ödemek istediğini anlatmamış mıydın?”

Samiha’nın gülüşü sanki boş bir küpten geliyormuş gibi tınılıyor ve alttan alta acı bir tat hissettiriyor. “Bu kadar kolay olabilseydi! Tabii ki düşündü bunu, özellikle de hayatı bu şekilde yaşadığı için. Ama bu vakıfların yeteri kadar parası var. Onla-

rın ihtiyaç duydukları, yetenekleri olan insanlar, eğitimli insanlar. İletişim teknisyeni olarak kocam eğitime yatırılmış olan paradan çok daha fazla değerliydi. Artık sadece emre amade, kullanılabilir ve görevlendirilebilir hale getirilmesi gereki olan.”

“Peki neden hep bir kazadan bahsettin de kocanın yaşlı Ayverdi’yi, onun da kocanı vurduğunu bana hiç anlatmadın?” Anna bütün cesaretini topladı, ya şimdi soracaktı ya da bir daha hiçbir zaman böyle bir fırsat çıkmayacaktı.

Samiha’nın kılı kıpırdamıyor, aksine biraz şaşırılmış olsa da gülümsüyor bile. “Bunu senin kendi başına ortaya çıkaracağını bildiğim için. O zaman ben de her şeyi kendim ortaya çıkarmak zorunda kalmıştım. Babamın gözetiminde ama kimse-den en ufak bir yardım görmeksizin.”

“Babanla bu konuyu hiç konuşmadın mı?”

“Yeni sonuçlar elde ettiğim her zaman. Her ne kadar maalesef kocamı bu anlaşılması güç cinayet hikâyesine tahrik etmeleri için diğerlerine vesile olduysa da, daha Osman ölmeden kendi usullerimle bağımsız olmamın bana çok faydası oldu. Ama bu olmasaydı muhakkak başka bir şey bulacaklardı amaçlarına ulaşmak için.”

Anna Samiha’nın bu kadar kontrollü tepki göstereceğini düşünmezdi. Bu kadın onu hâlâ şaşırtıyor, aşılması mümkün olmayan bir hızlı ve doğru karar verme yetisi var gibi görünüyor. “Hiç korktuğun olmadı mı?”

“Bunu bana soran ilk kişi sen değilsin.” Samiha, bir tutam saçını gerilip hızla eski halini alana kadar parmağına doluyor. “Evet dönem dönem korktum. Ama kadınları hesaba katmadıklarını keşfettim. Eğer söz konusu olan iktidar ve nüfuz paylaşımı ise kesinlikle böyleydi.”

“Sürekli ‘onlardan’ bahsediyorsun. Kim bu ‘onlar’?”

Samiha belirsizliğe geri çekiliyor. “Eğer seni gerçekten ilgilendiriyorsa araştır bul. Nasıl bilmek istediğin diğer her şeyi araştırıp bulduysan. Niye sana bilmek zorunda olmadığın şeyler anlatarak vicdanımı sıkıntıya sokayım? Senin bu oyuna katılman gerekmiyor ki.”

“Ya kocan. O oyuna katılmış mıydı?”

“O cepheye sürdükleri bir piyonda korkarım ki bunu sonuna dek fark etmedi.”

“Yani, eğer doğru anladıysam, asıl bahis konusu olan muhasebesine yardım ettiğin yaşlı Ayverdi’yi devre dışı bırakmaktı.”

Yardım etmek için geçici olarak çalıştığı dönemlerden bir hatıra hızla gözlerinin önünden geçerek ışıklandırıyor yüzünü bir an için. “Gördün mü bunu da buldun çıkardın. Evet, asıl mesele buydu. Ve onlarla ilgili en ufak bir şüphe dahi oluşmaması gerektiği için alışılmış kıskançlık dramlarından biri gibi görünmeliydi. Aynı zamanda bütün bunlar kocamın dönüşü olmamacasına bu işlerin içine çekilmesine de yaramalıydı. Eğer olay sırasında kendisi de vurulmamış olsaydı mahkemeye çıkmaması için her şeyi yapacaklardı. Zorunluluk halinde onu bir dönem için ülke dışına çıkartıp, eğer burada onlara faydalı olacaksa başka bir isim altında tekrar gizlice sokarlardı. Her halü kârda hayatı boyunca onlara borçlu olacak, belki o zaman bile, bahis konusu olanın, bir erkek olarak onun namusu değil bir Alevinin ortadan kaldırılması olduğunu hiçbir zaman anlamayacaktı. Ölümüyle en azından bir problem çözüldü, Hikmet Ayverdi problemi.”

“Yaşlı Hikmet Ayverdi problemi.” Samiha Hikmet’le ilgili birşeyler biliyor olmalı.

“Evet, yaşlı Hikmet Ayverdi problemi. Onların öngördükleri gibi araştırmalar durduruldu, cesetler ve failler ortadaydı, hiç kimsenin bu devletin kesesinden hapse atılması gerekmiyordu.”

“Peki Feride Hatun buna ne dedi? Biliyorum ki hâlâ onunla ilişki içersindesin.”

“İyi gözlemlemişsin. En baştan beri kafanda sadece delikler değil göz ve kulaklar da olduğunu hissediyordum.” Samiha’nın neşeli bakışları artık tamamıyla Anna’nın üstünde. “Peki o zaman neden sanki Ayverdileri hiç tanıımıyormuş gibi yaptın? Bana bile bile yalan söyledin.”

“Yavaş ol bakalım tatlım. Sert sözlerden sakınalım. Eğer bir tek şey öğrendiysem kendi başıma iş yaptığım bütün bu yıllar boyunca, o da şudur: Kendini hiyanetten, kasti olsun tesadüfi

olsun, korumak istiyorsan kimseye kendi başına bulup ortaya çıkarabileceği hiçbir şeyi anlatma. Bayağı iyi iş çıkardın. Feride Hatun'a gelirsek, ikimiz, yani o ve ben, çok küçük de olsa bir başarı şansını en fazla vaat eden şeyi yaptık, birbirimize yakınlaştık."

"Ne gibi bir başarı?"

"Örneğin, şahsen benim hiç ilgi duymadığım Alevilerin artık bir dernek lokali olması, bayramlarını kutlayabilmeleri ve geleceklerini organize edebilmeleri. Bu da az bir şey değil. Bana gelince... böylece benim durumum da düzeldi, artık şirket bana ait."

Anna sanki gözlerinin önünde bir kere daha başkalaşmış gibi Samiha'ya diyor gözlerini. "Peki nasıl? Yani nasıl mümkün oldu bu?"

"Mümkün değildi tatlım, biz mümkün hale getirdik. Onları kullanmaya çalışarak oyunu tersine döndürdük. Feride Hatun'a da bana da kocalarımızdan biraz para kalmıştı. Feride Hatun'un bu paralarla ne yapacağımıza dair bir fikri vardı, ben de bunu en iyi şekilde nasıl yapabileceğimize vakıf olmak için yeterince bilgi edinmiştim. Dedğim gibi kendi oyunumuzu oynadık."

"Ve kazandınız." Anna kavramaya çalışıyor ama öyle bir anda başaracak gibi değil.

"Asla tatlım. Biz birkaç jeton kazandık, bu başlangıç için hiç fena değil ama daha oyunun bitmesine çok var. Onları gafil avladık, bundan dolayı bizi biraz gözlerinde büyütüyorlar şu an için, ama bir zaman gelecek bu şokun da etkisi azalacak ve ondan sonra göreceğiz elimizde hâlâ başka kozlar olup olmadığını."

"Ya Hikmet? Neden onu babanın talebesi olarak tanıdığını bile kabul etmek istemedin?"

"Neden yapmalıydım ki bunu? Bunun bana getireceği kazanç sadece soracağın daha fazla yararsız soru olurdu. Nasıl emin olabilirdim ki senin hiçbir şeyi ele vermeyeceğinden."

"Ben ve Hikmet'i ele vermek."

"Bilerek değil. Gerçi önemli insanlarla ilişki içersinde olmak faydalıdır ama, affına sığınarak söylüyorum, senin oldukça sa-

kıncalı ilişkilerin var. Evine girip çıkan şu bakanlık müsteşarı örneğin.”

“Haugsdorff’u tanıyor musun?”

“Evet, doğru, Bakanlık Müşaviri Haugsdorff, içişleri bakanlığının yüksek düzeyde bir memuru, eğer istihbaratım biraz olsun doğruysa. Önce seninle ilgili adamakıllı bilgi toplamam gerekiyordu. Ha bu arada, bilgisayarını memnuniyetle geri alabilirsin.”

Anna faltaşı gibi açılmış gözlerle kalakalmış oturuyor. “Herhalde rüya görüyor ve uyanamıyorum.”

Samiha babasının berjerinde arkasına yaslanıyor. “Gerçeklik nedir ki zaten? Oyun karakteri taşıyan, biraz yoğun bir rüya, değil mi?”

Anna inanılır bir bağlantı bulmaya çalışıyor. “Peki benimle ilgili böyle adamakıllı bilgilenmek istemenin sebebi neydi? Herhalde sadece Hikmet yüzünden değil.”

Samiha’nın yüzünde sevecen bir gülümseme var. “Cibril diye biri dikkatimi sana çekti. Kafanın çalıştığını söyledi; mesleki olarak kendini değiştirmek ister gibi bir intiba uyandırdığını. Bu nedenle sana iyi bir öneride bulunabilmek için hakkımda birşeyler öğrenmeye çalıştım. Ayrıca bu öneri hâlâ geçerli eğer bunu düşünmek istersen. Şirketimin senin gibi insanlara her zaman ihtiyacı var.”

“Yeter Samiha!” Anna elleriyle kulaklarını kapatıyor. “Eğer delirmemi istemiyorsan lütfen buna bir son ver.”

“Ben artık bu ülkenin bir vatandaşıyım, sana böyle bir öneriyi sağlam şartlarla getirebilirim.”

“Kastettiğim bu değil. Hikmet’ten bahsediyorum. Yani bütün bunlar senin fikrin miydi?”

“Tabii ya ne zannetmiştin? Ama hep aynı hikâyledir, kadınlar ve erkekler arasında. En uygun olmayan zamanda birbirlerine tutulurlar, bu da her şeyi çok çapraşık hale getirir.”

“Lütfen artık bana Hikmet’e ne olduğunu söyle.”

Samiha sabırla içini çekiyor. “Tamam, tamam. Bildiğim kadarıyla konu ailevî Alevi problemleri. Çok fazla kardeş, yeğen, can dostu ve çok az belge var. Hikmet’i tehlikede olan bir iki

genç adam için yer açabilmek amacıyla geçici olarak göz önünden yok ettiklerini düşünüyorum. Eğer içişleri bakanlığı şu uğursuz Haydar hikâyesiyle kan kokusu almadıysa. O zaman daha ne olacağını ben de bilemem.”

Anna sükûnetle düşünebilmek için fazla hızlı nefes alıyor. “Hikmet’i tekrar görmek zorundayım. Bunu anlayamıyor musun?”

“Bu senin için gerçekten bu kadar önemliyse seni ona götürecektir olan yola koyul. Ama bunu yaparken gaflet içersinde onu cellada teslim etmemeye dikkat et. Araplar nasıl derler? Yaratıcı, alicenap ve ketum ol.”

Anna’nın bütün vücudu bir sadmeyle sarsılıyor. “Sakın bana Yusuf’u da tanıdığını söyleme?”

Samiha gülmek için yüzünü buruşturuyor. “Ben artık hiçbir şey söylemeyeceğim. Bir Arap atasözü bir Arap atasözüdür. Herkesin bildiği bir sözdür bu.”

Anna için bütün bunlar şu an çok fazla. Bakışları gitgide kendi içine dönerken üzerinde bir sürü yazılı sayfanın olduğu masadan kalkıyor yavaşça.

Samiha kolunu onun omzuna atıyor. “Bilgisayarını hemen almak istiyor musun?”

Anna bir an düşünüyor. “Haugsdorff’un onu bulması tehlikesi ortadan kalktıktan sonra almam daha iyi olur herhalde. O zaman ona çalındığını söylemiştim.”

“Ödünç alındı. Sadece aşkın yüzünden bir başka hata daha yapmanı engellemek istemişim. Ama bunun dışında şu Cibril’in abartmadığını söylemek zorundayım.” Samiha Anna’yı kapıda kucaklıyor. “Dikkatli ol. Zekâ da korumaz insanı mağlubiyetlerden.”

“Hikmet’e ulaşmalıyım. Daha sonra ne olacağı hiç önemli değil.”

Samiha onu iki yanağından öpüyor. “Yine de dikkatli ol. Yapmasam da olur dediğin hiçbir şeyi yapma.”

Anna evine döndükten kısa bir süre sonra kapıya vuruluyor. O anda nefesi kesiliyor Anna’nın. Şimdiye kadar zilini çalmak

yerine kapısını vurmuş olan tek bir insan var. Ama kapıyı açtığında karşısında ağır makyajlı dudakları ve kafasının üzerinde toplanmış kabarık saçlarıyla genç bir kız duruyor. “Alev?!”

“Nihayet evdesin. Bu ikinci gelişim.”

Alev Anna’nın aklına en son gelecek isimdi, ama hiçbir sakıncası yok.

Alev abartılı mimikler yapıyor. “Sensiz olmaya artık dayanamıyor. Yalnız yakalanmamaya çok dikkat etmeliyiz.”

“İçeri gir. Çantamı almam lazım.”

“Bizi beraber görmesinler diye önden gitmeyi tercih ederim. Volkstheater yönüne doğru giden üç numaralı metroya bineceğiz. Daha sonra metroyu değiştirip Mariahilfer yönüne devam edeceğiz, oradan da tramvaya bineceğiz.” Alev bir an içinde merdiven aralığında kayboluyor.

Anna’nın daha banyoya girmesi lazım. Ölü gibi solgun bir yüzle aynadan kendisine bakıyor. Saçlarını tarayıp dudaklarına ruj sürüyor. Demek ki o an geldi. Bir anda çok sakin. Alev’i mümkün olduğunca göze batmadan takip etmek zorunda. Ağır ağır iniyor merdivenlerden. Abartılı bir telaşın hiç zamanı değil. Metro istasyonuna geldiğinde büyük boy haftalık bir gazete alıyor. Uzaktan bakanlar bile burada durduğunu görmemeli.

Daha sonra iki numaralı metroyu beklerken de sanki işinden evine dönmekte olan biri gibi yine gazeteye göz gezdiriyor biraz. Ancak tramvay durağında tekrar görüyor Alev’i. Dönüp ona bakmadan aynı vagona biniyor. İki istasyon sonra Alev vagonun sonundaki kapıya doğru yaklaşıyor, Anna da kendisine en yakın olanın önünde beklemeye başlıyor. Caddeyi farklı yaya geçitlerinden geçiyorlar, ardından Anna Alev’i Wienfluss yönüne doğru takip etmeye başlıyor.

Dışarıda hava sıcak, metro tünellerinde ya da açık pencerelerin oldukça kuvvetli cereyan yaptığı tramvayda olduğundan çok daha sıcak. Bir yerlerden nazlı bir yasemin kokusu yayılıyor. Eğer doğrudan bir sokak lambasının altında durmuyorsa insan, karanlık, şehrin merkezindekine oranla daha yoğun.

“Diğerlerinin hepsi buluşmanıza karşı. Senin bakanlıktaki büyükbaş tanıdığın nedeniyle fazla tehlikeli olduğunu söylü-

yorlar. Bunun için seni arkadaşına götürdüğümü kimseye anlatma.” Alev hep bir adım önde. Şimdi yürürken saçlarını omuzlarına indirip at kuyruğu yapıyor ve bir kâğıt mendille rujunu siliyor. Genç kızlar için hazırlanmış bir koleksiyondan bir tişörtle sıradan bir blucin var üstünde.

Anna diğer yönden gelmelerine rağmen, nereye doğru gittiklerini sezmeye başlıyor.

“O karşı taraftaki evde. Telefonla söyleyerek herhangi bir riske girmek istemedik. Kendi başına yolu bulabilir miydin ki? Demek istediğim sadece bir kez, kardeşlerle beraber, bize gelmiştin. Bu arada adrese dikkat edip etmediğini kim bilir?”

Anna cevap vermiyor. Paralel sokağa sapıyorlar, bu sokaktan karşıdaki eve bir giriş var gibi görünüyor. Gerçekten de var. Alev veda ediyor. “Buradan içeri girip avluyu katedeceksin, dört numaralı giriş orada, en üst kata çıkacaksın, sağ tarafa doğru yoluna devam edeceksin, ta ki demir bir kapıya gelene kadar. Bu kapı çoğunlukla açık durur. Eğer açık değilse şansına küs. Bu kapıdan, aslında bizim karşımızda olan taraftan girilen evin ön kısmına geçilir. Ama o tarafta görünmemelisin. Hiçbir zaman emin olamayız. Ondan sonra tekrar dördüncü kata aşağıya inip yirmi üç numaralı kapıya vuracaksın. Bu yeni kiracıların henüz taşınmadığı boş bir daire.” Alev ona yola çıktıklarından beri başparmağını askısına takarak omzunda taşıdığı bez çantayı veriyor. “İçinde onun için yiyecek bir şeyler var. Dört kez art arda vuracaksın kapıya.”

Alev sıçrayarak diğer tarafa doğru uzaklaşıyor. Büyük olasılıkla şehir merkezi yönünden eve dönmek için bloğun etrafını dolaşacak.

Anna kapıyı açmak istiyor ama kilitli. Kafasının içinde mutlak bir umutsuzluk fırtınası kopuyor. Hedefe bu kadar yakinken olamaz bu! Yardım arayışıyla Alev’e bakınıyor ama o çoktan karanlıkta kayboldu bile. Peki ya şimdi? Acaba zillerden herhangi birine basıp apartmanda oturduğunu ve giriş kapısının anahtarını evde unuttuğunu mu söylese?

Apartman eski, Viyana usulü bir kira canavarı, en az dört kapısı var ki bu da birçok kiracı olduğu anlamına geliyor. Yani

herkesin herkesi tanınması şart değil. O hâlâ en akıllıca olanın ne olduğunu düşünerek kafa patlatırken birisi apartmandan çıkıyor. Kendinden beklemeyeceği bir uyanıklıkla kapının tokmağını tutup dışarı çıkmakta olan kadın soran gözlerle ona baktığında gülümsüyor. “Kapıyı çalmıştım ama siz arkadaşım-
dan erken davrandınız.” Kadın da ona gülümsüyor. Bazen ka-
dın olmak hiç de fena olmuyor. Anna’nın hiç mi hiç şüphe uyandıracak bir görüntüsü yok. Neden büyük olasılıkla bura-
da oturmakta olan bir sürü genç kadından birinin arkadaşı olup, onu bu akşam ziyaret ediyor olmasın ki?

En üst kattaki demir kapının önüne geldiğinde kalbi tekrar deli gibi çarpmaya başlıyor. Buradan ona kapıyı tutup, bir de gülümseyecek birinin çıkmayacağı muhakkak. Sanki yaşaya-
cağı dehşeti biraz ertelemek istermişçesine bir iki saniye oya-
lanıyor. Sonra bütün cesaretini topluyor. Hikmet’le hangi evde buluşacağını şimdiden seziyor. Kapının kolunu yeterince kuv-
vetli bastırmadı. Kapı ancak üçüncü ve çoktan panik boyutu-
na ulaşmış denemede açılıyor. Diğer tarafta tekrar dördüncü kata indiğinde koridor ışığı sönüyor. Dairenin kapısına kadar birkaç adım daha yürümek ve kapıyı dört kere vurmak için ışığı tekrar açmasına gerek yok.

Anna hava akımındaki değişimden önündeki kapının sessizce açıldığını anlıyor. Bir an için korku onu pençesine alıyor. Ya bir tuzağa düştüyse? Ya Hikmet değil de Haugsdorff’un adam-
ları bekliyorlarsa onu?

Sıcak ve hafif portakalı andırır kokulu bir el ağzını kapatı-
yor ve kulağının dibinde bir ses fısıldıyor: “Lütfen bağırmayın. Sadece misafirlige geldik buraya.” Bir odaya doğru çekiliyor ve kapı ardından daha önce ne kadar sessiz açıldıysa aynı şekilde sessiz kapanıyor. Kollar sarılıyor ona, kendisinininki kadar hız-
lanmış kalp atışları hissediyor.

“Yürümeye devam et!” Dudaklar dokunuyor yüzüne selam-
lamak için. Anna nerede olduğunu şimdi çok iyi biliyor. Taşı-
nırken bırakılan divan ve eski sandalyelerin olduğu odaya giri-
yorlar. Perdesiz pencerelerden ortalığı hayal meyal görebilmek

için yeterince ışık sızıyor. Alıştıkça daha iyi görebiliyor.

“Yemeğin. Alev gönderdi.” Çantayı sandalyelerden birinin üzerine koyuyor.

“Sağol.” Hikmet onu üzerinde topak halinde buruşturulmuş bir yorgan olan divana doğru çekiyor. “Elektrik sayacı mühürlenmiş. Yeni kiracılar daha açtırmadılar. Ama zaten ışık açmamamız gerekirdi.”

“Hikmet!” Hafızasındakinden biraz daha kısa boylu, saçları ve kaşları kazınmış. Anna eliyle kafasını yokluyor.

“Özür dilerim!” Hikmet elini tutuyor. “Abdal’la aynı belgeleri kullanıyoruz. Sadece bir önlem, beni bulacak olurlarsa ve Abdal zamanında ortadan kaybolabilirse. Deyim yerindeyse son çare.”

“Ne demek son çare?”

“Bizden birileri oldukça berbat bir durumdaydı ve buraya getirilmeleri zorunluydu. Geçici olarak. Türkiye’de durum tekrar biraz sakinleşene kadar.”

“Ama sen neden ortadan kayboldun?”

“Dostun vecibesi. Birisi bu arada benim pasaportumu kullanıyor, saçlı olan pasaportumu.”

Anna hem anlıyor hem de anlamıyor.

Hikmet zayıflamış. Yoksa saçlarını kazıtmış olması mı öyle gösteriyor. Hâlâ öylece duruyorlar, Hikmet’in elleri Anna’nın omuzlarında, onunkilerse Hikmet’in yanaklarında.

“Geleceğini aklımdan geçirmeye bile cesaret edemiyordum.”

Anna’nın boynunu, çenesini, ağzını öpüyor. Genç kadının tekrar konuşabilmesi uzun zaman alıyor.

“Yoksa hasretten ölecektim.”

Hikmet’ten yayılan sıcaklığı hissediyor.

“Gelmemen senin için daha iyi olurdu.”

Hikmet bluzunun düğmelerini teker teker açıyor.

“Samiha dikkatini benim üzerime hiç çekmeseydi senin için daha iyi olurdu.”

Anna ellerini onun gömleğinin içine sokup tenini okşuyor.

“İçişleri bakanlığındaki şu kodamanı seviyor olsaydın senin için daha iyi olurdu.”

Hikmet bluzunu yere bırakıyor.

“Alevi bir kızla beraber olmak senin için daha iyi olurdu.”

Anna gömleğini omuzlarından sıyrıyor. Çıplak bedenleri birbirine temas ediyor.

“Sadece anlamayı deneyen bir adam yerine seni koruyabilecek bir adamla arkadaş olmak senin için daha iyi olurdu.”

Eteğinin fermuarını açmayı sonunda becerebildi.

“Senin için çamaşır yıkayacak ve yemek yapacak bir kadının olması senin için daha iyi olurdu.”

Pantolonunun kemerini çıkarmayı başarıyor.

“Yanıma yatman senin için daha iyi olurdu.”

Pantolonunu çıkartıp bedenini Anna’nınkine yapııştırıyor.

“Bu yakında buraya taşınacak olan iş arkadaşımın divanı.”

Dişleriyle Anna’nın minik külodunu çıkarıyor. İyi ki bir de çorap giymemiş.

“Biliyorum.”

Anna Hikmet’in kanının zonklayarak akışını kendi şakaklarında hissediyor.

“Neden sen her zaman her şey biliyorsun da ben bilmiyorum?”

Bedenleri birbirinin içine geçmiş durumda.

“Yüzüme bak, onu tanıdın mı?”

Anna gözlerini kapadığında Hikmet’in aynı zamanda Abdal olduğu hayalini görüyor, ama sonra Hikmet Anna da oluyor, Anna da Hikmet; Abdal ve hepsi bir arada denizin dibinde yatıyorlar.

“Eğer bu bir rüyaysa lütfen beni uyandırma.”

Hikmet üzerlerine bir yorgan örtüyor.

“Yoksa ben seni severken uyumayı mı düşünüyorsun?”

Saçları kafasının etrafında yatağın üstüne dağılmış.

“Seni istiyorum, sadece seni.”

Hikmet’in bedeni Anna’ninkini öylesine tepeden tırnağa kaplıyor ki en ufak bir noktası dahi açıkta kalmıyor.

“Beni seviyor musun?”

Anna kıvrılarak çıkarıyor vücudunu onun altından.

“Seni ne kadar çok sevdiğimi göstereyim mi?”

Hikmet sırt üstü yatıyor, Anna'nın kollarıyla bacakları Hikmet'in kollarıyla bacaklarını bastırarak yatağa yapışık tutuyorlar.

"Bizi kimsenin duymadığından emin misin?"

Anna'nın sevgisine cevap veriyor.

"Diğerleri mutfağın arkasındaki odada uyuyorlar. Sessiz olursak bizi kimse duyamaz."

Gece yarısından çok sonra Hikmet Alev'in gönderdiği çantayı boşaltıyor. Ekmek, peynir ve zeytin. Anna onu eliyle besliyor. Yemek yemek aşka zarar vermez.

Karşıdaki evde hâlâ ışık yanıyor. Anna yansıyan ışıktaki, Hikmet'in göğüs ve göbeği boyunca simetrik olarak uzayan iki yara görüyor. Dokunulduğunda verdikleri hisse bakılırsa tamamıyla iyileşmiş gibiler.

"Bıçakla sıyrıldı. Verilen mesajı yeterince çabuk anlamamıştım."

Anna onu öylesine şiddetli kucaklıyor ki Hikmet kahkahayı patlatıyor.

Tekrar sessizce yan yana yatmaya başladıklarında üstlerindeki daireden ayak sesleri duyuluyor.

"Bu seslere göre saatini ayarlayabilirsin, şimdi saat dört." Bundan kısa bir süre sonra uzaktan bir sifon sesi geliyor.

"Artık uyumamalıyız. Yakında hava aydınlanacak."

Ayağa kalkıyorlar, birbirlerinden böyle ayrılmış halde üşüyorlar ve elbiselerini giyerken tekrar tekrar sarmaşıyorlar.

"Gitmene izin veremem."

"Ne zaman bana bir işaret gönderirsen gönder hazır olacağım."

"Bu gece aşkımızın mührüdür.

"Benim fotoğraf hafızam vardır."

"Ayrılığın kılıcı."

"Bu acı beni düşüncelerimle hep yanında olmaya zorlayacak."

Fakat yine de Anna'nın içindeki mutluluk hâlâ o derecede sıcak ki lüzumsuz gürültü çıkarmamak için ayakkabıları eline alıp öylece merdivenlerden inerken en çok yapmak istediği şey şarkı söylemek. Gelirken yaptığı gibi apartmanın diğer kıs-

mından geçip yolu uzatmıyor. Zaten kim görebilir onu buradan çıkarken gecenin bu kör karanlık saatinde? Apartman kapısına gelmeden hemen önce tekrar ayakkabılarını giyiyor, doğrulup kapının koluna asılıyor. İçerden hiç güçlük çıkarmıyor bu kapılar açılırken.

Bir şarkı değil sadece bir melodi Anna'nın dudaklarındaki, hatta üniformalılar doğruca sabahın alacakaranlığının içinden çıkıp yanından geçerek apartmana üşüşürken de aynı melodi. Bunlar alışıldık polisler değil, daha çok baskınlar için eğitilmiş özel kuvvetlere benziyorlar. Onlardan biri Anna'ya bağırarak mümkün olduğu kadar hızlı kaybolmasını söylüyor.

"Toz ol, haspa!"

Ve Anna koşuyor. Bir karabasanda gibi koşuyor, apartmanın diğer tarafına koşuyor, dün içeri girdiği tarafına. Sadece birkaç adım daha, sonra geriye dönüp ne olup bittiğini öğrenecek, bu üniformalıların ne istediklerini. Hâlâ koşuyor. Bir yerlerde bir araba ya da ağacın arkasında durup ne yapılması gerektiğini düşünecek. Binada bir cinayet mi işlenmiş? Ama bir cinayet için koca bir ekip gelmez ki. Yoksa katlardan birinde yangın mı var? Ama itfaiyenin sesi gelmiyor hiçbir yerden. Bir patlama da fark etmedi. O zaman ne arıyor bu kadar adam bu apartmanda?

Şimdi yavaşlıyor Anna, ama otomobilin açık kapısına çarp-mamasını sağlayacak kadar yavaş değil. Bir gürültü kopuyor, biraz sendeliyor.

"Anna! Beni gördün zannettim." Haugsdorff kendi tarafından iniyor, arabanın önünden dolaşıp Anna'yı omuzlarından tutuyor. "Yaralanmadın umarım?"

Anna silkiniyor, Haugsdorff'tan yakasını kurtarıp arabanın kapısını hızla çarparak kapatıyor, kıvılcımlar saçan gözlerini sanki gördüğünü kavrayamıyormuşçasına ona diyor. Ağzından çıkabilen sadece "Sen..." oluyor.

"Tanrıya şükür nihayet gelebildin. Hiç gelmeyeceksin diye düşünmeye başlamıştım bile." Haugsdorff'un sesi biraz kırgın ama aynı zamanda sanki her şey böylelikle hallolmuş gibi geliyor kulağa. "Daha fazla beklemek istemiyorlardı."

“Sen, senin başının altından mı çıkıyor bütün bunlar?” Anna eliyle arkasına doğru bir işaret yapıyor.

Haugsdorff arabanın sağ tarafındaki kapıyı tekrar açıyor. “Arabaya bin. Burada bir ‘tetik operasyonu’ yapıyor.”

Anna bunu söylerken Haugsdorff’un yüzüne bakabilmek için dönüyor. “Savaşa mı girdik yoksa hepiniz delirdiniz mi?”

“Bunu, bu izi bulmamızı sağlayan sen mi soruyorsun?”

Haugsdorff Anna’yı arabasına sürüklemeye çalışıyor ama o buna izin vermiyor, karşı duruyor ve gitgide kararıyor bakışları öfkeyle. “Yani bütün bunların ardında senin olduğun doğru mu?”

“Operasyon yöneticisi ben değilim. Hiç olmazsa seni bu işin dışında tutabildiğim için şükret. Tekrar aklını başına topladığında bana bunun için teşekkür edeceksin. Hadi artık yeter. Seni düş alabilmen için eve götürüyüm.”

Anna görüldüğü kadarıyla gerçekten de aklını kaybetmiş. O kadar ki Haugsdorff bir an, sanki bir darbe bekliyormuş gibi korunmak için elini yüzüne götürüyor. Aslında Anna’nın bir kere daha ve bütün gücüyle çarptığı, arabanın kapısı sadece.

Tekrar başlıyor koşmaya. Ayverdilerin evinin önüne bırakılmış operasyon arabasına takılmamak için apartmana Teresa’nın dairesinden bakıldığında görülen yan sokaktan yaklaşıyor.

Üçüncü ve dördüncü katlarda birer pencere açık. Aralarında saçları kazınmış bir gövde asılı kalmış sallanıyor. Üst kattaki pencereden sarkan bir şeye tutunuyor, belki bir yorgan, bu sırada biri alt kattaki pencereden ayaklarını yakalamaya çalışıyor. Ayakların aşağı pencerenin pervazına erişip sağlam bir yere basmasına ramak kalmış durumda.

Güneş henüz doğmakta ve sokak hâlâ çok sessiz. Bir kurt köpeği Anna’ya doğru koşup üzerine sıçırıyor ve yüzünü yalamaya başlıyor. Sen Abdal’ın arkadaşı mısın? Köpek sessizce inliyor. Oldukça büyük bir hayvan olmasına rağmen Anna ondan korkmuyor.

İki pencere arasında sallanan gövde bir anda yok oluyor. Anna’nın nefesi kesiliyor. Tok bir gürültü sarsıyor kaldırımı. Yukarıdaki pencereden, bir elinde bir tabanca, diğerinde de

yorganı tutan bir üniformasının yüzü görünüyor. Onun altındaki pencere ise şimdi boş.

Anna düşenin Hikmet olması gerektiğini biliyor. Ama ya Abdal'sa? Abdal da kafasını ve kaşlarını aynı şekilde ortaçağın gezgin dervişleri gibi kazıtmıştı.

Adım adım yaklaşıyor, yavaş ve durdurulamaz, parmağı burnunda. Hikmet, Hikmet! Bir arabanın tavanının üstüne düşmüş, Anna elinin ön camdan sarkarak sallandığını görüyor, bu sırada parmakları camın tozuna çizgiler çiziyor. Çarpmanın sarsıntısı güvenlik sistemini harekete geçirmiş olmalı, alarm cayırtısı Anna'nın beyninde patlıyor.

Anna'yı acile getirip Gigi'yi haberdar eden güya Sayın Müşavir Haugsdorff'un bizzat kendisiymiş. Anna tamamıyla bir şok altındaymış. Hiçbir şey hatırlayamıyor. Tek hatırladığı, cama birşeyler yazar gibi görünen, sarkan el.

Gigi sanki bilgisi varmış gibi davranıyor, ama hiçbir şey bilmiyor, Anna ve Hikmet'le ilgili hiçbir şey. Haugsdorff ona Anna'nın, delikanlı camdan atladığında tesadüfen oradan geçmekte olduğunu anlatmış. Bu Anna'yı çok sarsmış olmalı, sarsmaktan da öte. Gigi Anna'nın yerinde olsaydı hali nice olurdu, bunu hayal bile etmeye kalkışmıyor. Herhalde daha adamın bedeni yere çarpmadan hemen oracıkta inme inip ölürdü. Her ne olursa olsun Anna'yı kendi evine götürüp birkaç gün gözünün önünden ayırmayacak.

Gigi formaliteleri halletmeye gittiğinde Bonny de geliyor. O insafılı, soru sormuyor, bunun yerine çocuklarından bahsediyor ve Ayı'nın arkadaşlarıyla yeni bir oyunun provalarını yaptığından. Bu defaki "Bağdat Hırsız" üzerine bir fantezi.

"Arabanın tavanının üstünde yatıyordu, eli ön camın üzerinde sanki bir şey yazıyormuş gibi ani kasılmalarla titriyordu. Bir de şu iğrenç cayırtı!" Anna bu cümleyi zaman zaman tekrarlamak zorunda.

Bonny elini okşuyor. "Haberlerde dinledim. Sahte belgelerle üç Kürt ve iki Türk yakalamışlar. İçlerinden biri camdan atlamış."

“Atlamadı!” Anna Hikmet'in atlamadığını biliyor. “Düşmesine göz yumdular.”

Bonny ona sarılıyor. “Televizyonda bile tutuklanma korkusunun paniği içinde camdan atladığını söylediler.”

Sonra Bonny bir süre Anna'nın çantasında çalan cep telefonunu aramak zorunda kalıyor. Sonunda onu bulduğunda düğmeye basıp Anna'nın kulağına tutuyor.

Haugsdorff hafifçe öksürüyor. “Daha iyi olduğunu umarım.”

Anna gözlerini tavana dikeyor. “Eğer kastettiğin buysa aklım başımda değil.”

“Buna rağmen bir dakika bana kulak ver. Böyle olmasını istemiyordum. Kimse bunu istemiyordu. Genç bir memur verilen emri harfiyen alıp ona gereğinden fazla yaklaşmış.”

“Kime? Sen kimden bahsediyorsun?”

“Senin atlayan arkadaşından. İnan bana bir kazaydı.”

Anna cep telefonunu Bonny'nin elinden alıp telesekreteri açıyor.

“Senden bir şey rica etsem yapar mısın, Bonny?”

“Elbette, tabii ki.” Bonny bunu söylerken henüz nasıl bir işe karıştığının farkında değil.

“Soru sormadan.”

Bonny afallıyor ama sonra kafasını sallıyor. Sanki bunu kendine de teyit etmek istemiş gibi birçok kere sallıyor.

“Bu küçük, can sıkıcı şeyi eve giderken Tuna'ya atabilir misin?”

Bonny derin bir nefes alıp yutuyor.

“Soru sormadan!” Anna cep telefonunu Bonny'nin çantasına sokuyor.

“Emin misin bund...? Bonny cümleyi tamamlamıyor, kız kardeşini tanıyor o. “Bana sorarsan, yazık.”

Anna histerik bir şekilde gülüyor. Bonny onu kollarına alıp okşuyor.

Anna birden ağlamaya başlıyor. Çok sessiz ve hıçkırmadan. Su gözlerinden akıp çenesinden boynunun başladığı noktadaki çukurluğa damlıyor.

Geri dönen Gigi alıyor şimdi Bonny'nin yerini. Anna'nın göz-

yaşlarını kurutmaya çalışırken Anna onun boynuna sarılıyor.

“O atlamadı, inan bana, o atlamadı.” O kadar kuvvetli hıçkırmaya başlıyor ki Gigi’nin sırtı da sanki Anna’yla beraber ağlıyormuş gibi titriyor.

“Yokluğunu hissediyorum, chéri.” Yusuf dondurma menüsüy-le yelpazelenerek serinlemeye çalışıyor. Daha önceleri Anna’nın sık sık Teresa’yla beraber geldiği, Tuna kanalı kıyısındaki lokalde oturuyorlar. Söylentilere göre Teresa kısa bir süre evvel düşük yapmış ve o zamandan beri de pek kimseyle konuşmuyormuş. Anna onu ziyaret etmek istemiyor, o dairede hayır, ama onunla telefonlaşıp şehirde buluşacak.

“Ben de senin yokluğunu mu demem gerekiyor?” Anna devasa büyüklükteki güneş gözlüğünü takmış, saçları zaman zaman bir ışık demeti dokunduğunda alevleniyor.

“Eğer gerçekten öyleyse kendini zorlama.”

“Peki öyleyse, seni çok özleyorum. Firmadan yeni haberler var mı?” Yaz oldu ve campari Anna’nın onu içebileceğinden daha hızlı ısınıyor.

“Sen istifa ettiğinden beri üç kişi alındı işe. Hepsinin gözü benim yerimde,” Yusuf yan gözle cin gibi bir bakış fırlatıyor Anna’ya, “ama henüz kendi parmaklarına takılıp düşüyorlar!”

“Ee, pek de kolay değil Frantischek ya da benim gibi elemanların yerini doldurmak.” Anna memnuniyetinden gülümseyerek kamışla karıştırınca içkisi son bir kere daha köpürüyor.

“Peki geleceği nasıl canlandırırıyorsun kafanda?” Yusuf parmaklarıyla çok hafifçe koluna dokunuyor.

“Samiha Yılmaz için çalışacağım.”

“Korkusuz Samiha Yılmaz için.” Yusuf anlamlı bir şekilde gülümsüyor, bunu da çoktan bildiğini Anna’ya belli etmek için dilini şaklatmadığına şükür.

“Onu tanıdığını itiraf et.” Yusuf gözlerinin derinliklerine bakabilmek için Anna gözlüğünü biraz kaldırıyor.

“Tanırım demek biraz abartılı olurdu.” Yusuf ağzını silip peçeteyi buruşturuyor. “Ama söylesene, korkutucu bir kadın değil mi?”

“Kimin için olduğuna bakar.”

Yusuf dudaklarını yalayıp kafasını öne arkaya yavaş yavaş sallıyor. “Bir bağlantı seziyorum, eğer haklıysam başını öne eğer.”

Anna bacaklarını uzatıp çaprazlıyor. Bir an için kendini eski zamanlara geri dönmüş hissediyor. Ama eski zamanlar çoktan geçti.

“Eğer düşündüğün Ayverdi davası ise haklısın. Avukatları Samiha Yılmaz tutacak.”

“Oldu o zaman!” Yusuf cüzdanını ararken garsona bir işaret yapıyor. “Alınlarınızdaki yazılar iyi olsun.”

SON NOT

Altmışlı yılların ortalarında, Türkoloji ve İran Dili ve Edebiyatı öğrenimim çerçevesinde bir doktora tezi konusu bulmam söz konusu olduğunda, hocam Bektaşî Tarikatının edebiyatı ve bu edebiyatın gizli Alevî öğretileriyle ilişkisi konusunu önermişti. Kendisi yeniçeriler konusunda uzmandı, dolayısıyla birliklerin ruhani himayesiyle görevli Bektaşîlerle de ilgileniyor olması son derecede doğaldı. Yeniçeriler “devşirme” denilen sistemle Balkanlar’dan toplanmış Hıristiyan kökenli genç savaşçılardı, Osmanlı sultanlarının seçkin birliklerini oluşturmak üzere eğitilirdi.

Kendilerine de heterodoksluk isnat edilen Bektaşîler, zorla Müslümanlaştırılmış eski Hıristiyanlar ve Bogomiller’le* dini hükümlere çok daha katı bir şekilde bağlı Sünnî meslektaşlarına göre herhalde daha rahat anlaşıyorlardı.

Tarikat, daha doğru bir deyişle Bektaşî dervişlerinin kardeşlik ve bacılığı, on üçüncü yüzyılda, başka birçok Türkmen gibi, Orta Asya’dan kopup gelen Moğolların önü sıra Kuzeydoğu İran’daki Horasan’dan Anadolu’ya kaçmış olan Hacı Bektaş-ı Veli tarafından kurulmuş. Kısa bir sürede bugünkü

(*) Ortaçağda, şimdiki Yugoslavya’da yaygın bir Hıristiyan mezhebi. Zamanımızın Boşnak Müslümanlarının kökeninin bu mezhebe dayandığı söylenir - ç.n.

Türkiye'yi bütünüyle kapsayan bir ağ oluşturmakla yetinmeyip aynı zamanda Balkanlar'ın içlerine ve zamanın Osmanlı İmparatorluğu'nun başka eyaletlerine de yayıldı. Bektaşiler tabiri caiz ise Anadolu tarzı Aleviliğin ruhani mümessilleriydiler. Anadolu tarzı Alevilik, gerçi İslâmın kendisi kadar eski olan Şia'dan, Ali'nin partisinden, oldukça kuvvetli etkilenmişti ama yine de bütünüyle kendine has, göçebe-Şamanist hatta Hristiyan kökenli birçok geleneğin içinde ergidiği bir kalıba girmişti.

Muhammed'in damadı olan Ali'nin partisi (Ali, Muhammed'in can yoldaşı ve akrabası olarak bu makam baştan beri onun hakkı olmasına rağmen ancak üç girişimden sonra halife olmuştu) İslâm tarihi boyunca özellikle kendilerini ezilmiş, aldatılmış ve genel olarak haksızlığa uğramış hissedenlerin partisi olmuştu. Anadolu'ya göç eden ve Osmanlılar (gerçi onlar da bir Türkmen aşiretiydi ama kısa sürede kendi yollarını çizdiler) tarafından imparatorluğun kuruluşu sırasında hesaba katılmayan Türkmen aşiretleri de bu tanıma uyuyordu. Hesaba katılmak bir yana, tam aksine, tarihte sıkça görüldüğü gibi başarı kazanmış göçmenler, asli hayat tarzlarına bağlı kalan daha az şanslı artçılarına karşı düşmanca bir tutum almışlardı.

Aleviler ve onlarla beraber Bektaşiler, Anadolu'da ortaya çıkan toplumsal karakterli hemen her ayaklanmaya, eğer ayaklanmanın hazırlayıcısı veya lideri konumunda değillerse, muhakkak en azından katılmışlardır. Birçok çarpışmayı kazanmışlar fakat hiçbir savaşı galip olarak sona erdirememişlerdir. Sonunda bu, Alevilerin gitgide daha fazla dışlanması sonucunu doğurmuştur. Bazıları göçebe hayatlarını sürdürdüler, diğer bir kesim, kıt kanaat ama hiç olmazsa kendi hayat anlayışlarına uygun bir mevcudiyeti devam ettirebildiği, ülkenin ücra bölümlerine çekildi. Altmışlı yılların ortalarında doktora tez için materyal aramaktayken gerçi bir iki yayın bulabilmiştim ama canlı Bektaşî ya da Aleviler bulmaya muvaffak olamamıştım. Öyle görünüyordu ki, sanki Alevilik, ortodoks ve seküler rakiplerinin kurbanı olmuş ve yaşama iradesinin eksikliği nedeniyle yeryüzündeki mevcudiyeti sona ermişti. Bu ne-

denle sadece edebi eserlerle yetinmek zorunda kaldım. Geçmişte, Bektaşî dervişlerinin harflerden nasıl mucizevi güzellikte resimler yaptıklarını, şairlerinin nasıl büyüleyici şiirler yazdıklarını ve saz adı verilen telli müzik aletinde ne büyük virtüözler olduklarını keşfettim. Böylece 1973'de ilk kez yayımlanan romanım *Das Verschwinden des Schattens in der Sonne* (Gölgenin Güneşte Kayboluşu) oluştu. Aradan yirmi seneden fazla zaman geçtikten sonra ilk Aleviler ziyaretime geldiler. Demek ki varlardı. Sadece Türkiye'de değil Avrupa'da da - bir zamanlar Hacı Bektaş-ı Veli'nin olduğu gibi göçmen olarak.

Seksenli yıllarda Türkiye'de tekrar siyasi bir rol oynamaya başladılar ve öğretilerini yüzyıllarca gizli tuttuktan sonra inançlarını kamuoyu önünde açıkladılar. Askerlerin iktidar hırslarının gitgide arttığı ve keza İslâmcılığın güçlenmekte olduğu bir dönemde cüretkâr bir teşebbüstü bu ve çok sert reaksiyonları da beraberinde getirdi. Bunların en rezilâne olanlarından biri 1993 Temmuz'undaki Sivas katliamıydı. Bu katliamda hepsi genç yaratıcı aklın temsilcileri olan otuz yedi Alevi ozan, şair ve ressam kundaklanan bir otelde hayatını kaybetti. Dışarıda, İslâmcılar tarafından kışkırtılmış bin kişiden fazla bir güruh, Alevilerin birinin bile kaçıp kurtulmamasını sağlamak için kaldırım taşlarıyla silahlanmış, hiddetten köpükler saçarak nûmayiş halindeydi.

Polis ve asker ya çok geç müdahale etti ya da hiç. Daha sonraki incelemelerin sonucu olarak olayın uzun zamandan beri hazırlandığı ortaya çıktı. Hatta kaldırım taşları bile günlerdir orada hazır bekliyordu. Resmi makamların aradığı günah keçisi bir Türk mizahçı ve hiciv ustası olan Aziz Nesin oldu. Olay olduğu sırada seksen yaşını idrak etmiş olan Aziz Nesin Alevi değildi ama onur konuğu ve konuşmacı olarak davet edilmişti. Cesur yaşlı adam gericiliğin hiçbir türüne en ufak bir değer vermediğini hiçbir zaman saklamaya gerek duymamış, konuşmasında da modernlikle hesaplaşmayı talep etmişti.

Bu genç insanların kaybı Alevileri ne kadar korkunç bir şekilde etkilemiş olursa olsun, bu olaydan sonra bir şeyi öğrendiler: Kamuoyuna açılıp Alevi olarak yer edinmeyi.

Türkiye'nin toplam nüfusunda Alevilerin yüzde yirmi ilâ yirmibeş gibi bir oran oluşturdukları tahmin ediliyor. Yurtdışına göçmüş olanlar arasında bu oran muhakkak ki daha yüksek, çünkü Aleviler sadece ülkenin en fakir bölgelerinde yaşamakla kalmıyorlar, aynı zamanda sürekli olarak çoğunluğun baskısıyla karşı karşıyalar ve bu nedenle yurtdışına göç daha büyük oranlarda gerçekleşmiş. Sadece Viyana'da yaşayanların sayısı yirmi beş bin civarındadır.”

Dostun Alın Yazısı Aleviler açısından çeşitli anlamlar taşır. Bütün İslâm ülkelerinde alın yazısı kader anlamına geldiği için dostun kaderi olarak yorumlanabilir. Dost aynı zamanda gizli öğretilerde Allah'ın reenkarnasyonu olarak kabul edilen Ali ile eşanlamlıdır. Fakat yazı evreni ihtiva eder. Kim resim haline getirirse, şekillendirir onu. Benim çıkardığım nihai sonuç böyle.

B. F.

Viyana'da bilgisayar uzmanı bir genç kadın (Anna), Hikmet adlı bir Türkiyeli adamla tanışır. Apansız, hayal gibi, uçucu kaçıcı bir tanışıklıktır bu. "Platonik" bile olamayan bir aşk. Lakin, genç kadının, İçişleri Bakanlığı'nda yüksek bürokrat olan orta yaşlı sevgilisi, mesafeli dursa da hep gözetimi altında bulunduğu uçuk kaçık aile fertleri, küçük işyeri didişmeleri ve arkadaşlarının (Avusturyalı, Arap ve Yugoslav...) acı tatlı aşk hikâyeleriyle salınıp giden yaşamını alt üst eden bir tanışıklık. Bu *hikmetli* tanışıklık, ortaya çıktığı kadar çabuk yitip giden bir tanışıklıktan kaçan Anna'yı kentteki göçmen A... olan bir münzevi Sufi'ye ve onların fikir... çeker. Sadece fikir âlemine değil, aynı... külahlı, kaçaklı göçekli işlerin ortasına... gilisinin aşk rekabetine ilişkin gergi... ("asayiş") kaygılarıyla depreştiren aleng...

Günümüz Avusturya edebiyatının ilg... rından Barbara Frischmuth, hikâyesini... özgün bir dille anlatıyor.

KARTAL İLÇE HALK KTP.

1 093000 27955

İLETİŞİM 765
ÇAĞDAŞ DÜNYA
EDEBİYATI 165

ISBN 975-470-954-8

9 789754 709544